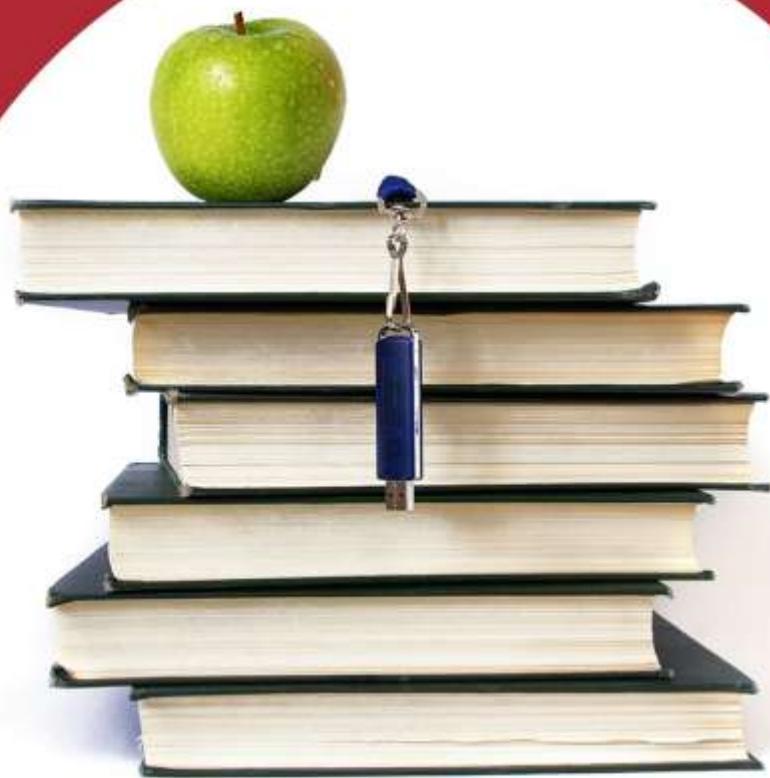

Σχολικό έτος 2017-2018

Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο

Συγγραφική ομάδα:

Δρ. Ανδρέας Οικονόμου

Παιδαγωγικό Τμήμα ΑΣΠΑΙΤΕ Θεο/νικης

Νικόλαος Φωτίου

Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

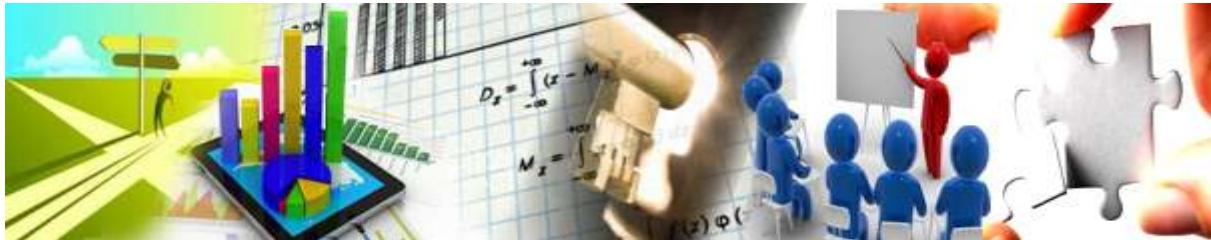
Κωνσταντίνος Παραστατίδης

Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Κωνσταντίνος Καλτσάς

Σχολικός Σύμβουλος Ηλεκτρολόγων

Προσανατολισμοί μετά το Γυμνασίο

Σχολικό έτος 2017-18

Συγγραφική Ομάδα:

Ανδρέας Οικονόμου: Επίκουρος Καθηγητής ΑΣΠΑΙΤΕ Θεσ/νικης

Νικόλαος Φωτίου: Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Κωνσταντίνος Παραστατίδης: Εκπαιδευτικός, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας

Κωνσταντίνος Καλτσάς: Σχολικός Σύμβουλος Ηλεκτρολόγων

Φιλολογική επιμέλεια: Βαρβάρα Παραστατίδου

Εξώφυλλο: Γεωργία Γρηγοριάδου <http://utopia-media.gr/>

Διατίθενται δωρεάν (free – e book)

ISBN: 978-960-93-9168-9

Κατερίνη, Οκτώβριος 2017

Ευχαριστούμε θερμά την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου της Κυπριακής Δημοκρατίας για την ευγενική παραχώρηση των ασκήσεων – δραστηριοτήτων αυτογνωσίας που αναφέρονται στο παρότιμα.

Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στην έκδοση αυτή εδράζονται στο ισχύον έως σήμερα (24/10/2017) νομοθετικό πλαίσιο. Οι όποιες αλλαγές ή τροποποιήσεις, θα ανακοινώνονται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων (<http://www.minedu.gov.gr>) καθώς και στην Πύλη Επαγγελματικού Προσανατολισμού (www.mysep.gr) και θα συμπεριληφθούν στην επόμενη αναθεωρημένη έκδοση.

Αξίζει να σημειωθεί στην παρούσα έκδοση δεν αναφέρεται η νέα δομή του Γενικού Λυκείου που δόθηκε σε διαβούλευση στις 28.08.2017 από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων. Με την ολοκλήρωση του εθνικού διαλόγου για την παιδεία και την θεσμοθέτηση της από το ελληνικό κοινοβούλιο, θα ενσωματωθεί σε έκτακτη έκδοση.

Αντί Προλόγου

Η μετάβαση του εφήβου από το Γυμνάσιο στο Λύκειο απαιτεί άριστη προετοιμασία. Απαιτεί συγκέντρωση, μεθοδική μελέτη και έγκυρη πληροφόρηση. Απαιτεί ένα περιβάλλον ταυτόχρονα προστατευτικό και ενθαρρυντικό. Οι γονείς έχουν την ευθύνη της δημιουργίας καλών συνθηκών μελέτης στο σπίτι, στη διάρκεια όλων των προηγούμενων σχολικών χρόνων του, και, φυσικά, την ηθική και συναισθηματική συμπαράσταση που χρειάζεται το παιδί τους για να πάρει μια από τις σημαντικότερες αποφάσεις της ζωής του απαντώντας στο ερώτημα «Ποιον τύπο Λυκείου θα επιλέξω και γιατί;»

Το σχολείο, από την πλευρά του, έχει κι αυτό σημαντικές ευθύνες. Βοήθησε ώστε στα 15 του ο έφηβος να είναι έτοιμος γνωστικά να πάρει μια ορθολογική απόφαση; Τον βοήθησε να έχει μια ρεαλιστική εικόνα για τον εαυτό του; Να γνωρίζει τις δυνατότητές του, τις αξίες του, τις επιθυμίες του; Τον βοήθησε, τέλος, ώστε να έχει πληροφορηθεί για τον κόσμο της εργασίας, όπως θα τη ζήσει στη δική του μελλούμενη εποχή; Όλοι οι εκπαιδευτικοί, όλων των προηγούμενων τάξεων και όλων των ειδικοτήτων, έχουν μικρότερο ή μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης, ώστε, τελικά, οι απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα να είναι θετικές.

Η ευθύνη αυτή, όμως, μεταφέρεται και σε όλους όσοι λαμβάνουν τις κεντρικές αποφάσεις για την Εκπαίδευση στη χώρα μας. Έτσι, ο σχεδιασμός και οι επιλογές των αρμοδίων για την αξία και τη θέση του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού στο Ελληνικό Σχολείο έχουν βαρύνουσα σημασία. Παρακολουθώντας το έργο των εκπαιδευτικών που θεραπεύουν τον ΣΕΠ στα σχολεία μας και στα ΚΕΣΥΠ, ζούμε και την αγωνία τους για τις αλλαγές των τελευταίων ετών που υποβαθμίζουν και τον ΣΕΠ και τη συμβολή των στελεχών του.

Στο πλαίσιο αυτό, με μεγάλη χαρά, δέχτηκα την πρόσκληση των αγαπητών μαθητών μου, αποφοίτων του Προγράμματος Ειδίκευσης στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό της ΑΣΠΑΙΤΕ στη Θεσσαλονίκη και τώρα έμπειρων στελεχών της Συμβουλευτικής Σταδιοδρομίας, να εκπονήσουμε την παρούσα μελέτη, διασκεδάζοντας με δημιουργικό τρόπο την αγωνία μας για την τύχη του ΣΕΠ, ελπίζοντας ότι έτσι αμβλύνουμε το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί και ότι σύντομα θα βρεθεί η λύση που θα ενδυναμώσει τα παιδιά μας, δίνοντάς τους τα εργαλεία με τα οποία θα κτίσουν μια καλύτερη Ελλάδα.

Δρ. Οικονόμου Ανδρέας

Ψυχολόγος, επίκουρος καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.

Εισαγωγικά στοιχεία

Η Γ' τάξη Γυμνασίου αποτελεί τον πρώτο σταθμό στη σταδιοδρομία του μαθητή. Στα 15 του καλείται να πάρει τις πρώτες του αποφάσεις που αφορούν την εκπαίδευσή του. Αυτό προϋποθέτει, ο μαθητής να μπορεί να αναγνωρίζει ποια είναι τα ενδιαφέροντα και οι ικανότητές του και να είναι σε θέση να τα αντιστοιχεί με τις διάφορες επιλογές που προσφέρει το εκπαιδευτικό σύστημα. Συνεπώς, η λήψη απόφασης σε αυτό το στάδιο προϋποθέτει σωστή ενημέρωση για τις επιλογές αυτές.

Το βιβλίο «*Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο*» δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να αντλήσουν όλες τις σχετικές πληροφορίες για το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα πριν πάρουν αποφάσεις για τη σταδιοδρομία τους. Για αυτό τον λόγο, στο βιβλίο περιγράφεται λεπτομερώς το Γενικό Λύκειο με τη νέα του δομή, οι Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού και τα εξεταζόμενα μαθήματα. Στη συνέχεια, περιγράφεται το Επαγγελματικό Λύκειο με τους Τομείς και τις Ειδικότητες που προσφέρει.

Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι η συνέχιση των σπουδών στο Γενικό ή το Επαγγελματικό Λύκειο θεωρείται κάτι παραπάνω από αναγκαία. Σήμερα, λόγω της οικονομικής κρίσης, οι συνθήκες εργασίας στην Ελλάδα είναι δύσκολες και πολλά από τα εργασιακά μοτίβα και τομείς που γνωρίζαμε ως «σήγουρα» (δημόσιο, τραπεζικός τομέας, υψηλόβαθμες θέσεις στον ιδιωτικό τομέα, κ.ά.) έχουν ανατραπεί. Η απάντηση δεν μπορεί να είναι η εκπαιδευτική στασιμότητα. Στο εργασιακό βίο των σημερινών μαθητών, θα υπάρξουν ευκαιρίες ίσως άγνωστες ακόμα, σε ένα πλαίσιο που πιθανότατα ακόμη δεν έχει οριστεί. Εξάλλου, η αγορά εργασίας δεν υπήρξε ποτέ στάσιμη. Επηρεαζόταν ανέκαθεν από τις οικονομικές εξελίξεις και την τεχνολογία. Επίσης οι εργαζόμενοι προσαρμόζονταν διαχρονικά στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η σημερινή πρόκληση δεν είναι πλέον οι αλλαγές αλλά η ταχύτητα με την οποία αυτές συντελούνται. Το σταθερό τηλέφωνο, για παράδειγμα, χρειάστηκε 75 χρόνια για να αποκτήσει 50 εκατομμύρια χρήστες, ενώ το κινητό, στα 20 χρόνια ζωής του, έχει ήδη 2 δισεκατομμύρια χρήστες.

Το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ εκτιμά ότι τα δύο τρίτα των παιδιών που εισέρχονται στο δημοτικό σχολείο σήμερα θα εργαστούν σε επαγγέλματα που δεν υπάρχουν ακόμα. Για να είναι σε θέση οι έφηβοι να ανταποκριθούν καλύτερα στις σύγχρονες (και μελλοντικές) εργασιακές απαιτήσεις, οφείλουν συνεχώς να εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους αλλά και να καλλιεργούν τις δεξιότητές τους.

Κρίθηκε σκόπιμο να εμπλουτιστεί το βιβλίο προσθέτοντας στο παράρτημά του υλικό από επιλεγμένες δραστηριότητες αυτογνωσίας από αντίστοιχες εκδόσεις της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η γνώση για τον εαυτό μας (αυτογνωσία) μας βοηθά να παρατηρήσουμε και να μάθουμε τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς μας, τις αξίες που έχουμε και το πόσο σημαντικές είναι στη ζωή μας, καθώς και τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντά μας. Σε δεύτερο στάδιο, συγκεντρώνοντας πληροφορίες για διάφορα επαγγέλματα, θα είμαστε σε θέση να αντιστοιχίσουμε στοιχεία της προσωπικότητας μας με συγκεκριμένα επαγγέλματα. Όσο πιο συμβατά είναι τα χαρακτηριστικά ενός επαγγέλματος με την προσωπικότητα ενός ατόμου, τόσο πιο πολύ θα ικανοποιείται από την άσκησή του.

Η αξιοποίηση των πληροφοριών αυτών, σε συνδυασμό με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται στα [Κέντρα Συμβουλευτικής & Προσανατολισμού \(ΚΕ.ΣΥ.Π.\)](#), μπορούν αναμφισβήτητα να συμβάλλουν στην ορθή διαδικασία λήψης απόφασης που οδηγεί σε μια επιτυχημένη εκπαιδευτική και επαγγελματική πορεία.

Οι Συγγραφείς

Πίνακας Περιεχομένων

(Μετάβαση στο εσωτερικό του εγγράφου με “κλικ” πάνω στις σελίδες που σας ενδιαφέρουν)

Γυμνάσιο	12
Γενικό Λύκειο	16
Προγράμματα Διδασκαλίας	17
Ωρολόγια Προγράμματα Ημερήσιων Γενικών Λυκείων	19
Περιγραφές Μαθημάτων.....	21
Ωρολόγια Προγράμματα Εσπερινών Γενικών Λυκείων	24
Πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση	27
Σχολές & τμήματα 1 ^{ου} Επιστημονικού Πεδίου.....	33
Σχολές & τμήματα 2 ^{ου} Επιστημονικού Πεδίου.....	35
Σχολές & τμήματα 3 ^{ου} Επιστημονικού Πεδίου.....	38
Σχολές & τμήματα 4 ^{ου} Επιστημονικού Πεδίου.....	40
Επαγγελματικό Λύκειο	46
Εγγραφές - Δομή	48
Προγράμματα Διδασκαλίας.....	48
Τομείς & Ειδικότητες Επαγγελματικών Λυκείων	49
Τίτλοι Σπουδών - Προαγωγή και Απόλυτη Μαθητών	50
Πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση.....	51
Σχολές & τμήματα εισαγωγής με ειδικές Πανελλαδικές Εξετάσεις	
Κοινά τμήματα για όλους τους τομείς	60
Τομέας Μηχανολογίας.....	61
Τομέας Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής & Αυτοματισμού	62
Τομέας Δομικών Έργων.....	64
Τομέας Πληροφορικής.....	65
Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας	66
Τομέας Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής.....	68
Τομέας Πλοιαρχών	69
Τομέας Μηχανικών.....	70
Τομέας Υγείας και Πρόνοιας	71
Τομέας Αισθητικής - Κομμωτικής	73

Τομέας Εφαρμοσμένων Τεχνών	74
Τομέας Βιομηχανικού Σχεδιασμού.....	75
Μεταλυκειακό έτος – Τάξη Μαθητείας.....	76
Μαθήματα Ειδικοτήτων Ημερήσιων ΕΠΑ.Λ.....	89
Μαθήματα Ειδικότητας Εσπερινών ΕΠΑ.Λ	104
Οδηγός Ειδικοτήτων – Περίγραμμα Επαγγέλματος.....	126
Τομέας Πληροφορικής	
Ειδικότητα: Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής	
Ειδικότητα: Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ	127
Τομέας Μηχανολογίας.....	128
Ειδικότητα: Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων & Κατασκευών.....	128
Ειδικότητα: Τεχνικός Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων και Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου	129
Ειδικότητα: Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης Αερισμού και Κλιματισμού	129
Ειδικότητα: Τεχνικός Οχημάτων.....	130
Ειδικότητα: Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών.....	130
Τομέας Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής & Αυτοματισμού	130
Ειδικότητα: Τεχνικός Ηλεκτρονικών & Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων, Δικτύων & Τηλεπικοινωνιών	132
Ειδικότητα: Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων.....	135
Ειδικότητα: Τεχνικός Αυτοματισμού.....	136
Τομέας Δομικών Έργων, Δομημένου Περιβάλλοντος & Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού 137	
Ειδικότητα: Τεχνικός Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής.....	137
Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας.....	138
Ειδικότητα: Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων	139
Ειδικότητα: Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης	140
Ειδικότητα: Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών	141
Ειδικότητα: Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού	141
Τομέας Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος.....	142
Ειδικότητα: Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής	143
Ειδικότητα: Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής.....	144
Ειδικότητα: Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου.....	145

Ειδικότητα: Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών	146
Τομέας Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων	147
Ειδικότητα : Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού.....	147
Ειδικότητα : Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού	147
Τομέας Υγείας, Πρόνοιας, Ευεξίας.....	148
Ειδικότητα: Βοηθός Νοσηλευτή.....	148
Ειδικότητα: Βοηθός Ιατρικών – Βιολογικών Εργαστηρίων.....	149
Ειδικότητα: Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων	149
Ειδικότητα: Βοηθός Φυσικοθεραπευτή	150
Ειδικότητα: Βοηθός Οδοντοτεχνίτη	150
Ειδικότητα: Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων	151
Ειδικότητα: Βοηθός Φαρμακείου	151
Ειδικότητα: Αισθητικής Τέχνης	152
Ειδικότητα: Κομμωτικής Τέχνης.....	152
Τομέας Εφαρμοσμένων Τεχνών.....	153
Ειδικότητα: Σχεδιασμού - Διακόσμησης Εσωτερικών Χώρων.....	153
Ειδικότητα: Αργυροχρυσοχοΐα.....	153
Ειδικότητα: Γραφικών Τεχνών.....	154
Ειδικότητα: Συντήρηση Έργων Τέχνης – Αποκατάσταση.....	155
Ειδικότητα: Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος	155
Ειδικότητα: Επιπλοποιία – Ξυλογλυπτική	156
Εγγραφές – Μετεγγραφές - Φοίτηση μαθητών/τριών στα ΕΠΑΛ	159
Παράρτημα	173
Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων – Επίπεδα Σπουδών	175
Ασκήσεις Αυτογνωσίας - Δραστηριότητες	177
Σύνδεσμοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού.....	208
Βιβλιογραφικές αναφορές.....	209

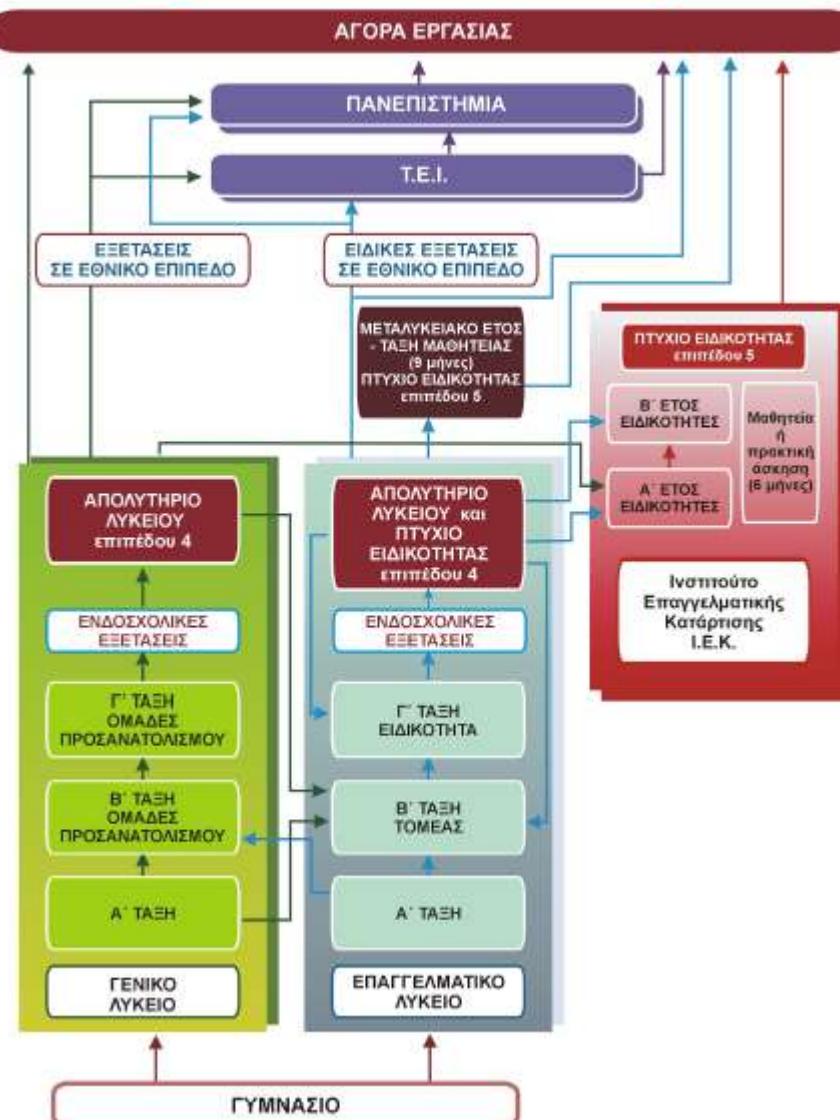
Ενότητα α'

Γυμνάσιο

Πηγή εικόνων: <http://www.moec.gov.cy/ysea/ekdoseis.html>

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
 (μετά το Γυμνάσιο)
 & ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Πηγή: ΥΠ.Π.Ε.Θ.

1.1 Γυμνάσιο

Το νέο ωρολόγιο πρόγραμμα στο Γυμνάσιο το οποίο ισχύει από το σχολικό έτος 2016-17, προσφέρει μία γενική μόρφωση, μέσα από την οποία επιδιώκεται τόσο ο εμπλουτισμός των γνώσεων του μαθητή, όσο και η ψυχική και πνευματική του ανάπτυξη και καλλιέργεια. Για τον λόγο αυτό τα μαθήματα του Γυμνασίου αναφέρονται σ' όλους σχεδόν τους βασικούς τομείς γνώσεων και δραστηριοτήτων του ανθρώπου. Η παρουσίαση των μαθημάτων του γυμνασίου στον πίνακα που ακολουθεί στόχο έχει να βοηθήσει τον μαθητή να σχηματίσει μία συνοπτική εικόνα του πρώτου κύκλου της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η οποία αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία οικοδομείται η περαιτέρω εκπαίδευσή του.

Το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα Γυμνασίου (ισχύει από το σχολικό έτος 2016-17)			
Διδακτικό Αντικείμενο/ Μάθημα	Τάξεις		
	A'	B'	Γ'
Νεοελληνική Γλώσσα & Γραμματεία	Γλωσσική Διδασκαλία	3	2
	Νεοελληνική Λογοτεχνία	2	2
Αρχαία Ελληνική Γλώσσα & Γραμματεία	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	2	2
	Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση	2	2
Μαθηματικά		4	4
Φυσικές Επιστήμες	Φυσική	1	2
	Χημεία	-	1
	Βιολογία	1	1
	Γεωγραφία	1	2
Οικιακή Οικονομία		2	-
Ιστορία		2	2
Κοινωνική & Πολιτική Αγωγή		-	2
Θρησκευτικά		2	2
Αγγλικά		2	2
Γαλλικά /Γερμανικά		2	2
Φυσική Αγωγή		2	2
Τεχνολογία και Πληροφορική	Τεχνολογία	1	1
	Πληροφορική	1	1
Πολιτισμός και Δραστηριότητες	Μουσική	1	1
	Καλλιτεχνικά	1	1
Σύνολο ωρών Υποχρεωτικού Ωραρίου:		32	32
Πηγή : ΥΑ 93381/Δ2 (ΦΕΚ 1640 τ.Β' /09.06.2016)			

Εξεταζόμενα Μαθήματα στο Γυμνάσιο:

- Νεοελληνική Γλώσσα & Γραμματεία (κοινή εξέταση των κλάδων Γλωσσική Διδασκαλία και Νεοελληνική Λογοτεχνία)
- Μαθηματικά
- Φυσική
- Ιστορία

1.2 Μετά το Γυμνάσιο τί;

Τελειώνοντας το Γυμνάσιο οι μαθητές φτάνουν στον πρώτο σταθμό της πορείας τους στο εκπαιδευτικό σύστημα, όπου καλούνται να αποφασίσουν αν θα ακολουθήσουν το Γενικό ή το Επαγγελματικό Λύκειο. Η επιλογή αυτή είναι μία προσωπική απόφαση, η οποία θα πρέπει να λαμβάνεται μετά από πολλή σκέψη, προβληματισμό, σωστή και αντικεμενική πληροφόρηση, καθώς και λήψη συμβουλευτικών υπηρεσιών που προσφέρουν τα [Κέντρα Συμβουλευτικής & Προσανατολισμού](#).

Το Γενικό Λύκειο και το Επαγγελματικό Λύκειο οδηγούν σε ισότιμα Απολυτήρια και μετά τις τελευταίες νομοθετικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου Παιδείας, προσφέρει τις ίδιες ευκαιρίες ως προς την επιλογή για συνέχιση των σπουδών στην Ανώτατη Εκπαίδευση ή στην άμεση αναζήτηση εργασίας. Αυτό που διαφοροποιεί τις δύο επιλογές είναι η καλλιέργεια διαφορετικού τύπου δεξιοτήτων, κάτι το οποίο αντανακλάται και στο Αναλυτικό τους Πρόγραμμα.

Το Γενικό Λύκειο εστιάζει στην καλλιέργεια μίας γενικής μόρφωσης, την οποία συνθέτουν οι **Ομάδες Προσανατολισμού**. Το Επαγγελματικό Λύκειο, από την άλλη, εστιάζει στην ανάπτυξη της πρακτικής ευφυΐας των μαθητών, την οποία προάγουν οι διάφοροι **Τομείς και Ειδικότητες**. Αυτό συνεπάγεται τη διαφοροποίηση στη μέθοδο διδασκαλίας, αφού στα Επαγγελματικά Λύκεια το 50% των μαθημάτων ειδικότητας περίπου γίνονται κυρίως σε εργαστήρια με μικρούς αριθμούς μαθητών. Με αυτό τον τρόπο η διδασκαλία έχει πιο προσωπικό και άμεσο χαρακτήρα και οδηγεί στην αποδοτικότερη απόκτηση γνώσεων.

Οι κλίσεις και τα ενδιαφέροντα των μαθητών, καθώς και τα μελλοντικά τους σχέδια, θα είναι οι παράγοντες που θα τους κατευθύνουν προς τη μία ή την άλλη επιλογή. Αν δηλαδή τα ενδιαφέροντα ενός μαθητή κλίνουν προς έναν θεωρητικό και γενικής παιδείας προσανατολισμό σπουδών, τότε το Γενικό Λύκειο θα του δώσει αντίστοιχες διεξόδους. Αν, από την άλλη, νιώθει ότι έχει ανεπτυγμένη περισσότερο την πρακτική του ευφυΐα και στοχεύει κυρίως σε σπουδές με τεχνολογικό περιεχόμενο, τότε η Επαγγελματική Εκπαίδευση θα μπορούσε να αποτελέσει ένα σημαντικό υπόβαθρο γι' αυτόν.

Ενότητα β'

Γενικό Λύκειο

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

Σκοπός και επιμέρους στόχοι Γενικού Λυκείου (ΓΕΛ):

Από το 2013 και μετά, η λειτουργία του Γενικού Λυκείου διέπεται από τον Ν. 4186/2013 ([ΦΕΚ 193/17.09.2013](#)), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα. Το Γενικό Λύκειο αποτελεί εκπαιδευτική μονάδα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παροχής γενικής παιδείας και βαθμιαίας εμβάθυνσης και εξειδίκευσης στα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα.

Σκοποί του Γενικού Λυκείου είναι:

- Η παροχή γενικής παιδείας υψηλού επιπέδου, που θα συμβάλλει στην ισόρροπη γνωστική, συναισθηματική, πνευματική και σωματική ανάπτυξη όλων των μαθητών.
- Η προαγωγή της κριτικής σκέψης, της πρωτοβουλίας, της δημιουργικότητας και των ικανοτήτων των μαθητών.
- Η καλλιέργεια της εθνικής, θρησκευτικής και πολιτισμικής μας κληρονομιάς, αλλά και η προετοιμασία των νέων για την κοινωνία των ευρωπαίων πολιτών.
- Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της διαφορετικότητας και της πολιτισμικής ετερότητας, στο πλαίσιο μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας.
- Η ενδυνάμωση των αξιών της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της συλλογικότητας και της αλληλεγγύης και η διαμόρφωση συνείδησης ενεργού πολίτη.
- Η διασφάλιση της ισορροπίας στη σχολική ζωή, ούτως ώστε οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα να συνδυάζουν τη γνώση, τον ελεύθερο χρόνο, τη δημιουργία και τη δυνατότητα να συμμετέχουν στην παραγωγή κοινών έργων, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής κοινότητας στην οποία μετέχουν.
- Η ανάπτυξη δεξιοτήτων εφαρμογής της γνώσης και επίλυσης προβλημάτων.
- Η καλλιέργεια της ικανότητας κάθε ατόμου για κριτική προσέγγιση και η ανάπτυξη δεξιοτήτων αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών και
- Η καλλιέργεια δεξιοτήτων που θα διευκολύνουν την πρόσβαση των μαθητών στην αγορά εργασίας.

Εγγραφές στα ΓΕΛ.

Στην Α' τάξη εγγράφονται χωρίς εξετάσεις, οι κάτοχοι απολυτηρίου Γυμνασίου ή άλλου ισότιμου τίτλου.

Στη Β' τάξη εγγράφονται οι προαγόμενοι από την Α' Τάξη του Γενικού ή του Επαγγελματικού Λυκείου.

Στη Γ' τάξη εγγράφονται οι προαγόμενοι από τη Β' Τάξη του Γενικού Λυκείου.

Δομή των ΓΕΛ.

Τα Γενικά Λύκεια διακρίνονται σε Ημερήσια και σε Εσπερινά. Στα Εσπερινά φοιτούν εργαζόμενοι μαθητές.

- Η φοίτηση στα Ημερήσια Γενικά Λύκεια είναι τριετής και περιλαμβάνει τις τάξεις Α', Β' και Γ', ενώ στα Εσπερινά Γενικά Λύκεια είναι τετραετείς και περιλαμβάνει τις τάξεις Α', Β', Γ' και Δ'.

Επίσης υπάρχουν και εξειδικευμένα Γενικά Λύκεια, όπως το Μουσικό Γενικό Λύκειο, το Εκκλησιαστικό Γενικό Λύκειο και το Καλλιτεχνικό Γενικό Λύκειο.

- Τα εξειδικευμένα αυτά Γενικά Λύκεια, ακολουθούν το αντίστοιχο πρόγραμμα διδασκαλίας με τα υπόλοιπα Γενικά Λύκεια, προσφέρονταν όμως επιπλέον μαθήματα εξειδικευσης (τα Μουσικά μαθήματα μουσικής παιδείας, τα Εκκλησιαστικά, θεολογικής & εκκλησιαστικής παιδείας και τα Καλλιτεχνικά καλλιτεχνικής παιδείας).
- Για να παρακολουθήσει ένας μαθητής το Μουσικό ή το Καλλιτεχνικό Γενικό Λύκειο απαραίτητη προϋπόθεση εγγραφής σε αυτό είναι να προέρχεται από αντίστοιχο Γυμνάσιο (Μουσικό ή Καλλιτεχνικό).

Περισσότερα στοιχεία για τους ανωτέρω τύπους Λυκείων, μπορείτε να δείτε στον παρακάτω οδηγό που επιμελήθηκαν οι εκπαιδευτικοί Τσίντζος Πέτρος και Τσιόνκη Μαγδαληνή:

[**Ένα άλλο σχολείο. Πειραματικό, Μουσικό, Καλλιτεχνικό, Εκκλησιαστικό, Λιαπολιτισμικό.**](#)

Προγράμματα διδασκαλίας ΓΕΛ:

Η **Α' τάξη** ημερήσιου Γενικού Λυκείου αποτελεί τάξη αποκλειστικά γενικής παιδείας, στην οποία εφαρμόζεται πρόγραμμα μαθημάτων τριάντα πέντε συνολικά ωρών εβδομαδιαίως.

Ειδικότερα, εφαρμόζεται εκπαιδευτικό πρόγραμμα τριάντα τριών ωρών εβδομαδιαίως (με εννέα μαθήματα) που είναι κοινό για όλους τους μαθητές και εκπαιδευτικό πρόγραμμα δύο ωρών εβδομαδιαίως που αποτελείται από ένα μάθημα επιλογής.

Στη **Β' τάξη** ημερήσιου Γενικού Λυκείου εφαρμόζεται πρόγραμμα μαθημάτων που περιλαμβάνει μαθήματα γενικής παιδείας τριάντα συνολικά διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως και δύο ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού (ΟΠ):

- την ΟΠ Ανθρωπιστικών Σπουδών και
- την ΟΠ Θετικών Σπουδών

πέντε συνολικά διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως έκαστη ομάδα, όπου οι μαθητές καλούνται να επιλέξουν τη μία.

Στη Γ' τάξη Ημερήσιου Γενικού Λυκείου εφαρμόζεται πρόγραμμα μαθημάτων τριάντα δύο ωρών. Περιλαμβάνει μαθήματα γενικής παιδείας δεκαπέντε συνολικά διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως, ένα μάθημα επιλογής δύο διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως και τρεις Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού:

- την ΟΠ Ανθρωπιστικών Σπουδών
- την ΟΠ Θετικών Σπουδών και
- την ΟΠ Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής

μεταξύ των οποίων οι μαθητές καλούνται να επιλέξουν αυτήν της προτίμησής τους. Εκάστη από τις ομάδες αυτές περιλαμβάνει δεκαπέντε συνολικά διδακτικές ώρες εβδομαδιαίως.

Προαγωγή και απόλυτη μαθητών ΓΕΛ.

Οι γραπτές προαγωγικές εξετάσεις στην Α' τάξη και Β' τάξη του Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και Α', Β' και Γ' Εσπερινού Γενικού Λυκείου διεξάγονται ενδοσχολικά και περιλαμβάνουν όλα τα διδασκόμενα μαθήματα εκτός των μαθημάτων της Ερευνητικής Εργασίας και της Φυσικής Αγωγής.

Τα θέματα των προαγωγικών εξετάσεων ορίζονται αποκλειστικά από τον διδάσκοντα ή τους διδάσκοντες το μάθημα. Τα γραπτά διορθώνονται από τον οικείο διδάσκοντα. Η Τράπεζα Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυτσκολίας μπορεί να λειτουργήσει ως προαιρετικό συμβούλευτικό εργαλείο για μαθητές και εκπαιδευτικούς.

Για την προαγωγή των μαθητών στην Α' και Β' τάξη του Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και Α', Β' και Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου απαιτείται γενικός μέσος όρος τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5) ο οποίος προκύπτει από το Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένου και του μαθήματος της Ερευνητικής Εργασίας, όπου αυτό διδάσκεται.

Για την απόλυτη των μαθητών της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου και Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου απαιτείται γενικός μέσος όρος τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5) ο οποίος προκύπτει από τον Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων.

ΩΡΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (Ημερήσια)

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α' Τάξης ΓΕΛ				
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ			ΩΡΕΣ	
1.	Ελληνική Γλώσσα	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα & Γραμματεία	5	
		Νέα Ελληνική Γλώσσα	2	
		Λογοτεχνία	2	
2.	Μαθηματικά	Άλγεβρα	3	
		Γεωμετρία	2	
3.	Φυσικές Επιστήμες	Φυσική	2	
		Χημεία	2	
		Βιολογία	2	
4.	Ιστορία		2	
5.	Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου, Κοινωνιολογία)		3	
6.	Θρησκευτικά		2	
7.	Ερευνητική Εργασία (συνθετική εργασία / project)		2	
8.	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά)		2	
9.	Φυσική Αγωγή		2	
ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		Επιλέγεται ένα από τα παρακάτω:		
10.		α) Εφαρμογές Πληροφορικής		
		β) Γεωλογία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων		
		γ) Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός	2	
		δ) Καλλιτεχνική Παιδεία		
Σύνολο ωρών:			35	
Πηγή : άρθρο 2 παρ. 1 του Νόμου 4186 (ΦΕΚ 193/17.09.2013)				

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β' Τάξης ΓΕΛ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ			ΩΡΕΣ
1.	Ελληνική Γλώσσα	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα & Γραμματεία	2
		Νέα Ελληνική Γλώσσα	2
		Λογοτεχνία	2
2.	Μαθηματικά	Άλγεβρα	3
		Γεωμετρία	2
3.	Φυσικές Επιστήμες	Φυσική	2
		Χημεία	2
		Βιολογία	2
4.	Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ		1
5.	Ιστορία		2
6.	Φιλοσοφία		2
7.	Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου, Κοινωνιολογία)		2
8.	Θρησκευτικά		2
9.	Ερευνητική Εργασία (συνθετική εργασία / project)		1
10.	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά)		2
11.	Φυσική Αγωγή		1
Σύνολο ωρών:			30

ΟΠ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Β' Τάξης ΓΕΛ		ΟΠ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Β' Τάξης ΓΕΛ		
1.	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα & Γραμματεία	3	1.	Φυσική
2.	Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών	2	2.	Μαθηματικά
Σύνολο ωρών:		5	Σύνολο ωρών:	
<i>Πηγή : άρθρο 2 παρ. 2 των Νόμου 4186 (ΦΕΚ 193/17.09.2013)</i>				

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Γ' Τάξης ΓΕΛ		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ		ΩΡΕΣ
1.	Νεοελληνική Γλώσσα	2
2.	Νεοελληνική Λογοτεχνία	1
3.	Ιστορία	2
4.	Ιστορία Κοινωνικών Επιστημών	1
5.	Θρησκευτικά	1
6.	Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής	2
7.	Βιολογία	2
8.	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά)	2
9.	Φυσική Αγωγή	2
Σύνολο ωρών:		15

ΟΠ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' Τάξης ΓΕΛ	
1.	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα
2.	Ιστορία
3.	Λατινικά
4.	Λογοτεχνία
5.	Κοινωνιολογία
Σύνολο ωρών:	
15	

ΟΠ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' Τάξης ΓΕΛ	
1.	Μαθηματικά
2.	Φυσική
3.	Χημεία
4.	Βιολογία
4.	Α.Ε.Π.Π. Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον
Σύνολο ωρών:	
15	

ΟΠ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Γ' Τάξης ΓΕΛ	
1.	Μαθηματικά
2.	Α.Ο.Θ. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
3.	Ιστορία
4.	Α.Ε.Π.Π. Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον
5.	Κοινωνιολογία
Σύνολο ωρών:	
15	

Μάθημα Επιλογής Γ' Τάξης ΓΕΛ		Επιλέγεται ένα από τα παρακάτω:
1.	Δεύτερη Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά)	2
2.	Ελεύθερο Σχέδιο	2
3.	Γραμμικό Σχέδιο	2
4.	Ιστορία της Τέχνης	2
5.	Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών	2
Σύνολο ωρών:		32

Όσοι μαθητές επιθυμούν να προετοιμαστούν για τις εξετάσεις των Ειδικών Μαθημάτων Ελεύθερου Σχεδίου και Γραμμικού Σχεδίου, δύνανται να δηλώσουν ότι θέλουν να παρακολουθήσουν και τα δύο μαθήματα, εκ των οποίων το ένα θα διδάσκεται μετά τη λήξη του ημερήσιου ωρολογίου προγράμματος.

Πηγή: άρθρο 1.του Ν. 4327 ([ΦΕΚ 50/14.05.2015](#))

Περιγραφές Μαθημάτων.

Μαθήματα Επιλογής: Α' Λυκείου

α) Εφαρμογές Πληροφορικής:

Σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους μαθητές να συμπληρώσουν και να εμβαθύνουν τις γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις τους στην αξιοποίηση Υπολογιστικών Συστημάτων, Διαδικτυακών Τεχνολογιών και Εφαρμογών της Πληροφορικής στον σύγχρονο κόσμο ως εργαλείων μάθησης, σκέψης, έκφρασης, επικοινωνίας, εργασίας και συνεργασίας δια ζώσης και από απόσταση.

Ειδικότερα, το μάθημα έχει σκοπό οι μαθητές να μπορούν να:

- περιγράφουν θεμελιώδεις έννοιες της Επιστήμης Υπολογιστών και να απαριθμούν εφαρμογές της Πληροφορικής,
- διακρίνουν την αξία της Επιστήμης Υπολογιστών και της Πληροφορικής ως βασικής συνιστώσας του συνόλου, σχεδόν, των επιστημών,
- δημιουργούν και επεξεργάζονται δεδομένα οποιασδήποτε ψηφιακής μορφής,
- αναγνωρίζουν και να απαριθμούν ειδικές -ανά τομέα- Εφαρμογές της Πληροφορικής στον σύγχρονο κόσμο,
- αναλύουν προβλήματα, σχεδιάζουν και αναπτύσσουν μικροεφαρμογές των ηλεκτρονικών υπολογιστών, “έξυπνων” κινητών συσκευών,
- παράγουν ψηφιακό υλικό και απλές διαδικτυακές εφαρμογές με χρήση εμπορικού λογισμικού, αλλά και ελεύθερου λογισμικού ανοικτού κώδικα.
- αξιοποιούν τις διαθέσιμες υπηρεσίες του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου,
- εναισθητοποιηθούν και να αναπτύξουν προβληματισμό και κριτική σκέψη για τα κοινωνικά, ηθικά, πολιτισμικά ζητήματα που τίθενται με την ενσωμάτωση των υπολογιστικών και διαδικτυακών τεχνολογιών σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας.

β) Γεωλογία και Διαχείρισης Φυσικών Πόρων:

Η διδασκαλία του μαθήματος Γεωλογίας και Διαχείρισης Φυσικών Πόρων αποσκοπεί:

- στη διεύρυνση των γνώσεων των μαθητών:
  1. σχετικά με τους φυσικούς πόρους, τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητές τους, το ρόλο και τη σημασία τους στα οικοσυστήματα, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος παρεμβαίνει διαχειριστικά σε αυτούς,

2. σχετικά με τον στερεό φλοιό της γης, τη σύστασή του, τις διεργασίες που σχηματίζουν τα ορυκτά και τα πετρώματα, τις βασικές κατηγορίες στις οποίες αυτά διακρίνονται και τις ιδιότητές τους, αλλά και για τα φυσικά αποθέματα υδρογονανθράκων, άνθρακα, μεταλλευμάτων και νερού,
- στην ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά ζητήματα και προβλήματα που σχετίζονται με την αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων και στη δραστηριοποίηση των μαθητών για την πρόληψή τους,
  - στην ανάπτυξη δεξιοτήτων λήψης αποφάσεων και συμμετοχής στην επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων,
  - στην καλλιέργεια αξιών, στάσεων και συμπεριφορών, με στόχο την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος, με άξονα την αειφόρο ανάπτυξη.

γ) Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός:

Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι μαθητές τον βαθμό σύνδεσης της ιστορικής πορείας του Ελληνισμού με τις εξελίξεις στον Ευρωπαϊκό χώρο. Βασικός στόχος είναι να γνωρίσουν την ιστορική πορεία της διαμόρφωσης των αντιλήψεων για την Ευρώπη από την αρχαιότητα έως σήμερα. Ειδικότερα, χρειάζεται να κατανοήσουν τη σημασία του όρου «Ευρώπη» και τα γεωγραφικά της όρια, να συνειδητοποιήσουν ότι ο όρος δεν αποτέλεσε στοιχείο ταυτότητας για τον ελληνορωμαϊκό πολιτισμό όλα συνδέθηκε πιο στενά με τον Χριστιανισμό και να αντιληφθούν ότι η παρουσία άλλων λαών βοήθησε τους ευρωπαϊκούς λαούς στη συνειδητοποίηση της ενότητάς τους.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι μαθητές θα γνωρίσουν, πώς συγκροτήθηκε, κατά την Αναγέννηση η πολιτισμική ταυτότητα των Ευρωπαίων και θα εκτιμήσουν τον ρόλο του ελληνορωμαϊκού πολιτισμού στη διαμόρφωσή της. Θα κατανοήσουν, επίσης, πώς η Μεταρρύθμιση επηρέασε την κοινωνική και πολιτική κατάσταση της εποχής καθώς συνδέθηκε με την ανάδυση της εθνικής συνείδησης, ενίσχυσε την τάση των ανθρώπων να παρακάμπτουν την αυθεντία και οδήγησε στην αυτονόμηση του ατόμου.

Θα αποκτήσουν την ικανότητα να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά της αναγεννησιακής τέχνης και να εμβαθύνουν στους λόγους που οδήγησαν στην πρόοδο της επιστήμης. Εκτός αυτών, θα γνωρίσουν πώς αντιμετώπισαν οι Ευρωπαίοι τους εξωευρωπαϊκούς λαούς, πώς σταδιακά μεταβλήθηκε η εικόνα που είχαν για τον δικό τους πολιτισμό και πώς επέδρασε ο Διαφωτισμός στη διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Σε ό,τι αφορά τη συνειδητοποίηση του τρόπου διαμόρφωσης των κοινών Ευρωπαϊκών χαρακτηριστικών είναι σημαντικό οι μαθητές να αντιληφθούν τις αλλαγές που προκάλεσε η Γαλλική Επανάσταση σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο και να συνειδητοποιήσουν την επίδρασή της στους άλλους λαούς και ιδίως στους Έλληνες να κατανοήσουν για ποιους λόγους η Βιομηχανική Επανάσταση ξεκίνησε από την Ευρώπη, πώς μετέβαλε τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό, με ποιον τρόπο η εκβιομηχάνιση επηρέασε την πολιτική ιδεολογία και τα κοινωνικά κινήματα και πώς το κράτος δικαίου μετασχηματίστηκε σε κράτος πρόνοιας, το οποίο αποτελεί βασικό στοιχείο της ευρωπαϊκής κοινωνίας να αποκτήσουν αδρομερή γνώση των κινημάτων του ρομαντισμού και του κλασικισμού και να διακρίνουν πώς εκφράζεται η ευρωπαϊκότητα στην τέχνη. Τέλος, να γνωρίσουν τα στάδια προς την Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και να συνειδητοποιήσουν τους λόγους που οδήγησαν στη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δ) Καλλιτεχνική Παιδεία

Το μάθημα Καλλιτεχνική Παιδεία περιλαμβάνει τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

- τα Εικαστικά,
- τη Μουσική και
- τα Στοιχεία Θεατρολογίας

Το Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα Καλλιτεχνική Παιδεία επιδιώκεται να έχει σαφείς στόχους ως προς τρεις κατευθύνσεις: ως προς τις παρεχόμενες γνώσεις, ως προς την ανάπτυξη της αισθητικής κρίσης των μαθητών και ως προς την προβολή αξιών και την απόκτηση στάσεων και συμπεριφορών. Ως προς τις παρεχόμενες γνώσεις, θα πρέπει οι γνώσεις αυτές να είναι οι γόνιμες και οι περιεκτικές που θα αποτελέσουν τη βάση για την αισθητική καλλιέργεια των μαθητών.

Άλλα Μαθήματα:

Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία). Το μάθημα αυτό είναι πρωτίστως μια μαθητεία στη Δημοκρατία (Α' και Β' Λυκείου).

Σκοπός του είναι να διαμορφώσει έναν ελεύθερο, υπεύθυνο και ενεργό πολίτη ο οποίος, έγκαιρα και με επίγνωση θα κατανοήσει τη σημασία και την αξία της δημοκρατίας, θα σέβεται τους πολιτειακούς θεσμούς, θα αγαπά και θα αγωνίζεται για τη δημοκρατία και την πολιτεία. Στόχος του μαθήματος είναι ο μαθητής να αποκτήσει κοινωνική, οικονομική και πολιτική παιδεία, να καταλάβει και να βιώσει τη διασύνδεση Κοινωνίας – Οικονομίας – Πολιτικών Θεσμών και Δικαίου, να κατανοήσει βασικούς θεσμούς για την οργάνωση και τη λειτουργία της κοινωνίας, της οικονομίας και της πολιτείας και να αναπτύξει πολιτική συνείδηση και κριτική σκέψη, ώστε να συμμετέχει ενεργά στο τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι ως ελεύθερος και υπεύθυνος πολίτης.

Σκοπός, εν τέλει, είναι ο αγώνας και η αγωνία για μια καλύτερη κοινωνία, για έναν καλύτερο κόσμο, το αέναο και ανεξάντλητο ενδιαφέρον για την πολιτική, γιατί είναι σπουδαία δραστηριότητα, που δίνει χαρά και νόημα στη ζωή, γιατί είναι «ό, τι οργανωτικά ενγενέστερο φαντάστηκε ο άνθρωπος για να υπηρετήσει τους άλλους».

Φιλοσοφία (μάθημα Β' Λυκείου).

Φιλοσοφία είναι η επιστήμη που ασχολείται με προβλήματα, απορίες ή ερωτήματα που μπορούμε να αποκαλέσουμε οριακά, θεμελιώδη, ή έσχατα, όπως αυτά της ύπαρξης, της γνώσης, της αξίας, της αιτίας, της γλώσσας και του νου. Συνεπώς, το πρόγραμμα σπουδών ξεχωρίζει από άλλους τρόπους αντιμετώπισης των παραπάνω προβλημάτων, από την κριτική και γενικώς συστηματική προσέγγιση των θεμάτων και την οικοδόμησή του πάνω σε λογικές εξηγήσεις. Γενικώς θα μπορούσε να διατυπώσει κανείς ότι φιλοσοφική σκέψη είναι η διανοητική διερεύνηση βαθέων ερωτημάτων για τη σχέση του ανθρώπου με τον κόσμο και τη θέση του σ' αυτόν.

Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών (μάθημα Β' Λυκείου της Ομάδας Προσανατολισμού: Ανθρωπιστικών Επιστημών).

Σκοπός του μαθήματος είναι να εμπεδώσει ο μαθητής ένα σύνολο κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών εννοιών και κατηγοριών που θα τον βοηθήσουν να κατανοήσει την κοινωνική, οικονομική και πολιτική οργάνωση εντός της οποίας ζει και δραστηριοποιείται.

Τα υπόλοιπα μαθήματα του Γενικού Λυκείου, είναι ήδη οικεία από το Γυμνάσιο, και δεν κρίθηκε σκόπιμο η αναλυτική παρουσίαση τους. Η διδασκαλία τους επεκτείνεται και στο Λύκειο σε προχωρημένο όμως επίπεδο.

ΩΡΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (Εσπερινά)

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ				
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ		ΩΡΕΣ		
1.	Ελληνική Γλώσσα	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα & Γραμματεία	2	
		Νέα Ελληνική Γλώσσα	2	
		Νέα Ελληνική Λογοτεχνία	2	
2.	Μαθηματικά	Άλγεβρα	2	
		Γεωμετρία	2	
3.	Φυσικές Επιστήμες	Βιολογία	2	
		Φυσική	2	
		Χημεία	2	
4.	Ιστορία		2	
5.	Κοινωνική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)		1	
6.	Θρησκευτικά		1	
7.	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά)		2	
8.	Φυσική Αγωγή		1	
ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		Επιλέγεται ένα από τα παρακάτω:		
9.		α) Εφαρμογές Πληροφορικής	2	
		β) Γεωλογία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων		
		γ) Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός		
		δ) Καλλιτεχνική Παιδεία		
Σύνολο ωρών Α' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ:			25	
Πηγή: Υ.Α. 147899/Δ2 (ΦΕΚ 3202 τ.Β' /12.09.2017)				

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ		ΩΡΕΣ	
1.	Ελληνική Γλώσσα	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα & Γραμματεία	3
		Νέα Ελληνική Γλώσσα	2
		Νέα Ελληνική Λογοτεχνία	2
2.	Μαθηματικά	Άλγεβρα	2
		Γεωμετρία	2
3.	Φυσικές Επιστήμες	Φυσική	1
		Χημεία	1
		Βιολογία	1
4.	Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ		1
5.	Ιστορία		2
6.	Φιλοσοφία		2
7.	Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου, Κοινωνιολογία)		2
8.	Θρησκευτικά		1
9.	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά)		2
10.	Φυσική Αγωγή		1
Σύνολο ωρών Β' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ:			25

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Γ' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ			ΩΡΕΣ	
1.	Ελληνική Γλώσσα	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα & Γραμματεία	2	6
		Νέα Ελληνική Γλώσσα	2	
		Νέα Ελληνική Λογοτεχνία	2	
2.	Μαθηματικά	Άλγεβρα	3	4
		Γεωμετρία	1	
3.	Φυσικές Επιστήμες	Φυσική	2	6
		Χημεία	2	
		Βιολογία	2	
4.	Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου, Κοινωνιολογία)			1
5.	Θρησκευτικά			1
6.	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά)			2
Σύνολο ωρών Μαθημάτων Γενικής Παιδείας Γ' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ:			20	

ΟΠ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ		ΟΠ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ		
1.	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα & Γραμματεία	3	1.	Φυσική
2.	Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών	2	2.	Μαθηματικά
Σύνολο ωρών ΟΠ:		5	Σύνολο ωρών ΟΠ:	
Σύνολο ωρών Γ' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ				25

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Δ' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ		ΩΡΕΣ
1.	Νεοελληνική Γλώσσα	2
2.	Νεοελληνική Λογοτεχνία	1
3.	Ιστορία	2
4.	Θρησκευτικά	1
5.	Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής	2
6.	Βιολογία	2
Σύνολο ωρών Μαθημάτων Γενικής Παιδείας Δ' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ:		10

ΟΠ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ

1.	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	5
2.	Ιστορία	3
3.	Λατινικά	3
4.	Λογοτεχνία	2
5.	Κοινωνιολογία	2
Σύνολο ωρών ΟΠ:		15

ΟΠ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ

1.	Μαθηματικά	5
2.	Φυσική	3
3.	Χημεία	3
4.	Βιολογία	2
5.	Α.Ε.Π.Π. Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον	2
Σύνολο ωρών ΟΠ:		15

ΟΠ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ και ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Δ' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ

1.	Μαθηματικά	5
2.	Α.Ο.Θ. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας	3
3.	Ιστορία	3
4.	Α.Ε.Π.Π. Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον	2
5.	Κοινωνιολογία	2
Σύνολο ωρών ΟΠ:		15
Σύνολο ωρών Δ' Τάξης Εσπερινού ΓΕΛ		25

Πηγή: Υ.Α. 82437/Δ2 ([ΦΕΚ 941/25.05.2015](#))

Πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση

Οι εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση διεξάγονται, σε πανελλαδικό επίπεδο, με θέματα αποκλειστικά από την εξεταστέα ύλη της τάξης αυτής που ορίζονται από κεντρική επιτροπή εξετάσεων.

Τα Επιστημονικά Πεδία όπως καθορίσθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων είναι τα εξής:

- 1^ο Επιστημονικό Πεδίο (Ανθρωπιστικές, Νομικές και Κοινωνικές Επιστήμες)
- 2^ο Επιστημονικό Πεδίο (Θετικές και Τεχνολογικές Επιστήμες)
- 3^ο Επιστημονικό Πεδίο (Επιστήμες Υγείας και Ζωής)
- 4^ο Επιστημονικό Πεδίο (Επιστήμες Οικονομίας και Πληροφορικής).

Οι υποψήφιοι για εισαγωγή, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων απόλυτης από το Γενικό Λύκειο και των αποτελεσμάτων των εξετάσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καταθέτουν δήλωση προτίμησης για δύο κατ' ανώτατο όριο Επιστημονικά Πεδία και για συγκεκριμένα τμήματα ή σχολές των πεδίων αυτών.

Ο υποψήφιος ο οποίος μεταξύ των τμημάτων που επέλεξε περιέλαβε και τμήμα για το οποίο απαιτείται εξέταση σε ένα ή περισσότερα ειδικά μαθήματα ή δοκιμασίες, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, πρέπει να έχει εξεταστεί το ίδιο έτος στα απαιτούμενα ειδικά μαθήματα ή δοκιμασίες και να έχει επιτύχει βαθμολογία σε καθένα από αυτά τουλάχιστον ίση με το μισό της προβλεπόμενης μέγιστης δυνατής.

Οι μαθητές που επιθυμούν να είναι υποψήφιοι σε ένα μόνο Επιστημονικό Πεδίο εξετάζονται σε τέσσερα μαθήματα. Οι μαθητές που επιθυμούν να είναι υποψήφιοι σε δύο Επιστημονικά Πεδία εξετάζονται και σε ένα πέμπτο μάθημα, το οποίο μπορεί να είναι Γενικής Παιδείας ή Ομάδας Προσανατολισμού.

Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν έναν ή δύο από τους εξής εναλλακτικούς συνδυασμούς μαθημάτων ανά Ομάδα Προσανατολισμού, λαμβάνοντας υπόψη και τα μαθήματα στα οποία υπάρχουν αυξημένοι συντελεστές βαρύτητας. Για την εισαγωγή στα τμήματα κάθε Επιστημονικού Πεδίου θα υπολογίζονται τα μαθήματα και οι συντελεστές βαρύτητας τα οποία προβλέπονται στην Ομάδα Προσανατολισμού όπου ανήκει ο υποψήφιος για το συγκεκριμένο Επιστημονικό Πεδίο.

Τα Πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα ανά Ομάδα προσανατολισμού και ανά Επιστημονικό Πεδίο περιγράφονται αναλυτικά στους πίνακες που ακολουθούν:

Ομάδα Προσανατολισμού ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

α) Τα κοινά μαθήματα στα οποία εξετάζονται υποχρεωτικά οι μαθητές της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών, σε όποιο Επιστημονικό Πεδίο κι αν κατευθύνονται, είναι τα εξής τρία (3): τα Αρχαία Ελληνικά Ομάδας Προσανατολισμού, η Ιστορία Ομάδας Προσανατολισμού και η Νεοελληνική Γλώσσα (Γενικής Παιδείας).

Αν οι υποψήφιοι εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα επιλέξουν να εξεταστούν και στα Λατινικά της Ομάδας Προσανατολισμού, έχουν πρόσβαση στο 1^ο Επιστημονικό Πεδίο.

Αν οι υποψήφιοι εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα επιλέξουν να εξεταστούν και στη Βιολογία Γενικής Παιδείας, έχουν πρόσβαση στο 3^ο Επιστημονικό Πεδίο.

β) Οι εναλλακτικοί συνδυασμοί πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ομάδα Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών	
1 ^ο Ε.Π.: Ανθρωπιστικές, Νομικές και Κοινωνικές Επιστήμες	3 ^ο Ε.Π.: Επιστήμες Υγείας και Ζωής
Αρχαία Ελληνικά Προσανατολισμού	Αρχαία Ελληνικά Προσανατολισμού
Ιστορία Προσανατολισμού	Ιστορία Προσανατολισμού
Νεοελληνική Γλώσσα	Νεοελληνική Γλώσσα
Λατινικά Προσανατολισμού	Βιολογία Γενικής Παιδείας

Ομάδα Προσανατολισμού ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

α) Τα κοινά μαθήματα, στα οποία εξετάζονται υποχρεωτικά οι μαθητές της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών, σε όποιο Επιστημονικό Πεδίο κι αν κατευθύνονται, είναι τα εξής τρία (3): η Φυσική Ομάδας Προσανατολισμού, η Χημεία Ομάδας Προσανατολισμού και η Νεοελληνική Γλώσσα (Γενικής Παιδείας).

Αν οι υποψήφιοι, εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα, επιλέξουν να εξεταστούν στα Μαθηματικά Ομάδας Προσανατολισμού, έχουν πρόσβαση στα Τμήματα του 2^ο Επιστημονικού Πεδίου.

Αν οι υποψήφιοι εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα, επιλέξουν να εξεταστούν στη Βιολογία Ομάδας Προσανατολισμού, έχουν πρόσβαση στο 3^ο Επιστημονικό Πεδίο.

β) Οι εναλλακτικοί συνδυασμοί πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ομάδα Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών	
2 ^ο Ε.Π.: Θετικές και Τεχνολογικές Επιστήμες	3 ^ο Ε.Π.: Επιστήμες Υγείας και Ζωής
Φυσική Προσανατολισμού	Φυσική Προσανατολισμού
Χημεία Προσανατολισμού	Χημεία Προσανατολισμού
Νεοελληνική Γλώσσα	Νεοελληνική Γλώσσα
Μαθηματικά Προσανατολισμού	Βιολογία Προσανατολισμού

Ομάδα Προσανατολισμού ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ και ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

α) Τα κοινά μαθήματα, στα οποία εξετάζονται υποχρεωτικά οι μαθητές της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής, σε όποιο Επιστημονικό Πεδίο κι αν κατευθύνονται, είναι τα εξής τρία (3): τα Μαθηματικά Ομάδας Προσανατολισμού, η Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον (ΑΕΠΠ) και η Νεοελληνική Γλώσσα (Γενικής Παιδείας).

Αν οι υποψήφιοι, εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα επιλέξουν να εξεταστούν και στη Βιολογία Γενικής Παιδείας, έχουν πρόσβαση στο 3ο Επιστημονικό Πεδίο.

Αν οι υποψήφιοι εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα επιλέξουν να εξεταστούν και στις Αρχές Οικονομικής Θεωρίας (ΑΟΘ), έχουν πρόσβαση στο 4^ο Επιστημονικό Πεδίο.

β) Οι εναλλακτικοί συνδυασμοί πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ομάδα Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής	
3 ^ο Ε.Π.: Επιστήμες Υγείας και Ζωής	4 ^ο Ε.Π.: Επιστήμες Οικονομίας και Πληροφορική
Μαθηματικά Προσανατολισμού	Μαθηματικά Προσανατολισμού
Α.Ε.Π.Π. Προσανατολισμού	Α.Ε.Π.Π. Προσανατολισμού
Νεοελληνική Γλώσσα	Νεοελληνική Γλώσσα
Βιολογία Γενικής Παιδείας	Α.Ο.Θ. Προσανατολισμού

Συνοπτικά:

Οι μαθητές της Γ' τάξης ημερήσιου και Δ' τάξης εσπερινού Γενικού Λυκείου, οι οποίοι επιθυμούν να συμμετάσχουν στις Πανελλαδικές Εξετάσεις ημερήσιου ή εσπερινού Γενικού Λυκείου αντίστοιχα, υποβάλλουν στο Λύκειο φοίτησής τους σχετική Αίτηση-Δήλωση.

Με την Αίτηση-Δήλωση ο ενδιαφερόμενος δηλώνει:

- την Ομάδα Προσανατολισμού στα τρία κοινά μαθήματα της οποίας θα εξεταστεί πανελλαδικά,
- το τέταρτο μάθημα στο οποίο θα εξεταστεί πανελλαδικά για να έχει πρόσβαση σε ένα Επιστημονικό Πεδίο,
- το πέμπτο μάθημα στο οποίο θα εξεταστεί πανελλαδικά για να έχει πρόσβαση σε δύο Επιστημονικά Πεδία,
- τα ειδικά μαθήματα που τυχόν επιθυμεί να εξεταστεί.

Την ανωτέρω Αίτηση-Δήλωση υποβάλλουν και οι κάτοχοι απολυτηρίου Γενικού Λυκείου ή Ενιαίου Λυκείου ή άλλου τύπου Λυκείου ή αντίστοιχου Σχολείου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ή δευτεροβάθμιου κύκλου σπουδών Επαγγελματικού Λυκείου, καθώς και οι κάτοχοι ισότιμου τίτλου Επαγγελματικού Λυκείου, εφόσον επιθυμούν να συμμετάσχουν στις Πανελλαδικές Εξετάσεις του Γενικού Λυκείου οποιοδήποτε άλλο έτος από αυτό που απέκτησαν τον απολυτήριο τίτλο τους. Για τη συμμετοχή τους σε νέα εξέταση η Αίτηση-Δήλωση υποβάλλεται στο Γενικό Λύκειο από το οποίο αποφοίτησαν ή σε αυτό που είναι πλησιέστερο στον τόπο μόνιμης κατοικίας τους.

Οι μαθητές δηλώνουν υποχρεωτικά την Ομάδα Προσανατολισμού που ήδη έχουν επιλέξει και παρακολουθούν ενώ οι απόφοιτοι μπορούν να επιλέξουν να εξεταστούν στα μαθήματα οποιασδήποτε Ομάδας Προσανατολισμού. Η Αίτηση-Δήλωση υποβάλλεται ηλεκτρονικά σε προθεσμία που ανακοινώνεται από το ΥΠ.Π.Ε.Θ., από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο ή από νόμιμα εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του εντός του μηνός Φεβρουαρίου του έτους που επιθυμεί τη συμμετοχή του στις Πανελλαδικές, εκφράζει την αυθεντική βιούληση του ενδιαφερόμενου και δεν τροποποιείται.

Υπολογισμός βαθμού πρόσβασης (Μορίων) για τα ΓΕΛ.

Ο υπολογισμός του συνολικού αριθμού μορίων κάθε υποψήφιου, γίνεται ως εξής:

- Το άθροισμα των γραπτών βαθμών (στην εικοσάβαθμη κλίμακα με προσέγγιση δεκάτου) των τεσσάρων πανελλαδικά εξεταζομένων μαθημάτων, τα οποία προβλέπονται στην Ομάδα Προσανατολισμού όπου ανήκει ο υποψήφιος για το συγκεκριμένο Επιστημονικό Πεδίο, πολλαπλασιάζεται επί δύο (2).
- Στη συνέχεια, στο γινόμενο αυτό προστίθενται τα γινόμενα των γραπτών βαθμών των δύο μαθημάτων με τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας, τα οποία προβλέπονται στην Ομάδα Προσανατολισμού όπου ανήκει ο υποψήφιος για το συγκεκριμένο Επιστημονικό Πεδίο:
- Το τελικό άθροισμα πολλαπλασιάζεται με το εκατό (100).

Τα μαθήματα και οι συντελεστές βαρύτητας ανά Ομάδα Προσανατολισμού και Επιστημονικό Πεδίο, έχουν ως εξής:

Ομάδα Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών

Για το 1^ο Επιστημονικό Πεδίο (Ανθρωπιστικών, Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών)

- α) Αρχαία Ελληνικά Προσανατολισμού με συντελεστή ένα κόμμα τρία (1,3)
- β) Ιστορία Προσανατολισμού με συντελεστή μηδέν κόμμα επτά (0,7)

Για το 3^ο Επιστημονικό Πεδίο (Επιστημών Υγείας και Ζωής)

- α) Βιολογία Γενικής Παιδείας με συντελεστή μηδέν κόμμα εννιά (0,9)
- β) Νεοελληνική Γλώσσα με συντελεστή μηδέν κόμμα τέσσερα (0,4)

Ομάδα Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών

Για το 2^ο Επιστημονικό Πεδίο (Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών)

- α) Μαθηματικά Προσανατολισμού με συντελεστή ένα κόμμα τρία (1,3)
- β) Φυσική Προσανατολισμού με συντελεστή μηδέν κόμμα επτά (0,7)

Για το 3^ο Επιστημονικό Πεδίο (Επιστημών Υγείας και Ζωής)

- α) Βιολογία Προσανατολισμού με συντελεστή ένα κόμμα τρία (1,3)
- β) Χημεία Προσανατολισμού με συντελεστή μηδέν κόμμα επτά (0,7)

Ομάδα Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής

Για το 3^ο Επιστημονικό Πεδίο (Επιστημών Υγείας και Ζωής)

- α) Βιολογία Γενικής Παιδείας με συντελεστή μηδέν κόμμα εννιά (0,9)
- β) Νεοελληνική Γλώσσα με συντελεστή μηδέν κόμμα τέσσερα (0,4)

Για το 4^ο Επιστημονικό Πεδίο (Επιστημών Οικονομίας και Πληροφορικής)

- α) Μαθηματικά Προσανατολισμού με συντελεστή ένα κόμμα τρία (1,3)
- β) Αρχές Οικονομικής Θεωρίας με συντελεστή μηδέν κόμμα επτά (0,7)

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος εξεταστεί πανελλαδικά και σε ένα πέμπτο μάθημα, προκειμένου να έχει πρόσβαση σε δεύτερο Επιστημονικό Πεδίο, τότε ο υπολογισμός των μορίων του για κάθε ένα από τα δύο Επιστημονικά Πεδία που έχει δικαίωμα να δηλώσει προτίμηση γίνεται με βάση τα αντίστοιχα τέσσερα πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα.

Προκειμένου για Σχολές ή Τμήματα για τα οποία απαιτείται **εξέταση ειδικού μαθήματος** ή πρακτικών δοκιμασιών ο υπολογισμός του συνολικού αριθμού μορίων κάθε υποψηφίου γίνεται ως εξής:

Στο σύνολο μορίων του, προστίθενται τα μόρια που προκύπτουν από τον πολλαπλασιασμό με το εκατό (100) του γινομένου του βαθμού του υποψηφίου στο απαιτούμενο ειδικό μάθημα ή στις πρακτικές δοκιμασίες με τον αντίστοιχο συντελεστή κατά περίπτωση.

Δηλαδή, βαθμός ειδικού μαθήματος είναι ο γραπτός βαθμός που σημείωσε στην απαιτούμενη εξέταση ο υποψήφιος μετά την αναγωγή του στην εικοσάβαθμη κλίμακα με προσέγγιση δεκάτου. Για τις περιπτώσεις που εξετάζονται δύο ειδικά μαθήματα είναι ο μέσος όρος των βαθμών των δύο ειδικών μαθημάτων. Ο μέσος όρος υπολογίζεται μετά την αναγωγή των βαθμών των δύο μαθημάτων στην εικοσάβαθμη κλίμακα και εκφράζεται με προσέγγιση εκατοστού. Στην περίπτωση που υποψήφιος έχει εξετασθεί σε περισσότερες από μία ξένες γλώσσες, τότε ως βαθμός στο μάθημα της ξένης γλώσσας, για τα τμήματα που απαιτούν εξέταση σε μία από τις ξένες γλώσσες από αυτές που εξετάστηκε, λαμβάνεται υπόψη ο μεγαλύτερος βαθμός από αυτούς που πέτυχε στις ξένες αυτές γλώσσες.

Βαθμός **πρακτικών δοκιμασιών** (για τα ΤΕΦΑΑ) είναι ο μέσος όρος των βαθμών που αντιστοιχούν στις τρεις δοκιμασίες-αγωνίσματα που διαγωνίστηκε ο υποψήφιος και ο βαθμός αυτός εκφράζεται με προσέγγιση εκατοστού.

Για τον υπολογισμό του βαθμού με προσέγγιση δεκάτου, στις περιπτώσεις που κατά τον υπολογισμό προκύπτουν περισσότερα του ενός δεκαδικά ψηφία τότε, αν το δεύτερο δεκαδικό ψηφίο είναι ίσο ή μεγαλύτερο του πέντε, το πρώτο δεκαδικό ψηφίο προσαυξάνεται στο αμέσως επόμενο παραλειπομένων των λοιπών και αν είναι μικρότερο του πέντε παραλείπονται όλα τα υπόλοιπα πέραν του πρώτου δεκαδικά ψηφία. Για τον υπολογισμό του βαθμού με προσέγγιση εκατοστού, στις περιπτώσεις που κατά τον υπολογισμό προκύπτουν περισσότερα των δύο δεκαδικά ψηφία τότε, αν το τρίτο δεκαδικό ψηφίο είναι ίσο ή μεγαλύτερο του πέντε, το δεύτερο δεκαδικό ψηφίο προσαυξάνεται στο αμέσως επόμενο παραλειπομένων των λοιπών και αν είναι μικρότερο του πέντε παραλείπονται όλα τα υπόλοιπα πέραν του δεύτερου δεκαδικά ψηφία.

Παράδειγμα: Μαθητής της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών έχει τους παρακάτω Γραπτούς βαθμούς:

Νεοελληνική Γλώσσα: **15**, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ: **16**, ΙΣΤΟΡΙΑ: **17**, ΛΑΤΙΝΙΚΑ: **18**, Βιολογία Γενικής Παιδείας (ΓΠ): **19**,

Τα Μόρια του για σχολές του 1^{ου} Επιστημονικού Πεδίου είναι:
[(15+16+17+18)*2 + (16*1,3) + (17*0,7)]*100= **16.470**

Τα Μόρια του για σχολές του 3^{ου} Επιστημονικού Πεδίου είναι:
[(15+16+17+19)*2 + (19*0,9) + (15*0,4)]*100 = **15.710**

Στα παραπάνω μόρια προστίθενται μόρια από ειδικά μαθήματα εφόσον ο υποψήφιος έχει εξεταστεί σ' αυτά!

Χρήσιμο εργαλείο για τον υπολογισμό των Μορίων, από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων: <https://markcalc.it.minedu.gov.gr/>

Σχολές & Τμήματα 1^{ου} Επιστημονικού Πεδίου

(*τμήματα που δηλώνονται κι από άλλα Επιστημονικά Πεδία)

Πανεπιστήμια	*	Μουσικής Επιστήμης & Τέχνης (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ
Αργυλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Αθήνα)		Μουσικών Σπουδών (Αθήνα)	ΟΛΑ
Αργυλικής Γλώσσας & Φιλολογίας (Θεσσαλονίκη)		Μουσικών Σπουδών (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ
Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας (Κέρκυρα)		Μουσικών Σπουδών (Κέρκυρα)	ΟΛΑ
Βολκανικόν, Σλαβικόν και Ανατολικόν Σπουδών (Θεσσαλονίκη)	4 ^ο	Νομικής (Αθήνα)	
Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Αθήνα)		Νομικής (Θεσσαλονίκη)	
Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Θεσσαλονίκη)		Νομικής (Κομοτηνή)	
Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Αθήνα)		Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας (Κέρκυρα)	
Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Θεσσαλονίκη)		Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Αθήνα)	ΟΛΑ
Γλώσσας, Φιλολογίας & Πολιτισμού Παρενεζίνιων Χωρών (Κομοτηνή)		Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Αλεξανδρούπολη)	ΟΛΑ
Δημόσιας Διοίκησης (Αθήνα)	4 ^ο	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Βόλος)	ΟΛΑ
Δημοσιογραφίας & Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (Θεσσαλονίκη)		Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ
Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος & Νέων Τεχνολογιών (Αγρίνιο)	4 ^ο	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ιωάννινα)	ΟΛΑ
Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών (Πειραιάς)	4 ^ο	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Πάτρα)	ΟΛΑ
Διεθνών & Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών (Αθήνα)	4 ^ο	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρέθυμνο)	ΟΛΑ
Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ήλικια (Αθήνα)	ΟΛΑ	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρόδος)	ΟΛΑ
Εκπαίδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής (Θεσσαλονίκη)		Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Φλώρινα)	ΟΛΑ
Ελληνικής Φιλολογίας (Κομοτηνή)		Παιδαγωγικό Ειδικής Αγωγής (Βόλος)	ΟΛΑ
Επικοινωνίας & Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Αθήνα)		Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών (Ιωάννινα)	ΟΛΑ
Επικοινωνίας & Μέσων Πολιτισμού (Αθήνα)		Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών (Φλώρινα)	ΟΛΑ
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (Αθήνα)	ΟΛΑ	Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης (Βόλος)	ΟΛΑ
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης (Ρέθυμνο)	ΟΛΑ
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (Κομοτηνή)	ΟΛΑ	Ποιμαντικής & Κοινωνικής Θεολογίας (Θεσσαλονίκη)	
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (Σέρρες)	ΟΛΑ	Πολιτικής Επιστήμης & Δημόσιας Διοίκησης (Αθήνα)	
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (Τρίκαλα)	ΟΛΑ	Πολιτικής Επιστήμης & Ιστορίας (Αθήνα)	
Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Πολιτικής Επιστήμης (Ρέθυμνο)	
Επιστημών της Εκπαίδευσης & Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (Πάτρα)	ΟΛΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων (Κόρινθος)	
Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία (Αλεξανδρούπολη)	ΟΛΑ	Πολιτικών Επιστημών (Θεσσαλονίκη)	
Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευτικού Σχεδιασμού (Ρόδος)	ΟΛΑ	Πολιτισμικής Τεχνολογίας & Επικοινωνίας (Μυτιλήνη)	4 ^ο
Θεατρικών Σπουδών (Αθήνα)		Ρωσικής Γλώσσας & Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών - Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Αθήνα)	
Θεατρικών Σπουδών (Ναύπλιο)		Τεχνών Ήχου & Εικόνας (Κέρκυρα)	ΟΛΑ
Θεατρικών Σπουδών (Πάτρα)		Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών (Αθήνα)	
Θεάτρου (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Φιλολογίας (Αθήνα)	
Θεολογίας (Αθήνα)		Φιλολογίας (Θεσσαλονίκη)	
Θεολογίας (Θεσσαλονίκη)		Φιλολογίας (Ιωάννινα)	
Θεολογίας (Θεσσαλονίκη) – Μουσουλμανικών Σπουδών		Φιλολογίας (Καλαμάτα)	
Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης (Αθήνα)		Φιλολογίας (Πάτρα)	
Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Αθήνα)		Φιλολογίας (Ρέθυμνο)	
Ιστορίας & Αρχαιολογίας (Αθήνα)		Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής & Ψυχολογίας (Αθήνα)	
Ιστορίας & Αρχαιολογίας (Θεσσαλονίκη)		Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής & Ψυχολογίας (Ιωάννινα)	
Ιστορίας & Αρχαιολογίας (Ιωάννινα)		Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής & Ψυχολογίας (Θεσσαλονίκη)	
Ιστορίας & Αρχαιολογίας (Ρέθυμνο)		Φιλοσοφίας (Πάτρα)	
Ιστορίας & Εθνολογίας (Κομοτηνή)		Φιλοσοφίας & Κοινωνικών Σπουδών (Ρέθυμνο)	
Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (Αθήνα)	ΟΛΑ	Ψυχολογίας (Αθήνα) – ΕΚΠΑ	
Ιστορίας (Κέρκυρα)		Ψυχολογίας (Αθήνα) – Πάντειο	
Ιστορίας, Αρχαιολογίας & Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών (Καλαμάτα)		Ψυχολογίας (Θεσσαλονίκη)	
Ιστορίας, Αρχαιολογίας & Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (Βόλος)		Ψυχολογίας (Ρέθυμνο)	
Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Αθήνα)		Στρατιωτικές Σχολές	
Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Θεσσαλονίκη)		Στρατολογικό – Στρατιωτ. Νομ. Συμβ. (ΣΣΛΣ) Θεσσαλονίκη	
Κινηματογράφου (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Ψυχολόγων (ΣΣΔΣ) Θεσσαλονίκη	
Κοινωνικής & Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Κόρινθος)		Ανώτατες Εκπληρωτικές Ακαδημίες	
Κοινωνικής Ανθρωπολογίας & Ιστορίας (Μυτιλήνη)		Προγρ. Εκκλησιαστικής Μουσικής & Ψαλτικής Βέλλας Ιωαννίνων	
Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (Αθήνα)		Πρόγραμμα Εκκλησιαστικής Μουσικής & Ψαλτικής Ηράκλειο	
Κοινωνικής Διοίκησης & Πολιτικής Επιστήμης (Κομοτηνή) - Κοινωνικής Διοίκησης		Πρόγραμμα Ιερατικών Σπουδών Αθήνας	
Κοινωνικής Διοίκησης & Πολιτικής Επιστήμης (Κομοτηνή) - Πολιτικής Επιστήμης		Πρόγραμμα Ιερατικών Σπουδών Βέλλας Ιωαννίνων	
Κοινωνικής Θεολογίας (Αθήνα)		Πρόγραμμα Ιερατικών Σπουδών Ηράκλειο Κρήτης	
Κοινωνικής Πολιτικής (Αθήνα)		Πρόγραμμα Ιερατικών Σπουδών Θεσσαλονίκης	
Κοινωνιολογίας (Αθήνα)		Αστυνομικές Σχολές	
Κοινωνιολογίας (Μυτιλήνη)		Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας	2 ^ο , 4 ^ο
Κοινωνιολογίας (Ρέθυμνο)		Αστυφυλάκων	2 ^ο , 4 ^ο
Μεσογειακών Σπουδών (Ρόδος)			

Σχολές Πυροσβεστικής Ακαδημίας			
<u>Σχολή Ανθυποπυραγών</u>	2°, 4°	T.E.I. (συνέχεια)	
<u>Σχολή Πυροσβεστών</u>	2°, 4°	<u>Προσγραφικής Αγωγής (Θεσσαλονίκη)</u>	ΟΛΑ
T.E.I.		<u>Προσγραφικής Αγωγής (Ιωάννινα)</u>	ΟΛΑ
<u>Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης (Αθήνα)</u>		<u>Τεχνολόγων Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) - Συντήρησης Δραγαιοτήτων & Έργων Τέχνης</u>	2°
<u>Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης (Θεσσαλονίκη)</u>		<u>Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών (Αθήνα)</u>	2°, 4°
<u>Κοινωνικής Εργασίας (Αθήνα)</u>		<u>Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας (Αργοστόλι)</u>	4°
<u>Κοινωνικής Εργασίας (Ηράκλειο)</u>		<u>Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας (Καστοριά)</u>	4°
<u>Κοινωνικής Εργασίας (Πάτρα)</u>		Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης	
<u>Δαιδικής & Παραδοσιακής Μουσικής (Άρτα)</u>	ΟΛΑ	<u>Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Κρήτης (Α.Σ.Τ.Ε.Κ.)</u>	4°
<u>Προσγραφικής Αγωγής (Αθήνα)</u>	ΟΛΑ	<u>Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου (Α.Σ.Τ.Ε.Ρ.)</u>	4°

Σχολές & Τμήματα 2^{ου} Επιστημονικού Πεδίου

(*τμήματα που δηλώνονται κι από άλλα Επιστημονικά Πεδία)

<u>Πανεπιστήμια</u>	*	<u>Θεάτρου (Θεσσαλονίκη)</u>	OΛΑ
<u>Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών (Αθήνα)</u>		<u>Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (Αθήνα)</u>	OΛΑ
<u>Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών (Θεσσαλονίκη)</u>		<u>Κινηματογράφου (Θεσσαλονίκη)</u>	OΛΑ
<u>Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων & Γεωργικής Μηχανικής (Αθήνα)</u>	3 ^ο	<u>Μαθηματικών (Αθήνα)</u>	
<u>Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Αθήνα)</u>		<u>Μαθηματικών (Θεσσαλονίκη)</u>	
<u>Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Βόλος)</u>		<u>Μαθηματικών (Ιωάννινα)</u>	
<u>Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Θεσσαλονίκη)</u>		<u>Μαθηματικών (Πάτρα)</u>	
<u>Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Ιωάννινα)</u>		<u>Μαθηματικών (Σάμος) – Μαθηματικών</u>	
<u>Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Ξάνθη)</u>		<u>Μαθηματικών & Εφαρμοσμένων Μαθηματικών (Ηράκλειο) – Εφαρμοσμένων Μαθηματικών</u>	
<u>Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Πάτρα)</u>		<u>Μαθηματικών & Εφαρμοσμένων Μαθηματικών (Ηράκλειο) – Μαθηματικών</u>	
<u>Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Χανιά)</u>		<u>Μηχανικών Επιστήμης Υλικών (Ιωάννινα)</u>	
<u>Βιολογίας (Αθήνα)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών & Πληροφορικής (Ιωάννινα)</u>	
<u>Βιολογίας (Ηράκλειο)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών & Πληροφορικής (Πάτρα)</u>	
<u>Βιολογίας (Θεσσαλονίκη)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανικών Μεταλλείων Μεταλλουργών (Αθήνα)</u>	
<u>Βιολογίας (Πάτρα)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης (Χίος)</u>	4 ^ο
<u>Βιολογικών Εφαρμογών & Τεχνολογιών (Ιωάννινα)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανικών Ορυκτών Πόρων (Χανιά)</u>	
<u>Βιομηχανικής Διοίκησης και Τεχνολογίας (Πειραιά)</u>	4 ^ο	<u>Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης (Χανιά)</u>	4 ^ο
<u>Βιοτεχνολογίας (Αθήνα)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης (Ξάνθη)</u>	4 ^ο
<u>Βιοηγμείας & Βιοτεχνολογίας (Λάρισα)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανικών Περιβάλλοντος (Κοζάνη)</u>	
<u>Γεωγραφίας (Αθήνα)</u>		<u>Μηχανικών Περιβάλλοντος (Ξάνθη)</u>	
<u>Γεωγραφίας (Μυτιλήνη)</u>	4 ^ο	<u>Μηχανικών Περιβάλλοντος (Χανιά)</u>	
<u>Γεωλογίας & Περιβάλλοντος (Αθήνα)</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής & Επικοινωνιακών Συστημάτων (Σάμος)</u>	
<u>Γεωλογίας (Θεσσαλονίκη)</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών (Κοζάνη)</u>	
<u>Γεωλογίας (Πάτρα)</u>		<u>Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων (Σύρος)</u>	4 ^ο
<u>Γεωπονίας (Θεσσαλονίκη)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης (Θεσσαλονίκη)</u>	
<u>Γεωπονίας, Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος (Βόλος)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Βόλος)</u>	
<u>Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής & Αγροτικού Περιβάλλοντος (Βόλος)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανολόγων & Αεροναυπηγών Μηχανικών (Πάτρα)</u>	
<u>Δασολογίας & Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων (Ορεστιάδα)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανολόγων Μηχανικών (Αθήνα)</u>	
<u>Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος (Θεσσαλονίκη)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανολόγων Μηχανικών (Βόλος)</u>	
<u>Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων (Αγρίνιο)</u>	3 ^ο	<u>Μηχανολόγων Μηχανικών (Θεσσαλονίκη)</u>	
<u>Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ήλικιά (Αθήνα)</u>	OΛΑ	<u>Μηχανολόγων Μηχανικών (Κοζάνη)</u>	
<u>Επιστήμης & Τεχνολογίας Υλικών (Ηράκλειο)</u>		<u>Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής (Αλεξανδρούπολη)</u>	3 ^ο
<u>Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής & Υδατοκαλλιεργειών (Αθήνα)</u>	3 ^ο	<u>Μουσικής Επιστήμης & Τέχνης (Θεσσαλονίκη)</u>	OΛΑ
<u>Επιστήμης Τροφίμων & Διατροφής (Λήμνος)</u>	3 ^ο	<u>Μουσικών Σπουδών (Αθήνα)</u>	OΛΑ
<u>Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου (Αθήνα)</u>	3 ^ο	<u>Μουσικών Σπουδών (Θεσσαλονίκη)</u>	OΛΑ
<u>Επιστήμης των Υλικών (Πάτρα)</u>		<u>Μουσικών Σπουδών (Κέρκυρα)</u>	OΛΑ
<u>Επιστήμης Υπολογιστών (Ηράκλειο)</u>	4 ^ο	<u>Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών (Αθήνα)</u>	
<u>Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Αθήνα)</u>	OΛΑ	<u>Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Αθήνα)</u>	OΛΑ
<u>Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Θεσσαλονίκη)</u>	OΛΑ	<u>Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Αλεξανδρούπολη)</u>	OΛΑ
<u>Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Κομοτηνή)</u>	OΛΑ	<u>Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Βόλος)</u>	OΛΑ
<u>Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Σέρρες)</u>	OΛΑ	<u>Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Θεσσαλονίκη)</u>	OΛΑ
<u>Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Τρίκαλα)</u>	OΛΑ	<u>Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ιωάννινα)</u>	OΛΑ
<u>Επιστήμης Φυσικής Παραγωγής (Αθήνα)</u>	3 ^ο	<u>Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Πάτρα)</u>	OΛΑ
<u>Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης (Θεσσαλονίκη)</u>	OΛΑ	<u>Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρέθυμνο)</u>	OΛΑ
<u>Επιστημών της Εκπαίδευσης & Αγωγής στην Προσχολική Ήλικιά (Πάτρα)</u>	OΛΑ	<u>Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρόδος)</u>	OΛΑ
<u>Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ήλικιά (Αλεξανδρούπολη)</u>	OΛΑ	<u>Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Φλώρινα)</u>	OΛΑ
<u>Επιστημών της Θάλασσας (Μυτιλήνη)</u>	3 ^ο	<u>Παιδαγωγικό Ειδικής Αγωγής (Βόλος)</u>	OΛΑ
<u>Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευτικού Σχεδιασμού (Ρόδος)</u>	OΛΑ	<u>Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών (Ιωάννινα)</u>	OΛΑ
<u>Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (Θεσσαλονίκη)</u>	4 ^ο	<u>Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών (Φλώρινα)</u>	OΛΑ
<u>Εφαρμοσμένων Μαθηματικών & Φυσικών Επιστημών (Αθήνα)</u>		<u>Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης (Βόλος)</u>	OΛΑ
<u>Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Αθήνα)</u>		<u>Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης (Ρέθυμνο)</u>	OΛΑ
<u>Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Βόλος)</u>		<u>Περιβάλλοντος (Μυτιλήνη)</u>	
<u>Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών</u>		<u>Πληροφορικής (Αθήνα)</u>	4 ^ο
<u>Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Ξάνθη)</u>		<u>Πληροφορικής (Θεσσαλονίκη)</u>	4 ^ο
<u>Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Πάτρα)</u>		<u>Πληροφορικής (Κέρκυρα)</u>	4 ^ο
<u>Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Χανιά)</u>		<u>Πληροφορικής (Λαμία)</u>	4 ^ο

Πανεπιστήμια (συνέχεια)		
Πληροφορικής (Πειραιά)	4°	T.E.I.
Πληροφορικής και Τηλεματικής (Αθήνα)	4°	Δραχτεκτονικής Τοπίου (Δράμα)
Πληροφορικής και Τηλετηκονονιόν (Αθήνα)	4°	Γραφιστικής (Αθήνα) – Γραφιστικής
Πληροφορικής και Τηλετηκονονιόν (Τρίπολη)	4°	Γραφιστικής (Αθήνα) – Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών
Πληροφορικής με Εφαρμογές στη Βιοϊατρική (Λαμία)	3°	Δασοπονίας & Διαγείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος (Δράμα)
Πολιτικών Μηχανικών (Αθήνα)		Δασοπονίας & Διαγείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος (Καρδίτσα)
Πολιτικών Μηχανικών (Βόλος)		Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος (Καρπενήσι)
Πολιτικών Μηχανικών (Θεσσαλονίκη)		Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων (Αθήνα)
Πολιτικών Μηχανικών (Ξάνθη)		Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων (Σέρρες)
Πολιτικών Μηχανικών (Πάτρα)		Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Ηράκλειο)
Στατιστικής και Αναλογιστικών – Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών (Σάμος)		Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Καβάλα)
Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης (Πειραιάς)	4°	Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Κοζάνη)
Στατιστικής (Αθήνα)	4°	Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Λάρισα)
Τεχνών Ήχου & Εικόνας (Κέρκυρα)	OΛΑ	Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα)
Φυσικής (Αθήνα)		Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)
Φυσικής (Ηράκλειο)		Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Χαλκίδα)
Φυσικής (Θεσσαλονίκη)		Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Αθήνα)
Φυσικής (Ιωάννινα)		Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Φυσικής (Πάτρα)		Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Λαμία)
Χημείας (Αθήνα)	3°	Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)
Χημείας (Ηράκλειο)	3°	Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Χανιά)
Χημείας (Θεσσαλονίκη)	3°	Κλιοστούφαντουργών Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)
Χημείας (Ιωάννινα)	3°	Δαΐσης & Παραδοσιακής Μουσικής (Αρτα)
Χημείας (Πάτρα)	3°	Κλιοστούφαντουργών Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)
Χημικών Μηχανικών (Αθήνα)		Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Χημικών Μηχανικών (Θεσσαλονίκη)		Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Πειραιάς)
Χημικών Μηχανικών (Πάτρα)		Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Χαλκίδα)
Ψηφιακών Συστημάτων (Πειραιά)	4°	Μηχανικών Βιοϊατρικής Τεχνολογίας ΤΕ (Αθήνα)
Στρατιωτικές Σχολές		Μηχανικών Ενεργειακής Τεχνολογίας ΤΕ (Αθήνα)
Ευελπίδων (ΣΣΕ) – Οπλα		Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων ΤΕ (Πειραιάς)
Ευελπίδων (ΣΣΕ) – Σώματα		Μηχανικών Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής ΤΕ (Ρέθυμνο)
Ικάρων (ΣΙ) – Ελεγκτές Αεράμυνας		Μηχανικών Περιβάλλοντος και Μηχανικών Αντιρρύπανσης ΤΕ (Κοζάνη) – Μηχανικών Γεωτεχνολογίας Περιβάλλοντος ΤΕ
Ικάρων (ΣΙ) – Ιπτάμενοι		Μηχανικών Περιβάλλοντος και Μηχανικών Αντιρρύπανσης ΤΕ (Κοζάνη) – Μηχανικών Αντιρρύπανσης ΤΕ
Ικάρων (ΣΙ) – Μηχανικοί (ΣΜΑ)		Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Αθήνα)
Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (Σ.Μ.Υ.Α.) – Κατεύθυνση Τεχνολογικής Υποστήριξης		Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Αρτα)
Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (Σ.Μ.Υ.Α.) – Κατεύθυνση Διοικητικής και Εφοδιαστικής Υποστήριξης		Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Ηράκλειο)
Μονίμων Υπαξιωματικών Αεροπορίας (Σ.Μ.Υ.Α.) – Κατεύθυνση Διοικητικής και Εφοδιαστικής Υποστήριξης		Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού (Σ.Μ.Υ.Ν.)		Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Καβάλα)
Μονίμων Υπαξιωματικών Στρατού (ΣΜΥ) – Οπλα		Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Καστοριά)
Μονίμων Υπαξιωματικών Στρατού (ΣΜΥ) – Σώματα		Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Λαμία)
Ναυτικών Δοκίμων (ΣΝΔ) – Μάγιστροι		Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Λάρισα)
Ναυτικών Δοκίμων (ΣΝΔ) – Μηχανικοί		Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Ναύπακτος)
Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού		Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Σέρρες)
Σχολή Μηχανικών	4°	Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Σπάρτη)
Σχολή Πλοιαρχών	4°	Μηχανικών Τεχνολογίας Αεροσκαφών ΤΕ (Χαλκίδα)
Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες		Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου ΤΕ και Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Καβάλα) – Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ
Πρόγραμμα Διαχείρισης Εκκλησιαστικών Κειμηλίων (Αθήνα)		Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου και Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Καβάλα) – Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ
Πρόγραμμα Διαχείρισης Εκκλησιαστικών Κειμηλίων (Θεσσαλονίκη)		Μηχανικών Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Χανιά)
Αστυνομικές Σχολές		Μηχανολόγων Μηχανικών και Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ (Κοζάνη) – Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ
Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας	1°, 4°	Μηχανολόγων Μηχανικών και Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ (Κοζάνη) – Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ
Αστυφυλάκων	1°, 4°	Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Ηράκλειο)
Σχολή Πυροσβεστικής Ακαδημίας		Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Λάρισα)
Σχολή Ανθυποτυραγών	1°, 4°	Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα)
Σχολή Πυροσβεστών	1°, 4°	Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)

T.E.I. (συνέχεια)		
<u>Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Σέρρες)</u>		<u>Τεχνολογίας Τροφίμων (Αθήνα)</u> 3°
<u>Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Χαλκίδα)</u>		<u>Τεχνολογίας Τροφίμων (Αργοστόλι)</u> 3°
<u>Μηχανολόγων Ογημάτων ΤΕ (Θεσσαλονίκη)</u>		<u>Τεχνολογίας Τροφίμων (Θεσσαλονίκη)</u> 3°
<u>Ναυπηγών Μηχανικών ΤΕ (Αθήνα)</u>		<u>Τεχνολογίας Τροφίμων (Καλαμάτα)</u> 3°
<u>Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών (Αθήνα)</u>	3°	<u>Τεχνολογίας Τροφίμων (Καρδίτσα)</u> 3°
<u>Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών (Δράμα)</u>	3°	<u>Τεχνολογίων Γεωπόνων (Αμαλιάδα)</u> 3°
<u>Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ (Θεσσαλονίκη)</u>		<u>Τεχνολογίων Γεωπόνων (Αρτα)</u> 3°
<u>Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ (Λάρισα)</u>		<u>Τεχνολογίων Γεωπόνων (Ηράκλειο)</u> 3°
<u>Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα)</u>		<u>Τεχνολογίων Γεωπόνων (Θεσσαλονίκη)</u> 3°
<u>Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)</u>		<u>Τεχνολογίων Γεωπόνων (Καλαμάτα)</u> 3°
<u>Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ (Τρίκαλα)</u>		<u>Τεχνολογίων Γεωπόνων (Λάρισα)</u> 3°
<u>Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ και Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ (Αθήνα) – Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ</u>		<u>Τεχνολογίων Γεωπόνων (Φλώρινα)</u> 3°
<u>Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ και Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ (Αθήνα) – Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ</u>		<u>Τεχνολογιών Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) – Συντήρησης Δραγμοτήτων και Έργων Τέχνης</u> 1°
<u>Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ και Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ (Σέρρες) – Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ</u>		<u>Τεχνολογιών Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) – Τεχνολογιών Φυσ. Περιβάλλοντος ΤΕ</u> 4°
<u>Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ και Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ (Σέρρες) – Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ</u>		<u>Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών (Αθήνα)</u> 1°, 4°
<u>Προσχολικής Αγωγής (Αθήνα)</u>	ΟΛΑ	<u>Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.</u>
<u>Προσχολικής Αγωγής (Θεσσαλονίκη)</u>	ΟΛΑ	<u>Εκπαιδευτικών Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Εκπαιδευτικών Ηλεκτρονικών Μηχανικών – Εκπαιδευτικών Ηλεκτρολόγων Μηχανικών</u>
<u>Προσχολικής Αγωγής (Ιωάννινα)</u>	ΟΛΑ	<u>Εκπαιδευτικών Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Εκπαιδευτικών Ηλεκτρονικών Μηχανικών – Εκπαιδευτικών Ηλεκτρονικών Μηχανικών</u>
<u>Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης (Αθήνα)</u>		<u>Εκπαιδευτικών Μηχανολόγων Μηχανικών</u>
<u>Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ενόδυσης (Κύλκις)</u>	4°	<u>Εκπαιδευτικών Πολιτικών Μηχανικών</u>
<u>Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ξύλου και Επιπλου ΤΕ (Καρδίτσα)</u>	4°	
<u>Τεχνολογίας Λιλιέας – Υδατοκαλλιεργειών (Μεσολόγγι)</u>	3°, 4°	
<u>Τεχνολογίας Ήχου και Μουσικών Οργάνων (Ληξούρι)</u>	4°	

Σχολές και Τμήματα 3^{ου} Επιστημονικού Πεδίου

(*τμήματα που δηλώνονται κι από άλλα Επιστημονικά Πεδία)

Πανεπιστήμια	*	
Αγροτικής Ανάπτυξης (Ορεστιάδα)	4 ^ο	Παιδαγωγικό Ειδικής Αγωγής (Βόλος)
Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης (Αθήνα)	4 ^ο	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών (Ιοάννινα)
Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων & Γεωργικής Μηχανικής (Αθήνα)	2 ^ο	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών (Φλώρινα)
Βιολογίας (Αθήνα)	2 ^ο	Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης (Βόλος)
Βιολογίας (Ηράκλειο)	2 ^ο	Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης (Ρέθυμνο)
Βιολογίας (Θεσσαλονίκη)	2 ^ο	Περιβάλλοντος (Μυτιλήνη)
Βιολογίας (Πάτρα)	2 ^ο	Πληροφορικής με Εφαρμογές στη Βιοϊατρική (Λαμία)
Βιολογικών Εφαρμογών & Τεχνολογιών (Ιοάννινα)	2 ^ο	Τεχνών Ήχου & Εικόνας (Κέρκυρα)
Βιοτεχνολογίας (Αθήνα)	2 ^ο	Φαρμακευτικής (Αθήνα)
Βιοημείας & Βιοτεχνολογίας (Λάρισα)	2 ^ο	Φαρμακευτικής (Θεσσαλονίκη)
Γεωπονίας (Θεσσαλονίκη)	2 ^ο	Φαρμακευτικής (Πάτρα)
Γεωπονίας, Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος (Βόλος)	2 ^ο	Χημείας (Αθήνα)
Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος (Βόλος)	2 ^ο	Χημείας (Ηράκλειο)
Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων (Ορεστιάδα)	2 ^ο	Χημείας (Θεσσαλονίκη)
Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος (Θεσσαλονίκη)	2 ^ο	Χημείας (Ιοάννινα)
Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων (Αγρίνιο)	2 ^ο	Χημείας (Πάτρα)
Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (Αθήνα)	ΟΛΑ	Στρατιωτικές Σχολές
Επιστήμης Διαιτολογίας & Διατροφής (Αθήνα)	2 ^ο	Αξιοματικών Νοσηλευτικής (ΣΑΝ)
Επιστήμης Ζωικής Παραγωγής & Υδατοκαλλιεργειών (Αθήνα)	2 ^ο	Ιατρικό (ΣΣΑΣ) Θεσσαλονίκη
Επιστήμης Τροφίμων & Διατροφής (Λήμnos)	2 ^ο	Κτηνιατρικό (ΣΣΑΣ) Θεσσαλονίκη
Επιστήμης Τροφίμων και Διαιτοροφής του Ανθρώπου (Αθήνα)		Οδοντιατρικό (ΣΣΑΣ) Θεσσαλονίκη
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Αθήνα)	ΟΛΑ	Φαρμακευτικό (ΣΣΑΣ) Θεσσαλονίκη
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Τ.Ε.Ι.
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Κομοτηνή)	ΟΛΑ	Αισθητικής & Κοσμητολογίας (Αθήνα)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Σέρρες)	ΟΛΑ	Αισθητικής & Κοσμητολογίας (Θεσσαλονίκη)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Τρίκαλα)	ΟΛΑ	Ακτινολογίας και Ακτινοθεραπείας (Αθήνα)
Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής (Αθήνα)	2 ^ο	Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος (Δράμα)
Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος (Καρδίτσα)
Επιστημών της Εκπαίδευσης & Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (Πάτρα)	ΟΛΑ	Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος (Καρπενήσι)
Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία (Αλεξανδρούπολη)	ΟΛΑ	Δημόσιας Υγείας και Κοινοτικής Υγείας (Αθήνα) – Δημόσιας Υγείας
Επιστημών της Θάλασσας (Μυτιλήνη)	2 ^ο	Δημόσιας Υγείας και Κοινοτικής Υγείας (Αθήνα) – Κοινοτικής Υγείας
Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευτικού Σχεδιασμού (Ρόδος)	ΟΛΑ	Διαιτοροφής & Διαιτολογίας (Θεσσαλονίκη)
Θεάτρου (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Διαιτοροφής & Διαιτολογίας (Καρδίτσα)
Ιατρικής (Αθήνα)		Διαιτοροφής & Διαιτολογίας (Σητεία)
Ιατρικής (Αλεξανδρούπολη)		Εργοθεραπείας (Αθήνα)
Ιατρικής (Ηράκλειο)		Ιατρικών Εργαστηρίων (Αθήνα)
Ιατρικής (Θεσσαλονίκη)		Ιατρικών Εργαστηρίων (Θεσσαλονίκη)
Ιατρικής (Ιοάννινα)		Ιατρικών Εργαστηρίων (Λάρισα)
Ιατρικής (Λάρισα)		Λαϊκής & Παραδοσιακής Μουσικής (Αρτα)
Ιατρικής (Πάτρα)		Δογοθεραπείας (Ιοάννινα)
Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (Αθήνα)	ΟΛΑ	Δογοθεραπείας (Πάτρα)
Κινηματογράφου (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Δογοθεραπείας (Καλαμάτα)
Κτηνιατρικής (Θεσσαλονίκη)		Μαιευτικής (Αθήνα)
Κτηνιατρικής (Καρδίτσα)		Μαιευτικής (Θεσσαλονίκη)
Μοριακής Βιολογίας & Γενετικής (Αλεξανδρούπολη)	2 ^ο	Μαιευτικής (Πτολεμαΐδα)
Μουσικής Επιστήμης & Τέχνης (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Μηχανικών Βιοϊατρικής Τεχνολογίας ΤΕ (Αθήνα)
Μουσικών Σπουδών (Αθήνα)	ΟΛΑ	Νοσηλευτικής (Αθήνα)
Μουσικών Σπουδών (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Νοσηλευτικής (Διδυμότειχο)
Μουσικών Σπουδών (Κέρκυρα)	ΟΛΑ	Νοσηλευτικής (Ηράκλειο)
Νοσηλευτικής (Αθήνα)		Νοσηλευτικής (Θεσσαλονίκη)
Νοσηλευτικής (Σπάρτη)		Νοσηλευτικής (Ιοάννινα)
Οδοντιατρικής (Αθήνα)		Νοσηλευτικής (Λαμία)
Οδοντιατρικής (Θεσσαλονίκη)		Νοσηλευτικής (Λάρισα)
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Αθήνα)	ΟΛΑ	Νοσηλευτικής (Πάτρα)
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Αλεξανδρούπολη)	ΟΛΑ	Οδοντικής Τεχνολογίας (Αθήνα)
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Βόλος)	ΟΛΑ	Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών (Αθήνα)
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών (Δράμα)
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ιοάννινα)	ΟΛΑ	Οπτικής και Οπτομετρίας (Αθήνα)
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Πάτρα)	ΟΛΑ	Οπτικής και Οπτομετρίας (Αίγιο)
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρέθυμνο)	ΟΛΑ	Προσχολικής Αγωγής (Αθήνα)
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρόδος)	ΟΛΑ	Προσχολικής Αγωγής (Θεσσαλονίκη)
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Φλώρινα)	ΟΛΑ	Προσχολικής Αγωγής (Ιοάννινα)

Τ.Ε.Ι. (συνέχεια)			
Τεχνολογίας Αλιείας – Υδατοκαλλιεργειών (Μεσολόγγι)	2°4°	Τεχνολόγων Γεωπόνων (Θεσσαλονίκη)	2°
Τεχνολόγων Τροφίμων (Αθήνα)	2°	Τεχνολόγων Γεωπόνων (Καλαμάτα)	2°
Τεχνολόγων Τροφίμων (Αργοστόλι)	2°	Τεχνολόγων Γεωπόνων (Λάρισα)	2°
Τεχνολόγων Τροφίμων (Θεσσαλονίκη)	2°	Τεχνολόγων Γεωπόνων (Φλώρινα)	2°
Τεχνολόγων Τροφίμων (Καλαμάτα)	2°	Φυσικοθεραπείας (Αθήνα)	
Τεχνολόγων Τροφίμων (Καρδίτσα)	2°	Φυσικοθεραπείας (Αίγιο)	
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Αμαλιάδα)	2°	Φυσικοθεραπείας (Θεσσαλονίκη)	
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Αρτα)	2°	Φυσικοθεραπείας (Λαμία)	
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Ηράκλειο)	2°		

Σχολές & τμήματα 4^{ου} Επιστημονικού Πεδίου

(*τμήματα που δηλώνονται κι από άλλα Επιστημονικά Πεδία)

Πανεπιστήμια	*	
Αγροτικής Οικονομίας (Ορεστιάδα)	3 ^ο	Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αθήνα)
Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης (Αθήνα)	3 ^ο	Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (Θεσσαλονίκη)
Βολκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών (Θεσσαλονίκη)	1 ^ο	Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πειραιάς)
Βιομηχανικής Διοίκησης & Τεχνολογίας (Πειραιάς)	2 ^ο	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Αθήνα)
Γεωμηραφίας (Μυτιλήνη)	2 ^ο	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Αλεξανδρούπολη)
Δημόσιας Διοίκησης (Αθήνα)	1 ^ο	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Βόλος)
Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος & Νέων Τεχνολογιών (Αγρίνιο)	1 ^ο	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Θεσσαλονίκη)
Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών (Αθήνα)	1 ^ο	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ιωάννινα)
Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών (Θεσσαλονίκη)		Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Πάτρα)
Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών (Πειραιάς)	1 ^ο	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρέθυμνο)
Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών (Αθήνα)		Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρόδος)
Διοικητή Επιχειρήσεων (Πάτρα)		Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Φλώρινα)
Διοικητή Επιχειρήσεων (Χίος)		Παιδαγωγικό Ειδικής Αγωγής (Βόλος)
Διοίκηση Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων (Αγρίνιο)		Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών (Ιωάννινα)
Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας (Αθήνα)		Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών (Φλώρινα)
Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (Αθήνα)	ΟΛΑ	Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης (Βόλος)
Επιστήμης Υπολογιστών (Ηράκλειο)	2 ^ο	Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης (Ρέθυμνο)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Αθήνα)	ΟΛΑ	Πληροφορικής (Αθήνα)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Πληροφορικής (Θεσσαλονίκη)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Κομοτηνή)	ΟΛΑ	Πληροφορικής (Κέρκυρα)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Σέρρες)	ΟΛΑ	Πληροφορικής (Λαμία)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Τρίκαλα)	ΟΛΑ	Πληροφορικής (Πειραιάς)
Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Πληροφορικής και Τηλεματικής (Αθήνα)
Επιστημών της Εκπαίδευσης & Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (Πάτρα)	ΟΛΑ	Πληροφορικής και Τηλεπικονιωνιών (Αθήνα)
Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία (Αλεξανδρούπολη)	ΟΛΑ	Πληροφορικής και Τηλεπικονιωνιών (Τρίπολη)
Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευτικού Σχεδιασμού (Ρόδος)	ΟΛΑ	Πολιτισμικής Τεχνολογίας & Επικοινωνίας (Μυτιλήνη)
Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (Θεσσαλονίκη)	2 ^ο	Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης (Πειραιάς)
Θεάτρου (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Στατιστικής (Αθήνα)
Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (Αθήνα)	ΟΛΑ	Τεχνών Ήχου & Εικόνας (Κέρκυρα)
Κινηματογράφου (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Τουριστικών Σπουδών (Πειραιάς)
Δογιστικής & Χρηματοοικονομικής (Αθήνα)		Χρηματοοικονομικής & Τραπεζικής Διοικητικής (Πειραιάς)
Δογιστικής & Χρηματοοικονομικής (Θεσσαλονίκη)		Ψηφιακών Συστημάτων (Πειραιάς)
Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας (Αθήνα)		
Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης (Χίος)	2 ^ο	Στρατιωτικές Σχολές
Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης (Ξάνθη)	2 ^ο	Οικονομικό (Σ.Α.Σ) (Θεσσαλονίκη)
Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης (Χάνια)	2 ^ο	Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού
Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων (Σύρος)	2 ^ο	Σχολή Μηχανικών
Μουσικής Επιστήμης & Τέχνης (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Σχολή Πλοιάρχων
Μουσικών Σπουδών (Αθήνα)	ΟΛΑ	Αστυνομικές Σχολές
Μουσικών Σπουδών (Θεσσαλονίκη)	ΟΛΑ	Αξιοματικών Ελληνικής Αστυνομίας
Μουσικών Σπουδών (Κέρκυρα)	ΟΛΑ	Αστυνομικών
Ναυτιλιακών Σπουδών (Πειραιάς)		Σχολές Πυροσβεστικής Ακαδημίας
Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (Χίος)		Σχολή Αγυθοποτυραγών
Οικιακής Οικονομίας & Οικολογίας (Αθήνα)		Σχολή Πυροσβεστών
Οικονομικής & Περιφερειακής Ανάπτυξης (Αθήνα)		Τ.Ε.Ι.
Οικονομικής Επιστήμης (Αθήνα)		Γραφιστικής (Αθήνα)
Οικονομικής Επιστήμης (Πειραιάς)		Γραφιστικής (Αθήνα) – Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών
Οικονομικής & Διοίκησης Τουρισμού (Χίος)		Διεθνών Εμπορίου (Καστοριά)
Οικονομικών Επιστημών (Αθήνα)		Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αγιος Νικόλαος)
Οικονομικών Επιστημών (Βόλος)		Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αθήνα) – Διοίκηση Επιχειρήσεων
Οικονομικών Επιστημών (Θεσσαλονίκη) – Α.Π.Θ.		Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αθήνα) – Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας
Οικονομικών Επιστημών (Θεσσαλονίκη) – ΠΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αθήνα) – Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας
Οικονομικών Επιστημών (Ιωάννινα)		Διοίκησης Επιχειρήσεων (Γρεβενά) – Διοίκηση Επιχειρήσεων
Οικονομικών Επιστημών (Κομοτηνή)		Διοίκησης Επιχειρήσεων Γρεβενά – Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας
Οικονομικών Επιστημών (Πάτρα)		Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηράκλειο) – Διοίκηση Επιχειρήσεων
Οικονομικών Επιστημών (Ρέθυμνο)		Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηράκλειο) – Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας
Οικονομικών Επιστημών (Τρίπολη)		Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηράκλειο) – Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας
Οργάνωσης & Διαχείρισης Αθλητισμού (Σπάρτη)		

T.E.I. (συνέχεια)		
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Θεσσαλονίκη) – Διοίκηση Επιχειρήσεων</u>		<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Μεσολόγγι)</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Θεσσαλονίκη) – Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας</u>		<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Πειραιάς)</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Καβάλα)</u>		<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Πρέβεζα)</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Κοζάνη)</u>		<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Σέρρες)</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λάρισα) – Διοίκηση Επιχειρήσεων</u>		<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Χαλκίδα)</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λάρισα) – Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας</u>		<u>Μηχανικών Αυτοματισμού (Θεσσαλονίκη)</u> 2°
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λευκάδα) – Διοίκηση Επιχειρήσεων</u>		<u>Μηχανικών Αυτοματισμού (Πειραιά)</u> 2°
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λευκάδα) – Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας</u>		<u>Μηχανικών Αυτοματισμού (Χαλκίδα)</u> 2°
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Μεσολόγγι)</u>		<u>Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων ΤΕ (Πειραιά)</u> 2°
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πάτρα)</u>		<u>Μηχανικών Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής ΤΕ (Ρέθυμνο)</u> 2°
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πειραιάς) – Διοίκηση Επιχειρήσεων (κατευθύνσεις: 1. Διοίκηση Επιχειρήσεων 2. Μάρκετινγκ)</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Αθήνα)</u> 2°
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πειραιάς) – Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Άρτα)</u> 2°
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Σέρρες)</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Ηράκλειο)</u> 2°
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Καλαμάτα) – Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Θεσσαλονίκη)</u> 2°
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Καλαμάτα) – Τοπικής Αυτοδιοίκησης</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Καβάλα)</u> 2°
<u>Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού (Θήβα)</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Καστοριά)</u> 2°
<u>Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού (Κατερίνη)</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Λαμία)</u> 2°
<u>Διοίκησης Οικονομίας & Επικοινωνίας Πολιτιστικών & Τουριστικών Μονάδων (Πύργος)</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Λάρισα)</u> 2°
<u>Διοίκησης Οικονομίας & Επικοινωνίας Πολιτιστικών & Τουριστικών Μονάδων (Αμφισσα)</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Ναύπακτος)</u> 2°
<u>Εμπορίας και Διαφήμισης (Αθήνα)</u>		<u>Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Σέρρες)</u> 2°
<u>Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αυτικεμένων (Αθήνα)</u>	2°	<u>Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Σπάρτη)</u> 2°
<u>Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αυτικεμένων (Σέρρες)</u>	2°	<u>Προσχολικής Αγωγής (Αθήνα)</u> ΟΛΑ
<u>Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Αθήνα)</u>	2°	<u>Προσχολικής Αγωγής (Θεσσαλονίκη)</u> ΟΛΑ
<u>Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Θεσσαλονίκη)</u>	2°	<u>Προσχολικής Αγωγής (Ιωάννινα)</u> ΟΛΑ
<u>Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Λαμία)</u>	2°	<u>Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ένδυσης (Κιλκίς)</u> 2°
<u>Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Πειραιά)</u>	2°	<u>Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου ΤΕ (Καρδίτσα)</u> 2°
<u>Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Χανιά)</u>	2°	<u>Τεχνολογίας Αλιείας – Ύδατοκαλλιεργειών (Μεσολόγγι)</u> 2°
<u>Κλωστοϋφαντουργών Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)</u>	2°	<u>Τεχνολογίας Ήχου και Μουσικών Οργάνων (Ληξούρι)</u> 2°
<u>Λαϊκής & Παραδοσιακής Μουσικής (Άρτα)</u>	ΟΛΑ	<u>Τεχνολογιών Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) – Τεχνολογιών Φυσικού Περιβάλλοντος ΤΕ</u> 2°
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Ηράκλειο)</u>		<u>Τουριστικών Επιχειρήσεων (Πάτρα)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Θεσσαλονίκη)</u>		<u>Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών (Αθήνα)</u> 1°, 2°
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Καβάλα)</u>		<u>Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕ (Αργοστόλι)</u> 1°
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Καλαμάτα)</u>		<u>Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕ (Καστοριά)</u> 1°
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Κοζάνη)</u>		<u>Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.Τ.Ε.)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Λάρισα)</u>		<u>Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Κρήτης (Α.Σ.Τ.Ε.Κ.)</u> 1°
		<u>Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου (Α.Σ.Τ.Ε.Ρ.)</u> 1°

Σημαντικές ημερομηνίες

Οι μαθητές της Γ' Τάξης Ημερησίου (και Δ' Τάξης Εσπερινού) Γενικού Λυκείου με την έναρξη του σχολικού έτους και όχι αργότερα της **20ής Σεπτεμβρίου** επιβεβαιώνουν οριστικά την Αρχική Δήλωση Ομάδας Μαθημάτων Προσανατολισμού, την οποία έχουν υποβάλει στη σχολική τους μονάδα προ της λήξης του προηγούμενου διδακτικού έτους. Έκαστος μαθητής επιλέγει υποχρεωτικά μία (1) Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού.

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται το αργότερο τη **15η Μαρτίου** εκάστου έτους, καθορίζονται ο αριθμός των εισακτέων ανά Σχολή, Τμήμα ή Εισαγωγική Κατεύθυνση του τρέχοντος έτους.

Οι μαθητές μπορούν να αλλάξουν Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού:

Μαθητές της Β Λυκείου:

Μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου μπορούν οι μαθητές Β' τάξης Γενικού Λυκείου να αλλάξουν Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού σύμφωνα με τα όσα ορίζει Υπουργική Απόφαση. Στην ίδια ημερομηνία επιβεβαιώνουν οριστικά την Αρχική Δήλωση Ομάδας Μαθημάτων Προσανατολισμού, την οποία έχουν υποβάλει στη σχολική τους μονάδα, προ της λήξης του προηγούμενου διδακτικού έτους σχετικά με την Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού που επιθυμούν να ακολουθήσουν. Η ημερομηνία πέρα από την οποία δεν επιτρέπεται η αλλαγή Ομάδας Προσανατολισμού είναι η 30ή Σεπτεμβρίου κάθε διδακτικού έτους.

Μαθητές της Γ Λυκείου

Οι μαθητές Γ' τάξης Γενικού Λυκείου με την έναρξη του σχολικού έτους **και όχι αργότερα τις 20ής Σεπτεμβρίου** επιβεβαιώνουν οριστικά την Αρχική Δήλωση Ομάδας Μαθημάτων Προσανατολισμού, που έχουν υποβάλει στη σχολική τους μονάδα, προ της λήξης του προηγούμενου διδακτικού έτους σχετικά με την Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού που επιθυμούν να ακολουθήσουν. Η ημερομηνία πέρα από την οποία δεν επιτρέπεται η αλλαγή Ομάδας Προσανατολισμού είναι η 20η Σεπτεμβρίου κάθε διδακτικού έτους.

Μάθημα επιλογής

Οι μαθητές του Γενικού Λυκείου με την έναρξη του σχολικού έτους, και όχι αργότερα της **30ής Σεπτεμβρίου**, επιβεβαιώνουν οριστικά την Αρχική Δήλωση που έχουν υποβάλει στη σχολική τους μονάδα, προ της λήξης του προηγούμενου διδακτικού έτους σχετικά με το μάθημα επιλογής που επιθυμούν να διδαχθούν. Η ημερομηνία πέρα από την οποία δεν επιτρέπεται η αλλαγή μαθήματος επιλογής είναι η 30ή Σεπτεμβρίου κάθε διδακτικού έτους.

Δικαίωμα αλλαγής Ομάδας μαθημάτων Προσανατολισμού ή μαθήματος επιλογής σε περιπτώσεις μετεγγραφής

Μετεγγραφή μαθητή από σχολείο στο οποίο παρακολουθεί μία συγκεκριμένη Ομάδα μαθημάτων Προσανατολισμού σε σχολείο στο οποίο δεν λειτουργεί η ίδια Ομάδα Προσανατολισμού, δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί παρά μόνο στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες η

μετεγγραφή γίνεται εξαιτίας αλλαγής κατοικίας και αποδεικνύοντας οικογενειακούς λόγους και οπωσδήποτε πριν από τη λήξη του Α' τετραμήνου. Στις περιπτώσεις αυτές:

- ο μαθητής της Β' τάξης Γενικού Λυκείου παρακολουθεί την Ομάδα Προσανατολισμού που λειτουργεί στο σχολείο υποδοχής και
- ο μαθητής της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου επιλέγει ανάμεσα στις Ομάδες Προσανατολισμού που λειτουργούν στο σχολείο υποδοχής.

Σε περιπτώσεις μετεγγραφής μαθητών Γενικού Λυκείου από σχολείο όπου διδάσκεται ένα συγκεκριμένο μάθημα επιλογής σε σχολείο όπου το ίδιο μάθημα δεν διδάσκεται, οι μαθητές αυτοί υποχρεούνται να διδαχθούν μάθημα επιλογής από τα διδασκόμενα στο δεύτερο σχολείο.

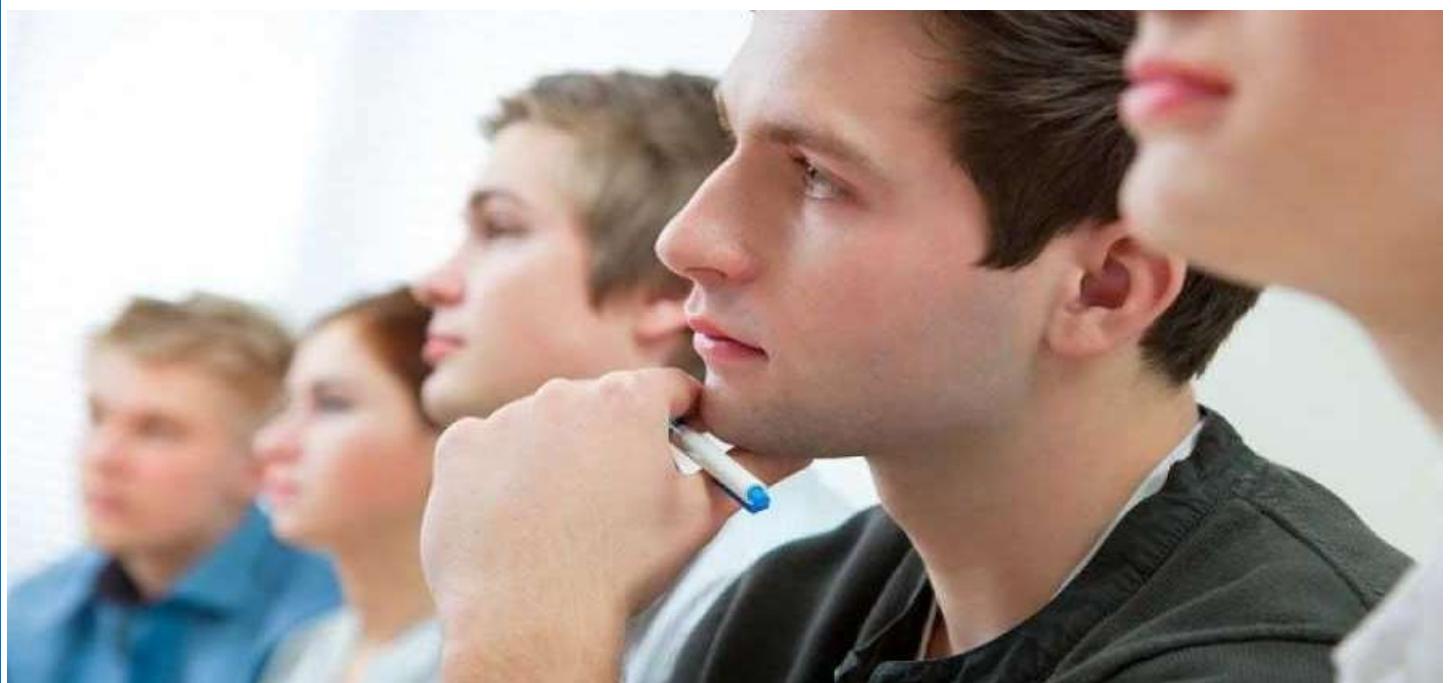
Διέξοδοι Μαθητών Γενικού Λυκείου

- [Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα \(Α.Ε.Ι.\): Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.](#)
- [Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο](#)
- [Στρατιωτικές Σχολές](#)
- [Σχολές Αστυνομικής Ακαδημίας](#)
- [Σχολές Πυροσβεστικής Ακαδημίας](#)
- [Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες](#)
- [Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού](#)
- [Σχολές Καλών Τεχνών](#)
- [Σπουδές σε Πανεπιστήμια & Τ.Ε.Ι. του Εξωτερικού](#)
- [Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης \(Ι.Ε.Κ.\)](#)
- [Επαγγελματικά Λύκεια](#)
- [Κέντρα Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης \(Κολέγια\)](#)
- [Ωδεία – Μουσικές Σχολές](#)
- [Δραματικές Σχολές](#)
- [Σχολές Λιμενοφυλάκων](#)

Ενότητα γ'

Επαγγελματικό Λύκειο

Πηγή εικόνων: <http://www.moec.gov.cy/ysea/ekdoseis.html>

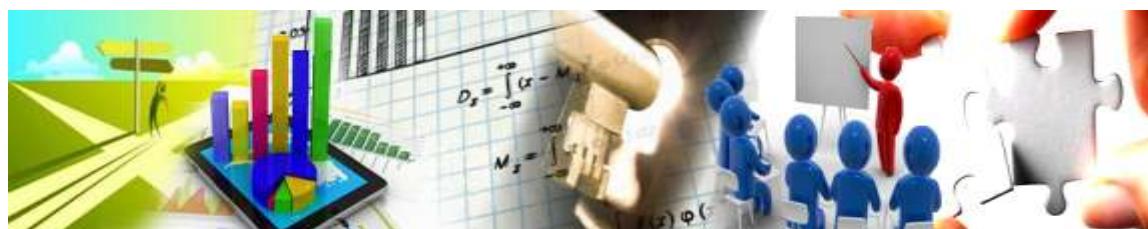
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ (ΕΠΑΛ)

Σκοπός και επιμέρους στόχοι:

Από το 2013 και μετά, η Δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση διέπεται από τον Νόμο 4186/2013 ([ΦΕΚ 193 τ.Α'/17.09.2013](#)), όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα. Η Δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση αποβλέπει στον συνδυασμό της γενικής παιδείας με την τεχνική επαγγελματική γνώση, και ειδικότεροι στόχοι είναι:

- η παροχή γενικής παιδείας υψηλού επιπέδου, που θα συμβάλλει στην ισόρροπη γνωστική, συναισθηματική, πνευματική και σωματική ανάπτυξη όλων των μαθητών,
- η προαγωγή της κριτικής σκέψης, της πρωτοβουλίας, της δημιουργικότητας και των ικανοτήτων των μαθητών,
- η καλλιέργεια της εθνικής, θρησκευτικής και πολιτισμικής μας κληρονομιάς αλλά και η προετοιμασία των νέων για την κοινωνία των ευρωπαίων πολιτών,
- ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της διαφορετικότητας και της πολιτισμικής ετερότητας στο πλαίσιο μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας,
- η ενδυνάμωση των αξιών της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της συλλογικότητας και της αλληλεγγύης και η διαμόρφωση συνείδησης ενεργού πολίτη,
- η διασφάλιση της ισορροπίας στη σχολική ζωή ούτως ώστε οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα να συνδυάζουν τη γνώση, τον ελεύθερο χρόνο, τη δημιουργία και τη συμμετοχή,
- η καλλιέργεια των βασικών κοινωνικών δεξιοτήτων που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη της προσωπικότητας και την κοινωνική ένταξη,
- η παροχή ολοκληρωμένων επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας,
- η ενδυνάμωση της δυνατότητας παρακολούθησης των εργασιακών εξελίξεων, καθώς και της δυνατότητας πρόσληψης και αφομοίωσης των νέων τεχνολογικών και επαγγελματικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο πλαίσιο της Δια Βίου Μάθησης,
- ω δυνατότητα επαγγελματικής ανέλιξης μέσω σπουδών σε ανώτερη εκπαιδευτική βαθμίδα και
- η ανάπτυξη δράσεων που διασφαλίζουν την ποιότητα της τεχνικής – επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Η Δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά στα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑ.Λ.). Κατ' εξαίρεση παρατείνεται η λειτουργία των Επαγγελματικών Σχολών ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. και της ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έως το σχολικό έτος 2020-21.

Εγγραφές στο ΕΠΑ.Λ.

Στην Α' τάξη ΕΠΑ.Λ., εγγράφονται οι κάτοχοι απολυτηρίου Γυμνασίου ή άλλου ισότιμου τίτλου της αλλοδαπής χωρίς εξετάσεις.

Στην Β' τάξη ΕΠΑ.Λ. εγγράφονται οι προαγόμενοι στην Β' τάξη του Επαγγελματικού ή Γενικού Λυκείου, καθώς και οι κάτοχοι πτυχίου Α' ή Β κύκλου Τ.Ε.Ε ή άλλου τύπου Λυκείου σε άλλη ειδικότητα. Στη Γ' τάξη εγγράφονται οι προαγόμενοι στη Γ' τάξη του ΕΠΑ.Λ.

Οι προαγόμενοι στη Β' τάξη του ΕΠΑ.Λ. μπορούν να εγγράφονται στη Β' τάξη του Γενικού Λυκείου.

Περισσότερα στοιχεία για τις εγγραφές – μετεγγραφές και την φοίτηση μαθητών στα Επαγγελματικά Λύκεια στη σελίδα 159.

Δομή ΕΠΑ.Λ.

Τα Επαγγελματικά Λύκεια διακρίνονται σε Ημερήσια και σε Εσπερινά. Στα Εσπερινά φοιτούν εργαζόμενοι μαθητές.

Το Επαγγελματικό Λύκειο προσφέρει δύο κύκλους σπουδών:

- τον Δευτεροβάθμιο Κύκλο Σπουδών (όπου η φοίτηση στα Ημερήσια ΕΠΑ.Λ. είναι τριετής και περιλαμβάνει τις τάξεις Α', Β' και Γ', ενώ στα Εσπερινά ΕΠΑ.Λ. είναι τετραετείς και περιλαμβάνει τις τάξεις Α', Β', Γ' και Δ'), και
- το μεταλυκειακό Έτος – Τάξη Μαθητείας, στο οποίο εφαρμόζεται:
  - ✓ πρόγραμμα εργαστηριακών μαθημάτων της ειδικότητας επτά (7) συνολικά ωρών, το οποίο διδάσκεται στη σχολική μονάδα του ΕΠΑ.Λ. ή του Ε.Κ., από εκπαιδευτικό προσωπικό του ΕΠΑ.Λ. ή του Ε.Κ. για ένα διδακτικό έτος και
  - ✓ «πρόγραμμα εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» είκοσι οκτώ (28) ωρών εβδομαδιαίως, επιμερισμένο τουλάχιστον σε τέσσερις (4) ημέρες για ένα σχολικό έτος. Η συνολική διάρκεια του προγράμματος μαθητείας είναι εννέα (9) μήνες.

Το «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» διέπεται από σύμβαση, που συνάπτεται μεταξύ του μαθητή και του εργοδότη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου) και θεωρείται από τον Διευθυντή της οικείας σχολικής μονάδας. Περισσότερα στοιχεία για το θεσμό της μαθητείας στη σελ. 76.

Προγράμματα διδασκαλίας ΕΠΑ.Λ.

Τα προγράμματα διδασκαλίας περιλαμβάνουν μαθήματα γενικής παιδείας, τεχνικά, επαγγελματικά και εργαστηριακές ασκήσεις.

- Το πρόγραμμα διδασκαλίας της Α' τάξης ΕΠΑ.Λ. περιλαμβάνει κοινά για όλους τους μαθητές, μαθήματα γενικής παιδείας, μαθήματα προσανατολισμού και μαθήματα

επιλογής. Οι μαθητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τα κοινά μαθήματα, τα μαθήματα προσανατολισμού καθώς και τρία (3) μαθήματα επιλογής.

- Η Β' τάξη ΕΠΑ.Λ. διαχωρίζεται σε τομείς σπουδών. Προαχθέντες μαθητές της Α' τάξης ΕΠΑ.Λ. (ή ΓΕ.Λ.) που εγγράφονται στη Β' τάξη μπορούν να ενταχθούν με αίτησή τους σε οποιοδήποτε τομέα επιθυμούν. Το πρόγραμμα διδασκαλίας της Β' τάξης περιλαμβάνει κοινά μαθήματα γενικής παιδείας για όλους τους μαθητές και μαθήματα θεωρητικά και εργαστηριακά του τομέα επιλογής. Οι μαθητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τα κοινά μαθήματα γενικής παιδείας και τα μαθήματα του τομέα επιλογής τους.
- Η Γ' τάξη ΕΠΑ.Λ. διαχωρίζεται σε ειδικότητες. Προαχθέντες μαθητές της Β' τάξης ΕΠΑ.Λ. που εγγράφονται στη Γ' τάξη μπορούν να ενταχθούν με αίτησή τους σε οποιοδήποτε ειδικότητα του τομέα που παρακολουθησαν στη Β' τάξη. Το πρόγραμμα διδασκαλίας της Γ' τάξης περιλαμβάνει μαθήματα γενικής παιδείας για όλους τους μαθητές και τα μαθήματα της ειδικότητας (θεωρητικά και εργαστηριακά) που θα επιλέξουν. Κάθε τομέας περιέχει συγκεκριμένες ειδικότητες. Οι μαθητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τα μαθήματα της ειδικότητας, καθώς και τα μαθήματα γενικής παιδείας.

ΤΟΜΕΙΣ & ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

Τομέας Πληροφορικής

1. Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής
2. Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ

Τομέας Μηχανολογίας

1. Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων & Κατασκευών
2. Τεχνικός Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων & Τεχνολογίας Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου
3. Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης Αερισμού & Κλιματισμού
4. Τεχνικός Οχημάτων
5. Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών

Τομέας Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού

1. Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων, Δικτύων και Τηλετηλονιών
2. Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων
3. Τεχνικός Αυτοματισμού

Τομέας Δομικών Έργων, Δομημένου Περιβάλλοντος και Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού

1. Τεχνικός Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής

Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας

1. Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών
2. Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού
3. Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης
4. Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων

Τομέας Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής

1. Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής
2. Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής
3. Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου
4. Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών

Τομέας Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων

1. Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού

2. Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού
Τομέας Υγείας,- Πρόνοιας, Ευεξίας
1. Βοηθός Νοσηλευτή
2. Βοηθός Ιατρικών – Βιολογικών Εργαστηρίων
3. Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων
4. Βοηθός Φυσικοθεραπευτή
5. Βοηθός Οδοντοτεχνίτη
6. Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων
7. Βοηθός Φαρμακείου
8. Αισθητικής Τέχνης
9. Κομμωτικής Τέχνης
Τομέας Εφαρμοσμένων Τεχνών
1. Γραφικών Τεχνών
2. Αργυροχρυσοχοΐας
3. Συντήρηση Έργων Τέχνης – Αποκατάστασης
4. Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος
5. Σχεδιασμού - Διακόσμησης Εσωτερικών Χώρων
6. Επιπλοποιία – Ξυλογλυπτική
Πηγή: Υ.Α. Φ20/82041/Δ4 (ΦΕΚ 1489 τ.Β' / 26.05.2016)

Κάθε Επαγγελματικό Λύκειο διαθέτει ανάλογα με την εργαστηριακή υποδομή ή άλλες συνθήκες επιμέρους τομείς και ειδικότητες. Στην εγκύκλιο Φ20/139823/Δ4 /23.08.2017 του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων μπορείτε να δείτε τους τομείς και τις ειδικότητες που λειτουργούν σε κάθε Επαγγελματικό Λύκειο για όλη την χώρα. Διαθέσιμη <http://www.mysep.gr/?p=1282>

Τίτλοι σπουδών ΕΠΑ.Λ.

Στους αποφοίτους των Επαγγελματικών Λυκείων χορηγείται:

A. Για τον Δευτεροβάθμιο Κύκλο Σπουδών:

- **απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου**, ισότιμο με το απολυτήριο Γενικού Λυκείου, τόσο για την πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Πανεπιστήμια & Τ.Ε.Ι.), όσο και για την πρόσληψη στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, μετά τις ενδοσχολικές εξετάσεις, **και**
- **πτυχίο Ειδικότητας επιπέδου 4**, μετά από ενδοσχολικές εξετάσεις, το οποίο εξασφαλίζει το δικαίωμα να λάβουν άδεια άσκησης επαγγέλματος και πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Επίσης οι απόφοιτοι του ΕΠΑ.Λ. (Δευτεροβάθμιο κύκλο σπουδών) έχουν τη δυνατότητα εγγραφής στα Ι.Ε.Κ. σε τμήματα αντίστοιχης ειδικότητας με αυτήν του πτυχίου τους στο 3^ο εξάμηνο.

Ο βαθμός του **Απολυτηρίου** Επαγγελματικού Λυκείου προκύπτει από τον μέσο όρο της γενικής βαθμολογίας των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων γενικής παιδείας και ειδικότητας, καθώς και της προφορικής βαθμολογίας της Φυσικής Αγωγής, ενώ ο βαθμός του **πτυχίου** του Επαγγελματικού Λυκείου από το μέσο όρο των βαθμών ετήσιας επίδοσης των μαθημάτων ειδικότητας.

B. Για τον Μεταδευτεροβάθμιο Κύκλο Σπουδών – τάξη μαθητείας:

Πτυχίο Ειδικότητας επιπέδου 5, μετά από την ολοκλήρωση των διαδικασιών πιστοποίησης των προσόντων τους από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.

Προαγωγή και απόλυτη μαθητών ΕΠΑ.Λ.

Οι γραπτές προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις σε όλες τις τάξεις του Επαγγελματικού Λυκείου διεξάγονται ενδοσχολικά, σε όλα τα διδασκόμενα μαθήματα, εκτός της Ερευνητικής Εργασίας, της Φυσικής Αγωγής και του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού – Περιβάλλον Εργασίας – Ασφάλεια και Υγιεινή.

Τα θέματα ορίζονται αποκλειστικά από τον διδάσκοντα ή τους διδάσκοντες.

Προϋποθέσεις προαγωγής και απόλυτης: επίτευξη γενικού βαθμού ίσου ή ανώτερο του **9,5**.

Πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση

Οι απόφοιτοι των Επαγγελματικών Λυκείων (Δευτεροβάθμιου Κύκλου Σπουδών) εισάγονται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού Τομέα (Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.) με **Ειδικές Πανελλαδικές Εξετάσεις**.

α) Οι συμμετέχοντες στις ανωτέρω Ειδικές Πανελλαδικές εξετάσεις έχουν δικαίωμα εισαγωγής:

- σε Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις Πανεπιστημίων (ΑΕΙ) και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), που **είναι αντίστοιχα** ή συναφή με τους τομείς από τους οποίους αποφοιτούν.
- σε **κοινή Ομάδα** που **περιλαμβάνει Σχολές και Τμήματα Πανεπιστημίων (ΑΕΙ) και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.)**.

Επίσης, απόφοιτοι **όλων** των τομέων των ΕΠΑ.Λ έχουν δικαίωμα εισαγωγής σε:

- **Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.)**,
- **Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.Τ.Ε.)**,
- **Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων**,
- **Σχολή Αστυφυλάκων Ελληνικής Αστυνομίας**,
- **Σχολή Πυροσβεστικής**,
- **Σχολές Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού**,

Η εισαγωγή τους γίνεται σε **ειδικό ποσοστό θέσεων** του συνολικού αριθμού εισακτέων, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ή και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Ειδικά, για:

- τις σχολές των **ΤΕΙ**, της **ΑΣΠΑΙΤΕ** και των **Ανωτέρων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης** το ειδικό ποσοστό θέσεων είναι κατά προσέγγιση ανάλογο του ποσοστού του αριθμού των υποψηφίων ΕΠΑ.Λ σε σχέση με το σύνολο των υποψηφίων και πάντως όχι μικρότερο ποσοστού **20%**.
- τμήματα σχολών των **Πανεπιστημίων**, που είναι **αντίστοιχα** με τους τομείς που αποφοιτούν οι μαθητές, το ειδικό ποσοστό επιπλέον θέσεων είναι **1%** επί του αριθμού των θέσεων κατά τμήμα.

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως **(ΦΕΚ 545 τ.Β'/22.02.2017)**, καθορίζονται οι αντιστοιχίες τμημάτων των ΑΕΙ με τους τομείς των ΕΠΑ.Λ., καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής της διάταξης αυτής. Η ισχύς αυτής της απόφασης αρχίζει από το σχολικό έτος 2016 – 2017.

Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε τέσσερα μαθήματα της Γ' τάξης, δύο μαθήματα Γενικής Παιδείας (με συντελεστή βαρύτητας 1,5) και δύο μαθήματα ειδικότητας (με συντελεστή βαρύτητας 3,5).

Οι εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση διεξάγονται, σε πανελλαδικό επίπεδο, σε θέματα από την εξεταστέα ύλη της Γ' τάξης, τα οποία εκπονεί για τον σκοπό αυτόν κεντρική επιτροπή εξετάσεων.

Τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα των ΕΠΑ.Λ. και οι συντελεστές βαρύτητας

Με την Υπουργική Απόφαση 151/159838/A5 ([ΦΕΚ 3392 τ.Β'/27.09.2017](#)) καθορίστηκαν τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα των αποφοίτων Επαγγελματικού Λυκείου για πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Συγκεκριμένα για την εισαγωγή των υποψηφίων Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ) σε Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές κατευθύνσεις Τμημάτων **των Τ.Ε.Ι., ΑΣΠΑΙΤΕ, των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπ/σης (ΑΣΤΕ), των Ανώτερων Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, της Σχολής Αστυφυλάκων, της Σχολής Πυροσβεστών, των Σχολών της Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ), και για ειδικό ποσοστό θέσεων 1% επί του αριθμού των θέσεων ανά Τμήμα σε τμήματα σχολών **των Πανεπιστημίων** καθορίζονται για το σχολικό έτος 2017-2018 δύο Πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα Γενικής Παιδείας:**

- «**Νέα Ελληνικά**» και
- «**Μαθηματικά**» (Άλγεβρα)

για την Γ' Ημερησίων και

- «**Ελληνική Γλώσσα**» (Νέα Ελληνική Γλώσσα) και
- «**Μαθηματικά**» (Άλγεβρα)

για την Δ' Εσπερινού και δύο μαθήματα ειδικότητας ως εξής:

A. Πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα υποψηφίων Γ' Ημερησίων:

1. Ο υποψήφιος του **Τομέα Πληροφορικής** (Γ' Ημερησίων) με ειδικότητα:

α. **Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Προγραμματισμός Υπολογιστών
- Δίκτυα Υπολογιστών

β. **Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Προγραμματισμός Υπολογιστών
- Δίκτυα Υπολογιστών

2. Ο υποψήφιος, του **Τομέα Μηχανολογίας** (Γ' Ημερησίων) με ειδικότητα:

α. **Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Μηχανών
- Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων

β. **Τεχνικός Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων και Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Μηχανών
- Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων

γ. **Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης, Αερισμού και Κλιματισμού** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Μηχανών

- Στοιχεία Ψύξης - Κλιματισμού

δ. **Τεχνικός Οχημάτων** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Μηχανών
- Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II

ε. **Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Μηχανών
- Κινητήρες Αεροσκαφών

3. Ο υποψήφιος του **Τομέα Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού** (Γ' Ημερησίων) ειδικότητας:

α. **Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων, Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Δίκτυα Υπολογιστών
- Ψηφιακά Συστήματα

β. **Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ηλεκτροτεχνία 2
- Ηλεκτρικές Μηχανές

4. Ο υποψήφιος του **Τομέα Διοίκησης και Οικονομίας** (Γ Ημερησίων) ειδικότητας:

α. **Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
- Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης

β. **Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
- Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης

γ. **Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
- Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης

δ. **Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
- Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης

5. Ο υποψήφιος του **Τομέα Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος** (Γ' Ημερησίων) ειδικότητας:

α. **Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
- Αρχές Βιολογικής Γεωργίας

β. **Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
- Αρχές Βιολογικής Γεωργίας

γ. **Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
- Αρχές Βιολογικής Γεωργίας

δ. **Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
- Αρχές Βιολογικής Γεωργίας

6. Ο υποψήφιος του **Τομέα Υγείας-Πρόνοιας – Ενεξίας** (Γ' Ημερησίων) ειδικότητας:

α. **Βοηθός Νοσηλευτή** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ανατομία - Φυσιολογία II
- Υγιεινή

β. **Βοηθός Ιατρικών - Βιολογικών Εργαστηρίων** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ανατομία - Φυσιολογία II
- Υγιεινή

γ. **Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ανατομία - Φυσιολογία II
- Υγιεινή

δ. **Βοηθός Φυσικοθεραπευτή** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ανατομία - Φυσιολογία II
- Υγιεινή

ε. **Βοηθός Οδοντοτεχνίτη** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ανατομία - Φυσιολογία II
- Υγιεινή

στ. **Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ανατομία - Φυσιολογία II
- Υγιεινή

ζ. **Βοηθός Φαρμακείου** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ανατομία - Φυσιολογία II
- Υγιεινή

η. **Αισθητικής Τέχνης** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ανατομία - Φυσιολογία II
- Υγιεινή

θ. **Κομψωτικής Τέχνης** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ανατομία - Φυσιολογία II
- Υγιεινή

7. Ο υποψήφιος του **Τομέα Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων** (Γ' Ημερησίων) ειδικότητας:

α. **Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ναυσιπλοΐα II
- Μεταφορά Φορτίων

β. **Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Μηχανών
- Μηχανές Πλοίου II

8. Ο υποψήφιος του **Τομέα Δομικών Έργων, Δομημένου Περιβάλλοντος και Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού** (Γ' Ημερησίων) ειδικότητας:

α. **Τεχνικός Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Αρχιτεκτονικό Σχέδιο
- Οικοδομική

9. Ο υποψήφιος του **Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών** (Γ' Ημερησίων) ειδικότητας:

α. **Γραφικών Τεχνών** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης
- Τεχνολογία Ύλικών

β. **Σχεδιασμό - Διακόσμησης Εσωτερικών Χώρων** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης
- Τεχνολογία Ύλικών

γ. **Αργυροχρυσοχοΐας** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης
- Τεχνολογία Ύλικών

δ. **Συντήρησης Έργων Τέχνης - Αποκατάστασης** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης
- Τεχνολογία Ύλικών

ε. **Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης

- Τεχνολογία Υλικών
- στ. Επιπλοποιίας-Ξυλογλυπτικής** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης
- Τεχνολογία Υλικών

Β. Πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα υποψηφίων Δ' Εσπερινών:

1. Ο υποψήφιος του **Τομέα Πληροφορικής** της Ομάδας Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:

α. **Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Προγραμματισμός Υπολογιστών
- Δίκτυα Υπολογιστών

β. **Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Προγραμματισμός Υπολογιστών
- Δίκτυα Υπολογιστών

γ. **Τεχνικός Εφαρμογών Λογισμικού** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Προγραμματισμός Υπολογιστών
- Δίκτυα Υπολογιστών

2. Ο υποψήφιος του **Τομέα Μηχανολογίας** της Ομάδας Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:

α. **Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Μηχανών
- Στοιχεία Ψύξης και Κλιματισμού

β. **Τεχνικός Μηχανικός Θερμικών Εγκαταστάσεων και Μηχανικός Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Μηχανών
- Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων

γ. **Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης, Αερισμού και Κλιματισμού** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Μηχανών
- Στοιχεία Ψύξης και Κλιματισμού

δ. **Τεχνικός Οχημάτων** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Μηχανών
- MEK II

ε. **Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Μηχανών
- Κινητήρες Αεροσκαφών II

3. Ο υποψήφιος του **Τομέα Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού** της Ομάδας Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:

α. **Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Τεχνολογία Δικτύων και Επικοινωνιών
- Ψηφιακά Συστήματα

β. **Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ηλεκτροτεχνία
- Ηλεκτρικές Μηχανές

γ. **Τεχνικός Αυτοματισμού** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ηλεκτροτεχνία
- Ψηφιακά Συστήματα

δ. **Τεχνικός Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών** εξετάζεται στα μαθήματα:

- Τεχνολογία Δικτύων και Επικοινωνιών

- Ψηφιακά Συστήματα
4. Ο υποψήφιος του **Τομέα Δομικών Έργων** της Ομάδας Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:
- Σχεδιαστής Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Αρχιτεκτονικό Σχέδιο
  - Οικοδομική
5. Ο υποψήφιος του **Τομέα Διοίκησης και Οικονομίας** της Ομάδας Προσανατολισμού Διοίκησης και Οικονομίας (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:
- a. **Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης
- β. **Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης
- γ. **Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης
- δ. **Υπάλληλος Οικονομίας και Διοίκησης στον Τουρισμό** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Αρχές Οικονομικής Θεωρίας
  - Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης
6. Ο υποψήφιος του **Τομέα Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής** της Ομάδας Προσανατολισμού Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:
- a. **Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - Δενδροκομία
- β. **Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - Βοοτροφία - Αιγοπροβατοτροφία
- γ. **Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - Καλλιέργεια Ανθοκομικών Φυτών
- δ. **Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
  - Αρχές επεξεργασίας Τροφίμων και Ποτών
7. Ο υποψήφιος του **Τομέα Πλοιάρχων** της Ομάδας Προσανατολισμού Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:
- Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Ναυσιπλοΐα II
  - Μεταφορά Φορτίων
8. Ο υποψήφιος του **Τομέα Μηχανικών** της Ομάδας Προσανατολισμού Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:
- Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Στοιχεία Μηχανών
  - Μηχανές Πλοίου II
9. Ο υποψήφιος του **Τομέα Υγείας- Πρόνοιας** της Ομάδας Προσανατολισμού Υγείας - Πρόνοιας και Αισθητικής - Κομμωτικής (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:
- a. **Βοηθός Νοσηλευτή** εξετάζεται στα μαθήματα:
- Στοιχεία Ανατομίας Φυσιολογίας II

- Υγιεινή

β. Βοηθός Ιατρικών - Βιολογικών Εργαστηρίων εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Ανατομίας Φυσιολογίας II
- Υγιεινή

γ. Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Ανατομίας Φυσιολογίας II
- Υγιεινή

δ. Βοηθός Φυσικοθεραπευτή εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Ανατομίας Φυσιολογίας II
- Υγιεινή

ε. Βοηθός Οδοντοτεχνίτη εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Ανατομίας Φυσιολογίας II
- Υγιεινή

στ. Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Ανατομίας Φυσιολογίας II
- Υγιεινή

ζ. Βοηθός Φαρμακείου εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Ανατομίας Φυσιολογίας II
- Υγιεινή

10. Ο υποψήφιος του **Τομέα Αισθητικής – Κομμωτικής** της Ομάδας Προσανατολισμού Υγείας

- Πρόνοιας και Αισθητικής - Κομμωτικής (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:

α. Αισθητικής Τέχνης εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Ανατομίας Φυσιολογίας II
- Υγιεινή

β. Κομμωτικής Τέχνης εξετάζεται στα μαθήματα:

- Στοιχεία Ανατομίας Φυσιολογίας II
- Υγιεινή

11. Ο υποψήφιος του **Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών** της Ομάδας Προσανατολισμού Εφαρμοσμένων Τεχνών και Καλλιτεχνικών Εφαρμογών (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:

α. Γραφικών Τεχνών εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία των Τεχνών - Έργα και Δημιουργοί
- Τεχνολογία Υλικών

β. Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία των Τεχνών - Έργα και Δημιουργοί
- Τεχνολογία Υλικών

γ. Αργυροχρυσοχοΐας εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία των Τεχνών - Έργα και Δημιουργοί
- Τεχνολογία Υλικών

δ. Συντήρησης Έργων Τέχνης - Αποκατάστασης εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία των Τεχνών - Έργα και Δημιουργοί
- Τεχνολογία Υλικών

ε. Ψηφιδογραφίας - Υαλογραφίας εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία των Τεχνών - Έργα και Δημιουργοί
- Τεχνολογία Υλικών

12. Ο υποψήφιος του **Τομέα Βιομηχανικού Σχεδιασμού** της Ομάδας Προσανατολισμού Εφαρμοσμένων Τεχνών και Καλλιτεχνικών Εφαρμογών (Δ' Εσπερινών) ειδικότητας:

α. Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία των Τεχνών - Έργα και Δημιουργοί
- Τεχνολογία Υλικών

β. Επιπλοποιίας - Ξυλογλυπτικής εξετάζεται στα μαθήματα:

- Ιστορία των Τεχνών - Έργα και Δημιουργοί
- Τεχνολογία Υλικών

Υπολογισμός βαθμού πρόσβασης (Μορίων) αποφοίτων ΕΠΑ.Λ.

Κριτήριο επιλογής, για την εισαγωγή σε σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι η συνολική βαθμολογία του υποψηφίου, η οποία προκύπτει ως ακολούθως: κάθε γραπτό βαθμολογείται από δύο βαθμολογητές και η βαθμολόγησή του γίνεται από τον καθένα από αυτούς στην εκατοντάβαθμη κλίμακα (0– 100), με ακέραιους μόνο αριθμούς και ο τελικός γραπτός βαθμός ανάγεται στην κλίμακα 0-20 και γράφεται ως δεκαδικός.

Για τον προσδιορισμό του συνόλου των μορίων κάθε υποψηφίου, οι **συντελεστές βαρύτητας** των μαθημάτων Γενικής παιδείας και ειδικότητας έχουν οριστεί ως εξής:

- για το μάθημα των **Μαθηματικών** συντελεστής **1,5**
- για το μάθημα της **Νεοελληνικής Γλώσσας** συντελεστής **1,5**
- για το **α'** μάθημα ειδικότητας συντελεστής **3,5**
- για το **β'** μάθημα ειδικότητας συντελεστής **3,5**

Επίσης:

- για το ειδικό μάθημα της ξένης γλώσσας ορίζεται συντελεστής **1**,
- για τα ειδικά μαθήματα της «*Αρμονίας*» και του «*Έλέγχου μουσικών ακουστικών ικανοτήτων*» ορίζεται συντελεστής **2** για το μέσο όρο των βαθμών τους,
- για τα ειδικά μαθήματα του «*Έλευθερου Σχεδίου*» και του «*Γραμμικού Σχεδίου*» ορίζεται συντελεστής **2** για το μέσο όρο των βαθμών τους,
- στις πρακτικές δοκιμασίες για την εισαγωγή στα *Τμήματα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής* και *Αθλητισμού* ορίζεται συντελεστής **2** για το μέσο όρο των βαθμών τους.

Για τον υπολογισμό του συνόλου των μορίων κάθε υποψηφίου, αθροίζονται τα γινόμενα του βαθμού κάθε μαθήματος που προκύπτει με τον αντίστοιχο συντελεστή και στη συνέχεια το τελικό άθροισμα πολλαπλασιάζεται με το 100. Αν στη συνολική βαθμολογία προκύπτει και δεκαδικό μέρος γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα ως ακολούθως: Αν το δεκαδικό μέρος είναι μικρότερο της μισής ακέραιης μονάδας (0,5) παραλείπεται. Αν το δεκαδικό μέρος είναι ίσο ή μεγαλύτερο της μισής ακέραιης μονάδας (0,5) τότε η συνολική βαθμολογία στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα.

Π.χ. αν υποτεθεί ότι ένας υποψηφίος έχει πετύχει βαθμούς:

στα Μαθηματικά 15,
στη Νεοελληνική Γλώσσα 12,
στο ένα μάθημα ειδικότητας 13,
στο άλλο μάθημα ειδικότητας 17,
στα Αγγλικά 15,
στο Ελεύθερο Σχέδιο 12,5 και
στο Γραμμικό Σχέδιο 13,5
τα μόρια που θα ληφθούν υπόψη για την επιλογή είναι:

1) Για τα τμήματα στα οποία δεν απαιτείται ειδικό μάθημα, το σύνολο των μορίων θα προκύψει ως άθροισμα των μορίων ανά μάθημα:

- Γραπτός βαθμός στο μάθημα των Μαθηματικών = $15 \times 1,5 = 22,50$
- Γραπτός βαθμός στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας = $12 \times 1,5 = 18,00$

- Γραπτός βαθμός στο μάθημα Ειδικότητας = $13 \times 3,5 = 45,50$
- Γραπτός βαθμός στο μάθημα Ειδικότητας = $17 \times 3,5 = 59,50$

Συνολικός αριθμός μορίων: $(22,50 + 18,00 + 45,50 + 59,50) \times 100 = 14.550$ (με μέγιστο τα 20.000 μόρια).

2) Για τα τμήματα στα οποία απαιτείται εξέταση σε ξένη γλώσσα π.χ. Αγγλικά στο ανωτέρω σύνολο θα προστεθούν και τα μόρια από το ειδικό μάθημα που προκύπτουν ως εξής:

- Γραπτός βαθμός στο μάθημα των Αγγλικών = $15 \times 2 = 30,0$

Συνολικός αριθμός μορίων: $14.550 + (30,00 \times 100) = 17.550$ (με μέγιστο τα 24.000 μόρια).

3) Για τα τμήματα στα οποία απαιτείται εξέταση σε Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο στο ανωτέρω σύνολο θα προστεθούν και τα μόρια από το ειδικό μάθημα που προκύπτουν ως εξής:

- Γραπτός βαθμός στο μάθημα
Ελεύθερο Σχέδιο 12,50
  - Γραπτός βαθμός στο μάθημα
Γραμμικό Σχέδιο 13,50
- $\left. \begin{array}{r} 12,50 \\ 13,50 \end{array} \right\} \text{Μέσος όρος } \times 2 = 13,00 \times 2 = 26,00$

Συνολικός αριθμός μορίων: $14.550 + (26,00 \times 100) = 17.150$ (με μέγιστο τα 24.000 μόρια).

Σχολές & τμήματα εισαγωγής με ειδικές Πανελλαδικές Εξετάσεις *
(ανάλογα με τον τομέα αποφοίτησης του ΕΠΑΛ)

Πηγή: Υ.Α.Φ.151/27299/Α5 ([ΦΕΚ 545 τ.Β'/22.02.2017](#))

Κοινή Ομάδα:

Οι απόφοιτοι/τες όλων των Τομέων εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:

Σ.Μ.Υ.Α./ Κατεύθυνση Τεχνολογικής Υποστήριξης
Σ.Μ.Υ.Α./ Κατεύθυνση Επιχειρησιακής Υποστήριξης
Σ.Μ.Υ.Α./ Κατεύθυνση Διοικητικής & Εφοδιαστικής Υποστήριξης
Μόνιμων Υπαξιοματικών Στρατού (Σ.Μ.Υ.) - Όπλα
Μόνιμων Υπαξιοματικών Στρατού (Σ.Μ.Υ.) - Σώματα
Μόνιμων Υπαξιοματικών Ναυτικού (Σ.Μ.Υ.Ν.)
Α.Ε.Ν. Σχολή Πλοίαργον
Α.Ε.Ν. Σχολή Μηχανικών
Αστυφιλακόν
Σχολή Πυροσβεστών
Θεατρικών Σπουδών (Αθήνα)
Θεατρικών Σπουδών (Ναύπλιο)
Θεατρικών Σπουδών (Πάτρα)
Θεάτρου (Θεσσαλονίκη)
Κινηματογράφου (Θεσσαλονίκη)
Μουσικής Επιστήμης & Τέχνης (Θεσσαλονίκη)
Μουσικών Σπουδών (Αθήνα)
Μουσικών Σπουδών (Θεσσαλονίκη)
Μουσικών Σπουδών (Κέρκυρα)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Αθήνα)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Θεσσαλονίκη)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Κομοτηνή)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Σέρρες)
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Τρίκαλα)
Δαϊκής & Παραδοσιακής Μουσικής (Αρτα)

* Παρατήρηση:

Για τους μαθητές της Γ' τάξης των Ημερήσιων Επαγγελματικών Λυκείων σχολικού έτους 2017 – 2018 αναμένεται ή έκδοση νέας Υπουργικής απόφασης καθορισμού των σχολών, τμημάτων και εισαγωγικών κατευθύνσεων πρόσβασης στην Ανώτατη Εκπαίδευση ανά τομέα όπως αυτές καθορίσθηκαν με [ΦΕΚ 1489 τ.Β'/26.05.2016](#).

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Μηχανολογίας, των ΕΠΑ.Λ., εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:
Πανεπιστήμια
Αξιοποίησης φυσικών πόρων και γεωργικής μηχανικής (Αθήνα)
Διαγείρισης περιβάλλοντος & φυσικών πόρων (Αγρίνιο)
Επιστήμης & Τεχνολογίας Υλικών (Ηράκλειο)
Επιστήμης των Υλικών (Πάτρα)
Μηχανικόν Επιστήμης Υλικών (Ιωάννινα)
Μηχανικόν Μεταλλείων Μεταλλουργών (Αθήνα)
Μηχανικόν Ορυκτών Πόρων (Χάνια)
Μηχανικόν Παραγωγής & Διοίκησης (Ξάνθη)
Μηχανικόν Παραγωγής & Διοίκησης (Χανιά)
Μηχανικόν Περιβάλλοντος (Κοζάνη)
Μηχανικόν Περιβάλλοντος (Ξάνθη)
Μηχανικόν Περιβάλλοντος (Χανιά)
Μηχανικόν Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων (Σύρος)
Μηχανολόγων & Αεροναυπηγών Μηχανικόν (Πάτρα)
Μηχανολόγων Μηχανικόν (Αθήνα)
Μηχανολόγων Μηχανικόν (Βόλος)
Μηχανολόγων Μηχανικόν (Θεσσαλονίκη)
Μηχανολόγων Μηχανικόν (Κοζάνη)
Ναυπηγών Μηχανολόγων μηχανικόν (Αθήνα)
T.E.I.
Μηχανολόγων Μηχανικόν και Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ (Κοζάνη) - Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ
Μηχανολόγων Μηχανικόν και Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ (Κοζάνη) - Μηχανολόγων Μηχανικόν ΤΕ
Μηχανολόγων Μηχανικόν ΤΕ (Ηράκλειο)
Μηχανολόγων Μηχανικόν ΤΕ (Λάρισα)
Μηχανολόγων Μηχανικόν ΤΕ (Πάτρα)
Μηχανολόγων Μηχανικόν ΤΕ (Πειραιάς)
Μηχανολόγων Μηχανικόν ΤΕ (Σέρρες)
Μηχανολόγων Μηχανικόν ΤΕ (Χαλκίδα)
Μηχανικών Τεχνολογίας Λεροσκαφών ΤΕ (Χαλκίδα)
Τεχνολογίων Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) - Τεχνολογίων Φυσικού Περιβάλλοντος ΤΕ
Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου & Φυσικού Αέριου τε και Μηχανολόγων Μηχανικόν ΤΕ (Καβάλα) - Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ
Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου & Φυσικού Αέριου τε και Μηχανολόγων Μηχανικόν ΤΕ (Καβάλα) - Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αέριου ΤΕ
Μηχανολόγων Οχημάτων ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Ναυπηγών Μηχανικόν ΤΕ (Αθήνα)
Κλιοποιίαντουργών Μηχανικόν ΤΕ (Πειραιάς)
Μηχανικόν Περιβάλλοντος και Μηχανικόν Αντιρρύπανσης ΤΕ (Κοζάνη) - Μηχανικόν Αντιρρύπανσης ΤΕ
Μηχανικόν Περιβάλλοντος και Μηχανικόν Αντιρρύπανσης ΤΕ (Κοζάνη) - Μηχανικόν Γεωτεχνολογίας Περιβάλλοντος ΤΕ
Μηχανικόν Ενεργειακής Τεχνολογίας ΤΕ (Αθήνα)
Μηχανικόν Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος ΤΕ (Χανιά)
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Λάρισα)
Τεχνολογίας Αλιείας - Υδατοκαλλιεργειών (Μεσολόγγι)
ΑΣΠΑΙΤΕ
Εκπαιδευτικόν Μηχανολόγων Μηχανικόν
Η εισαγωγή στα τμήματα:
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Λάρισα) του Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας
Τεχνολογίας Αλιείας - Υδατοκαλλιεργειών (Μεσολόγγι) του Τ.Ε.Ι Δυτικής Ελλάδας
για τους/τις απόφοιτους/τες του Τομέα Μηχανολογίας της Ομάδας Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών θα ισχύσει μόνο για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018.

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής & Αυτοματισμού, των ΕΠΑ.Λ. εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:
Πανεπιστήμια
Επιστήμης Υπολογιστών (Ηράκλειο)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Αθήνα)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Βόλος)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Θεσσαλονίκη)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Ξάνθη)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Τεχνολογίας Υπολογιστών (Πάτρα)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Χανιά)
Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής (Ιοάννινα)
Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής (Πάτρα)
Μηχανικών Πληροφοριακών & Επικοινωνιακών Συστημάτων (Σάμος)
Μηχανικών Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών (Κοζάνη)
Πληροφορικής με Εφαρμογές στη Βιοϊατρική (Λαμία)
Τεχνών Ήχου & Εικόνας (Κέρκυρα)
Φυσικής (Αθήνα)
Φυσικής (Θεσσαλονίκης)
Φυσικής (Ηράκλειο)
Φυσικής (Ιωάννινα)
Φυσικής (Πάτρα)
Βιομηχανικής Διοίκησης & Τεχνολογίας (Πειραιάς)
Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας (Αθήνα)
Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (Θεσσαλονίκη)
Πληροφορικής (Αθήνα) - Ο.Π.Α.
Πληροφορικής (Θεσσαλονίκη) - Α.Π.Θ.
Πληροφορικής (Κέρκυρα)
Πληροφορικής (Λαμία)
Πληροφορικής (Πειραιάς)
Πληροφορικής και Τηλεματικής (Αθήνα)
Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Αθήνα)
Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Τρίπολη)
Πολιτισμικής Τεχνολογίας & Επικοινωνίας (Μυτιλήνη)
Ψηφιακών Συστημάτων (Πειραιάς)
Τ.Ε.Ι.
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Κοζάνη)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Καβάλα)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Ηράκλειο)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Λάρισα)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΤΕ (Χαλκίδα)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Πειραιάς)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Χαλκίδα)
Μηχανικών Ενεργειακής Τεχνολογίας ΤΕ (Αθήνα)
Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος ΤΕ (Χανιά)
Μηχανικών Περιβάλλοντος και Μηχανικών Αντιρρύπανσης ΤΕ (Κοζάνη) - Μηχανικών Γεωτεχνολογίας Περιβάλλοντος ΤΕ
Μηχανολόγων Οχημάτων ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Μηχανικών Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής ΤΕ (Ρέθυμνο)
Τεχνολογίας Ήχου και Μουσικών Οργάνων (Ληξούρι)
Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Αθήνα)
Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Χανιά)
Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Λαμία)
Ηλεκτρονικών Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)
Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων ΤΕ (Πειραιάς)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Αθήνα)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Σέρρες)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Λαμία)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Καστοριά)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Λάρισα)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Αρτα)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Σπάρτη)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Ναύπακτος)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Ηράκλειο)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Καβάλα)
Ακτινολογίας και Ακτινοθεραπείας (Αθήνα)
Μηχανικών Βιοϊατρικής Τεχνολογίας ΤΕ (Αθήνα)

<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Καβάλα)</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πάτρα)</u>
<u>Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών Μέσων (Αθήνα)</u>
<u>Ψηφιακόν Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕ (Αργοστόλι)</u>
<u>Ψηφιακόν Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕ (Καστόρια)</u>
ΑΣΠΑΙΤΕ
<u>Εκπαιδευτικών Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Εκπαιδευτικών Ηλεκτρονικών Μηχανικών - Εκπαιδευτικών Ηλεκτρολόγων Μηχανικών</u>
<u>Εκπαιδευτικών Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Εκπαιδευτικών Ηλεκτρονικών Μηχανικών - Εκπαιδευτικών Ηλεκτρονικών Μηχανικών</u>
Η εισαγωγή στα τμήματα:
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Καβάλα)</u> του Τ.Ε.Ι. Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πάτρα)</u> του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας
<u>Ακτινολογίας και Ακτινοθεραπείας (Αθήνα)</u> του Τ.Ε.Ι. Αθήνας
για τους/τις απόδοιτους/τες του Τομέα Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού της Ομάδας Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών θα ισχύσει μόνο για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018.

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Δομικών Έργων, των ΕΠΑ.Δ. εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:
Πανεπιστήμια
Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών (Αθήνα)
Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών (Θεσσαλονίκη)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Αθήνα)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Βόλος)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Θεσσαλονίκη)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Ιωάννινα)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Ξάνθη)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Πάτρα)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Χανιά)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Ξάνθη)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Χανιά)
Μηχανικών Χωροταξίας & Ανάπτυξης (Θεσσαλονίκη)
Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Βόλος)
Γεωγραφίας (Αθήνα)
Γεωγραφίας (Μυτιλήνη)
Γεωλογίας & Γεωπεριβάλλοντος (Αθήνα)
Γεωλογίας (Θεσσαλονίκη)
Γεωλογίας (Πάτρα)
Περιβάλλοντος (Μυτιλήνη)
Πολιτικών Μηχανικών (Αθήνα)
Πολιτικών Μηχανικών (Βόλος)
Πολιτικών Μηχανικών (Θεσσαλονίκη)
Πολιτικών Μηχανικών (Ξάνθη)
Πολιτικών Μηχανικών (Πάτρα)
Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων (Αγρίνιο)
Επιστήμης & Τεχνολογίας Υλικών (Ηράκλειο)
Επιστήμης των Υλικών (Πάτρα)
Μηχανικών Επιστήμης Υλικών (Ιωάννινα)
Μηχανικών Ορυκτών Πόρων (Χανιά)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Κοζάνη)
T.E.I.
Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα)
Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ (Τρίκαλα)
Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)
Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ (Λάρισα)
Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ και Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ (Αθήνα) - Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ
Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ και Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ (Αθηνά) - Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ
Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ και Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ (Σέρρες) - Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ
Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ και Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ (Σέρρες) - Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λάρισα) - Διοίκηση Επιχειρήσεων
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Ηράκλειο)
Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος ΤΕ (Χανιά)
Μηχανικών Περιβάλλοντος και Μηχανικών Αντιρύπανσης ΤΕ (Κοζάνη) - Μηχανικών Γεωτεχνολογίας Περιβάλλοντος ΤΕ
Τεχνολόγων Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) - Συντήρηση Πολιτισμικής Κληρονομιάς ΤΕ
ΑΣΠΑΙΤΕ
Εκπαιδευτικών Πολιτικών Μηχανικών
Η εισαγωγή στα τμήματα:
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λάρισα) - Διοίκηση Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Ηράκλειο) του Τ.Ε.Ι Κρήτης
για τους/τις απόφοιτους/τες του Τομέα Δομικών Έργων της Ομάδας Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών θα ισχύσει μόνο για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018.

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Πληροφορικής , των ΕΠΑ.Λ. εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:
Πανεπιστήμια
Επισήμης Υπολογιστών (Ηράκλειο)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Αθήνα)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Βόλος)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Θεσσαλονίκη)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Ξάνθη)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Τεχνολογίας Υπολογιστών (Πάτρα)
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών (Χανιά)
Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής (Ιοάννινα)
Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής (Πάτρα)
Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης (Χίος)
Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης (Ξάνθη)
Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης (Χανιά)
Μηχανικών Πληροφοριακών & Επικοινωνιακών Συστημάτων (Σάμος)
Μηχανικών Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών (Κοζάνη)
Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Αθήνα)
Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Τρίπολη)
Πληροφορικής με Εφαρμογές στη Βιομετρική (Λαμία)
Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (Θεσσαλονίκη)
Πληροφορικής (Αθήνα) - Ο.Π.Δ.
Πληροφορικής (Θεσσαλονίκη) - Α.Π.Θ.
Πληροφορικής (Κέρκυρα)
Πληροφορικής (Λαμία)
Πληροφορικής (Πειραιάς)
Πληροφορικής και Τηλεματικής (Αθήνα)
Ψηφιακών Συστημάτων (Πειραιάς)
Τ.Ε.Ι.
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Άγιος Νικόλαος)
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λευκάδα) – Διοίκηση Επιχειρήσεων
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Γρεβενά) – Διοίκηση Επιχειρήσεων
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Μεσολόγγι)
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πάτρα)
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Καβάλα)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Αθήνα)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Λάρισα)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Σπάρτη)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Αρτα)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Ηράκλειο)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Ναύπακτος)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Σέρρες)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Λαμία)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Καστοριά)
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ (Καβάλα)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Πειραιάς)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Χαλκίδα)
Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ και Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ (Σέρρες) - Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ
Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων ΤΕ (Πειραιάς)
Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης (Αθήνα)
Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης (Θεσσαλονίκη)
Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας (Αργοστόλι)
Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας (Καστοριά)
Η εισαγωγή στα τμήματα:
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Άγιος Νικόλαος) του Τ.Ε.Ι. Κρήτης
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λευκάδα) – Διοίκηση Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Γρεβενά) – Διοίκηση Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Μεσολόγγι) του Τ.Ε.Ι. Δυτ. Ελλάδας
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πάτρα) του Τ.Ε.Ι. Δυτ. Ελλάδας
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Καβάλα) του Τ.Ε.Ι. Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης
Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ και Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ (Σέρρες) - Μηχανικών Τοπογραφίας & Γεωπληροφορικής ΤΕ του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας
για τους/τις απόφοιτους/τες του Τομέα Πληροφορικής της Ομάδας Προσανατολισμού Τεχνολογικών Εφαρμογών θα ισχύσει μόνο για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018.

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Διοίκησης και Οικονομίας, των ΕΠΑ.Λ. εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:
Πανεπιστήμια
Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας (Κέρκυρα)
Βαλκανικόν, Σλαβικόν και Ανατολικόν Σπουδών (Θεσσαλονίκη)
Δημοσιογραφίας & Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (Θεσσαλονίκη)
Διαχείρισης Πολιτισμού Περιβάλλοντος & Νέων Τεχνολογιών (Αγρίνιο)
Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών
Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών (Αθήνα)
Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής (Θεσσαλονίκη)
Επικοινωνίας & Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Αθήνα)
Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού (Αθήνα)
Κοινωνικής & Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Κόρινθος)
Κοινωνικής Ανθρωπολογίας & Ιστορίας (Μυτιλήνη)
Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (Αθήνα)
Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης (Κομοτηνή) - Κοινωνικής Διοίκησης
Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης (Κομοτηνή) - Πολιτικής Επιστήμης
Κοινωνιολογίας (Αθήνα)
Κοινωνιολογίας (Μυτιλήνη)
Κοινωνιολογίας (Ρέθυμνο)
Πολιτικής Επιστήμης & Δημόσιας Διοίκησης (Αθήνα)
Πολιτικής Επιστήμης & Ιστορίας (Αθήνα)
Πολιτικής Επιστήμης (Ρέθυμνο)
Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων (Κόρινθος)
Πολιτικόν Επιστημών (Θεσσαλονίκη)
Αγροτικής Ανάπτυξης (Ορεστιάδα)
Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης (Αθήνα)
Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης (Χίος)
Βιομηχανικής Διοίκησης & Τεχνολογίας (Πειραιάς)
Δημόσιας Διοίκησης (Αθήνα)
Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών (Θεσσαλονίκη)
Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών (Αθήνα)
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πάτρα)
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Χίος)
Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων (Αγρίνιο)
Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας (Αθήνα)
Δογιστικής & Χρηματοοικονομικής (Αθήνα)
Δογιστικής & Χρηματοοικονομικής (Θεσσαλονίκη)
Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας (Αθήνα)
Ναυτιλιακών Σπουδών (Πειραιάς)
Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (Χίος)
Τουριστικών Σπουδών (Πειραιάς)
Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού (Χίος)
Οικακής Οικονομίας & Οικολογίας (Αθήνα)
Οικονομικής & Περιφερειακής Ανάπτυξης (Αθήνα)
Οικονομικής Επιστήμης (Πειραιάς)
Οικονομικής Επιστήμης (Αθήνα) - Ο.Π.Α.
Οικονομικών Επιστημών (Αθήνα) - Ε.Κ.Π.Α.
Οικονομικών Επιστημών (Βόλος)
Οικονομικών Επιστημών (Θεσσαλονίκη) - Α.Π.Θ.
Οικονομικών Επιστημών (Θεσσαλονίκη) - ΠΑΝ. ΜΑΚΕΔ.
Οικονομικών Επιστημών (Ιονίων)
Οικονομικών Επιστημών (Κομοτηνή)
Οικονομικών Επιστημών (Πάτρα)
Οικονομικών Επιστημών (Ρέθυμνο)
Οικονομικών Επιστημών (Τρίπολη)
Οργάνωσης & Διαχείρισης Αθλητισμού (Σπάρτη)
Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αθήνα)
Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πειραιάς)
Πολιτισμικής Τεχνολογίας & Επικοινωνίας (Μυτιλήνη)
Στατιστικής & Ασφαλιστικής Επιστήμης (Πειραιάς)
Στατιστικής (Αθήνα)
Χρηματοοικονομικής & Τραπεζικής Διοικητικής
T.E.I.
Διεθνούς Εμπορίου (Καστοριά)
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αθήνα) - Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φύλοξενίας
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αθήνα) - Διοίκηση Επιχειρήσεων
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αθήνα) - Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Κοζάνη)

<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Θεσσαλονίκη) – Διοίκηση Επιχειρήσεων</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Θεσσαλονίκη) - Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Καβάλα)</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πειραιάς) - Διοίκηση Επιχειρήσεων</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πειραιάς) -Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Σέρρες)</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηράκλειο) - Διοίκηση Επιχειρήσεων</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηράκλειο) - Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Καλαμάτα) -Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Καλαμάτα) -Τοπικής Αυτοδιοίκησης</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Μεσολόγγι)</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πάτρα)</u>
<u>Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων (Λαμφισσα)</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αγιος Νικόλαος)</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λευκάδα) -Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λευκάδα) -Διοίκηση Επιχειρήσεων</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Γρεβενά) - Διοίκηση Επιχειρήσεων</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Γρεβενά) - Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λάρισα) - Διοίκηση Επιχειρήσεων</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λάρισα) - Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηγουμενίτσα) - Διοίκηση Επιχειρήσεων</u>
<u>Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηγουμενίτσα) - Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας</u>
<u>Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού (Θήβα)</u>
<u>Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού (Κατερίνη)</u>
<u>Εμπορίας και Διαφήμισης (Αθήνα)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Κοζάνη)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Θεσσαλονίκη)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Καβάλα)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Ηράκλειο)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Λάρισα)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Μεσολόγγι)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Πειραιάς)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Σέρρες)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Χαλκίδα)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Πρέβεζα)</u>
<u>Δογιστικής και Χρηματοοικονομικής (Καλαμάτα)</u>
<u>Διοίκησης, Οικονομίας & Επικοινωνίας Πολιτιστικών & Τουριστικών Μονάδων (Πύργος)</u>
<u>Τεχνολογιών Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) - Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς ΤΕ</u>
<u>Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕ (Καστοριά)</u>
<u>Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕ (Αργοστόλι)</u>
<u>Τεχνολόγων Γεωπόνων (Φλώρινα)</u>
<u>Τεχνολόγων Γεωπόνων (Θεσσαλονίκη)</u>
<u>Τουριστικών Επιχειρήσεων (Πάτρα)</u>
<u>Ανότερες Σχολές Τουριστικής Εκπ/σης</u>
<u>Ανότερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου</u>
<u>Ανότερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Κρήτης</u>
Η εισαγωγή στα τμήματα:
<u>Τεχνολογιών Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) - Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς ΤΕ</u> του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων
<u>Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕ (Καστοριά)</u> του ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας
<u>Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕ (Αργοστόλι)</u> του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων
<u>Τεχνολόγων Γεωπόνων (Φλώρινα)</u> του ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας
<u>Τεχνολόγων Γεωπόνων (Θεσσαλονίκη)</u> του Αλεξανδρείου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης
για τους/τις απόφοιτους/τες του Τομέα Διοίκησης και Οικονομίας της Ομάδας Προσανατολισμού Διοίκησης και Οικονομίας θα ισχύσει μόνο για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018.

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής , των ΕΠΑ.Λ. εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:
Πανεπιστήμια
Αργοτικής Ανάπτυξης (Ορεστιάδα)
Αργοτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης (Αθήνα)
Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής (Αθήνα)
Βιολογικών Εφαρμογών & Τεχνολογιών (Ιοάννινα)
Βιοτεχνολογίας (Αθήνα)
Βιοχημείας & Βιοτεχνολογίας (Λάρισα)
Γεωπονίας (Θεσσαλονίκη)
Γεωπονίας, Ιγμούλογιας και Υδάτινου Περιβάλλοντος (Βόλος)
Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος (Βόλος)
Δασοπολογίας & Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων (Ορεστιάδα)
Δασοπολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος (Θεσσαλονίκη)
Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων (Αγρίνιο)
Επισήμης Ζωικής Παραγωγής & Υδατοκαλλιεργειών (Αθήνα)
Επισήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου (Αθήνα)
Επισήμης Φυτικής Παραγωγής (Αθήνα)
Επισήμων της Θάλασσας (Μυτιλήνη)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Ξάνθη)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Χανιά)
Περιβάλλοντος (Μυτιλήνη)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Κοζάνη)
Επισήμης Διαιτολογίας & Διατροφής (Αθήνα)
Επισήμης Τροφίμων & Διατροφής (Λήμnos)
Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων (Αγρίνιο)
Τ.Ε.Ι.
Αρχιτεκτονικής Τοπίου (Δράμα)
Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος (Καρδίτσα)
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Μεσολόγγι)
Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος ΤΕ (Χανιά)
Τεχνολόγων Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) - Τεχνολογών Φυσικού Περιβάλλοντος ΤΕ
Μηχανικών Περιβάλλοντος και Μηχανικών Αντιρρύπανσης ΤΕ (Κοζάνη) - Μηχανικών Γεωτεχνολογίας Περιβάλλοντος ΤΕ
Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών (Αθήνα)
Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών (Δράμα)
Τεχνολογίας Τροφίμων (Θεσσαλονίκη)
Τεχνολογίας Τροφίμων (Αθήνα)
Τεχνολογίας Τροφίμων (Καρδίτσα)
Τεχνολογίας Τροφίμων (Καλαμάτα)
Τεχνολογίας Τροφίμων (Αργοστόλι)
Διατροφής & Διαιτολογίας (Θεσσαλονίκη)
Διατροφής & Διαιτολογίας (Σητεία)
Διατροφής & Διαιτολογίας (Καρδίτσα)
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Φλώρινα)
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Αρτα)
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Θεσσαλονίκη)
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Καλαμάτα)
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Ηράκλειο)
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Λάρισα)
Τεχνολόγων Γεωπόνων (Αμαλιάδα)
Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος (Δράμα)
Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος (Καρπενήσι)
Τεχνολογίας Αλιείας - Υδατοκαλλιεργειών (Μεσολόγγι)
Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού (Κατερίνη)
Η εισαγωγή στα τμήματα:
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Μεσολόγγι) του ΤΕΙ Δυτ. Ελλάδας
Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού (Κατερίνη) του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας
για τους/τις απόφοιτους/τες του Τομέα Γεωπονίας Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής της Ομάδας Προσανατολισμού Γεωπονίας Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής θα ισχύσει μόνο για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018.

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Πλοιάρχων, των ΕΠΑ.Λ. εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:
Πανεπιστήμια
Γεωγραφίας (Αθήνα)
Γεωγραφίας (Μυτιλήνη)
Επιστημών της Θάλασσας (Μυτιλήνη)
Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης (Χίος)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Κοζάνη)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Σάνθη)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Χανιά)
Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών (Αθήνα)
Βιομηχανικής Διοίκησης & Τεχνολογίας (Πειραιάς)
Ναυτιλιακών Σπουδών (Πειραιάς)
Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (Χίος)
T.E.I.
Μηχανολόγων Μηχανικών και Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ (Κοζάνη) - Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Ηράκλειο)
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Λάρισα)
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα)
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Χαλκίδα)
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Σέρρες)
Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου ΤΕ και Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Καβάλα) - Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ
Ναυπηγών Μηχανικών ΤΕ (Αθήνα)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Πειραιάς)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Χαλκίδα)
Μηχανικών Ενεργειακής Τεχνολογίας ΤΕ (Αθήνα)
Τεχνολογίας Αλιείας - Υδατοκαλλιεργειών (Μεσολόγγη)
Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος ΤΕ (Χανιά)
Η εισαγωγή στα τμήματα:
Μηχανολόγων Μηχανικών και Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ (Κοζάνη) - Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ του ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Ηράκλειο) του ΤΕΙ Κρήτης
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Λάρισα) του ΤΕΙ Θεσσαλίας
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα) του ΤΕΙ Δυτ. Ελλάδας
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς) του ΤΕΙ Πειραιά
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Χαλκίδα) του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Σέρρες) του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας
Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου ΤΕ και Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Καβάλα) - Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ του ΤΕΙ Ανατ. Μακεδονίας Θράκης
για τους/τις απόφοιτους/τες του Τομέα Πλοιάρχων της Ομάδας Προσανατολισμού Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων θα ισχύσει μόνο για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018.

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Μηχανικών, των ΕΠΑ.Λ. εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:
Πανεπιστήμια
Γεωγραφίας (Αθήνα)
Γεωγραφίας (Μυτιλήνη)
Επιστημών της Θάλασσας (Μυτιλήνη)
Μηχανικών Μεταλλείων Μεταλλουργών (Αθήνα)
Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης (Χίος)
Μηχανικών Ορυκτών Πόρων (Χανιά)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Κοζάνη)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Ξάνθη)
Μηχανικών Περιβάλλοντος (Χανιά)
Μηχανολόγων & Λεροναυπηγών Μηχανικών (Πάτρα)
Μηχανολόγων Μηχανικών (Αθήνα)
Μηχανολόγων Μηχανικών (Βόλος)
Μηχανολόγων Μηχανικών (Θεσσαλονίκη)
Μηχανολόγων Μηχανικών (Κοζάνη)
Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών (Αθήνα)
Βιομηχανικής Διοίκησης & Τεχνολογίας (Πειραιάς)
Ναυτιλιακών Σπουδών (Πειραιάς)
Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (Χίος)
T.E.I.
Μηχανολόγων Μηχανικών και Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ (Κοζάνη) - Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Ηράκλειο)
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Λάρισα)
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα)
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Χαλκίδα)
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Σέρρες)
Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου ΤΕ και Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Καβάλα) - Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ
Ναυπηγών Μηχανικών ΤΕ (Αθήνα)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Πειραιάς)
Μηχανικών Αυτοματισμού ΤΕ (Χαλκίδα)
Μηχανικών Ενεργειακής Τεχνολογίας ΤΕ (Αθήνα)
Κλωστοϋφαντουργών Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)
Μηχανικών Περιβάλλοντος και Μηχανικών Αντιρρύπανσης ΤΕ (Κοζάνη) - Μηχανικών Αντιρρύπανσης ΤΕ
Μηχανικών Περιβάλλοντος και Μηχανικών Αντιρρύπανσης ΤΕ (Κοζάνη) - Μηχανικών Γεωτεχνολογίας Περιβάλλοντος ΤΕ
Μηχανικών Τεχνολογίας Αεροσκαφών ΤΕ (Χαλκίδα)
Τεχνολόγων Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) - Τεχνολογών Φυσικού Περιβάλλοντος ΤΕ
Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου ΤΕ και Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ (Καβάλα) - Μηχανικών Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου ΤΕ
Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος ΤΕ (Χανιά)
Μηχανολόγων Μηχανικών και Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ (Κοζάνη) - Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ
Μηχανολόγων Οχημάτων ΤΕ (Θεσσαλονίκη)
ΑΣΠΑΙΤΕ
Εκπαιδευτικών Μηχανολόγων Μηχανικών

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Υγείας και Πρόνοιας των ΕΠΑ.Λ. εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:
Πανεπιστήμια
Βιολογίας (Αθήνα)
Βιολογίας (Ηράκλειο)
Βιολογίας (Θεσσαλονίκη)
Βιολογίας (Πάτρα)
Βιολογικών Εφαρμογών & Τεχνολογιών (Ιοάννινα)
Βιοτεχνολογίας (Αθήνα)
Βιογημείας & Βιοτεχνολογίας (Λάρισα)
Επιστήμης Διαιτολογίας & Διατροφής (Αθήνα)
Επιστήμης Τροφίμων & Διατροφής (Λήμνος)
Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου (Αθήνα)
Ιατρικής (Αθήνα)
Ιατρικής (Αλεξανδρούπολη)
Ιατρικής (Ηράκλειο)
Ιατρικής (Θεσσαλονίκη)
Ιατρικής (Ιωάννινα)
Ιατρικής (Λάρισα)
Ιατρικής (Πάτρα)
Κτηνιατρικής (Θεσσαλονίκη)
Κτηνιατρικής (Καρδίτσα)
Μοριακής Βιολογίας & Γενετικής (Αλεξανδρούπολη)
Νοσηλευτικής (Αθήνα)
Νοσηλευτικής (Σπάρτη)
Οδοντιατρικής (Αθήνα)
Οδοντιατρικής (Θεσσαλονίκης)
Φαρμακευτικής (Αθήνα)
Φαρμακευτικής (Θεσσαλονίκη)
Φαρμακευτικής (Πάτρα)
Εκπ/σης και Αγωγής στην Προσχολική Ήλικια (Αθήνα)
Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπ/σης (Θεσσαλονίκη)
Επιστημών της Εκπ/σης και της Αγωγής στην Προσχολική Ήλικια (Πάτρα)
Επιστημών της Εκπ/σης στην Προσχολική Ήλικια (Αλεξανδρούπολη)
Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και Εκπ/κου Σχεδιασμού (Ρόδος)
Παιδαγωγικών Νηπιαγωγών (Ιωάννινα)
Παιδαγωγικών Νηπιαγωγών (Φλώρινα)
Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπ/σης (Βόλος)
Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπ/σης (Ρέθυμνο)
Τ.Ε.Ι.
Δημόσιας Υγείας και Κοινοτικής Υγείας (Αθήνα) - Δημόσιας Υγείας
Δημόσιας Υγείας και Κοινοτικής Υγείας (Αθήνα) - Κοινοτικής Υγείας
Διατροφής & Διαιτολογίας (Θεσσαλονίκη)
Διαιτορίας & Διαιτολογίας (Σητεία)
Διαιτορίας & Διαιτολογίας (Καρδίτσα)
Εργοθεραπείας (Αθήνα)
Ιατρικήν Εργαστηρίων (Αθήνα)
Ιατρικήν Εργαστηρίων (Θεσσαλονίκη)
Ιατρικήν Εργαστηρίων (Λάρισα)
Κοινωνικής Εργασίας (Πάτρα)
Οδοντικής Τεχνολογίας (Αθήνα)
Οπτικής και Οπτομετρίας (Αθήνα)
Οπτικής και Οπτομετρίας (Άγιο)
Ακτινολογίας και Ακτινοθεραπείας (Αθήνα)
Φυσικοθεραπείας (Θεσσαλονίκη)
Φυσικοθεραπείας (Αθήνα)
Φυσικοθεραπείας (Λαμία)
Φυσικοθεραπείας (Δίγιο)
Δογιοθεραπείας (Ιωάννινα)
Δογιοθεραπείας (Πάτρα)
Δογιοθεραπείας (Καλαμάτα)
Μαιευτικής (Αθήνα)
Μαιευτικής (Θεσσαλονίκη)
Μαιευτικής (Πτολεμαΐδα)
Νοσηλευτικής (Ηράκλειο)
Νοσηλευτικής (Αθήνα)
Νοσηλευτικής (Ιωάννινα)
Νοσηλευτικής (Θεσσαλονίκη)
Νοσηλευτικής (Λαμία)
Νοσηλευτικής (Λάρισα)

<u>Νοσηλευτικής (Πάτρα)</u>
<u>Νοσηλευτικής (Λιδόμποτειχο)</u>
<u>Προσχολικής Αγωγής (Αθήνα)</u>
<u>Προσχολικής Αγωγής (Ιοάννινα)</u>
<u>Προσχολικής Αγωγής (Θεσσαλονίκη)</u>
<u>Κοινωνικής Εργασίας (Αθήνα)</u>
<u>Κοινωνικής Εργασίας (Ηράκλειο)</u>
<u>Αισθητικής & Κοσμητολογίας (Αθήνα)</u>
<u>Αισθητικής & Κοσμητολογίας (Θεσσαλονίκη)</u>

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Αισθητικής - Κομμωτικής, των ΕΠΑ.Λ. εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:
Πανεπιστήμια
Βιολογίας (Αθήνα)
Βιολογίας (Ηράκλειο)
Βιολογίας (Θεσσαλονίκη)
Βιολογίας (Πάτρα)
Βιολογικών Εφαρμογών & Τεχνολογιών (Ιωάννινα)
Βιοτεχνολογίας (Αθήνα)
Βιογημείας & Βιοτεχνολογίας (Λάρισα)
Επιστήμης Διαιτολογίας & Διατροφής (Αθήνα)
Επιστήμης Τροφίμων & Διατροφής (Λήμνος)
Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου (Αθήνα)
Ιατρικής (Αθήνα)
Ιατρικής (Αλεξανδρούπολη)
Ιατρικής (Ηράκλειο)
Ιατρικής (Θεσσαλονίκη)
Ιατρικής (Ιωάννινα)
Ιατρικής (Λάρισα)
Ιατρικής (Πάτρα)
Κτηνιατρικής (Θεσσαλονίκη)
Κτηνιατρικής (Καρδίτσα)
Μοριακής Βιολογίας & Γενετικής (Αλεξανδρούπολη)
Νοσηλευτικής (Αθήνα)
Νοσηλευτικής (Σπάρτη)
Οδοντιατρικής (Αθήνα)
Οδοντιατρικής (Θεσσαλονίκης)
Φαρμακευτικής (Αθήνα)
Φαρμακευτικής (Θεσσαλονίκη)
Φαρμακευτικής (Πάτρα)
Τ.Ε.Ι.
Δημόσιας Υγείας και Κοινοτικής Υγείας (Αθήνα) - Δημόσιας Υγείας
Δημόσιας Υγείας και Κοινοτικής Υγείας (Αθήνα) - Κοινοτικής Υγείας
Διατροφής & Διαιτολογίας (Θεσσαλονίκη)
Διατροφής & Διαιτολογίας (Σητεία)
Διατροφής & Διαιτολογίας (Καρδίτσα)
Εργοθεραπείας (Αθήνα)
Ιατρικόν Εργαστηρίων (Αθήνα)
Ιατρικόν Εργαστηρίων (Θεσσαλονίκη)
Ιατρικόν Εργαστηρίων (Λάρισα)
Κοινωνικής Εργασίας (Πάτρα)
Οδοντικής Τεχνολογίας (Αθήνα)
Οπτικής και Οπτομετρίας (Αθήνα)
Οπτικής και Οπτομετρίας (Αίγιο)
Ακτινολογίας και Ακτινοθεραπείας (Αθήνα)
Φυσικοθεραπείας (Θεσσαλονίκη)
Φυσικοθεραπείας (Αθήνα)
Φυσικοθεραπείας (Λαμία)
Φυσικοθεραπείας (Αίγιο)
Δογοθεραπείας (Ιωάννινα)
Δογοθεραπείας (Πάτρα)
Δογοθεραπείας (Καλαμάτα)
Μαιευτικής (Αθήνα)
Μαιευτικής (Θεσσαλονίκη)
Μαιευτικής (Πτολεμαΐδα)
Νοσηλευτικής (Ηράκλειο)
Νοσηλευτικής (Αθήνα)
Νοσηλευτικής (Ιωάννινα)
Νοσηλευτικής (Θεσσαλονίκη)
Νοσηλευτικής (Λαμία)
Νοσηλευτικής (Λάρισα)
Νοσηλευτικής (Πάτρα)
Νοσηλευτικής (Αιδηψότερχο)
Προσχολικής Αγωγής (Αθήνα)
Προσχολικής Αγωγής (Ιωάννινα)
Προσχολικής Αγωγής (Θεσσαλονίκη)
Κοινωνικής Εργασίας (Αθήνα)
Κοινωνικής Εργασίας (Ηράκλειο)
Αισθητικής & Κοσμητολογίας (Αθήνα)
Αισθητικής & Κοσμητολογίας (Θεσσαλονίκη)

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών, των ΕΠΑ.Λ. εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις: Πανεπιστήμια   Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης (Αθήνα)   Ιστορίας, Αρχαιολογίας & Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών (Καλαμάτα)   Ιστορίας, Αρχαιολογίας & Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (Βόλος)   Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Αθήνα)   Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Βόλος)   Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Θεσσαλονίκη)   Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Ιωάννινα)   Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Ξάνθη)   Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Πάτρα)   Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Χανιά)   Μηχανικών Σχεδίστης Προϊόντων και Συστημάτων (Σύρος)   Τεχνών Ήχου & Εικόνας (Κέρκυρα)   T.E.I.   Κλιονομαντουργών Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)   Τεχνολογίας Ήχου & Μουσικών Οργάνων (Ληξούρι)   Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ένδυσης (Κιλκίς)   Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου ΤΕ (Καρδίτσα)   Μηχανολόγων Μηχανικών και Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ (Κοζάνη) - Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ   Γραφιστικής (Αθήνα) - Γραφιστικής   Γραφιστικής (Αθήνα) - Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών   Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων (Αθήνα)   Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων (Σέρρες)   Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης (Αθήνα)   Φωτογραφίας & Οπτικοκουστικών (Αθήνα)   Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕ (Καστοριά)   Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕ (Αργοστόλι)   Τεχνολόγων Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) - Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομίας ΤΕ   Πολιτικόν Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα)   Πολιτικόν Μηχανικών ΤΕ (Τρίκαλα)   Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηγουμενίτσα) - Διοίκηση Επιχειρήσεων   Διοίκησης, Οικονομίας & Επικοινωνίας Πολιτιστικών & Τουριστικών Μονάδων (Πύργος)
Η εισαγωγή στα τμήματα: Πολιτικόν Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα) του ΤΕΙ Δυτ. Ελλάδας   Πολιτικόν Μηχανικών ΤΕ (Τρίκαλα) του ΤΕΙ Θεσσαλίας   Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηγουμενίτσα) - Διοίκηση Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Ηπείρου   Διοίκησης, Οικονομίας & Επικοινωνίας Πολιτιστικών & Τουριστικών Μονάδων (Πύργος) του ΤΕΙ Δυτ. Ελλάδας   για τους/τις απόφοιτους/τες του Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών της Ομάδας Προσανατολισμού Εφαρμοσμένων Τεχνών και Καλλιτεχνικών Εφαρμογών θα ισχύσει μόνο για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018.

Οι απόφοιτοι/τες του Τομέα Βιομηχανικού Σχεδιασμού , των ΕΠΑ.Λ. εισάγονται στις ακόλουθες Σχολές, Τμήματα και Εισαγωγικές Κατευθύνσεις:
Πανεπιστήμια
Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης (Αθήνα)
Ιστορίας, Αρχαιολογίας & Διαχείρισης Πολιτισμικών Λαγανά (Καλαμάτα)
Ιστορίας, Αρχαιολογίας & Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (Βόλος)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Αθήνα)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Βόλος)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Θεσσαλονίκη)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Ιανίνα)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Ξάνθη)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Πάτρα)
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (Χανιά)
Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων (Σύρος)
Τεχνών Ήχου & Εικόνας (Κέρκυρα)
Τ.Ε.Ι.
Κλωστοϋφαντουργών Μηχανικών ΤΕ (Πειραιάς)
Τεχνολογίας Ήχου & Μουσικών Οργάνων (Ληξούρι)
Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ένδυσης (Κιλκίς)
Σχεδιασμού & Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου ΤΕ (Καρδίτσα)
Μηχανολόγων Μηχανικών και Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ (Κοζάνη) - Βιομηχανικού Σχεδιασμού ΤΕ
Γραφιστικής (Αθήνα) - Γραφιστικής
Γραφιστικής (Αθήνα) - Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών
Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένου (Αθήνα)
Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένου (Σέρρες)
Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης (Αθήνα)
Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών (Αθήνα)
Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕ (Καστοριά)
Τεχνολόγων Περιβάλλοντος ΤΕ (Ζάκυνθος) - Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομίας ΤΕ
Πολιτικόν Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα)
Πολιτικόν Μηχανικών ΤΕ (Τρίκαλα)
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηγουμενίτσα) - Διοίκηση Επιχειρήσεων
Διοίκησης, Οικονομίας & Επικοινωνίας Πολιτιστικών & Τουριστικών Μονάδων (Πύργος)
Η εισαγωγή στα τμήματα:
Πολιτικόν Μηχανικών ΤΕ (Πάτρα) του ΤΕΙ Δυτ. Ελλάδας
Πολιτικόν Μηχανικών ΤΕ (Τρίκαλα) του ΤΕΙ Θεσσαλίας
Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηγουμενίτσα) - Διοίκηση Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Ηπείρου
Διοίκησης, Οικονομίας & Επικοινωνίας Πολιτιστικών & Τουριστικών Μονάδων (Πύργος) του ΤΕΙ Δυτ. Ελλάδας
για τους/τις απόφοιτους/τες του Τομέα Βιομηχανικού Σχεδιασμού της Ομάδας Προσανατολισμού Εφαρμοσμένων Τεχνών και Καλλιτεχνικών Εφαρμογών θα ισχύσει μόνο για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018.

Μεταλυκειακό έτος – Τάξη Μαθητείας.

Ο θεσμός της μαθητείας αποφοίτων ΕΠΑΛ. Η μαθητεία απευθύνεται σε ενήλικους με στόχο:

- την αφομοίωση απαραίτητων επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων,
- την ετοιμότητα ανταπόκρισης στις απαιτήσεις αυτής της μορφής μάθησης.

Η μαθητεία διεξάγεται με βάση συγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών έτσι ώστε να:

- επιτυγχάνονται συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα,
- επιτυγχάνεται συνεργασία εκπαιδευτικής δομής – επιχειρησης,
- αποτελεί δικλείδα ασφαλείας για την ορθή εφαρμογή της διαδικασίας τόσο στο σχολείο όσο και στο χώρο εργασίας.

Στη μαθητεία προβλέπεται ημερήσια αποζημίωση και ασφάλιση για:

- ομαλοποίηση της μετάβασης των αποφοίτων των Επαγγελματικών Λυκείων από την εκπαίδευση στο επάγγελμα και εξοικείωσή τους με τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εργαζόμενων,
- αφομοίωση επαγγελματικής κουλτούρας δέσμευσης των επιχειρήσεων στην εκπαίδευση των μαθητευομένων.

A) Ως Μαθητεία ορίζεται το εκπαιδευτικό σύστημα στο οποίο ο μαθησιακός χρόνος εναλλάσσεται μεταξύ χώρου εργασίας και εκπαιδευτικής δομής. Ο μαθητευόμενος συνδέεται με Σύμβαση Μαθητείας με τον εργοδότη, λαμβάνει αμοιβή ή επίδομα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, και έχει ασφαλιστική κάλυψη. Η Μαθητεία υλοποιείται με βάση πρόγραμμα μάθησης το οποίο επιμερίζεται στον χώρο εργασίας και στην εκπαιδευτική δομή. Ο εργοδότης αναλαμβάνει να παράσχει στον μαθητευόμενο εκπαίδευση στο χώρο εργασίας, σύμφωνα με καθορισμένο πρόγραμμα, το οποίο, σε συνδυασμό με το πρόγραμμα μάθησης στην εκπαιδευτική δομή, οδηγεί σε πιστοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησε ο μαθητευόμενος και οδηγεί σε συγκεκριμένη ειδικότητα.

B) Ως Πρόγραμμα Μάθησης στον χώρο εργασίας ορίζεται το σύνολο των δραστηριοτήτων μάθησης που ακολουθούν οι μαθητευόμενοι και περιλαμβάνει γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες ή και ολοκληρωμένες επαγγελματικές δραστηριότητες/εργασίες και άλλα έργα (projects) που περιγράφονται σε σχετική συμφωνία μάθησης, η οποία αποτελεί παράτημα της σύμβασης Μαθητείας.

Γ) Ως Ημερολόγιο Μάθησης στο χώρο εργασίας ορίζεται το ειδικό έντυπο για την καταγραφή σε τακτική βάση των βασικών εργασιών ή ολοκληρωμένων έργων που εκτελεί ο μαθητευόμενος κατά τη διάρκεια του προγράμματος Μάθησης στο χώρο εργασίας. Το έντυπο συμπληρώνεται εβδομαδιαίως από τον μαθητευόμενο σε συνεργασία με τον εκπαιδευτή του χώρου εργασίας που τον επιβλέπει και από το οποίο ενημερώνεται ενυπογράφως ο εκπαιδευτικός/εκπαιδευτής της εκπαιδευτικής δομής.

Νομικό πλαίσιο μαθητείας για την Επαγγελματική Εκπαίδευση.

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με το Νόμο 4386/2016 αναδιάρθρωσε τη δομή της επαγγελματικής εκπαίδευσης και προχώρησε σε ειδικές ρυθμίσεις για τη θεσμοθέτηση της μαθητείας για τους αποφοίτους των Επαγγελματικών Λυκείων.

Το Επαγγελματικό Λύκειο προσφέρει δύο κύκλους σπουδών ως εξής:

- a. το «Δευτεροβάθμιο Κύκλο Σπουδών», που ανήκει στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα και

β. το «Μεταλυκειακό έτος - τάξη μαθητείας», που αποτελεί «Μεταδευτεροβάθμιο Κύκλο Σπουδών» και ανήκει στο μη τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Το «Μεταλυκειακό έτος - τάξη μαθητείας» είναι προαιρετικό.

Κατά την εφαρμογή του **«Μεταλυκειακού έτους - τάξης Μαθητείας» στην Ελλάδα** από το σχολικό έτος 2016-2017 θα εφαρμοστεί το δυνικό σύστημα εκπαίδευσης (μαθητείας) με συνολική διάρκεια του προγράμματος εννέα (9) μήνες και θα περιλαμβάνει: α) μαθητεία με εκπαίδευση στο χώρο εργασίας και β) μαθήματα Ειδικότητας στη σχολική μονάδα, αντίστοιχα. Με την ολοκλήρωση του Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας και πριν την συμμετοχή σε εξετάσεις Πιστοποίησης κάθε μαθητευόμενος δύναται να παρακολουθήσει Προπαρασκευαστικά Μαθήματα Πιστοποίησης, που οργανώνονται με την ευθύνη του ΥΠΠΕΘ. Την ευθύνη υλοποίησης του «Μεταλυκειακού έτους - τάξης Μαθητείας», έχει το ΕΠΑ.Λ. στο οποίο και εγγράφονται οι μαθητευόμενοι, σε συνεργασία με το Ε.Κ. όπου πραγματοποιούν τις εργαστηριακές τους ασκήσεις οι μαθητές του ΕΠΑ.Λ. και στο οποίο θα γίνεται το εργαστηριακό μάθημα ειδικότητας (7 ώρες).

Αναλυτικότερα κατά τη διάρκεια του «Μεταλυκειακού Έτους-Τάξης Μαθητείας» θα πραγματοποιηθούν:

A. «Πρόγραμμα εργαστηριακών μαθημάτων της ειδικότητας» συνολικής διάρκειας διακοσίων τριών (203) ωρών. Το πρόγραμμα αυτό διδάσκεται μία (1) ημέρα την εβδομάδα για επτά (7) διδακτικές ώρες από εκπαιδευτικό προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σε σχολικές μονάδες ΕΠΑ.Λ ή/και σε Εργαστηριακά Κέντρα (ΕΚ).

B. «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας», διάρκειας είκοσι οκτώ (28) ωρών εβδομαδιαίως, επιμερισμένο κατ' ελάχιστον σε τέσσερις (4) ημέρες για **9 μήνες**.

Οι μαθητευόμενοι εποπτεύονται στο χώρο εργασίας από εκπαιδευτικό. Ο εκπαιδευτικός υπεύθυνος για την εποπτεία υποχρεωτικά επισκέπτεται την επιχείρηση ή τον οργανισμό που έχουν τοποθετηθεί οι μαθητές τουλάχιστον μια φορά το μήνα σε πρωινό ή απογευματινό ωράριο. Επιπλέον πραγματοποιεί υποχρεωτικά επίσκεψη στην αρχή και στο τέλος της περιόδου της μαθητείας και όποτε παραστεί έκτακτη ανάγκη για επίλυση θεμάτων που αφορούν την εφαρμογή των όρων της σύμβασης. Ο εκπαιδευτικός επιβλέπει την τήρηση των όρων της σύμβασης που έχει υπογραφεί μεταξύ μαθητευόμενου, επιχείρησης και έχει θεωρηθεί από το Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ., ελέγχει τα έντυπα της μαθητείας, φροντίζει για την τήρηση του ημερολογίου μαθητείας, καταμετρά τις απουσίες, ενημερώνεται για τις άδειες, παρακολουθεί την εν γένει πρόοδο του μαθητευόμενου και συντάσσει ανάλογες εκθέσεις προς τον διευθυντή της σχολικής μονάδας για κάθε επίσκεψη στην επιχείρηση.

Υποχρεώσεις των εργοδότων που συμμετέχουν στην υλοποίηση του «Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας».

Οι εργοδότες που συμμετέχουν στο «Πρόγραμμα Εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας - Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» του «Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας» ΕΠΑ.Λ, οφείλουν να διασφαλίζουν τα παρακάτω κριτήρια που τους αναδεικνύουν σε δομές παροχής ποιοτικής Μαθητείας:

1. Ο εργοδότης εφαρμόζει τις αρχές του Πλαισίου Ποιότητας της Μαθητείας, όπως αυτό έχει καταρτιστεί από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφαλισης και Αλληλεγγύης και τον ΟΑΕΔ.

2. Μεταξύ του εργοδότη και του μαθητευόμενου συνάπτεται «Σύμβαση Μαθητείας», η οποία θεωρείται από τον Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. και καθορίζει τους όρους υλοποίησης του

«Προγράμματος Εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας - Μαθητεία σε εργασιακό χώρο». Η Σύμβαση Μαθητείας συντάσσεται σε τρία (3) πρωτότυπα και λαμβάνουν από ένα ο εργοδότης, το ΕΠΑ.Λ. και ο μαθητευόμενος. Ο εργοδότης τηρεί τους όρους της Σύμβασης Μαθητείας και του Προγράμματος Μάθησης στο χώρο εργασίας (learning agreement). Το Πρόγραμμα Μάθησης στον χώρο εργασίας (learning agreement) είναι συμβατό με το πρόγραμμα σπουδών μαθητείας της ειδικότητας, περιλαμβάνει γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες ή και ολοκληρωμένες επαγγελματικές δραστηριότητες/εργασίες και άλλα έργα (projects) και αποτελεί παράρτημα της Σύμβασης Μαθητείας.

Η Σύμβαση Μαθητείας είναι δυνατόν: α) να καταγγελθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία από τους συμβαλλόμενους, β) να ακυρωθεί με απόφαση του Διευθυντή του Κ.Π.Α. του Ο.Α.Ε.Δ. μετά από σχετική ενημέρωση από τον Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. κατόπιν εισήγησης του υπεύθυνου εκπαιδευτικού του ΕΠΑ.Λ. ή του Ε.Κ., ο οποίος είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση και τον έλεγχο του προγράμματος μάθησης στο χώρο εργασίας.

3. Ο εργοδότης ορίζει έμπειρο στέλεχος ως «εκπαίδευτή στο χώρο εργασίας», ο οποίος αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στο χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου του εκπαιδευόμενου και την ανατροφοδότηση του υπεύθυνου εκπαιδευτικού στη Σχολική Μονάδα μέσω της οποίας ο μαθητευόμενος συμμετέχει στο πρόγραμμα.

4. Την εκπαίδευση και πιστοποίηση των εκπαιδευτών στο χώρο εργασίας πραγματοποιούν τα Επιμελητήρια και οι κλαδικοί Φορείς σύμφωνα με το πρόγραμμα που εκπονεί ο ΟΑΕΔ από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους, σε συνεργασία με επιστημονικούς φορείς και εκπαιδευτικά ιδρύματα. Στο μεταβατικό στάδιο μέχρι τη δημιουργία Μητρώου πιστοποιημένων εκπαιδευτών πραγματοποιούνται ταχύρρυθμα σεμινάρια και αξιοποιούνται οι τοπικές δομές εκπαίδευσης και κατάρτισης με στόχο την βελτίωση των ικανοτήτων των εκπαιδευτών στο χώρο εργασίας.

5. Ο εργοδότης πρέπει να διαθέτει τις κατάλληλες εγκαταστάσεις για την εκπαίδευση στο χώρο του στη συγκεκριμένη ειδικότητα, τα κατάλληλα μέσα και τον κατάλληλο εξοπλισμό.

6. Ο εργοδότης μεριμνά για την τήρηση των όρων υγιεινής και ασφάλειας εργασίας που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για την προστασία των εργαζομένων. Επίσης, οφείλει να παρέχει τα απαραίτητα ατομικά μέσα προστασίας στους μαθητευόμενους.

7. Ο εργοδότης οφείλει να ενημερώνει τον μαθητευόμενο για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της επιχείρησης και να τον εντάσσει ομαλά στο εργασιακό περιβάλλον.

8. Ο εργοδότης οφείλει να συνεργάζεται με το ΕΠΑ.Λ. ή Ε.Κ. για την υλοποίηση του προγράμματος Εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας, όπως αυτό ορίζεται από τις προδιαγραφές του προγράμματος για τη συγκεκριμένη ειδικότητα, και να αναθέτει στον μαθητευόμενο εργασίες σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πρόγραμμα αυτό.

9. Ο εργοδότης οφείλει να τηρεί όλα τα μέσα (ηλεκτρονικά και έντυπα) για την παρακολούθηση της υλοποίησης της ενδοεπιχειρησιακής εκπαίδευσης, ήτοι:

α) μηνιαίο Δελτίο Απασχόλησης Μαθητευόμενου, το οποίο συμπληρώνεται σε ημερήσια βάση από τον μαθητευόμενο και στο τέλος κάθε μήνα σφραγίζεται και υπογράφεται από τον υπεύθυνο του εργοδότη και αποστέλλεται στο ΕΠΑ.Λ. προκειμένου να γίνει ο απαιτούμενος έλεγχος για την έγκριση καταβολής της επιδότησης του προγράμματος,

β) ημερολόγιο Μάθησης που συμπληρώνεται σε καθημερινή βάση από τον μαθητευόμενο σε συνεργασία με τον εκπαιδευτή του χώρου εργασίας που τον επιβλέπει και υποβάλλεται σε μηνιαία βάση στο ΕΠΑ.Λ.. Με αυτό το έντυπο ενημερώνεται ενυπογράφως ο εκπαιδευτικός του ΕΠΑ.Λ. ή Ε.Κ., καθώς και

γ) κάθε άλλο έγγραφο που προβλέπεται από τις σχετικές εγκυκλίους.

10. Ο εργοδότης οφείλει να καταχωρίζει στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης το έντυπο «Ε3.4 Αναγγελία Έναρξης/Μεταβολών Σύμβασης Μαθητείας», σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις,

την έναρξη της Μαθητείας και τη διακοπή αυτής (όπου απαιτείται) για κάθε μαθητευόμενο που απασχολεί.

11. Ο εργοδότης υποχρεούται να παρέχει κάθε δυνατή υποστήριξη στον μαθητευόμενο για την εκπαίδευση του στο ΕΠΑ.Λ. ή Ε.Κ.

Υποχρεώσεις των μαθητευόμενων του «Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας»

1. Ο μαθητευόμενος οφείλει να παρακολουθεί το «Πρόγραμμα εργαστηριακών μαθημάτων της ειδικότητας» στη Σχολική Μονάδα και παράλληλα, να συμμετέχει στο «Πρόγραμμα Εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας».

2. Ο μαθητευόμενος οφείλει να συνυπογράφει τη Σύμβαση Μαθητείας με τον εργοδότη.

3. Ο μαθητευόμενος οφείλει να εκτελεί κάθε εργασία που του αναθέτει ο υπεύθυνος γι' αυτόν Εκπαιδευτικός (στο ΕΠΑ.Λ. ή Ε.Κ.) και ο υπεύθυνος εκπαίδευτής (στο χώρο εργασίας), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο «Πρόγραμμα Εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας».

4. Ο μαθητευόμενος οφείλει να τηρεί τους όρους υγιεινής και ασφάλειας εργασίας του εργοδότη.

5. Ο μαθητευόμενος οφείλει να τηρεί το ωράριο του «Προγράμματος Εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας».

6. Ο μαθητευόμενος οφείλει να έχει εμφάνιση συμβατή με το εργασιακό περιβάλλον.

7. Ο μαθητευόμενος οφείλει να σέβεται την κινητή και ακίνητη περιουσία του εργοδότη.

8. Ο μαθητευόμενος οφείλει να συνεργάζεται αρμονικά με τα στελέχη του εργοδότη.

9. Ο μαθητευόμενος οφείλει να μην δημιουργεί προβλήματα σε πελάτες ή συνεργάτες του εργοδότη.

10. Ο μαθητευόμενος οφείλει να ενημερώνει έγκαιρα τους Υπευθύνους του ΕΠΑ.Λ. ή Ε.Κ. σε περίπτωση που δημιουργείται κάποιο πρόβλημα στη συνεργασία του με τον εργοδότη.

11. Ο μαθητευόμενος οφείλει να προσκομίζει, όπου απαιτείται, όλες τις απαραίτητες ιατρικές βεβαιώσεις για την εξάσκηση του επαγγέλματος και να συμπληρώνει έγκαιρα τα έντυπα Μαθητείας (Ημερολόγιο Μάθησης, Μηνιαίο Παρουσιολόγιο Μεταλυκειακού Έτους- Τάξης Μαθητείας) σε συνεργασία με τον υπεύθυνο Εκπαίδευτή στο χώρο εργασίας και τον εκπαιδευτικό της σχολικής μονάδας. Η έκδοση των πιστοποιητικών υγείας και οι ιατρικές πράξεις που απαιτούνται για τη Μαθητεία σε χώρους εργασίας, εφόσον οι μαθητές δεν είναι άμεσα ή έμμεσα ασφαλισμένοι, γίνονται δωρεάν από δημόσια νοσοκομεία ή από ιατρούς συμβεβλημένους με το Δημόσιο ή με φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

12. Ο μαθητευόμενος οφείλει να τηρεί τα όρια απουσιών. Το όριο απουσιών για το εργαστηριακό μάθημα της ειδικότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του συνολικού αριθμού ωρών του προγράμματος. Σε περιπτώσεις ασθένειας με κατάθεση δικαιολογητικού από Δημόσιο φορέα δύναται το παραπάνω ποσοστό να αυξάνεται κατά 5%. Το όριο απουσιών του «Προγράμματος Εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας» δεν μπορεί να υπερβαίνει το σύνολο των κανονικών αδειών και αδειών ασθενείας που προβλέπονται στο άρθρο 9 της παρούσας απόφασης. Σε περίπτωση υπέρβασης των ανωτέρω ορίων, ο ωφελούμενος του προγράμματος-μαθητευόμενος χάνει την ιδιότητα του μαθητευόμενου και με ευθύνη του Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. ενημερώνεται άμεσα ο μαθητευόμενος, ο Περιφερειακός Διευθυντής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ο εργοδότης και ο Διευθυντής του Κ.Π.Α. του Ο.Α.Ε.Δ. για να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες σύμφωνα με την παράγραφο 2, του άρθρου 6 της παρούσας.

Δικαιώματα των μαθητευόμενων του «Μεταλυκειακού Έτους - Τάξη Μαθητείας»

Οι μαθητευόμενοι έχουν τα ακόλουθα δικαιώματα:

1. Στον μαθητευόμενο παρέχεται αμοιβή σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 9 της παρούσας.

2. Στον μαθητευόμενο εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 657 - 658 του Αστικού Κώδικα σε περίπτωση απουσίας λόγω ασθενείας.
3. Ο μαθητευόμενος δικαιούται, κατά τη διάρκεια του προγράμματος, τις κανονικές άδειες των μισθωτών που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 1346/1983, όπως ισχύει.
4. Ο μαθητευόμενος δικαιούται εκπαίδευση σύμφωνα με τα προγράμματα σπουδών, η οποία τον οδηγεί σε συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα, ανεξάρτητα από τον χώρο μαθητείας, τα οποία συμπληρώνονται κατάλληλα στη σχολική μονάδα.
5. Ο μαθητευόμενος δικαιούται παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής πριν, κατά τη διάρκεια και μετά το πρόγραμμα μάθησης στην επιχείρηση, από τις οικείες δομές του ΥΠΠΕΘ ή/και του Ο.Α.Ε.Δ, εφόσον προσφέρονται σχετικά προγράμματα.
6. Ο μαθητευόμενος έχει δικαίωμα να ενημερώνεται σχετικά με τα επαγγελματικά του δικαιώματα.
7. Ο μαθητευόμενος έχει δικαίωμα να αναφέρει στον Δ/ντή ή στον υπεύθυνο καθηγητή του ΕΠΑ.Λ./Ε.Κ. τη μη τήρηση των όρων της Σύμβασης Μαθητείας και της εργατικής νομοθεσίας.
8. Ο μαθητευόμενος για σοβαρούς λόγους και με τη σύμφωνη γνώμη του υπευθύνου του ΕΠΑ.Λ. ή Ε.Κ., δύναται να ζητήσει τη διακοπή της Σύμβασης Μαθητείας στον εργοδότη και την τοποθέτησή του σε άλλο εργοδότη, εάν είναι εφικτό, για τη συνέχιση του προγράμματος.

Αποζημίωση μαθητευόμενων/ Ασφαλιστική κάλυψη του «Μεταλυκειακού Έτους - Τάξη Μαθητείας»

Το ποσοστό αποζημίωσης των μαθητευομένων του «Μεταλυκειακού Έτους - Τάξη Μαθητείας» ορίζεται στο εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) επί του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη (22,83€), ήτοι 17,12€. Τα 11€ επιδοτούνται από πόρους του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού-Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2014-2020 και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το ελληνικό δημόσιο και καταβάλλονται από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέα Παιδείας/Ειδικός Λογαριασμός του ΥΠΠΕΘ στους μαθητευόμενους. Το υπολειπόμενο ποσό της αποζημίωσης, συμπεριλαμβανομένων των νόμιμων ασφαλιστικών εισφορών, καταβάλλεται μηνιαίως από τον εργοδότη, στον οποίο πραγματοποιείται το πρόγραμμα «Εκπαίδευση στον χώρο εργασίας – Μαθητεία στον εργασιακό χώρο» της εφαρμογής του «Μεταλυκειακού Έτους - Τάξη Μαθητείας».

Για τα θέματα της αποζημίωσης/ασφαλιστικής κάλυψης των μαθητευομένων τηρούνται τα παρακάτω:

- Για την καταβολή της επιδότησης από το ΥΠΠΕΘ τηρούνται μηνιαία παρουσιολόγια «Μεταλυκειακού έτους - Τάξη Μαθητείας» μαθητευομένων, τόσο στη σχολική μονάδα όσο και στον εργοδότη.
- Το ποσό της επιδότησης του ΥΠΠΕΘ (Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Τομέα Παιδείας/Ειδικός Λογαριασμός) ορίζεται στα 11,00€ για κάθε ημέρα «Εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας - Μαθητείας στον εργασιακό χώρο», για τους μαθητευόμενους κάτω των 25 ετών και στα 14,00€ για τους μαθητευόμενους άνω των 25 ετών.
- Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία κάθε εργοδότης (του Ιδιωτικού και του Δημοσίου Τομέα) που απασχολεί μαθητευόμενους υποχρεούται να υποβάλλει ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ΕΡΓΑΝΗ (ΣΕΠΕ-ΟΑΕΔ-ΕΤΕΑΕΠ) τον Πίνακα Ε3.4: Αναγγελία έναρξης/μεταβολών Σύμβασης Μαθητείας. Οι εργοδότες του Δημοσίου υποχρεούνται επιτλέον να καταχωρούν το απογραφικό δελτίο κάθε μαθητευόμενου στο Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο του εργοδότη ούτως ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.

- Οι μαθητευόμενοι από την πρώτη ημέρα μαθητείας ασφαλίζονται στο ΕΦΚΑ και τους παρέχεται ασφαλιστική κάλυψη για όλο το διάστημα μαθητείας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. γ' του άρθρου 2 του α.ν. 1846/1951, την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2335/1995, καθώς και την παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4186/2013 (Α'193).

Οι ασφαλιστικές εισφορές των μαθητευόμενων διαμορφώνονται ως εξής:

ΕΙΣΦΟΡΕΣ	ΕΡΓΟΛΟΤΗ (ΠΟΣΟΣΤΟ %)	ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΣ (ΠΟΣΟΣΤΟ %)
Ε.Φ.Κ.Α. (κλάδος κύριας σύνταξης)	20%	-----
ΕΤΕΑΕΚ (κλάδος επικουρικής ασφάλισης)	7%	
ΑΣΘΕΝΕΙΑ	7,10% (6,45 σε είδος + 0,65 σε χρήμα)	
ΟΑΕΔ	-----	-----
ΑΝΕΡΓΙΑ	3,17%	1,83%
ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ	-----	-----
ΔΛΟΕΜ	-----	-----
ΑΠΕα Α.Ε	0,15%	-----
ΕΛΠΕΚΕ-ΛΕΠΕΕ	0,24%	-----
ΕΚΛΑ	0,12%	0,10%
ΟΕΚ (ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ)	-----	1,00%
ΟΕΕ (ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ)	-----	0,35%
ΣΥΝΟΛΟ	37,78%	3,28%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		41,06%

Βαρύνουν τον εργοδότη, εάν υπάρχουν:

Εισφορά Επαγγελματικού κινδύνου: 1%

Βαρέα και ανθυγιεινά: ΕΦΚΑ (Κλάδος Κύριας Σύνταξης) 3,6%

ΕΤΕΑΕΚ (Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης): +2% (όπου υπάρχουν βαρέα και ανθυγιεινά)

Οι μαθητευόμενοι κατά το διάστημα της «Εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας - Μαθητείας στον εργασιακό χώρο», υπάγονται στην ασφάλιση τόσο του κλάδου παροχών ασθένειας σε είδος, όσο και του κλάδου παροχών ασθένειας σε χρήμα, ο δε χρόνος ασφάλισής τους είναι συντάξιμος, διότι καταβάλλονται εισφορές για τους αντίστοιχους κλάδους κύριας και επικουρικής σύνταξης. Επισημαίνεται ότι οι εισφορές στο ΕΦΚΑ, τόσο του εργοδότη όσο και του μαθητευόμενου υπολογίζονται στο ήμισυ των πραγματικών αποδοχών. Προκειμένου να υποβάλλονται οι ΑΠΔ (Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις) και δεδομένου ότι το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα του ΕΦΚΑ δεν αναγνωρίζει την ειδική περίπτωση ασφάλισης των μαθητευόμενών, πρέπει να αναγράφονται ως αποδοχές στην ΑΠΔ το ήμισυ των αποδοχών.

Οπου υπάρχουν Ταμεία Επικουρικής Ασφάλισης, επιβαρύνεται, ο εργοδότης ή/και ο μαθητευόμενος μετά από σχετική συνεννόηση με τα ως άνω Ταμεία.

- Σύμφωνα με το ισχύον ημερομίσθιο και δεδομένου ότι οι εισφορές στο ΕΦΚΑ, τόσο του εργοδότη όσο και του μαθητευόμενου υπολογίζονται στο ήμισυ των πραγματικών αποδοχών, οι επιβαρύνσεις εργοδοτών και μαθητευόμενων για κάθε ημέρα «Εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας - Μαθητείας στον εργασιακό χώρο» διαμορφώνονται ως εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΟΣΑ ΣΕ ευρώ (€)
Ημερομίσθιο	22,83€ x 75% = 17,12€
Ποσό στο οποίο υπολογίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές	17,12 / 2 = 8,56€
Εισφορές εργοδότη	8,56€ x 37,78% = 3,23€
Εισφορές μαθητευόμενου	8,56€ x 3,28% = 0,28€
Σύνολο εισφορών	3,23€ + 0,28€ = 3,51€

Καθαρό εισπραττόμενο ποσό από τον μαθητευόμενο	17,12€ - 0,28€ = 16,84€
Επιβάρυνση του εργοδότη, αφαιρούμενης της επιδότησης	17,12€ (ημερομίσθιο) +3,23€ (ασφαλιστικές εισφορές) - 11€ (επιδότηση) = 9,35€

Επιβαρύνσεις Εργοδοτών και Μαθητευόμενων (για μαθητευόμενους κάτω των 25 ετών)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΟΣΑ ΣΕ ευρώ (€)
Ημερομίσθιο	26,18€ x 75% = 19,64€
Ποσό στο οποίο υπολογίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές	19,64 / 2 = 9,82€
Εισφορές εργοδότη	9,82€ x 37,78% = 3,71€
Εισφορές μαθητευόμενου	9,82€ x 3,28% = 0,32€
Σύνολο εισφορών	3,71€ + 0,32€ = 4,03€
Καθαρό εισπραττόμενο ποσό από τον μαθητευόμενο	19,64€ - 0,32€ = 19,32€
Επιβάρυνση του εργοδότη, αφαιρούμενης της επιδότησης	19,64€ (ημερομίσθιο) +3,71€ (ασφαλιστικές εισφορές) - 14€ (επιδότηση) = 9,35€

Επιβαρύνσεις Εργοδοτών και Μαθητευόμενων (για μαθητευόμενους άνω των 25 ετών)

Οι ανωτέρω πίνακες ισχύουν κατά την έκδοση της παρούσας Απόφασης και δύναται να τροποποιούνται κατά την κείμενη νομοθεσία.

- Κανονικές άδειες: Οι μαθητευόμενοι δικαιούνται κανονική άδεια με αποδοχές σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις κατά τον παρακάτω πίνακα:

ΑΛΕΙΕΣ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΩΝ	Ανά έτος	Ανά μήνα	για 3 μήνες	για 6 μήνες	για 9 μήνες
Για 4 ημέρες «Εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας - Μαθητείας στον εργασιακό χώρο» την εβδομάδα	16,00	1,33	3,99	7,98	11,97
Για 5 ημέρες «Εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας - Μαθητείας στον εργασιακό χώρο» την εβδομάδα	20,00	1,67	5,01	10,02	15,03

• Η επιδότηση δεν καταβάλλεται από το ΥΠΠΕΘ για τις ημέρες της κανονικής άδειας, ασθένειας, δώρων και λοιπών επιδομάτων, (όπου αυτά εξακολουθούν να ισχύουν). Στις περιπτώσεις κανονικής άδειας οι εργοδότες υποχρεούνται να καταβάλουν ολόκληρο το προβλεπόμενο ημερομίσθιο στους μαθητευόμενους. Στις περιπτώσεις απουσίας λόγω ασθένειας εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 657-658 του Α.Κ.

• Οι εργοδότες, που απασχολούν για την «Εκπαίδευση στον χώρο εργασίας - Μαθητεία στον εργασιακό χώρο» μαθητευόμενους-αποφοίτους ΕΠΑ.Λ., αποστέλλουν στο ΕΠΑ.Λ. όπου φοιτά κάθε μαθητευόμενος πρωτότυπο Μηνιαίο Παρουσιολόγιο Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας. Το ως άνω παραστατικό θα πρέπει να αποστέλλεται στο ΕΠΑ.Λ. έγκαιρα μετά από την λήξη κάθε μήνα, να πρωτοκολλείται και να φυλάσσεται από αυτό. Στον εργοδότη φυλάσσεται αντίγραφο του μηνιαίου παρουσιολογίου «Μεταλυκειακού έτους - Τάξη Μαθητείας».

• Με ευθύνη του Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. και σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς που εποπτεύουν κάθε τάξη μαθητείας καταχωρίζονται οι παρουσίες των μαθητευόμενων σε πληροφοριακό σύστημα. Η πίστωση των λογαριασμών των μαθητευόμενων πραγματοποιείται από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέα Παιδείας/Ειδικό Λογαριασμό του ΥΠΠΕΘ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την πρώτη (1) πίστωση των λογαριασμών των μαθητευόμενων αποτελεί η συμπλήρωση από τους μαθητευόμενους του απογραφικού δελτίου εισόδου συμμετεχόντων ΕΚΤ και αντίστοιχα για την τελευταία πίστωση η συμπλήρωση του απογραφικού δελτίου εξόδου συμμετεχόντων ΕΚΤ.

• Η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών από το εργοδότη ελέγχεται σύμφωνα με τις ισχύουσες προθεσμίες.

Θεσμικό Πλαίσιο Μαθητείας

ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟ ΕΤΟΣ – ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΕΠΑ.Λ.		
ΝΟΜΟΙ		
1.	«Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» N. 4186/2013 (Βασικά άρθρα 7 - 14 και 43, 44, 46)	ΦΕΚ 193Α 17.09.2013
2.	«Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» N. 4386/2016 (άρθρο 66)	ΦΕΚ 83Α 11.05.2016
3.	«Ρύθμιση θεμάτων του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας, της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας και άλλες διατάξεις» N. 4452/2017 (άρθρα 7, 12, 32)	ΦΕΚ 17Α 15.02.2017
4.	«Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου σε θέματα εκπαίδευσης» N. 4473/2017 (άρθρο 4)	ΦΕΚ 78Α 30.05.2017
5.	«Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» N. 4485/2017 (άρθρα 78, 79, 89)	ΦΕΚ 114Α 04.08.2017
ΚΥΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		
6.	«Υλοποίηση της Πιλοτικής Τάξης Μαθητείας» Κοινή Υπουργική Απόφαση 20405/373	ΦΕΚ 1371Β 17.05.2016
7.	«Υλοποίηση Πιλοτικής Τάξης Μαθητείας στην Περιφέρεια Κρήτης» Κοινή Υπουργική Απόφαση 217890/ΓΤ4	ΦΕΚ 4176Β 23.12.2016
8.	«Τροποποίηση της με αριθμ. οικ. 20405/373/2016 κοινής υπουργικής απόφασης «Υλοποίηση της Πιλοτικής Τάξης Μαθητείας (Β' 1371)»» Κοινή Υπουργική Απόφαση 5743/125	ΦΕΚ 472Β 17.02.2017
9.	«Υλοποίηση Μεταλυκειακού Έτους - Τάξη Μαθητείας αρμοδιότητας ΥΠ.Π.Ε.Θ.» (Α' Φάση) Κοινή Υπουργική Απόφαση 26381	ΦΕΚ 490Β 20.02.2017
10.	Υλοποίηση Μεταλυκειακού Έτους - Τάξη Μαθητείας αρμοδιότητας ΥΠ.Π.Ε.Θ.» (Β' Φάση – Αντικατάσταση της 26381 490Β') Κοινή Υπουργική Απόφαση 136312	ΦΕΚ 2859Β 21.08.2017
ΓΕΝΙΚΑ		
11	«Οργάνωση και λειτουργία τμημάτων «Μεταλυκειακού έτους - τάξης μαθητείας» των αποφοίτων ΕΠΑ.Λ.»» Υπουργική Απόφαση Φ7/179513/Δ4	ΦΕΚ 3529Β 01.11.2016
12	«Πλαίσιο Ποιότητας Προγραμμάτων Σπουδών της ΕΕΚ» Υπουργική Απόφαση 26412	ΦΕΚ 490Β 20.02.2017
13	«Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας» Κοινή Υπουργική Απόφαση 26385	ΦΕΚ 491Β 20.02.2017
14	«Τροποποίηση της υπ' αριθμ. Φ7/179513/Δ4/26-10-2016 υπουργικής απόφασης (Β'3529)» Υπουργική Απόφαση Φ7/33671/Δ4	ΦΕΚ 732Β 09.03.2017
15	«Έναρξη και ολοκλήρωση λειτουργίας των τμημάτων του Μεταλυκειακού έτους-Τάξης Μαθητείας για το σχολικό έτος 2016-2017» Υπουργική Απόφαση Φ7/39477/Δ4	ΦΕΚ 754Β 09.03.2017
16	«Τροποποίηση της κοινής απόφασης 26385/2017 (Β' 491) των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εργασίας Κοινωνικής Ασφαλίστης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας»» Κοινή Υπουργική Απόφαση 60615/Δ4	ΦΕΚ 1441Β 27.04.2017
17	«Τροποποίηση του π.δ. 56/2016 (Α' 91) «Φοίτηση και Αξιολόγηση των μαθητών του Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.)»» ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 42 Αρθρο 9, Περ. 3 Μαθήματα Τομέων και Ειδικοτήτων, Παρ. Β Εργαστηριακά Μαθήματα, Εργαστηριακό Μέρος Μικτών Μαθημάτων και «Πρόγραμμα Εργαστηριακού Μαθήματος» του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξης Μαθητείας.	ΦΕΚ 68Α 15.05.2017
18	«Συμμετοχή εκπαιδευτικών στις Ομάδες Υποστήριξης Μαθητείας (Ο.Υ.Μ.)» Υπουργική Απόφαση 109381	ΦΕΚ 2275Β 04.07.2017
19	«Καθορισμός των Εντύπων, Βιβλίων, Βεβαιώσεων και Πιστοποιητικών του «Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας» των αποφοίτων ΕΠΑ.Λ.» Υπουργική Απόφαση Φ7/126862/Δ4	ΦΕΚ 2735Β 04.08.2017

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
20.	«Πρόγραμμα σπουδών για την «Υλοποίηση της Πιλοτικής Τάξης Μαθητείας στην Περιφέρεια Κρήτης» για την ειδικότητα «Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων»» Υπουργική Απόφαση Φ2/26648/Δ4	ΦΕΚ 701Β 07.03.2017
21.	«Πρόγραμμα Σπουδών για το «Μεταλυκειακό έτος - τάξη μαθητείας» των αποφοίτων της ειδικότητας «Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών»» Υπουργική Απόφαση Φ2/ 33678 /Δ4	ΦΕΚ 730Β 09.03.2017
22.	«Πρόγραμμα Σπουδών για το «Μεταλυκειακό έτος - τάξη μαθητείας» των αποφοίτων της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτή»» Υπουργική Απόφαση Φ2/33695/Δ4	ΦΕΚ 731Β 09.03.2017
23.	«Πρόγραμμα Σπουδών για το «Μεταλυκειακό έτος-τάξη μαθητείας» των αποφοίτων της ειδικότητας «Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων»»	ΦΕΚ 732Β 09.03.2017
24.	«Πρόγραμμα Σπουδών για την «Υλοποίηση της Πιλοτικής Τάξης Μαθητείας» για την ειδικότητα «Σύγχρονη Επιχειρηματική Γεωργία»» Υπουργική Απόφαση Φ2/33651/Δ4	ΦΕΚ 756Β 09.03.2017
25.	«Πρόγραμμα Σπουδών για την «Υλοποίηση της Πιλοτικής Τάξης Μαθητείας» για την ειδικότητα «Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις»» Υπουργική Απόφαση Φ2/26650/Δ4	ΦΕΚ 756Β 09.03.2017
26.	«Πρόγραμμα Σπουδών για το «Μεταλυκειακό έτος - τάξη μαθητείας» των αποφοίτων της ειδικότητας «Σχεδιαστής Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής»» Υπουργική Απόφαση Φ2/33692/Δ4	ΦΕΚ 780Β 13.03.2017
27.	«Πρόγραμμα Σπουδών για το «Μεταλυκειακό έτος - τάξη μαθητείας» των αποφοίτων της ειδικότητας «Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής»» Υπουργική Απόφαση Φ2/33697/Δ4	ΦΕΚ 781Β 13.03.2017
28.	«Πρόγραμμα Σπουδών για το «Μεταλυκειακό έτος - τάξη μαθητείας» των αποφοίτων της ειδικότητας «Τεχνικός Οχημάτων»» Υπουργική Απόφαση Φ2/33687/Δ4	ΦΕΚ 796Β 13.03.2017
29.	«Πρόγραμμα Σπουδών για το «Μεταλυκειακό έτος - τάξη μαθητείας» των αποφοίτων της ειδικότητας «Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής»» Υπουργική Απόφαση Φ2/33691/Δ4	ΦΕΚ 836Β 15.03.2017

ΩΡΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Α' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΠΑ.Λ.			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ			ΩΡΕΣ
1. Νέα Ελληνικά			4
2. Μαθηματικά	Αλγεβρα	3	4
	Γεωμετρία	1	
3. Φυσικές Επιστήμες			2
	Φυσική		1
	Χημεία		1
	Βιολογία		1
4. Πολιτική Παιδεία (διακριτά διδακτέα αντικείμενα Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)		2	
5. Ιστορία		1	
6. Θρησκευτικά		1	
7. Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά)		2	
8. Φυσική Αγωγή		2	
9. Πληροφορική		2	
Σύνολο ωρών μαθημάτων Γενικής Παιδείας:			22 ώρες
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ			
1. Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία		2	
Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός – Ασφάλεια & Υγεία στο χώρο εργασίας.		2	
2. Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων		3	
Σύνολο ωρών μαθημάτων Προσανατολισμού:			7 ώρες
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ			
(οι μαθητές θα επιλέγουν τρία (3) μαθήματα μεταξύ των οκτώ (8) προσφερόμενων μαθημάτων ανάλογα με τους τομείς που λειτουργούν σε κάθε ΕΠΑ.Λ.)			
1. Αγωγή Υγείας		2	
2. Αρχές Γραμμικού και Αρχιτεκτονικού Σχεδίου		2	
3. Αρχές Ηλεκτρολογίας & Ηλεκτρονικής		2	
4. Αρχές Μηχανολογίας		2	
5. Αρχές Οικονομίας		2	
6. Βασικές Αρχές Σύνθεσης		2	
7. Γεωπονία και Αειφόρος Ανάπτυξη		2	
8. Ναυτική Τέχνη		2	
Σύνολο ωρών μαθημάτων επιλογής:			6 ώρες
Γενικό Σύνολο			35 ώρες
Πηγή: Y.A. Φ2/88938/Δ4 (ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016) & Y.A. Φ2 65926/Δ4 (ΦΕΚ 1427 τ.Β' /26.04.2017)			

Α' ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΠΑ.Λ.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ			ΩΡΕΣ
1.	Νέα Ελληνικά		4
2.	Μαθηματικά	Αλγεβρα Γεωμετρία	3 1
3.	Φυσικές Επιστήμες	Φυσική Χημεία	2 1
5.	Ιστορία		1
7.	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά)		1
9.	Πληροφορική		2
Σύνολο ωρών μαθημάτων Γενικής Παιδείας:			15 ώρες
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ			
1.	Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία		2
2.	Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων		2
Σύνολο ωρών μαθημάτων Προσανατολισμού:			4 ώρες
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ			
(οι μαθητές θα επιλέγουν τρία (3) μαθήματα μεταξύ των οκτώ (8) προσφερόμενων μαθημάτων ανάλογα με τους τομείς που λειτουργούν σε κάθε ΕΠΑ.Λ.)			
1.	Αγωγή Υγείας		2
2.	Αρχές Γραμμικού και Αρχιτεκτονικού Σχεδίου		2
3.	Αρχές Ηλεκτρολογίας & Ηλεκτρονικής		2
4.	Αρχές Μηχανολογίας		2
5.	Αρχές Οικονομίας		2
6.	Βασικές Αρχές Σύνθεσης		2
7.	Γεωπονία και Αειφόρος Ανάπτυξη		2
8.	Ναυτική Τέχνη		2
Σύνολο ωρών μαθημάτων επιλογής:			6 ώρες
Γενικό Σύνολο:			25 ώρες
<i>Πηγή: Υ.Α. Φ2/88938/Δ4 (ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016)</i>			

Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΠΑ.Λ.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ			ΩΡΕΣ
1.	Νέα Ελληνικά		3
2.	Μαθηματικά	Αλγεβρα Γεωμετρία	2 1
3.	Φυσικές Επιστήμες	Φυσική Χημεία	1 1
4.	Θρησκευτικά		1
5.	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά)		1
6.	Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ		1
7..	Φυσική Αγωγή		1
Σύνολο ωρών μαθημάτων Γενικής Παιδείας			12
Μαθήματα Ειδικότητας του Τομέα			23
Γενικό Σύνολο ωρών:			35
<i>Πηγή: Υ.Α. Φ2/88938/Δ4 (ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016)</i>			

Β' ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΠΑ.Λ.					
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ			ΩΡΕΣ		
1.	Νέα Ελληνικά		3		
2.	Μαθηματικά	Άλγεβρα	2		
		Γεωμετρία	1		
3.	Φυσικές Επιστήμες	Φυσική	1		
		Χημεία	1		
4.	Θρησκευτικά		1		
5.	Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)		1		
Σύνολο ωρών μαθημάτων Γενικής Παιδείας:			10		
<i>Πηγή: Υ.Α. Φ2/88938/Δ4 (ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016)</i>					

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΠΑ.Λ.					
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ			ΩΡΕΣ		
1.	Ελληνική Γλώσσα		3		
2.	Μαθηματικά*	Άλγεβρα	2		
		Γεωμετρία	1		
3.	Φυσικές Επιστήμες**	Φυσική	2		
		Χημεία	1		
5.	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά)		1		
6.	Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ		1		
7.	Φυσική Αγωγή		1		
Σύνολο ωρών μαθημάτων Γενικής Παιδείας:			12		
Μαθήματα Ειδικότητας του Τομέα			23		
Σύνολο ωρών:			35		
<i>Πηγή : Υ.Α. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)</i>					

* Μαθηματικά: Ενιαίο μάθημα με δύο κλάδους: α) Άλγεβρα β) Γεωμετρία

** Φυσικές Επιστήμες: Ενιαίο μάθημα με δύο κλάδους: α) Φυσική β) Χημεία

Γ' ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΠΑ.Λ.					
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ			ΩΡΕΣ		
1.	Ελληνική Γλώσσα		3		
2.	Μαθηματικά*	Άλγεβρα	2		
		Γεωμετρία	1		
3.	Φυσική		1		
4.	Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά)		1		
5.	Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ		1		
6.	Φυσική Αγωγή		1		
Σύνολο ωρών μαθημάτων Γενικής Παιδείας:			10		
<i>Πηγή : Υ.Α. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)</i>					

* Μαθηματικά: Ενιαίο μάθημα με δύο κλάδους: α) Άλγεβρα β) Γεωμετρία.

Δ' ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΠΑ.Λ.		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ		ΩΡΕΣ
1.	Ελληνική Γλώσσα	3
2.	Μαθηματικά*	Άλγεβρα
		Γεωμετρία
3.	Φυσική	2
5.	Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ	1
		Σύνολο
		9

Πηγή : Υ.Α. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

* Μαθηματικά: Ενιαίο μάθημα με δύο κλάδους: α) Άλγεβρα β) Γεωμετρία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑ.Λ.**

(Θ: θεωρία, Ε: εργαστήριο, Σ: σχέδιο)

ΤΟΜΕΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Β' τάξη:

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Αρχές Προγραμματισμού Υπολογιστών	1Θ+3Ε
2.	Υλικό και Δίκτυα Υπολογιστών	2Θ+2Ε
3.	Βασικά Θέματα Πληροφορικής	2Θ+2Ε
4.	Λειτουργικά Συστήματα και Ασφάλεια Πληροφοριακών Συστημάτων	1Θ+2Ε
5.	Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Ιστοτόπων	4Ε
6.	Τεχνικά Θέματα Πωλήσεων & Προδιαγραφών Υλικού και Λογισμικού	1Θ+2Ε
6.	Αγγλικά Τομέα	1Θ

Πηγή: Y.A.Φ2/88938/Δ4 ([ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016](#))

Γ' τάξη

Ειδικότητα: Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Προγραμματισμός Υπολογιστών	3Θ
2.	Δίκτυα Υπολογιστών	3Θ
3.	Προγραμματισμός Υπολογιστών (Εργαστήριο)	2Ε
4.	Δίκτυα Υπολογιστών (Εργαστήριο)	2Ε
5.	Πληροφοριακά Συστήματα σε Επιχειρήσεις και Οργανισμούς	2Θ
6.	Συστήματα Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων και Εφαρμογές τους στο Διαδίκτυο	4Ε
7.	Ειδικά Θέματα στον Προγραμματισμό Υπολογιστών	4Ε
8.	Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Διαδικτυακών Εφαρμογών	3Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Προγραμματισμός Υπολογιστών	3Θ
2.	Δίκτυα Υπολογιστών	3Θ
3.	Προγραμματισμός Υπολογιστών (Εργαστήριο)	2Ε
4.	Δίκτυα Υπολογιστών (Εργαστήριο)	2Ε
5.	Πληροφοριακά Συστήματα σε Επιχειρήσεις και Οργανισμούς	2Θ
6.	Εγκατάσταση, Διαχείριση και Συντήρηση Υπολογιστικών Συστημάτων	4Ε
7.	Ειδικά Θέματα στο Υλικό και στα Δίκτυα Υπολογιστών	4Ε
8.	Τεχνική Υποστήριξη Υπολογιστικών Συστημάτων και Δικτυακών Υποδομών	3Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 95229/Δ4 ([ΦΕΚ 2072 τ.Β' /15.06.2017](#))

ΤΟΜΕΑΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ

Β' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Στοιχεία Τεχνικής Θερμοδυναμικής - Εφαρμογές	3Θ + 3Ε
2	Μηχανική - Αντοχή Υλικών	2Θ
3.	Σχεδιασμός και Περιγραφή Στοιχείων Μηχανών	3Ε
4.	Τεχνολογία Μηχανολογικών Κατασκευών - Εφαρμογές	2Θ+5Ε
5.	Βασική Ηλεκτρολογία και Εφαρμογές	2Θ + 2Ε
6.	Αγγλικά Τομέα	1Θ

Πηγή: Y.A.Φ2/88938/Δ4 ([ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016](#))

Γ' τάξη

Ειδικότητα: Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Στοιχεία Μηχανών	3Θ
2	Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων	3Θ
3.	Μηχανουργική Τεχνολογία – Εργαλειομηχανές	2Θ+6Ε
4.	Ανελκυστήρες – Ανυψωτικές Μηχανές	2Θ
5.	Στοιχεία Ψύξης – Κλιματισμού	2Θ+5Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Μηχανικός Θερμικών Εγκαταστάσεων και Μηχανικός Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Στοιχεία Μηχανών	3Θ
2.	Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων	3Θ
3.	Συντήρηση και Επισκευή Εγκαταστάσεων Καύσης Υγρών και Αερίων Καυσίμων	2Θ+3Ε
4.	Υδρευση – Αποχέτευση	1Θ + 3Ε
5.	Κατασκευή και Λειτουργία Κεντρικής Θέρμανσης	1Θ + 5Ε
6.	Σχέδιο Ειδικότητας	2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης Αερισμού και Κλιματισμού

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Στοιχεία Μηχανών	3Θ
2.	Στοιχεία Ψύξης – Κλιματισμού	3Θ
3.	Στοιχεία Ψύξης – Κλιματισμού (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ)	5Ε
4.	Εγκαταστάσεις Κλιματισμού	3Θ + 4Ε

5.	Συστήματα Ελέγχου, Ρύθμισης και Αυτοματισμού Εγκαταστάσεων Ψύξης και Κλιματισμού	1Θ+2Ε
6.	Μηχανολογική Σχεδίαση Εγκαταστάσεων Ψύξης και Κλιματισμού	2Ε
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017)</i>		

Ειδικότητα: Τεχνικός Οχημάτων

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Στοιχεία Μηχανών	3Θ
2.	Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II	3Θ
3.	Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ)	4Ε
4.	Συστήματα Αυτοκινήτου	3Θ+4Ε
5.	Τεχνολογία Ελέγχων και Διαγνώσεων	2Θ+4Ε
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017)</i>		

Ειδικότητα: Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Στοιχεία Μηχανών	3Θ
2.	Κινητήρες Αεροσκαφών	3Θ
3.	Κινητήρες Αεροσκαφών (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ)	4Ε
4.	Δομή και Συστήματα Αεροσκαφών	3Θ + 4Ε
5.	Διαδικασίες Συντήρησης Αεροσκαφών	2Θ
6.	Τεχνολογία Αεροπορικού Υλικού	2Θ + 2Ε
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017)</i>		

ΤΟΜΕΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ & ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ

B' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ηλεκτροτεχνία (Κυκλώματα Συνεχούς και Εναλλασσόμενου Ρεύματος)	2Θ + 2Ε
2	Εσωτερικές Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις και Ηλεκτρολογικό Σχέδιο	2Θ +5Ε
3.	Εισαγωγή στα Υπολογιστικά Συστήματα και στα Δίκτυα Επικοινωνιών	3Ε
4.	Αυτοματισμοί, Αισθητήρες	2Ε
5.	Αναλογικά και Ψηφιακά Ηλεκτρονικά	2Θ +4Ε
6.	Αγγλικά Τομέα	1Θ
<i>Πηγή: Y.A. Φ2/65926/Δ4 (ΦΕΚ 1427τ.Β'/26.04.2017)</i>		

Γ' τάξη

Ειδικότητα: Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων, Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών

Μαθήματα	Ωρες
1. Ψηφιακά Συστήματα	3Θ
2. Δίκτυα Υπολογιστών	3Θ
3. Εφαρμοσμένα Ηλεκτρονικά - Κατασκευές	2E
4. Εγκατάσταση και Διαχείριση Δικτύων - Συντήρηση Υπολογιστικών Συστημάτων	3E
5. Συστήματα Ελέγχου και Ασφάλειας	2E
6. Τηλεπικοινωνίες - Τηλεματική	3Θ+2E
7. Ρομποτική	3E
8. Επεξεργασία Σήματος Ήχου και Εικόνας	2E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων

Μαθήματα	Ωρες
1. Ηλεκτροτεχνία 2	3Θ
2. Ηλεκτρικές Μηχανές	3Θ
3. Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις 2	3Θ+4E
4. Εργαστήριο Ηλεκτροτεχνίας – Ηλεκτρικών Μηχανών	4E
5. Αυτοματισμοί Προγραμματιζόμενης Λογικής	2Θ+4 ^E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Αυτοματισμού

Μαθήματα	Ωρες
1. Ηλεκτροτεχνία	3Θ
2. Ψηφιακά Συστήματα	3Θ
3. Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Συστημάτων	6E
4. Ηλεκτρονικά Ισχύος	1Θ+2E
5. Συστήματα Αυτομάτου Ελέγχου - Προγραμματιζόμενοι ελεγκτές	1Θ+4E
6. Μηχατρονική	1Θ+2E

Πηγή: Y.A Φ2/88070/Δ4 ([ΦΕΚ 1053τ.Β'/05.06.2015](#))

ΤΟΜΕΑΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Β' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Οικοδομικό Σχέδιο	4Σ
2.	Τοπογραφία	2Θ+3Ε
3.	Τοπογραφικό Σχέδιο – Ψηφιακή Χαρτογραφία	3Ε
4.	Κτιριακά Έργα και Δομικά Υλικά	2Θ+2Ε
5.	Σχέδιο Δομικών Έργων με Η/Υ	4Ε
6.	Δομημένο Περιβάλλον και Πολεοδομικές Εφαρμογές	2Θ
7.	Αγγλικά Τομέα	1Θ

Πηγή: Y.A.Φ2/88938/Δ4 ([ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016](#))

Γ' τάξη

Ειδικότητα: Τεχνικός Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Αρχιτεκτονικό Σχέδιο	4Σ
2.	Οικοδομική	3Θ
3.	Σχέδιο Πολιτικού Μηχανικού και Έργων Υποδομής	1Θ+2Ε
4.	Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στα Τεχνικά Έργα	5Ε
5.	Οργάνωση Τεχνικών Έργων	2Θ+2Ε
6.	Σχέδιο Δομικών Έργων με χρήση Η/Υ II	4Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Β' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Αρχές Λογιστικές	3Θ+3Ε
2.	Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ	2Θ
3.	Θεωρία Τουρισμού και Εφαρμογές	3Ε
4.	Εισαγωγή στην Εφοδιαστική (Logistics)	2Θ
5.	Χρηματοπιστωτικές Συναλλαγές – Λογιστικά Φύλλα (ECXEL)	2Ε
6.	Στοιχεία Δικαίου (Αστικού – Εμπορικού - Εργατικού)	4Θ
7.	Οικονομικά Μαθηματικά και Στατιστική	2Θ
8.	Αγγλικά Τομέα	2Θ

Πηγή: Y.A.Φ2/88938/Δ4 ([ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016](#))

Γ' τάξη

Ειδικότητα: Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας	3Θ
2. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης	3Θ
3. Σύγχρονο Περιβάλλον Γραφείου	2Θ+2E
4. Φορολογική Πρακτική	2Θ+4E
5. Λογιστικές Εφαρμογές	5E
6. Επικοινωνία και Δημόσιες Σχέσεις	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας	3Θ
2. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης	3Θ
3. Οργάνωση και Διαχείριση Αποθηκών	3Θ+2E
4. Οργάνωση και Διαχείριση Μεταφορών	2Θ+2E
5. Εφαρμογές Εφοδιαστικής	3Θ+3E
6. Λογιστικές Εφαρμογές	2E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα : Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας	3Θ
2. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης	3Θ
3. Σύγχρονο Περιβάλλον Γραφείου	2Θ+2E
4. Διαφήμιση (Εισαγωγή, Δημιουργία και Προβολή)	2Θ+4E
5. Επικοινωνία και Δημόσιες Σχέσεις	2Θ
6. Εφαρμογές Μάρκετινγκ	3E
7. Λογιστικές Εφαρμογές	2E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας	3Θ
2. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης	3Θ
3. Οργάνωση και Λειτουργία Τουριστικών Επιχειρήσεων	2Θ+2E
4. Οργάνωση και Λειτουργία Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων	2Θ+2E
5. Γεωγραφία Τουρισμού	2E
6. Εφαρμογές στον Τουρισμό	3E
7. Αγγλικά Ειδικότητας	2Θ

8.	Γαλλικά ή Γερμανικά	2Θ
<i>Πηγή: Y.A.Φ2/88070/Δ4 (ΦΕΚ 1053τ.Β' /05.06.2015)</i>		

ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΟΝΤΟΣ

Β' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Αρχές Αγροτικής Ανάπτυξης	2Θ
2.	Περιβάλλον και Γεωργία	1Θ+2Ε
3.	Φυτική Παραγωγή	2Θ+3Ε
4.	Ζωική Παραγωγή	2Θ+1Ε
5.	Τεχνολογία Τροφίμων	2Θ+2Ε
1.	Αρχές Αρχιτεκτονικής Τοπίου	1Θ +1Ε
2.	Στοιχεία Γεωργικών Εγκαταστάσεων & Γεωργικά Μηχανήματα	2Θ +1Ε
6.	Αγγλικά Τομέα	2Θ

Πηγή: Y.A.Φ2/88938/Δ4 ([ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016](#))

Γ' τάξη

Ειδικότητα: Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις	3Θ
2.	Αρχές Βιολογικής Γεωργίας	3Θ
3.	Δενδροκομία – Αμπελουργία	2Θ+3Ε
4.	Φυτά Μεγάλης Καλλιέργειας – Κηπευτικές Καλλιέργειες	2Θ+3Ε
5.	Αρδεύσεις Καλλιεργειών	1Θ+2Ε
6.	Φυτοπροστασία	2Θ+2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 95229/Δ4 ([ΦΕΚ 2072 τ.Β' /15.06.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις	3Θ
2.	Αρχές Βιολογικής Γεωργίας	3Θ
3.	Διατροφή Αγροτικών Ζώων	2Θ+2Ε
4.	Εκτροφή Αγροτικών Ζώων	3Θ+3Ε
5.	Υδατοκαλλιέργειες	2Θ+2Ε
6.	Μελισσοκομία-Σηροτροφία	1Θ+2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου

Μαθήματα	Ωρες
1. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις	3Θ
2. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας	3Θ
3. Ανθοκομικά Φυτά	2Θ+2E
4. Εφαρμογές Αρδευτικών Δικτύων στην Κηποτεχνία	1Θ+2E
5. Σχεδιασμός Φυτοτεχνικών Έργων	2Θ+3E
6. Συντήρηση Κηποτεχνικών Εφαρμογών	2Θ+3E

Πηγή : Y.A. Φ2 95229/Δ4 ([ΦΕΚ 2072 τ.Β' /15.06.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών

Μαθήματα	Ωρες
1. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις	3Θ
2. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας	3Θ
3. Αρχές Επεξεργασίας Τροφίμων	2Θ+2E
4. Μεταποίηση Φυτικών Προϊόντων	2Θ+3E
5. Μεταποίηση Ζωικών Προϊόντων	2Θ+3E
6. Ασφάλεια Τροφίμων	2Θ+1E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

ΤΟΜΕΑΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

Β' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ναυσιπλοΐα I – Ναυτική Μετεωρολογία	3Θ+2E
2. Ηλεκτρικές Μηχανές I	2Θ
3. Στοιχεία Ναυπηγείας – Ευστάθεια Πλοίου – Αρχές Πρόωσης	2Θ
4. Ναυτικά Αγγλικά	2Θ
5. Ναυτική Μηχανολογία – Μετρήσεις – Κατασκευές - Συντηρήσεις	3Θ+3E
6. Στοιχεία Μηχανολογικού - Ναυπηγικού Σχεδίου	3E
7. Συστήματα Ελέγχου Γέφυρας - Μηχανοστασίου	1Θ
8. Ανθρώπινες Σχέσεις - Διοίκηση Πλοίου	3Θ

Πηγή: Y.A.Φ2/108490/Δ4 ([ΦΕΚ 2322 τ.Β' /07.07.2017](#))

Ειδικότητα: Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού

Γ' τάξη (Μεταβατικό πρόγραμμα ισχύει μόνο για το σχολικό έτος 2017-2018)

Μαθήματα	Ωρες
1. Ναυσιπλοΐα II	3Θ
2. Μεταφορά Φορτίων	3Θ
3. Τήρηση Φυλακής Γέφυρας	2Θ
4. Διεθνείς Κανονισμοί Αποφυγής Συγκρούσεων (ΔΚΑΣ)	3Θ

5.	Ναυτικά Αγγλικά	2Θ
6.	Ναυτικά Ηλεκτρονικά Όργανα – Ναυτικές Επικοινωνίες – Συστήματα Ηλεκτρονικού Χάρτη ECDIS	2Θ+3Ε
7.	Υποτυπώσεις Ναυσιπλοΐας	5Ε

Πηγή: Υ.Α Φ2/108500/Δ4 ([ΦΕΚ 2275 τ.Β' /04.07.2017](#))

Γ' τάξη (Ισχύει από το σχολικό έτος 2018-2019)

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ναυσιπλοΐα II	3Θ
2.	Ναυτικό Δίκαιο – Διεθνείς Κανονισμοί στην Ναυτιλία	3Θ
3.	Ευστάθεια – Μεταφορά Φορτίων	2Θ
4.	Τήρηση Φυλακής Γέφυρας - Διεθνείς Κανονισμοί Αποφυγής Συγκρούσεων (ΔΚΑΣ)	3Θ
5.	Ναυτικά Αγγλικά II	2Θ
6.	Ναυτικά Ηλεκτρονικά Όργανα – Ναυτικές Επικοινωνίες – Συστήματα Ηλεκτρονικού Χάρτη ECDIS	2Θ+3Ε
7.	Υποτυπώσεις Ναυσιπλοΐας	5Ε

Πηγή: Υ.Α Φ2/108500/Δ4 ([ΦΕΚ 2275 τ.Β' /04.07.2017](#))

Ειδικότητα: Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού

Γ' τάξη (Μεταβατικό πρόγραμμα ισχύει μόνο για το σχολικό έτος 2017-2018)

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Μηχανές Πλοίου II	3Θ
2.	Στοιχεία Μηχανών	3Ε
3.	Βοηθητικά Μηχανήματα II – Δίκτυα – Ψυκτικές και Κλιματιστικές Εγκαταστάσεις Πλοίου II	4Θ + 2Ε
4.	Ηλεκτρικές Μηχανές - Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις Πλοίου	2Θ
5.	Ναυτικά Αγγλικά II	2Θ
6.	Μηχανολογικές Κατασκευές Πλοίου - Μηχανολογικό Σχέδιο με Η/Υ	5Ε
7.	Τήρηση Φυλακής Μηχανοστασίου	2Θ

Πηγή: Υ.Α Φ2/108500/Δ4 ([ΦΕΚ 2275 τ.Β' /04.07.2017](#))

Γ' τάξη (Ισχύει από το σχολικό έτος 2018-2019)

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ναυτικές Μηχανές	3Θ
2.	Ναυτικό Δίκαιο – Διεθνείς Κανονισμοί στην Ναυτιλία	3Ε
3.	Βοηθητικά Μηχανήματα II – Δίκτυα – Ψυκτικές και Κλιματιστικές Εγκαταστάσεις Πλοίου II	4Θ + 2Ε
4.	Ηλεκτρικές Μηχανές II - Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις Πλοίου	2Θ
5.	Ναυτικά Αγγλικά II	2Θ
6.	Μηχανολογικές Κατασκευές Πλοίου - Μηχανολογικό Σχέδιο με Η/Υ	5Ε

7.	Τήρηση Φυλακής Μηχανοστασίου	2Θ
<i>Πηγή: Y.A.Φ2/108500/Δ4 (ΦΕΚ 2275 τ.Β' /04.07.2017)</i>		

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΕΥΕΞΙΑΣ

Β' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία – Φυσιολογία	3Θ
2. Πρώτες Βοήθειες	2Ε
3. Υγεία και Διατροφή	2Θ
4. Διαπροσωπικές Σχέσεις	2Θ
5. Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	2Ε
6. Αγγλικά Τομέα	2Θ
7. Ειδικό Μάθημα Α'	5 (Θ+Ε)
8. Ειδικό Μάθημα Β'	5 (Θ+Ε)

Πηγή: Y.A.Φ2/127074/Δ4 (ΦΕΚ 2434 τ. Β' /05.08.2016)

Οι μαθητές διδάσκονται δύο από τα παρακάτω Ειδικά Μαθήματα, ανάλογα με την εργαστηριακή υποδομή του αντίστοιχου Ε.Κ. ή του Σ.Ε. του ΕΠΑ.Λ. και τις ειδικότητες του Τομέα που λειτουργούν στο κάθε ΕΠΑ.Λ. στη Γ' τάξη.	Ωρες
α) Μικροβιολογία I	1Θ + 4Ε
β) Νοσηλευτική I	1Θ + 4Ε
γ) Δημιουργική Απασχόληση στην Προσχολική Ηλικία I	1Θ + 4Ε
δ) Σύγχρονη Αισθητική I	1Θ + 4Ε
ε) Εισαγωγή στη Φυσικοθεραπεία I	1Θ + 4Ε
στ) Βασικές Εφαρμογές Κομμωτικής I	5Ε
ζ) Οδοντοτεχνία I	1Θ + 4Ε
η) Φαρμακευτική Τεχνολογία I	1Θ + 4Ε
θ) Ακτινοτεχνολογία I	1Θ + 4Ε

Σε περιπτώσεις όπου στο ΕΠΑ.Λ. ή στο Ε.Κ. της περιοχής δεν είναι δυνατή η διδασκαλία 2^{ου} Ειδικού Μαθήματος λόγω μη ύπαρξης σχετικού εργαστηρίου, τότε με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και την έγκριση του Σχολικού Συμβούλου Παιδαγωγικής Ευθύνης και της οικίας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι πέντε (5) ώρες του Ειδικού Μαθήματος κατανέμονται ως εξής:

- (α) 1 ώρα (Θ) στο μάθημα Ανατομία – Φυσιολογία
- (β) 1 ώρα (Θ) στο μάθημα Πρώτες Βοήθειες
- (γ) 1 ώρα (Θ) στο μάθημα Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα
- (δ) 2 ώρες (1Θ+ 1Ε) στο Ειδικό Μάθημα Α', εκτός του μαθήματος Βασικές Εφαρμογές Κομμωτικής I που είναι αποκλειστικά (7Ε). Και το ωρολόγιο πρόγραμμα αναδιαμορφώνεται ως ακολούθως:

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία – Φυσιολογία	4Θ
2. Πρώτες Βοήθειες	3Ε
3. Υγεία και Διατροφή	2Θ
4. Διαπροσωπικές Σχέσεις	2Θ
5. Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	3Ε
6. Αγγλικά Τομέα	2Θ
7. Ειδικό Μάθημα Α'	7 (Θ+Ε)

Πηγή: Y.A.Φ2/127074/Δ4 (ΦΕΚ 2434 τ.Β' /05.08.2016)

Γ' τάξη

Ειδικότητα: Βοηθός Νοσηλευτή

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2. Υγιεινή	2Θ
3. Νοσηλευτική II	2Θ+10Ε
4. Στοιχεία Παθολογίας	2Θ
5. Χειρουργική - Τεχνική Χειρουργείου	2Ε
6. Στοιχεία Μαιευτικής - Γυναικολογίας	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)

Ειδικότητα: Βοηθός Ιατρικών – Βιολογικών Εργαστηρίων

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2. Υγιεινή	2Θ
3. Μικροβιολογία II	2Θ+3Ε
4. Αιματολογία	2Θ+3Ε
5. Κλινική Βιοχημεία	1Θ+4Ε
6. Ανοσολογία	1Θ+2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)

Ειδικότητα: Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2. Υγιεινή	2Θ
3. Παιδαγωγικό Περιβάλλον Βρεφονηπιακού Σταθμού	4Ε
4. Αγωγή Βρέφους και Νηπίου	2Θ+2Ε
5. Στοιχεία Γενικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας	2Θ
6. Δημιουργική Απασχόληση στην Προσχολική Ηλικία II	4Ε
7. Μουσικοκινητική Αγωγή	2Ε
8. Λογοτεχνία Προσχολικής Ηλικίας	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 95229/Δ4 (ΦΕΚ 2072 τ.Β' /15.06.2017)

Ειδικότητα: Βοηθός Φυσικοθεραπευτή

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2. Υγιεινή	2Θ
3. Κινησιολογία	3Ε
4. Φυσικοθεραπεία	2Θ+3Ε
5. Πρακτική Φυσικοθεραπεία	1Θ+3Ε
6. Μάλαξη	1Ε
7. Φυσικά Μέσα και Εφαρμογή τους	2Θ+3Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Βοηθός Οδοντοτεχνίτη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2. Υγιεινή	2Θ
3. Οργάνωση – Εξοπλισμός - Υλικά Οδοντοτεχνικού Εργαστηρίου	2Θ
4. Οδοντοτεχνία II	1Θ+2Ε
5. Ακίνητη Προσθετική	1Θ+3Ε
6. Ακίνητη Προσθετική και Πορσελάνη	2Θ+4Ε
7. Στοιχεία Ορθοδοντικής	1Θ+2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2. Υγιεινή	2Θ
3. Ακτινοπροστασία	2Θ
4. Νεότερες Απεικονιστικές Μέθοδοι	3Θ
5. Ακτινοτεχνολογία II	1Θ+8Ε
6. Ακτινοανατομική 1Θ	1Θ+2Ε
7. Δεοντολογία Επαγγέλματος	1Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Βοηθός Φαρμακείου

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2. Υγιεινή	2Θ
3. Συνταγολογία – Νομοθεσία - Βιβλία Φαρμακείου	2Θ
4. Φαρμακευτική Τεχνολογία II	1Θ+2Ε
5. Κοσμητολογία	1Θ+2Ε
6. Στοιχεία Φαρμακογνωσίας	2Θ+2Ε

7.	Φαρμακολογία-Τοξικολογία	6Θ
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)</i>		

Ειδικότητα: Αισθητικής Τέχνης

Μαθήματα		Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II		3Θ
2. Υγιεινή		2Θ
3. Μακιγάζ		3Ε
4. SPA και Λουτροθεραπεία		1Θ+2Ε
5. Σύγχρονη Αισθητική II		1Θ+6Ε
6. Αισθητική Άκρων – Ονυχοπλαστική		3Ε
7. Κοσμητολογία - Τεχνολογία Υλικών		2Θ
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)</i>		

Ειδικότητα: Κομμωτικής Τέχνης

Μαθήματα		Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II		3Θ
2. Υγιεινή		2Θ
3. Υγιεινή Κόμης Τριχωτού Κεφαλής –Τοξικολογία - Δερματολογία		2Θ
4. Εργαστήριο Τεχνικών Εργασιών		5Ε
5. Καλλιτεχνικά Χτενίσματα		4Ε
6. Τεχνολογία Υλικών		2Θ
7. Βασικές Εφαρμογές Κομμωτικής II		5Ε
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)</i>		

ΤΟΜΕΑΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Β' τάξη

Μαθήματα		Ωρες
1. Ελεύθερο Σχέδιο		4Σ
2. Γραμμικό Σχέδιο		3Σ
3. Ιστορία της Τέχνης		3Θ
4. Αρχές Σύνθεσης		3Ε
5. Εφαρμοσμένες Τέχνες με χρήση Η/Υ		5Ε
6. Ειδικό Εργαστηριακό Μάθημα *		5Ε
<i>Πηγή: Y.A.Φ2/88938/Δ4 (ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016)</i>		

* Επίσης σύμφωνα με την Υ.Α. Φ2 65926/Δ4 ([ΦΕΚ 1427 τ.Β' /26.04.2017](#)), στον Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών της Β' Τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. προστίθεται ως τέταρτη (4) επιλογή στο «Ειδικό Εργαστηριακό Μάθημα» το μάθημα «Εισαγωγή στις Ξύλινες Κατασκευές». Το συγκεκριμένο μάθημα θα διδάσκεται αποκλειστικά στα Ημερήσια και Εσπερινά Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑ.Λ.) στη Γ' Τάξη των οποίων λειτουργεί η ειδικότητα «Επιπλοποίας - Ξυλογλυπτική».

Οι μαθητές διδάσκονται ένα από τα παρακάτω εργαστηριακά μαθήματα, ανάλογα με την εργαστηριακή υποδομή του αντίστοιχου Ε.Κ. ή του Σ.Ε. του ΕΠΑ.Λ. και τις ειδικότητες του Τομέα που λειτουργούν στο αντίστοιχο ΕΠΑ.Λ.:

1.	Φωτογραφία και Ηλεκτρονική Επεξεργασία Εικόνας
2.	Τεχνολογία Υφαντικών Υλών
3.	Εργαστήριο Χαρακτικής-Πλαστικής
4.	Εισαγωγή στις Ξύλινες Κατασκευές.

Το μάθημα «Εισαγωγή στις Ξύλινες Κατασκευές» επιλέγεται μόνο στα ΕΠΑ.Λ. στα οποία λειτουργεί στη Γ' Τάξη η ειδικότητα «Επιπλοποιίας - Ξυλογλυπτική».

Γ' τάξη

Ειδικότητα: Σχεδιασμού – Διακόσμησης Εσωτερικών Χώρων

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2.	Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3.	Ελεύθερο Σχέδιο – Χρώμα	3Ε
4.	Ψηφιακή Σχεδίαση	3Ε
5.	Διακόσμηση Εσωτερικών Χώρων	4Ε
6.	Διακοσμητική Σύνθεση – Τρισδιάστατη Μακέτα	6Ε
7.	Αγγλικά Ειδικότητας	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Γραφικών Τεχνών

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2.	Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3.	Ελεύθερο Σχέδιο - Χρώμα	3Ε
4.	Γραφιστικές Εφαρμογές	4Ε
5.	Τεχνολογία Εκτυπώσεων	1Θ+3Ε
6.	Ψηφιακή Σχεδίαση Εντύπων	4Ε
7.	Γραμματογραφία	2Ε
8.	Αγγλικά Ειδικότητας	1Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Συντήρηση Έργων Τέχνης - Αποκατάστασης

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2.	Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3.	Βασικές Τεχνικές Συντήρησης Έργων Τέχνης	7Ε
4.	Προστασία Πολιτιστικής Κληρονομιάς	2Θ
5.	Αντίγραφο Έργων Τέχνης	5Ε

6.	Σχεδιαστική Τεκμηρίωση Έργων Τέχνης	3Ε
7.	Αγγλικά Ειδικότητας	1Θ
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017)</i>		

Ειδικότητα: Αργυροχρυσοχοΐας

Μαθήματα		Ωρες
1.	Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2.	Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3.	Εργαστήριο Χειροποίητου Κοσμήματος	9Ε
4.	Εργαστήριο Αναπαραγωγικού Κοσμήματος -Συμάλτο	3Ε
5.	Σχέδιο Κοσμηματοποίιας	3Σ
6.	Εργαστήριο Πλαστικής - Μεταλλοπλαστικής	3Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος

Μαθήματα		Ωρες
1.	Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2.	Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3.	Τεχνολογία Προτύπων Κοπής (Πατρόν)	5Ε
4.	Ηλεκτρονική Σχεδίαση Βιομηχανικού Προϊόντος	3Ε
5.	Τεχνολογία Υφάσματος και Οργάνωση Συλλογής Ενδύματος	3Θ
6.	Ποιοτικός Έλεγχος Υφάσματος	1Θ+2Ε
7.	Τεχνολογία Παραγωγή Ενδυμάτων	4 ^E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Επιπλοποιία - Ξυλογλυπτική

Μαθήματα		Ωρες
1.	Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2.	Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3.	Ξύλινες Κατασκευές	1Θ+5Ε
4.	Συνδεσμολογία Επίπλου - Ξυλογλυπτική	1Θ+5Ε
5.	Τεχνολογία Ξύλου - Μετρήσεις	2Θ
6.	Γραμμικό Σχέδιο	2Σ
7.	Ελεύθερο Σχέδιο	2Σ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑ.Λ.

(Θ: θεωρία, Ε: εργαστήριο, Σ: σχέδιο)

ΤΟΜΕΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Β' τάξη:

Μαθήματα	Ωρες
1. Βασικά Θέματα Πληροφορικής	2Θ+2Ε
2. Λειτουργικά Συστήματα και Ασφάλεια Πληροφοριακών Συστημάτων	1Θ+2Ε
3. Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Ιστοτόπων	4Ε
4. Τεχνικά Θέματα Πωλήσεων & Προδιαγραφών Υλικού και Λογισμικού	1Θ+2Ε
5. Αγγλικά Τομέα	1Θ

Πηγή: Y.A.Φ2/88938/Δ4 ([ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Προγραμματισμού Υπολογιστών	1Θ+3Ε
2. Υλικό και Δίκτυα Υπολογιστών	2Θ+2Ε
3. Συστήματα Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων και Εφαρμογές τους στο Διαδίκτυο	4Ε
4. Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Διαδικτυακών Εφαρμογών	3Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Προγραμματισμός Υπολογιστών	3Θ
2. Δίκτυα Υπολογιστών	3Θ
3. Προγραμματισμός Υπολογιστών (Εργαστήριο)	2Ε
4. Δίκτυα Υπολογιστών (Εργαστήριο)	2Ε
5. Ειδικά Θέματα στον Προγραμματισμό Υπολογιστών	4Ε
6. Πληροφοριακά Συστήματα σε Επιχειρήσεις και Οργανισμούς	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Προγραμματισμού Υπολογιστών	1Θ+3Ε
2. Υλικό και Δίκτυα Υπολογιστών	2Θ+2Ε
3. Εγκατάσταση, Διαχείριση και Συντήρηση Υπολογιστικών Συστημάτων	4Ε

4.	Τεχνική Υποστήριξη Υπολογιστικών Συστημάτων και Δικτυακών Υποδομών	3Ε
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 95229/Δ4 (ΦΕΚ 2072 τ.Β'/15.06.2017)</i>		

Δ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Προγραμματισμός Υπολογιστών	3Θ
2.	Δίκτυα Υπολογιστών	3Θ
3.	Προγραμματισμός Υπολογιστών (Εργαστήριο)	2Ε
4.	Δίκτυα Υπολογιστών (Εργαστήριο)	2Ε
5.	Ειδικά Θέματα στο Υλικό και στα Δίκτυα Υπολογιστών	4Ε
6.	Πληροφοριακά Συστήματα σε Επιχειρήσεις και Οργανισμούς	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 95229/Δ4 ([ΦΕΚ 2072 τ.Β'/15.06.2017](#))

ΤΟΜΕΑΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ

Β' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Στοιχεία Τεχνικής Θερμοδυναμικής - Εφαρμογές	3Θ + 3Ε
2	Μηχανική - Αντοχή Υλικών	2Θ
3.	Τεχνολογία Μηχανολογικών Κατασκευών - Εφαρμογές	2Θ+4Ε
4.	Αγγλικά Τομέα	1Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών

Γ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Σχεδιασμός και Περιγραφή Στοιχείων Μηχανών	4Ε
2	Βασική Ηλεκτρολογία - Εφαρμογές	2Θ + 2Ε
3.	Μηχανουργική Τεχνολογία – Εργαλειομηχανές	2Θ + 3Ε
4.	Ανελκυστήρες – Ανυψωτικές Μηχανές	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Στοιχεία Μηχανών	3Θ
2	Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων	3Θ
3.	Στοιχεία Ψύξης – Κλιματισμού	2Θ+5Ε
4.	Μηχανουργική Τεχνολογία – Εργαλειομηχανές	3Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Μηχανικός Θερμικών Εγκαταστάσεων και Μηχανικός Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Σχεδιασμός και Περιγραφή Στοιχείων Μηχανών	4Ε
2. Βασική Ηλεκτρολογία - Εφαρμογές	2Θ+2Ε
3. Σχέδιο Ειδικότητας	2Ε
4. Ύδρευση – Αποχέτευση	1Θ+4Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Στοιχεία Μηχανών	3Θ
2. Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων	3Θ
3. Συντήρηση και Επισκευή Εγκαταστάσεων Καύσης Υγρών και Αερίων Καυσίμων	2Θ + 3Ε
4. Κατασκευή και Λειτουργία Κεντρικής Θέρμανσης	1Θ+4Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης Αερισμού και Κλιματισμού

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Σχεδιασμός και Περιγραφή Στοιχείων Μηχανών	4Ε
2. Βασική Ηλεκτρολογία - Εφαρμογές	2Θ+2Ε
3. Εγκαταστάσεις Κλιματισμού	3Θ+4Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Στοιχεία Μηχανών	3Θ
2. Στοιχεία Ψύξης – Κλιματισμού	3Θ
3. Στοιχεία Ψύξης – Κλιματισμού (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ)	5Ε
4. Συστήματα Ελέγχου, Ρύθμισης και Αυτοματισμού Εγκαταστάσεων Ψύξης και Κλιματισμού	1Θ+2Ε
5. Μηχανολογική Σχεδίαση Εγκαταστάσεων Ψύξης Κλιματισμού	2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Οχημάτων

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Σχεδιασμός και Περιγραφή Στοιχείων Μηχανών	4E
2. Βασική Ηλεκτρολογία - Εφαρμογές	2Θ+2E
3. Συστήματα Αυτοκινήτου	3Θ+4E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Στοιχεία Μηχανών	3Θ
2. Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II	3Θ
3. Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ)	4E
4. Τεχνολογία Ελέγχων και Διαγνώσεων	2Θ+4E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Σχεδιασμός και Περιγραφή Στοιχείων Μηχανών	4E
2. Βασική Ηλεκτρολογία - Εφαρμογές	2Θ+2E
3. Δομή και Συστήματα Αεροσκαφών	3Θ+4E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Στοιχεία Μηχανών	3Θ
2. Κινητήρες Αεροσκαφών	3Θ
3. Κινητήρες Αεροσκαφών (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ)	4E
4. Διαδικασίες Συντήρησης Αεροσκαφών	2Θ
5. Τεχνολογία Αεροπορικού Υλικού	2Θ+2E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

ΤΟΜΕΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ & ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ

B' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ηλεκτροτεχνία (Κυκλώματα Συνεχούς και Εναλλασσόμενου Ρεύματος)	2Θ
2	Εσωτερικές Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις και Ηλεκτρολογικό Σχέδιο	2Θ +5E
3.	Αναλογικά και Ψηφιακά Ηλεκτρονικά 2Θ+4E	2Θ +4E

Πηγή: Y.A. Φ2/65926/Δ4 ([ΦΕΚ 1427τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων, Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών

Μεταβατικό πρόγραμμα - *Iσχύει MONO για το σχολικό έτος 2017-2018*

Γ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Σχέδιο Ηλεκτρολογικό - Ηλεκτρονικό & με Η/Υ	2Σ/E*
2.	Εισαγωγή στα Υπολογιστικά Συστήματα και στα Δίκτυα Επικοινωνιών	3E
3.	Ηλεκτροτεχνία (Κυκλώματα Συνεχούς και Εναλλασσόμενου Ρεύματος)	2Θ
4.	Εφαρμοσμένα Ηλεκτρονικά - Κατασκευές	2E
5.	Ρομποτική	3E
6.	Επεξεργασία Σήματος Ήχου και Εικόνας	2E
7.	Αγγλικά Τομέα	1Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

* Το μάθημα πραγματοποιείται στο σχεδιαστήριο και στο εργαστήριο Η/Υ. Ο αριθμός των εκπαιδευτικών καθορίζεται από τα ισχύοντα για τα μαθήματα του σχεδίου και του Τομέα Πληροφορικής.

Γ' τάξη

Iσχύει από το σχολικό έτος 2018-2019

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ηλεκτροτεχνία (Κυκλώματα Συνεχούς και Εναλλασσόμενου ρεύματος)	2E
2.	Εισαγωγή στα Υπολογιστικά Συστήματα και στα Δίκτυα Επικοινωνιών	3E
3.	Αυτοματισμοί, Αισθητήρες	2E
4.	Εφαρμοσμένα Ηλεκτρονικά - Κατασκευές	2E
5.	Ρομποτική	3E
6.	Επεξεργασία Σήματος Ήχου και Εικόνας	2E
7.	Αγγλικά Τομέα	1Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ψηφιακά Συστήματα	3Θ
2. Δίκτυα Υπολογιστών	3Θ
3. Εγκατάσταση και Διαχείριση Δικτύων - Συντήρηση Υπολογιστικών Συστημάτων	3Ε
4. Συστήματα Ελέγχου και Ασφάλειας	2Ε
5. Τηλεπικοινωνίες - Τηλεματική	3Θ + 2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων

Γ' τάξη

Μεταβατικό πρόγραμμα - *Iσχύει MONO για το σχολικό έτος 2017-2018*

Μαθήματα	Ωρες
1. Σχέδιο Ηλεκτρολογικό - Ηλεκτρονικό & με Η/Υ	2Σ/Ε*
2. Εισαγωγή στα Υπολογιστικά Συστήματα και στα Δίκτυα Επικοινωνιών	3Ε
3. Ηλεκτροτεχνία (Κυκλώματα Συνεχούς και Εναλλασσόμενου ρεύματος)	2Θ
4. Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις 2	3Θ + 4Ε
5. Αγγλικά Τομέα	1Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

* Το μάθημα πραγματοποιείται στο σχεδιαστήριο και στο εργαστήριο Η/Υ. Ο αριθμός των εκπαιδευτικών καθορίζεται από τα ισχύοντα για τα μαθήματα του σχεδίου και του Τομέα Πληροφορικής.

Γ' τάξη - *Iσχύει από το σχολικό έτος 2018-2019*

Μαθήματα	Ωρες
1. Ηλεκτροτεχνία (Κυκλώματα Συνεχούς και Εναλλασσόμενου ρεύματος)	2Ε
2. Εισαγωγή στα Υπολογιστικά Συστήματα και στα Δίκτυα Επικοινωνιών	3Ε
3. Αυτοματισμοί, Αισθητήρες	2Ε
4. Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις 2	3Θ+4Ε
5. Αγγλικά Τομέα	1Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη - *Iσχύει από σχ. έτος 2018-2019*

Μαθήματα	Ωρες
1. Ηλεκτροτεχνία 2	3Θ
2. Ηλεκτρικές Μηχανές	3Θ
3. Εργαστήριο Ηλεκτροτεχνίας – Ηλεκτρικών Μηχανών	4Ε
4. Αυτοματισμοί Προγραμματιζόμενης Λογικής	2Θ+4Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

ΤΟΜΕΑΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Β' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Τοπογραφία	2Θ+3Ε
2.	Κτιριακά Έργα και Δομικά Υλικά	2Θ+2Ε
3.	Σχέδιο Δομικών Έργων με Η/Υ I	4Ε
4.	Δομημένο Περιβάλλον και Πολεοδομικές Εφαρμογές	2Θ

Πηγή: Y.A.Φ2/88938/Δ4 (ΦΕΚ 1567 τ.Β' /02.06.2016)

Ειδικότητα: Τεχνικός Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής

Γ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Οικοδομικό σχέδιο	4Σ
2.	Τοπογραφικό σχέδιο - Ψηφιακή Χαρτογραφία	3Ε
3.	Αγγλικά Τομέα	1Θ
4.	Σχέδιο Δομικών Έργων με χρήση Η/Υ II	4Ε
5.	Σχέδιο Πολιτικού Μηχανικού και Έργων Υποδομής	1Θ+2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)

Δ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Αρχιτεκτονικό Σχέδιο	4Σ
2.	Οικοδομική	3Θ
3.	Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στα Τεχνικά Έργα	5Ε
4.	Οργάνωση Τεχνικών Έργων	2Θ+2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)

ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Β' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Αρχές Λογιστικές	3Θ+3Ε
2.	Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ	2Θ
3.	Θεωρία Τουρισμού και Εφαρμογές	3Ε
4.	Εισαγωγή στην Εφοδιαστική (Logistics)	2Θ
6.	Στοιχεία Δικαίου (Αστικό – Εργατικό)	2Θ

Πηγή: Y.A.Φ2/88938/Δ4 (ΦΕΚ 1567 τ.Β' /02.06.2016)

Ειδικότητα: Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Χρηματοπιστωτικές Συναλλαγές – Λογιστικά Φύλλα	2E
2. Οικονομικά Μαθηματικά & Στατιστική	2Θ
3. Στοιχεία Δικαίου (Εμπορικό - Τουριστικό)	2Θ
4. Αγγλικά Τομέα	2Θ
5. Λογιστικές Εφαρμογές	5E
6. Επικοινωνία και Δημόσιες Σχέσεις	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας	3Θ
2. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης	3Θ
3. Φορολογική Πρακτική	2Θ+4E
4. Σύγχρονο Περιβάλλον Γραφείου	2Θ+2E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα : Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Χρηματοπιστωτικές Συναλλαγές – Λογιστικά Φύλλα	2E
2. Οικονομικά Μαθηματικά & Στατιστική	2Θ
3. Στοιχεία Δικαίου (Εμπορικό - Τουριστικό)	2Θ
4. Αγγλικά Τομέα	2Θ
5. Οργάνωση και Διαχείριση Αποθηκών	3Θ+2E
6. Λογιστικές Εφαρμογές	2E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας	3Θ
2. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης	3Θ
3. Οργάνωση και Διαχείριση Μεταφορών	2Θ+2E
4. Εφαρμογές Εφοδιαστικής	3Θ+3E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Χρηματοπιστωτικές Συναλλαγές – Λογιστικά Φύλλα	2E
2. Οικονομικά Μαθηματικά & Στατιστική	2Θ
3. Στοιχεία Δικαίου (Εμπορικό - Τουριστικό)	2Θ
4. Αγγλικά Τομέα	2Θ
5. Διαφήμιση (Εισαγωγή, Δημιουργία και Προβολή)	1Θ+2E
6. Επικοινωνία και Δημόσιες Σχέσεις	2Θ
7. Λογιστικές Εφαρμογές	2E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας	3Θ
2. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης	3Θ
3. Διαφήμιση (Εισαγωγή, Δημιουργία και Προβολή)	1Θ+2E
4. Εφαρμογές Μάρκετινγκ	3E
5. Σύγχρονο Περιβάλλον Γραφείου	2Θ+2E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Χρηματοπιστωτικές Συναλλαγές – Λογιστικά Φύλλα	2E
2. Οικονομικά Μαθηματικά & Στατιστική	2Θ
3. Στοιχεία Δικαίου (Εμπορικό - Τουριστικό)	2Θ
4. Αγγλικά Τομέα	2Θ
5. Εφαρμογές στον Τουρισμό	3E
6. Γεωγραφία Τουρισμού	2E
7. Γαλλικά ή Γερμανικά	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Οικονομικής Θεωρίας	3Θ
2. Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης	3Θ
3. Οργάνωση και Λειτουργία Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων	2Θ+2E
4. Οργάνωση και Λειτουργία Τουριστικών Επιχειρήσεων	2Θ+2E
5. Αγγλικά Ειδικότητας	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΟΝΤΟΣ

Β' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Φυτική Παραγωγή	2Θ+3Ε
2. Ζωική Παραγωγή	2Θ+1Ε
3. Τεχνολογία Τροφίμων	2Θ+2Ε
4. Αρχές Αρχιτεκτονικής Τοπίου	1Θ +1Ε
5. Αγγλικά Τομέα	1Θ

Πηγή: Υ.Α.Φ2/88938/Δ4 ([ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016](#))

Ειδικότητα : Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Αγροτικής Ανάπτυξης	2Θ
2. Περιβάλλον και Γεωργία	1Θ+2Ε
3. Στοιχεία Γεωργικών Εγκαταστάσεων και Γεωργικά Μηχανήματα	2Θ+1Ε
4. Αρδεύσεις Καλλιεργειών	1Θ+2Ε
5. Φυτοπροστασία	2Θ+2Ε

Πηγή : Υ.Α. Φ2 95229/Δ4 ([ΦΕΚ 2072 τ.Β' /15.06.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις	3Θ
2. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας	3Θ
3. Δενδροκομία – Αμπελουργία	2Θ+3Ε
4. Φυτά Μεγάλης Καλλιέργειας – Κηπευτικές Καλλιέργειες	2Θ+3Ε

Πηγή : Υ.Α. Φ2 95229/Δ4 ([ΦΕΚ 2072 τ.Β' /15.06.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Αγροτικής Ανάπτυξης	2Θ
2. Περιβάλλον και Γεωργία	1Θ+2Ε
3. Στοιχεία Γεωργικών Εγκαταστάσεων και Γεωργικά Μηχανήματα	2Θ+1Ε
4. Διατροφή Αγροτικών Ζώων	2Θ+2Ε
5. Μελισσοκομία-Σηροτροφία	1Θ+2Ε

Πηγή : Υ.Α. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Δ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις	3Θ
2.	Αρχές Βιολογικής Γεωργίας	3Θ
3.	Εκτροφή Αγροτικών Ζώων	3Θ+3Ε
4.	Υδατοκαλλιέργειες	2Θ+2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου

Γ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Αρχές Αγροτικής Ανάπτυξης	2Θ
2.	Περιβάλλον και Γεωργία	1Θ+2Ε
3.	Στοιχεία Γεωργικών Εγκαταστάσεων και Γεωργικά Μηχανήματα	2Θ+1Ε
4.	Ανθοκομικά Φυτά	2Θ+2Ε
5.	Εφαρμογές Αρδευτικών Δικτύων στην Κηποτεχνία	1Θ+2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 95229/Δ4 ([ΦΕΚ 2072 τ.Β'/15.06.2017](#))

Δ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις	3Θ
2.	Αρχές Βιολογικής Γεωργίας	3Θ
3.	Σχεδιασμός Φυτοτεχνικών Έργων	2Θ+3Ε
4.	Συντήρηση Κηποτεχνικών Εφαρμογών	2Θ+3Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 95229/Δ4 ([ΦΕΚ 2072 τ.Β'/15.06.2017](#))

Ειδικότητα: Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών

Γ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Αρχές Αγροτικής Ανάπτυξης	2Θ
2.	Περιβάλλον και Γεωργία	1Θ+2Ε
3.	Στοιχεία Γεωργικών Εγκαταστάσεων και Γεωργικά Μηχανήματα	2Θ+1Ε
4.	Αρχές Επεξεργασίας Τροφίμων	2Θ+2Ε
5.	Ασφάλεια Τροφίμων	2Θ+1Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις	3Θ
2. Αρχές Βιολογικής Γεωργίας	3Θ
3. Μεταποίηση Ζωικών Προϊόντων	2Θ+3Ε
4. Μεταποίηση Φυτικών Προϊόντων	2Θ+3Ε
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017)</i>	

ΤΟΜΕΑΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

Β' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ηλεκτρικές Μηχανές I	2Θ
2. Στοιχεία Ναυπηγείας – Ευστάθεια Πλοίου – Αρχές Πρόωσης	2Θ
3. Ναυτικά Αγγλικά I	2Θ
4. Ναυτική Μηχανολογία – Μετρήσεις – Κατασκευές - Συντηρήσεις	3Θ+3Ε
5. Στοιχεία Μηχανολογικού – Ναυπηγικού Σχεδίου	3Ε
<i>Πηγή: Y.A.Φ2/108490/Δ4 (ΦΕΚ 2322 τ.Β'/07.07.2017)</i>	

Ειδικότητα: Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού

Γ' τάξη (Μεταβατικό πρόγραμμα ισχύει μόνο για το σχολικό έτος 2017-2018)

Μαθήματα	Ωρες
1. Στοιχεία Μηχανολογικού – Ναυπηγικού Σχεδίου (μάθημα τομέα)	3Ε
2. Ναυτικά Αγγλικά I (μάθημα τομέα)	2Θ
3. Ναυτικό Δίκαιο – Διεθνείς Κανονισμοί στην Ναυτιλία – Διοίκηση Πλοίου (μάθημα τομέα)	3Θ
4. Ευστάθεια – Μεταφορά φορτίων	2Θ
5. Ναυτικά Ηλεκτρονικά Όργανα – Ναυτικές Επικοινωνίες – Συστήματα Ηλεκτρονικού Χάρτη ECDIS	2Θ + 3Ε
<i>Πηγή: Y.A Φ2/108500/Δ4 (ΦΕΚ 2275 τ.Β'/04.07.2017)</i>	

Γ' τάξη (Ισχύει από το σχολικό έτος 2018-2019)

Μαθήματα	Ωρες
1. Ναυσιπλοΐα I – Ναυτική Μετεωρολογία (μάθημα τομέα)	3Θ + 3Ε
2. Συστήματα Ελέγχου Γέφυρας - Μηχανοστασίου (μάθημα τομέα)	1Θ
3. Ανθρώπινες Σχέσεις - Διοίκηση Πλοίου (μάθημα τομέα)	1Θ
4. Μεταφορά φορτίων	2Θ
5. Ναυτικά Ηλεκτρονικά Όργανα – Ναυτικές Επικοινωνίες – Συστήματα Ηλεκτρονικού Χάρτη ECDIS	2Θ + 3Ε
<i>Πηγή: Y.A Φ2/108500/Δ4 (ΦΕΚ 2275 τ.Β'/04.07.2017)</i>	

Δ' τάξη (Ισχύει από το σχολικό έτος 2017-2018)

Μαθήματα	Ωρες
1. Ναυσιπλοΐα II	3Θ
2. Ναυτικό Δίκαιο – Διεθνείς Κανονισμοί στην Ναυτιλία	3Θ
3. Υποτυπώσεις Ναυσιπλοΐας	5Ε
4. Ναυτικά Αγγλικά	2Θ
5. Τήρηση Φυλακής Γέφυρας – Διεθνείς Κανονισμοί Αποφυγής Σύγκρουσης (ΔΚΑΣ)	3Θ

Πηγή: Υ.Α Φ2/108500/Δ4 ([ΦΕΚ 2275 τ.Β' /04.07.2017](#))

Ειδικότητα: Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού

Γ' τάξη (Μεταβατικό πρόγραμμα ισχύει μόνο για το σχολικό έτος 2017-2018)

Μαθήματα	Ωρες
1. Στοιχεία Μηχανολογικού – Ναυπηγικού Σχεδίου (μάθημα τομέα)	3Ε
2. Ναυτικά Αγγλικά I (μάθημα τομέα)	2Θ
3. Ναυτικό Δίκαιο – Διεθνείς Κανονισμοί στην Ναυτιλία – Διοίκηση Πλοίου (μάθημα τομέα)	3Θ
4. Ηλεκτρικές Μηχανές – Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις Πλοίου	2Θ
6. Μηχανολογικές Κατασκευές Πλοίου – Μηχανολογικό Σχέδιο με χρήση H/Y	5Ε

Πηγή: Υ.Α Φ2/108500/Δ4 ([ΦΕΚ 2275 τ.Β' /04.07.2017](#))

Γ' τάξη (Ισχύει από το σχολικό έτος 2017-2018)

Μαθήματα	Ωρες
1. Ναυσιπλοΐα I – Ναυτική Μετεωρολογία (μάθημα τομέα)	3Θ + 3Ε
2. Συστήματα Ελέγχου Γέφυρας – Μηχανοστασίου (μάθημα τομέα)	1Θ
3. Ανθρώπινες Σχέσεις - Διοίκηση Πλοίου (μάθημα τομέα)	1Θ
4. Ηλεκτρικές Μηχανές II – Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις Πλοίου	2Θ
6. Μηχανολογικές Κατασκευές Πλοίου – Μηχανολογικό Σχέδιο με χρήση H/Y	5Ε

Πηγή: Υ.Α Φ2/108500/Δ4 ([ΦΕΚ 2275 τ.Β' /04.07.2017](#))

Δ' τάξη (Ισχύει από το σχολικό έτος 2017-2018)

Μαθήματα	Ωρες
1. Ναυτικές Μηχανές	3Θ
2. Ναυτικό Δίκαιο – Διεθνείς Κανονισμοί στην Ναυτιλία	3Θ
3. Βοηθητικά Μηχανήματα - Δίκτυα - Ψυκτικές και Κλιματιστικές Εγκαταστάσεις Πλοίου	4Θ+2Ε
4. Ναυτικά Αγγλικά	2Θ
5. Τήρηση Φυλακής Μηχανοστασίου	2Θ

Πηγή: Υ.Α Φ2/108500/Δ4 ([ΦΕΚ 2275 τ.Β' /04.07.2017](#))

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΕΥΕΞΙΑΣ

B' τάξη

Μαθήματα		Ωρες
1.	Ανατομία – Φυσιολογία I	2Θ
2.	Πρώτες Βοήθειες	2Ε
3.	Υγεία και Διατροφή	2Θ
4.	Διαπροσωπικές Σχέσεις	2Θ
5.	Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	1Ε
6.	Ειδικό Μάθημα Α'	3Ε
7.	Ειδικό Μάθημα Β'	3Ε

Πηγή: Y.A.Φ2/127074/Δ4 (ΦΕΚ 2434 τ. Β' /05.08.2016)

	Οι μαθητές διδάσκονται δύο από τα παρακάτω Ειδικά Μαθήματα, ανάλογα με την εργαστηριακή υποδομή του αντίστοιχου Ε.Κ. ή του Σ.Ε. του ΕΠΑ.Λ. και τις ειδικότητες του Τομέα που λειτουργούν στο κάθε ΕΠΑ.Λ. στη Γ' τάξη.	Ωρες
α)	Μικροβιολογία I	3Ε
β)	Νοσηλευτική I	3Ε
γ)	Δημιουργική Απασχόληση στην Προσχολική Ηλικία I	3Ε
δ)	Σύγχρονη Αισθητική I	3Ε
ε)	Εισαγωγή στη Φυσικοθεραπεία I	3Ε
στ)	Βασικές Εφαρμογές Κομμωτικής I	3Ε
ζ)	Οδοντοτεχνία I	3Ε
η)	Φαρμακευτική Τεχνολογία I	3Ε
θ)	Ακτινοτεχνολογία I	3Ε

Σε περιπτώσεις όπου στο ΕΠΑ.Λ. ή στο Ε.Κ. της περιοχής δεν είναι δυνατή η διδασκαλία 2^{ου} Ειδικού Μαθήματος λόγω μη ύπαρξης σχετικού εργαστηρίου, τότε με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και την έγκριση του Σχολικού Συμβούλου Παιδαγωγικής Ευθύνης και της οικίας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι (3) ώρες του Ειδικού Μαθήματος Β κατανέμονται ως εξής:

- (α) 1 ώρα (Θ) στο μάθημα Ανατομία – Φυσιολογία I
- (β) 1 ώρα (Θ) στο μάθημα Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα
- (γ) 1 ώρα (1Ε) στο Ειδικό Μάθημα Α

και το ωρολόγιο πρόγραμμα αναδιαμορφώνεται ως ακολούθως:

Μαθήματα		Ωρες
1.	Ανατομία – Φυσιολογία	3Θ
2.	Πρώτες Βοήθειες	2Ε
3.	Υγεία και Διατροφή	2Θ
4.	Διαπροσωπικές Σχέσεις	2Θ
5.	Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	2Ε

6.	Ειδικό Μάθημα Α'	4E
<i>Πηγή: Y.A.Φ2/127074/Δ4 (ΦΕΚ 2434 τ.Β' /05.08.2016)</i>		

Ειδικότητα: Βοηθός Νοσηλευτή

Γ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ανατομία – Φυσιολογία I	1Θ
2.	Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	1E
3.	Αγγλικά Τομέα	2Θ
4.	Νοσηλευτική I & II	3Θ+6E
5.	Στοιχεία Παθολογίας	2Θ
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017)</i>		

Δ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ανατομία – Φυσιολογία II	3Θ
2.	Υγιεινή	2Θ
3.	Νοσηλευτική II (Β' Μέρος)	1Θ+6E
4.	Στοιχεία Μαιευτικής - Γυναικολογίας	2Θ
5.	Χειρουργική – Τεχνική Χειρουργείου	2E
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017)</i>		

Ειδικότητα: Βοηθός Ιατρικών – Βιολογικών Εργαστηρίων

Γ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ανατομία Φυσιολογία I	1Θ
2.	Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	1E
3.	Αγγλικά Τομέα	2Θ
4.	Μικροβιολογία I & II	2Θ +4E
5.	Αιματολογία	2Θ+3E
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017)</i>		

Δ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ανατομία – Φυσιολογία II	3Θ
2.	Υγιεινή	2Θ
3.	Μικροβιολογία II (Β' Μέρος)	1Θ+2E
4.	Ανοσολογία	1Θ+2E
5.	Κλινική Βιοχημεία	1Θ+4E
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017)</i>		

Ειδικότητα: Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων

Γ' τάξη

Μαθήματα		Ωρες
1.	Ανατομία – Φυσιολογία I	1Θ
2.	Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	1Ε
3.	Αγγλικά Τομέα	2Θ
4.	Αγωγή Βρέφους και Νηπίου	2Θ+2Ε
5.	Δημιουργική Απασχόληση στην Προσχολική Ηλικία I & II	2Θ+4Ε
6.	Λογοτεχνία Προσχολικής Ηλικίας	1Θ

Πηγή : Υ.Α. Φ2 95229/Δ4 ([ΦΕΚ 2072 τ.Β'/15.06.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα		Ωρες
1.	Ανατομία – Φυσιολογία II	3Θ
2.	Υγιεινή	2Θ
3.	Δημιουργική Απασχόληση στην Προσχολική Ηλικία II (Β' Μέρος)	2Ε
4.	Στοιχεία Γενικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας	2Θ
5.	Μουσικοκινητική Αγωγή	2Ε
6.	Παιδαγωγικό Περιβάλλον Βρεφονηπιακού Σταθμού	4Ε
7.	Λογοτεχνία Προσχολικής Ηλικίας	1Θ

Πηγή : Υ.Α. Φ2 95229/Δ4 ([ΦΕΚ 2072 τ.Β'/15.06.2017](#))

Ειδικότητα: Βοηθός Φυσικοθεραπευτή

Γ' τάξη

Μαθήματα		Ωρες
1.	Ανατομία – Φυσιολογία I	1Θ
2.	Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	1Ε
3.	Αγγλικά Τομέα	2Θ
4.	Κινησιολογία	3Ε
5.	Εισαγωγή στη Φυσικοθεραπεία I - Φυσικοθεραπεία	2Θ +4Ε
6.	Μάλαξη	2Ε

Πηγή : Υ.Α. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα		Ωρες
1.	Ανατομία – Φυσιολογία II	3Θ
2.	Υγιεινή	2Θ
3.	Φυσικοθεραπεία (Β' Μέρος)	1Θ+2Ε
4.	Φυσικά Μέσα και Εφαρμογή τους	2Θ+3Ε
5.	Πρακτική Φυσικοθεραπεία	1Θ + 2Ε

Πηγή : Υ.Α. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Βοηθός Οδοντοτεχνίτη

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία Φυσιολογία I	1Θ
2. Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	1Ε
3. Αγγλικά Τομέα	2Θ
4. Οργάνωση – Εξοπλισμός-Υλικά Οδοντοτεχνικού Εργαστηρίου	1Θ
5. Οδοντοτεχνία I & II	2Θ+5Ε
6. Στοιχεία Ορθοδοντικής	1Θ+2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2. Υγιεινή	2Θ
3. Οργάνωση – Εξοπλισμός-Υλικά Οδοντοτεχνικού Εργαστηρίου	1Θ
4. Ακίνητη Προσθετική και Πορσελάνη	2Θ+4Ε
5. Ακίνητη Προσθετική	1Θ + 3Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία I	1Θ
2. Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	1Ε
3. Αγγλικά Τομέα	2Θ
4. Ακτινοανατομική	1Θ+2Ε
5. Ακτινοτεχνολογία I & II	3Θ+5Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2. Υγιεινή	2Θ
3. Ακτινοπροστασία	2Θ
4. Νεώτερες Απεικονιστικές Μέθοδοι	3Θ
5. Ακτινοτεχνολογία II (Β' Μέρος)	5Ε
6. Δεοντολογία Επαγγέλματος	1Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Βοηθός Φαρμακείου

Γ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ανατομία – Φυσιολογία I	1Θ
2.	Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	1Ε
3.	Αγγλικά Τομέα	2Θ
4.	Κοσμητολογία	1Θ+2Ε
5.	Φαρμακολογία - Τοξικολογία	4Θ
6.	Φαρμακευτική Τεχνολογία I & II	2Θ + 2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Δ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2.	Υγιεινή	2Θ
3.	Φαρμακολογία - Τοξικολογία	2Θ
4.	Στοιχεία Φαρμακογνωσίας	2Θ+2Ε
5.	Συνταγολογία-Νομοθεσία-Βιβλία Φαρμακείου	2Θ
6.	Φαρμακευτική Τεχνολογία II (Β' Μέρος)	1Θ + 2Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Αισθητικής Τέχνης

Γ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ανατομία – Φυσιολογία I	1Θ
2.	Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	1Ε
3.	Αγγλικά Τομέα	2Θ
4.	SPA και Λουτροθεραπεία	1Θ+2Ε
5.	Σύγχρονη Αισθητική I & II	3Θ+5Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Δ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2.	Υγιεινή	2Θ
3.	Μακιγάζ	3Ε
4.	Αισθητική Άκρων - Ονυχοπλαστική	3Ε
5.	Σύγχρονη Αισθητική II (Β' Μέρος)	3Ε
6.	Κοσμητολογία - Τεχνολογία Υλικών	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Κομμωτικής Τέχνης

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία – Φυσιολογία II	1Θ
2. Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	1Ε
3. Αγγλικά Τομέα	2Θ
4. Τεχνολογία Υλικών	2Θ
5. Εργαστήριο Τεχνικών Εργασιών	2Ε
6. Βασικές Εφαρμογές Κομμωτικής I & II	7Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ανατομία - Φυσιολογία II	3Θ
2. Υγιεινή	2Θ
3. Υγιεινή Κόμης Τριχωτού Κεφαλής - Τοξικολογία- Δερματολογία	2Θ
4. Καλλιτεχνικά Χτενίσματα	4Ε
5. Βασικές Εφαρμογές Κομμωτικής II (Β' Μέρος)	2Ε
6. Εργαστήριο Τεχνικών Εργασιών	3Ε

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

ΤΟΜΕΑΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Β' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ελεύθερο Σχέδιο	4Σ
2. Γραμμικό Σχέδιο	3Σ
3. Ιστορία της Τέχνης	3Θ
4. Ειδικό Εργαστηριακό Μάθημα	5Ε

Πηγή: Y.A.Φ2/88938/Δ4 ([ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016](#))

Οι μαθητές διδάσκονται ένα από τα παρακάτω εργαστηριακά μαθήματα, ανάλογα με την εργαστηριακή υποδομή του αντίστοιχου Ε.Κ. ή του Σ.Ε. του ΕΠΑ.Λ. και τις ειδικότητες του Τομέα που λειτουργούν στο αντίστοιχο ΕΠΑ.Λ.	Ωρες
1. Φωτογραφία και Ηλεκτρονική Επεξεργασία Εικόνας	5Ε
2. Τεχνολογία Υφαντικών Υλών	5Ε
3. Εργαστήριο Χαρακτικής – Πλαστικής	5Ε
4. Εισαγωγή στις Ξύλινες Κατασκευές*	5Ε

Πηγή: Y.A.Φ2/88938/Δ4 ([ΦΕΚ 1567 τ. Β' /02.06.2016](#)) &

Y.A. Φ2/65926/Δ4 ([ΦΕΚ 1427τ.Β'/26.04.2017](#))

*Το μάθημα «Εισαγωγή στις Ξύλινες Κατασκευές» επιλέγεται μόνο στα ΕΠΑ.Λ. στα οποία λειτουργεί στη Γ' Τάξη η ειδικότητα «Επιπλοποιίας - Ξυλογλυπτική».

Ειδικότητα: Σχεδιασμού – Διακόσμησης Εσωτερικών Χώρων

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Σύνθεσης	3Ε
2. Εφαρμοσμένες Τέχνες με χρήση Η/Υ	5Ε
3. Διακόσμηση Εσωτερικών Χώρων	4Ε
4. Διακοσμητική Σύνθεση – Τρισδιάστατη Μακέτα	3 ^E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2. Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3. Ψηφιακή Σχεδίαση	3Ε
4. Ελεύθερο Σχέδιο – Χρώμα	3Ε
5. Διακοσμητική Σύνθεση – Τρισδιάστατη Μακέτα	3Ε
6. Αγγλικά Ειδικότητας	2Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Γραφικών Τεχνών

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Σύνθεσης	3Ε
2. Εφαρμοσμένες Τέχνες με χρήση Η/Υ	5Ε
4. Γραμματογραφία	2Ε
5. Τεχνολογία Εκτυπώσεων	1Θ+3Ε
6. Αγγλικά Ειδικότητας	1Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2. Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3. Ελεύθερο Σχέδιο - Χρώμα	3Ε
4. Γραφιστικές Εφαρμογές	4Ε
5. Ψηφιακή Σχεδίαση Εντύπων	4 ^E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Συντήρηση Έργων Τέχνης – Αποκατάστασης

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Σύνθεσης	3E
2. Εφαρμοσμένες Τέχνες με χρήση Η/Υ	5E
3. Προστασία Πολιτιστικής Κληρονομιάς	2Θ
4. Αντίγραφο Έργων Τέχνης	5E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2. Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3. Βασικές Τεχνικές Συντήρησης Έργων Τέχνης	7E
4. Σχεδιαστική Τεκμηρίωση Έργων Τέχνης	3E
5. Αγγλικά Ειδικότητας	1Θ

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Αργυροχρυσοχοΐας

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Σύνθεσης	3E
2. Εφαρμοσμένες Τέχνες με χρήση Η/Υ	5E
3. Εργαστήριο Χειροποίητου Κοσμήματος	4E
4. Εργαστήριο Πλαστικής - Μεταλλοπλαστικής	3E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Δ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2. Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3. Εργαστήριο Χειροποίητου Κοσμήματος	5E
4. Σχέδιο Κοσμηματοποίας	3Σ
5. Εργαστήριο Αναπαραγωγικού Κοσμήματος - Συμάλτο	3E

Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 ([ΦΕΚ 1416 τ.Β'/26.04.2017](#))

Ειδικότητα: Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος

Γ' τάξη

Μαθήματα	Ωρες
1. Αρχές Σύνθεσης	3E
2. Εφαρμοσμένες Τέχνες με χρήση Η/Υ	5E

3.	Τεχνολογία Προτύπων Κοπής (Πατρόν)	2E
4.	Τεχνολογία Παραγωγή Ενδυμάτων	2E
5.	Τεχνολογία Υφάσματος και Οργάνωση Συλλογής Ενδύματος	3Θ
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)</i>		

Δ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2.	Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3.	Ηλεκτρονική Σχεδίαση Βιομηχανικού Προϊόντος	3E
4.	Τεχνολογία Προτύπων Κοπής (Πατρόν)	3E
5.	Τεχνολογία Παραγωγή Ενδυμάτων	2E
6.	Ποιοτικός Έλεγχος Υφάσματος	1Θ+2E
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)</i>		

Ειδικότητα: Επιπλοποιία – Ξυλογλυπτική

Γ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Αρχές Σύνθεσης	3E
2.	Εφαρμοσμένες Τέχνες με χρήση Η/Υ	5E
3.	Ξύλινες Κατασκευές	1Θ+2E
4.	Συνδεσμολογία Επίπλου-Ξυλογλυπτική	1Θ+3E
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)</i>		

Δ' τάξη

	Μαθήματα	Ωρες
1.	Ιστορία Σύγχρονης Τέχνης	3Θ
2.	Τεχνολογία Υλικών	2Θ
3.	Γραμμικό Σχέδιο	2Σ
4.	Ξύλινες Κατασκευές	3E
5.	Συνδεσμολογία Επίπλου- Ξυλογλυπτική	2E
6.	Τεχνολογία Ξύλου-Μετρήσεις	2Θ
7.	Ελεύθερο Σχέδιο	2Σ
<i>Πηγή : Y.A. Φ2 659221/Δ4 (ΦΕΚ 1416 τ.Β' /26.04.2017)</i>		

Οδηγός Ειδικοτήτων ΕΠΑ.Λ. Περίγραμμα Επαγγέλματος

Πηγή εικόνων: <http://www.moec.gov.cy/ysea/ekdoseis.html>

ΤΟΜΕΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Η πληροφορική με τις εξειδικεύσεις της διαδραματίζει πλέον έναν κορυφαίο και με ολοένα αυξανόμενη σημασία ρόλο στις εξελίξεις της τεχνολογίας και της επιστήμης σε διεθνές επίπεδο.

Τα επαγγέλματα πληροφορικής απαιτούν ερευνητική και δημιουργική σκέψη, εφευρετικότητα, φαντασία, οργανωτικές και ερευνητικές δεξιότητες, μεθοδικότητα στην εργασία και υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και συνεχούς κατάρτισης στο αντικείμενο και τις νέες τεχνολογίες. Έφηβοι με αυτά τα χαρακτηριστικά μπορούν να εξετάσουν τη δυνατότητα σταδιοδρομίας που προσφέρουν οι δύο ειδικότητες του τομέα.

Η ειδικότητα **Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής** δίνει έμφαση στα Συστήματα Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων, καθώς και σε Εφαρμογές & Θέματα Συντήρησης Πληροφοριακών Συστημάτων.

Η ειδικότητα **Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ** δίνει έμφαση στην Τεχνική Υποστήριξη των Πληροφοριακών Συστημάτων (εγκατάστασης, συντήρησης), καθώς και σε Τεχνικά Θέματα Πωλήσεων.

Δυνατότητες εργασίας:

Ο απόφοιτος των ειδικοτήτων του τομέα Πληροφορικής μπορεί να εργαστεί τόσο στον Δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

Αναλυτικά, ο απόφοιτός μπορεί να εργαστεί σε:

- Επιχειρήσεις, οργανισμούς, εκπαιδευτικές μονάδες κ.ά., καθώς επίσης και σε φορείς που χρησιμοποιούν προϊόντα και υπηρεσίες πληροφορικής.

Επιχειρήσεις που:

- Κατασκευάζουν ή υποστηρίζουν προϊόντα πληροφορικής.
- Σχεδιάζουν, εγκαθιστούν και υποστηρίζουν δίκτυα υπολογιστών και δικτυακές υπηρεσίες.
- Αναπτύσσουν και υποστηρίζουν εφαρμογές λογισμικού.
- Προωθούν και πωλούν προϊόντα ή υπηρεσίες πληροφορικής, δικτυακό εξοπλισμό και δικτυακές υπηρεσίες και εφαρμογές λογισμικού.
- Ως ελεύθερος επαγγελματίας (π.χ. γραφείο υποστήριξης και προώθησης δικτυακού εξοπλισμού και δικτυακών υπηρεσιών).

τοπικών δικτύων.

- Αναλαμβάνει υπό την επίβλεψη, τον έλεγχο και τις οδηγίες κάποιου υπεύθυνου όσα αναφέρονται σε μεγαλύτερα συστήματα, μεγαλύτερα δίκτυα, το Διαδίκτυο ή άλλες δραστηριότητες.
- Κάνει χρήση υπηρεσιών και προϊόντων πληροφορικής.
- Υποστηρίζει, ως προς την χρήση των συστημάτων, τους πελάτες ή τους χρήστες αντίστοιχων υπηρεσιών.
- Πωλεί, εγκαθιστά και υποστηρίζει υπηρεσίες και προϊόντα πληροφορικής και διαδικτυακό εξοπλισμό.
- Αναπτύσσει απλές εφαρμογές πληροφορικής.
- Διαχειρίζεται εξοπλισμό και υπηρεσίες απλών τοπικών δικτύων υπολογιστών.
- Εγκαθιστά, υποστηρίζει και συντηρεί εξοπλισμό και υπηρεσίες απλών τοπικών δικτύων υπολογιστών.
- Αναπτύσσει απλές εφαρμογές πολυμέσων και Διαδικτύου.
- Δημιουργεί ιστοσελίδες και συντηρεί το περιεχόμενό τους.

Ο απόφοιτος μπορεί να:

- Αναλαμβάνει αυτοδύναμα – αυτόνομα όσα αναφέρονται στην εγκατάσταση, υποστήριξη, διαχείριση και αξιοποίηση συστημάτων ενός χρήστη και απλών

ΤΟΜΕΑΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ

Τα Μηχανολογικά Επαγγέλματα απαιτούν οργανωτικές ικανότητες, μεθοδικότητα κι ιδιαίτερη υπευθυνότητα για την εκτέλεση των μελετών που εκπονεί ο Μηχανολόγος Μηχανικός. Ακόμα, σημαντικά προσόντα για τα επαγγέλματα αυτά είναι η ευχέρεια στο τεχνικό σχέδιο, στους υπολογισμούς και στις μετρήσεις, καθώς και η καλή αντίληψη των μηχανών ή του χώρου. Ο δυναμισμός, η συνέπεια και η πρακτική σκέψη είναι επίσης θετικά προσόντα για την άσκηση των επαγγελμάτων, τέλος, απαιτούνται διοικητικές ικανότητες, ικανότητες συνεργασίας και επικοινωνίας και ομαδικό πνεύμα, διότι συχνά οι επαγγελματίες αυτοί αποτελούν μέλος μιας ομάδας εργασίας.

Έφηβοι οι οποίοι έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά θα μπορούν να εξετάσουν την προοπτική σταδιοδρομίας στις ειδικότητες που προσφέρει ο τομέας της Μηχανολογίας.

Ειδικότητα: Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων & Κατασκευών

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων & Κατασκευών** μπορεί να:

- χρησιμοποιεί και να εφαρμόζει τα μέσα και τα μέτρα προστασίας και υγιεινής,
- εξασφαλίζει την τίρηση των προδιαγραφών και ασφαλείας των εργαλειομηχανών,
- εκτελεί σύμφωνα με τα σχέδια εργασίες κατεργασίας σε εργαλειομηχανές,
- επιλέγει τον απαραίτητο εξοπλισμό (όργανα, εργαλεία, συσκευές, υλικά),
- καταγράφει και αναφέρει τα αποτελέσματα των επεμβάσεών του,
- κοστολογεί τις εργασίες και τα υλικά,
- παρακολουθεί και συντονίζει ομάδα,
- ασχοληθεί με επιτυχία στην εγκατάσταση, τον έλεγχο, τη ρύθμιση, τη συντήρηση και κατά περίπτωση την επισκευή μηχανών παραγωγής κεφαλαιουχικών ή καταναλωτικών αγαθών,

- απασχοληθεί σε βιομηχανίες ή βιοτεχνίες κεφαλαιουχικών ή καταναλωτικών αγαθών, εμπορικές επιχειρήσεις συναφών δραστηριοτήτων, ως τεχνίτες συντήρησης, και σε υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής μηχανολογικού εξοπλισμού.

Ειδικότητα: Τεχνικός Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων και Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Θερμικών και Υδραυλικών Εγκαταστάσεων και Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου** είναι ικανός να:

- ασχοληθεί με επιτυχία στην εγκατάσταση, συντήρηση και επισκευή δικτύων για την εξαναγκασμένη ή φυσική κυκλοφορία ρευστών (με τις απαραίτητες συσκευές και όργανα) ακολουθώντας τις τεχνικές οδηγίες, τις προδιαγραφές και τους σχετικούς κανονισμούς,
- κατασκευάζει, ελέγχει και συντηρεί δίκτυα πετρελαίου και αερίων καυσίμων,
- εγκαθιστά, ελέγχει και συντηρεί λέβητες, καυστήρες και συσκευές στις οικιακές εγκαταστάσεις πετρελαίου και αερίων καυσίμων,
- εγκαθιστά ελέγχει και συντηρεί λέβητες, καυστήρες και συσκευές στις επαγγελματικές εγκαταστάσεις αερίων καυσίμων,

- εγκαθιστά ελέγχει και συντηρεί λέβητες, καυστήρες και συσκευές στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις πετρελαίου και αερίων καυσίμων,
- εγκαθιστά ελέγχει και συντηρεί όργανα, αυτοματισμούς και ηλεκτρικά κυκλώματα στις θερμικές εγκαταστάσεις και τις εγκαταστάσεις αερίων καυσίμων,
- κατασκευάζει, ελέγχει και συντηρεί συστήματα θερμικών εγκαταστάσεων.

Ειδικότητα: Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης Αερισμού και Κλιματισμού

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης Αερισμού και Κλιματισμού** μπορεί να:

- ακολουθεί τις τεχνικές οδηγίες και τις προδιαγραφές του μελετητή και του κατασκευαστή,
- εφαρμόζει τους κανονισμούς ασφαλείας.
- χρησιμοποιεί σωστά τα εργαλεία, τις συσκευές και τα όργανα ελέγχου,
- εργαστεί σε εγκαταστάσεις βιομηχανικής και επαγγελματικής ψύξης και εγκαταστάσεις κεντρικού και βιομηχανικού αερισμού και κλιματισμού,
- είναι ικανός να ασχοληθεί με επιτυχία στην εγκατάσταση, συντήρηση και επισκευή οικιακών και επαγγελματικών ψυγείων και ψυκτικών εγκαταστάσεων,
- είναι ικανός να ασχοληθεί με την εγκατάσταση, συντήρηση και επισκευή, τόσο τοπικών κλιματιστικών μονάδων όσο και κεντρικών κλιματιστικών εγκαταστάσεων,
- απασχοληθεί ως ελεύθερος επαγγελματίας, ως μισθωτός σε επιχειρήσεις (βιομηχανίες κατασκευής ψυγείων και κλιματιστικών, εμπορικές και εργολαβικές επιχειρήσεις συναφών δραστηριοτήτων) και ως τεχνίτης συντήρησης.

Ειδικότητα: Τεχνικός Οχημάτων

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Οχημάτων** αποκτά δεξιότητες που τον καθιστούν ικανό να εργαστεί σε διάφορους τομείς που σχετίζονται με το αυτοκίνητο, όπως:

- έλεγχο λειτουργίας, επισκευή, συντήρηση του ηλεκτρικού συστήματος αυτοκινήτου,
- έλεγχο λειτουργίας, επισκευή, συντήρηση ηλεκτρομηχανικών συστημάτων και συστημάτων αυτοματισμού του αυτοκινήτου.

Ο απόφοιτος της ειδικότητας έχει τη δυνατότητα να εργαστεί στους οργανισμούς ΔΕΚΟ – Δημόσιες υπηρεσίες, σε συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων – οχημάτων, σε βιομηχανίες παραγωγής αυτοκινήτων, σε εταιρείες εμπορίας ηλεκτρολογικών κι ηλεκτρονικών ειδών αυτοκινήτων, ως ελεύθερος επαγγελματίας.

Ειδικότητα: Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών** αποκτά γνώσεις δεξιότητες που τον καθιστούν ικανό να εργαστεί σε διάφορους τομείς που σχετίζονται με τη συντήρηση των αεροσκαφών:

- Εκτελεί σύμφωνα με τις προδιαγραφές εργασίες συντήρησης και επισκευής συστημάτων και υποσυστημάτων αεροσκαφών.
- Εφαρμόζει τα μέτρα ασφαλείας που απαιτούνται για την εκτέλεση των διαδικασιών συντήρησης αεροσκαφών.

- Επιλέγει τον απαιτούμενο εξοπλισμό για την εκτέλεση εργασιών επισκευής και συντήρησης κινητήρων και πιστοποιεί την πλοϊμότητα και την ασφαλή λειτουργία τους.

ΤΟΜΕΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ & ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ

Οι εργαζόμενοι στα Ηλεκτρολογικά και Ηλεκτρονικά επαγγέλματα χρειάζεται να διαθέτουν ευσυνειδησία, υπευθυνότητα, δυναμισμό, συνέπεια, μεθοδικότητα και τάξη κατά την εκτέλεση των εργασιών. Επίσης, απαραίτητη είναι η δεξιότητα στη σχεδίαση μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, καθώς και γνώση της νομοθεσίας που αναφέρεται στα δημόσια και ιδιωτικά έργα. Νέοι που επιζητούν μια θέση με προοπτική στην αγορά εργασίας, καθώς και τη δυνατότητα, μέσα από τα προσφερόμενα αναλυτικά προγράμματα, περαιτέρω σπουδών πρέπει να μελετήσουν τις προοπτικές που τους προσφέρουν οι ειδικότητες του συγκεκριμένου τομέα.

Οι επαγγελματίες αυτοί χρειάζεται να είναι προσεκτικοί και τακτικοί. Να διαθέτουν σταθερότητα, μεγάλη ακρίβεια και ικανότητα συντονισμού κινήσεων. Απαραίτητα είναι επίσης, το ενδιαφέρον για το αντικείμενό τους, η επινοητικότητα και ο δυναμισμός. Επιπλέον, οι επαγγελματίες αυτοί χρειάζεται να είναι ευσυνείδητοι, συνεπείς και να διαθέτουν ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλιών σε δύσκολες καταστάσεις ή αντιμετώπισης προβλημάτων τεχνικής φύσεως.

Απαραίτητη είναι ακόμη η ικανότητα εκτέλεσης απλών μαθηματικών υπολογισμών, η επιδεξιότητα στο χειρισμό εργαλείων και μηχανημάτων και η ικανότητα αντίληψης χώρου, μορφών και σχημάτων. Τέλος, οι επαγγελματίες αυτοί απαιτείται να έχουν μυϊκή δύναμη, σωματική ευλυγισία και ευκινησία.

Ειδικότητα: Τεχνικός Ηλεκτρονικών & Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων, Δικτύων & Τηλεπικοινωνιών:

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων** είναι σε θέση και μπορεί να εργαστεί ως μέλος ομάδας ή αυτόνομα ή ως υπάλληλος σε:

- βιομηχανία ή βιοτεχνία ή εταιρεία συναρμολόγησης Η/Υ,
- τεχνική εταιρεία ή συνεργείο εγκατάστασης συστημάτων Η/Υ και δικτύων,
- τεχνική εταιρεία εγκατάστασης δομημένων καλωδιώσεων για δίκτυα Η/Υ,
- υπολογιστικά κέντρα μικρών ή μεγάλων εταιρειών ή παροχές υπηρεσιών του διαδικτύου,
- καταστήματα πώλησης Η/Υ και δικτυακών προϊόντων,
- σε τεχνικές υπηρεσίες του Δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα που απασχολούνται με συντήρηση και επισκευή υπολογιστικών συστημάτων και δικτύων,
- εκτελεί τη διαδικασία εγκατάστασης (SET-UP) των μερών του Η/Υ.

Η/Υ. Εγκαθιστά Η/Υ στο χώρο εργασίας ελέγχοντας πρώτα την καταλληλότητα των γραμμών ρεύματος και των γραμμών δεδομένων,

- εγκαθιστά κάρτες δικτύου και modem.
- Θέτει σε λειτουργία και ελέγχει τον Η/Υ ή το δίκτυο που εγκατέστησε. Εκτελεί διαγνωστικά προγράμματα ελέγχου του υλικού και πραγματοποιεί δοκιμαστικούς ελέγχους,
- συνδέει τους υπολογιστές σε δίκτυο, ελέγχοντας πρώτα την καταλληλότητα των γραμμών μετάδοσης δεδομένων, την καταλληλότητα του τύπου modem και των καρτών δικτύου,
- ενημερώνει τον πελάτη για τον τρόπο χρήσης του Η/Υ ή του Δικτύου.

Επαγγελματικά Καθήκοντα:

Τα κύρια και ειδικά επαγγελματικά καθήκοντα του απόφοιτου της ειδικότητας Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων είναι να:

A. συναρμολογεί, εγκαθιστά και ελέγχει την λειτουργία Η/Υ και περιφερειακών συσκευών και δικτύων:

- επιλέγει τα κατάλληλα δομικά στοιχεία για τη συναρμολόγηση ενός Η/Υ και συναρμολογεί τα μέρη του Η/Υ,
- εγκαθιστά το λειτουργικό σύστημα,
- κατανοεί και εκτελεί με ακρίβεια τις οδηγίες του κατασκευαστή ή προϊσταμένου του για την τοποθέτηση των απαιτούμενων υλικών,
- εγκαθιστά σκληρούς δίσκους, οδηγούς CD-ROM, κ.λπ.,
- εγκαθιστά κάρτες επέκτασης (γραφικών - ήχου, κ.λπ.),
- συνδέει περιφερειακά τον Η/Υ (οθόνη, εκτυπωτή, Fax, modem, skanner, κ.λπ.),
- δηλώνει περιφερειακές συσκευές στο υπολογιστικό σύστημα και εγκαθιστά τους απαραίτητους οδηγούς,
- συνδέει όργανα μέτρησης & καταγραφής στον

B. εγκαθιστά Δομημένες Καλωδιώσεις για Δίκτυα Υπολογιστών:

- επιλέγει τα απαραίτητα καλώδια για την εγκατάσταση των δικτύων και τα κατάλληλα στοιχεία σύνδεσης με τους Η/Υ και τους τερματικούς.
- τοποθετεί σωστά τις καλωδιώσεις στα σωστά μήκη και με τους κατάλληλους τερματισμούς και μετά κάνει ομαδοποίηση σε ειδικά προστατευμένους χώρους.
- συνδέει τις καλωδιώσεις δομημένα. στους κατανεμητές σύμφωνα με τα κατασκευαστικά σχέδια.
- ελέγχει τις καλωδιώσεις και τις συνδέσεις τους.

Γ. προχωρεί σε διάγνωση, συντήρηση και επισκευή βλαβών Η/Υ, περιφερειακών και δικτύων:

- προβαίνει σε έλεγχο για τη διαπίστωση και τον εντοπισμό της βλάβης,
- αποκαθιστά βλάβες που έχουν εντοπισθεί,
- εισηγείται την προμήθεια των απαιτούμενων ανταλλακτικών ή αναλώσιμων υλικών,
- πραγματοποιεί περιοδικά συντήρηση σύμφωνα με τις οδηγίες των κατασκευαστών ή του προϊσταμένου του και αντικαθιστά τα αναλώσιμα υλικά,
- αποθηκεύει αναλώσιμα, υλικά, ανταλλακτικά.

Δ. κάνει τις εγκαταστάσεις και ρυθμίσεις προγραμμάτων που είναι απαραίτητες για την καλύτερη απόδοση απλών Η/Υ, συνδέσεις περιφερειακών ή Δικτύων (Λειτουργικά Συστήματα, αυτοματισμοί γραφείου, υποστήριξη χρηστών):

- εγκαθιστά το λειτουργικό σύστημα του Η/Υ, τους οδηγούς των περιφερειακών ή το λειτουργικό σύστημα του Δικτύου (Διαμορφώνει "δικαιώματα" στο Δίκτυο,

εγκαθιστά εφαρμογές δικτύου κλπ.).

- εκτελεί τις απαραίτητες ρυθμίσεις στα προγράμματα ώστε να ανταποκρίνονται αποδοτικότερα στο περιβάλλον εργασίας και ελέγχει την καλή συμπεριφορά τους στις συνθήκες εργασίας,
- προβαίνει στις απαραίτητες προσαρμογές των προγραμμάτων όταν γίνεται τροποποίηση του περιβάλλοντος ή αλλαγή δικαιωμάτων χρηστών,
- ενημερώνει τους χρήστες για τα βασικά στοιχεία του λειτουργικού περιβάλλοντος του συστήματος και τις ρυθμίσεις που έκανε.

Ε. χειρίζεται προγράμματα διαχείρισης του Διαδικτύου και ρυθμίζει τον Η/Υ στα παραπάνω προγράμματα.

Επίσης ως **Τεχνικός Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών** μπορεί να εργαστεί ως μέλος ομάδας ή αυτόνομα ή ως υπάλληλος σε:

- βιομηχανία ή βιοτεχνία κατασκευής, συναρμολόγησης, συντήρησης και επισκευής ηλεκτρονικών συσκευών καταναλωτικού χαρακτήρα ή ραδιοτηλεοπτικών συσκευών οικιακής χρήσης (όπως στερεοφωνικών συστημάτων, τηλεοράσεων, δεκτών ραδιοφωνίας, τηλεφωνίας, κ.λπ.),
- εταιρεία ή εργαστήριο επισκευής ή και εγκατάστασης συσκευών ήχου και εικόνας, καθώς και εγκατάστασης κεντρικών κεραιών (επίγειων ή/και δορυφορικών) τηλεόρασης,
- σε καταστήματα πώλησης ηλεκτρονικών συσκευών ήχου και εικόνας, καθώς και ηλεκτρονικών εξαρτημάτων πάσης φύσεως,
- διαβάζει το ηλεκτρονικό διάγραμμα απλών κυκλωμάτων και τα αντίστοιχα κατασκευαστικά δεδομένα (data sheets).
- αναγνωρίζει τα επιμέρους εξαρτήματα, που αποτελούν το κύκλωμα και τα επιλέγει για την συναρμολόγηση ή επισκευή του κυκλώματος,
- αναγνωρίζει τις βαθμίδες των συσκευών και των μηχανημάτων και μπορεί να προβαίνει στην αντικατάσταση τους όταν αυτό απαιτείται,
- σε ραδιοφωνικούς & τηλεοπτικούς σταθμούς,
- σε εταιρεία σταθερής και κινητής τηλεφωνίας.

Επαγγελματικά καθήκοντα:

Το επάγγελμα του Τεχνικού Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών περιλαμβάνει τα εξής κύρια και ειδικά επαγγελματικά καθήκοντα:

αναγνωρίζει, διαβάζει, κατασκευάζει και ελέγχει με βάση κατάλληλες οδηγίες απλά ηλεκτρονικά κυκλώματα, που αποτελούν τμήμα ευρύτερων ηλεκτρονικών διατάξεων, χρησιμοποιώντας αναλογικά και ψηφιακά εξαρτήματα, καθώς και διατάξεις μηχανουργικής τεχνολογίας,

ελέγχει και συντηρεί ηλεκτρονικές οικιακές και καταναλωτικού χαρακτήρα συσκευές. Επίσης ανιχνεύει και επισκευάζει τις βλάβες τους:

- μπορεί να αποκαλύψει το εσωτερικό του μηχανήματος και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα διαγνωστικά μηχανήματα να εντοπίσει και να προβεί σε πρώτη εκτίμηση της βλάβης,
- συντηρεί τη συσκευή και αποκαθιστά την βλάβη,
- ενημερώνει τον πελάτη για την βλάβη και για τον περαιτέρω χειρισμό της συσκευής.

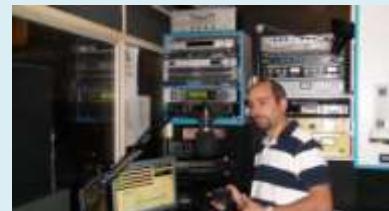

εγκαθιστά, ρυθμίζει και συντηρεί ραδιοτηλεοπτικές συσκευές καταναλωτικού χαρακτήρα:

- εγκαθιστά κάθε εμπορική και καταναλωτικού χαρακτήρα ραδιοτηλεοπτική συσκευή, προβαίνοντας στις απαραίτητες ηλεκτρολογικές ή άλλες συνδέσεις και εφαρμογές,
- μπορεί να συντηρεί και να συμβουλεύει τον ιδιοκτήτη για την χρήση και τους αναγκαίους χειρισμούς.

Τοποθετεί, ρυθμίζει, ελέγχει, συντηρεί και επισκευάζει εγκαταστάσεις κεραιών επίγειας ή και δορυφορικής λήψης κατόπιν οδηγιών:

- διαβάζει και αντιλαμβάνεται τα χαρακτηριστικά του δορυφόρου που είναι απαραίτητα για την εγκατάσταση, στην οποία θα προβεί (κατεύθυνση δορυφόρου, ισχύς, πόλωση δέσμης, κ.λπ.),
- επιλέγει, τοποθετεί, ρυθμίζει και ελέγχει εγκαταστάσεις κεραιών επίγειας ή και δορυφορικής λήψης,
- συντηρεί και επισκευάζει τις παραπάνω συσκευές, πάντοτε με την κατάλληλη καθοδήγηση,
- μπορεί να συντονίσει το δορυφορικό δέκτη και να εξηγεί στον πελάτη τη χρήση του,
- χρησιμοποιεί το πεδιόμετρο και επιλέγει την κατάλληλη κεραία,
- μπορεί να τοποθετεί την κεραία είτε είναι επίγειας λήψης είτε δορυφορικής, εξασφαλίζοντας το σωστό προγραμματισμό (για επίγεια και για τη δορυφορική) και κλίση (για τη δορυφορική),
- μπορεί να συνδέει την κεραία με τον δορυφορικό δέκτη (RF tuner) και τον δορυφορικό με τον τηλεοπτικό δέκτη επιλέγοντας και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εξαρτήματα όπως : ενίσχυση, καλώδιο, διακλαδωτή, ενδιάμεσες και τερματικές πρίζες,
- επισκευάζει τις βλάβες της κεραίας ή του tuner, εφόσον είναι εφικτό.

μπορεί να εργασθεί σε ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς στην παραγωγή και μετάδοση του ραδιοτηλεοπτικού σήματος:

- βοηθάει τον χειριστή (ως βοηθός χειριστής) των μηχανημάτων Εγγραφής, Επεξεργασίας και Μετάδοσης ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων,
- μπορεί με κατάλληλη μετεκπαίδευση να αποκτήσει την επάρκεια για χειρισμό, ρύθμιση και απλή ημερήσια συντήρηση των παραπάνω μηχανημάτων.

συντάσσει οικονομικές και τεχνικές εκθέσεις εφόσον του ζητηθεί.

Ειδικότητα: Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων.

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων** μπορεί να:

- σχεδιάζει και να κατασκευάζει ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις κτιρίων και βιομηχανικών χώρων με κυκλώματα: φωτισμού, συσκευών, γειώσεων, αλεξικέραυνων, θέρμανσης, ανελκυστήρων, πινάκων κίνησης και φωτισμού, αυτοματισμών κίνησης (συμβατικών ή με PLC),
- μετράει και ελέγχει την ασφαλή λειτουργία της ηλεκτρικής εγκατάστασης και συσκευών,
- συντηρεί, εντοπίζει και επισκευάζει βλάβες ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και μηχανών,
- βελτιώνει και εκσυγχρονίζει την εγκατάσταση με σύγχρονη τεχνολογία.

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων** μπορεί να εργαστεί ως:

- ελεύθερος επαγγελματίας εγκαταστάτης με δικό του πελατολόγιο,

- ειδικευμένος τεχνικός σε συνεργεία μεγάλων κατασκευών,
- ιδιοκτήτης ή ειδικευμένος πωλητής σε καταστήματα ηλεκτρολογικών ειδών ή ιδιοκτήτης καταστήματος,
- δημόσιος υπάλληλος, σαν συντηρητής, σε ΟΤΑ, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ με διαγωνισμούς (π.χ. ΟΤΕ, ΔΕΗ, Νοσοκομεία, Μουσεία, Αθλητικά κέντρα),
- ιδιωτικός υπάλληλος (π.χ. τεχνίτης ηλεκτρολόγος συντήρησης εργοστασίων, ξενοδοχείων, κλινικών, συγκροτημάτων, κ.λπ.),
- ηλεκτροτεχνίτης σε εγκαταστάσεις και συντηρήσεις ανελκυστήρων και ηλεκτρογερανών.

Ειδικότητα: Τεχνικός Αυτοματισμού.

Οι μαθητές μαθαίνουν:

- να κατασκευάζουν ηλεκτρικούς αυτοματισμούς με κλασικά ηλεκτρολογικά υλικά όπως ρελέ, και στον προγραμματισμό των «Προγραμματιζόμενων Λογικών Ελεγκτών» (PLC), αλλά και με σύγχρονους τρόπους χρησιμοποιώντας αισθητήρες –ηλεκτρονικά ισχύος και μικροελεγκτές – μικροεπεξεργαστές,
- να σχεδιάζουν προγράμματα αυτοματισμού σε ειδικές γλώσσες (όπως LADDER, Λίστα Εντολών, Λογικά Διαγράμματα),
- να υλοποιούν κατασκευές με την βοήθεια αισθητήρων και προγραμματιζόμενων ελεγκτών (ρομπότ).

Οι απόφοιτοι των Τμημάτων Αυτοματισμού μπορούν να εργαστούν ως υπάλληλοι, ελεύθεροι επαγγελματίες ή και επιχειρηματίες στους ακόλουθους τομείς:

- στη βελτίωση της απόδοσης βιομηχανικών και άλλων παραγωγικών μονάδων (αύξηση της παραγωγής, βελτίωση της ποιότητας, μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, προστασία περιβάλλοντος, απαλλαγή των ανθρώπων από επικίνδυνες και κοπιαστικές εργασίες),
- στον έλεγχο οχημάτων και κυκλοφορίας (ναυτιλία, αεροπλάνα, αυτοκίνητα, τρένα, ασφαλής και άνετη πορεία, αποφυγή αυτοχημάτων, μείωση χρόνου διαδρομής, οικονομία ενέργειας, προστασία περιβάλλοντος, βελτίωση της ποιότητας ζωής στα αστικά κέντρα),
- στα αυτόματα συστήματα διαχείρισης κτιρίων (έξυπνα κτίρια, ρύθμιση θερμοκρασίας, υγρασίας, φωτισμού και φωτεινότητας, εξοικονόμηση ενέργειας, έλεγχος συσκευών),
- στους ιατρικούς αυτοματισμούς,
- στον ποιοτικό έλεγχο, συντήρηση εξοπλισμού και διασφάλιση ποιότητας,
- στα πληροφορικά συστήματα για λήψη αποφάσεων [Πληροφορικά Συστήματα Εξόρυξης Δεδομένων για Μάρκετινγκ και Προώθηση Προϊόντων (Data Mining Information Systems for Database Marketing - Data Segmentation - Data Analysis) Πληροφορικά Συστήματα Διοίκησης και Διασφάλισης Ποιότητας, Logistics],
- στα συστήματα Ασφάλειας και Ελέγχου Πρόσβασης Χώρων,
- στην εκπαίδευση, έρευνα και μεταφορά τεχνογνωσίας,
- στα βιομηχανικά δίκτυα και δίκτυα πραγματικού χρόνου,
- στην εποπτεία και έλεγχο διαχείρισης φυσικών πόρων (βιολογικοί καθαρισμοί, απόβλητα, επικίνδυνα φορτία, αέριοι ρύποι), στην παραγωγή και διοχέτευση πρώτων υλών και στην στη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας,
- στις τηλεπικοινωνίες, στις ανθρωποιστικές επιστήμες και της ιατρικής (π.χ. βηματοδότης καρδιάς) και τέλος στην ανάπτυξη συστημάτων ρομποτικής κ.α.

ΤΟΜΕΑΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

Τα επαγγέλματα του τομέα χαρακτηρίζονται από ευστροφία, κριτική ικανότητα, πολύ καλή αντίληψη του χώρου και του όγκου, τεχνική αντίληψη, δυνατότητα εντοπισμού και επιλογής μεταξύ εναλλακτικών λύσεων, μαθηματική και υπολογιστική ικανότητα, ευκολία στη χρήση πινάκων και κανονισμών, εξοικείωση με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και με την αγορά εργασίας στον τομέα των δομικών υλικών, γνώση των υλικών και των νέων τεχνικών εφαρμογών, όπως τα γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (ΓΣΠ) που αποτελούν μια όλο και περισσότερο εφαρμοζόμενη, από κρατικούς ή ιδιωτικούς φορείς, τεχνολογία αιχμής με πάρα πολλές εφαρμογές. Χρειάζονται, επίσης, ηγετικές ικανότητες και ικανότητα διοίκησης προσωπικού για τις δραστηριότητες κατασκευής ή επίβλεψης των έργων. Προϋποθέτουν τέλος περιβαλλοντική ευαισθησία και ενδιαφέρον για το δομημένο περιβάλλον. Ειδικά στις ασφυκτικά δομημένες ελληνικές πόλεις με το γηρασμένο κτιριακό απόθεμα, η γνώση των μεθόδων της αειφόρου ανάπτυξης μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων.

Έφηβοι με δημιουργική φαντασία, καλαισθησία, παρατηρητικότητα και κλίση στο σχέδιο έχουν τη δυνατότητα να σταδιοδρομήσουν στον τομέα Δομικών έργων, δομημένου περιβάλλοντος και αρχιτεκτονικού σχεδιασμού.

Ειδικότητα: Τεχνικός Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής** μπορεί να εργαστεί ως:

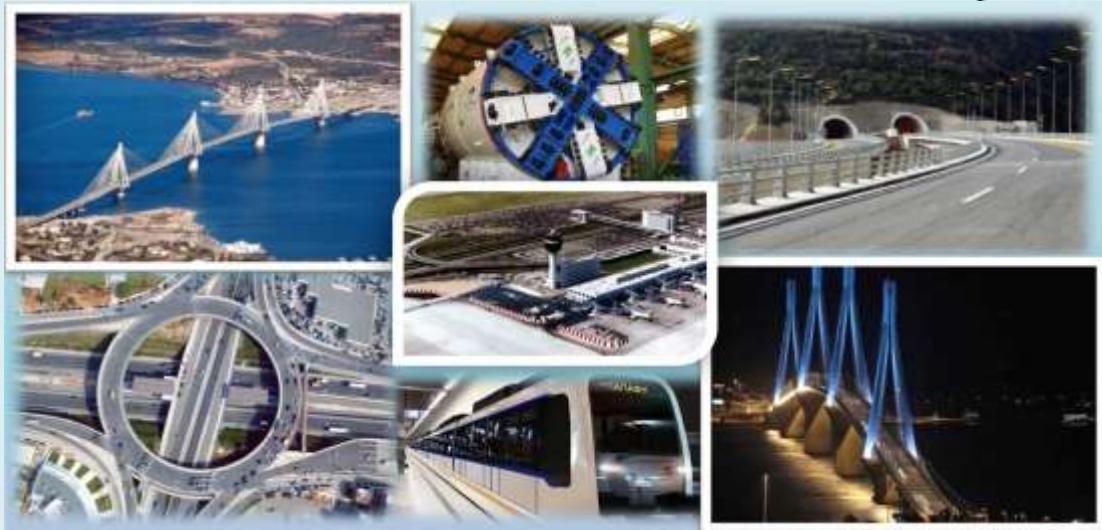
- τεχνίτης εργοδηγός σε έργα πολιτικού μηχανικού, που αφορούν ανέγερση κτιρίων, ανακαινίσεις – συντηρήσεις, ή έργα υποδομών (δρόμοι, γέφυρες, μετρό κλπ)
- ελεγκτής ποιοτικού ελέγχου κατασκευών,
- εκτιμητής κόστους,
- σχεδιαστής,
- τεχνικός τοπογραφίας και χαρτογράφησης περιοχών,
- εργαζόμενος γενικών καθηκόντων στις κατασκευές ή σε αντιπροσωπείες πώλησης οικοδομικών υλικών,
- εργαζόμενος στο Εθνικό Κτηματολόγιο.
- τεχνικός συστημάτων G.I.S. σε Ο.Τ.Α. των Δήμων της χώρας ή ιδιωτικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

** Ευχαριστούμε θερμά την Εκπαιδευτικό Αρχιτέκτων Μηχανικό Τζιάτζιου Αλεξάνδρα (7^ο ΕΠΑ.Λ. Θεσσαλονίκης) για την συμβολή της στην παρουσίαση του τομέα Δομικών Έργων, Δομημένου Περιβάλλοντος & Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού.

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Τεχνικός Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής μπορεί να:

- σχεδιάζει αρχιτεκτονικά σχέδια καθώς και αναπτύγματα οπλισμών φερόντων στοιχείων ενός κτιρίου,
- χρησιμοποιεί τα όργανα της τοπογραφίας για εμβαδομέτρηση και αποτύπωση ενός οικοπέδου – περιοχής,
- εξοικειώθει με την κατασκευή ξυλότυπων και τοποθέτηση σιδηρού οπλισμού στα φέροντα στοιχεία της κατασκευής,
- εκτελεί προμετρήσεις και επιμετρήσεις υλικών και εργασιών για τον προϋπολογισμό του έργου,
- γνωρίζει τα δικαιολογητικά και τη σύνταξή τους για την έκδοση μίας οικοδομικής άδειας,
- γνωρίζει τη διαδικασία έκδοσης Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου
- υπολογίζει απλές ασκήσεις αντοχής φερόντων στοιχείων της κατασκευής,
- σχεδιάζει μέσω H/Y αρχιτεκτονικά σχέδια.
- χρησιμοποιεί λογισμικά ΓΣΠ (Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών) εισάγοντας δεδομένα από το διαδίκτυο ή από μετρήσεις πεδίου, να πραγματοποιεί εργασίες γεωαναφοράς, ψηφιοποίησης, να επιλύει απλά χωρικά ερωτήματα και να δημιουργεί (ψηφιακές) χαρτογραφικές συνθέσεις.

ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άτομα με ενδιαφέροντα και κλίση στα οικονομικά θα πρέπει να εξετάσουν την προοπτική σταδιοδρομίας στις ειδικότητες του τομέα Διοίκησης και Οικονομίας της τουριστικής βιομηχανίας, στα τμήματα της διοίκησης και της οικονομικής διαχείρισης τους.

Ένα από τα σημαντικότερα προσόντα ενός υπαλλήλου, για παράδειγμα της τουριστικής βιομηχανίας, που εργάζεται σε οποιονδήποτε τομέα της, είναι η ευγένειά του, η οργανωτικότητά του και η διαπραγματευτική του ικανότητα. Οι υπάλληλοι αυτοί βρίσκονται σε συνεχή επαφή με ανθρώπους από διάφορες χώρες. Πρέπει να γνωρίζουν τουλάχιστον δύο γλώσσες ενώ πρέπει επίσης να είναι ενήμεροι και σε θέση να παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με την ιστορία, τον πολιτισμό, τα ήθη, τα έθιμα και τα αξιοθέατα της ευρύτερης περιοχής.

Ειδικότητα: Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων.

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων** μπορεί να εργαστεί σε τουριστικές επιχειρήσεις π.χ. ξενοδοχεία με αρμοδιότητες όπως να:

- βοηθά στο τμήμα υποδοχής του ξενοδοχείου κατά την άφιξη και αναχώρηση των πελατών,
- καταγράφει τα στοιχεία των πελατών στα κατάλληλα έντυπα του τμήματος υποδοχής,
- χειρίζεται το σύγχρονο εξοπλισμό του γραφείου υποδοχής,
- ταξινομεί και αρχειοθετεί εισερχόμενα και εξερχόμενα έγγραφα,
- διευκολύνει την επαφή ανάμεσα στα τμήματα του ξενοδοχείου,

Συμπερασματικά, ο απόφοιτος της ειδικότητας **Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων** μπορεί να απασχοληθεί κυρίως σε τουριστικά συγκροτήματα, ξενοδοχειακές μονάδες, κάμπινγκ, κατασκηνώσεις, τουριστικά γραφεία.

- ταξινομεί τα παραστατικά που εκδίδουν τα τμήματα εκμετάλλευσης του ξενοδοχείου και τα προωθεί στο τμήμα Λογαριασμών Πελατών,
- διεκπεραιώνει εξωτερικές εργασίες.
- παρέχει πληροφορίες σχετικά με τουριστικά αξιοθέατα της περιοχής που εργάζεται,
- εξυπηρετεί τους πελάτες στα επισιτιστικά τμήματα του ξενοδοχείου, ως βοηθός του ειδικευμένου προσωπικού.

Ειδικότητα: Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης είναι ο επαγγελματίας που εφαρμόζει την επιστήμη και τις τεχνικές του Marketing. Ένας εξειδικευμένος Marketing Manager αναλαμβάνει να ικανοποιεί τις ανάγκες κάθε πελάτη και να προωθεί τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της επιχείρησης στην αγορά, μέσα από την έρευνα της αγοράς, την ανάλυση του ανταγωνισμού, την βελτίωση των παροχών, την τιμολόγηση, τη διαφήμιση, τη διανομή κ.α.

Ο έντονος ανταγωνισμός και οι αδιάκοπες εναλλαγές στην αγορά καθιστούν το Marketing ως τον πλέον βασικό παράγοντα για την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας κάθε επιχείρησης, ανεξαρτήτως μεγέθους ή κλάδου. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών ο πτυχιούχος της ειδικότητας: «Εμπορίας και Διαφήμισης (Marketing)» των ΕΠΑΛ:

α) καταρτίζεται σε όλες τις απαραίτητες γνώσεις που χρειάζονται για να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του χώρου. Έτσι είναι σε θέση να:

- διεξάγει έρευνες αγοράς, συλλέγοντας πρωτογενή και δευτερογενή στοιχεία,
- επεξεργάζεται στοιχεία και πληροφορίες που αφορούν στον κλάδο, στον καταναλωτή, στον ανταγωνισμό, στα διαφημιστικά μέσα και στην αποτελεσματικότητά τους, εξάγοντας χρήσιμα συμπεράσματα,
- αναλύει τις τάσεις της αγοράς και τη δυναμική της επιχείρησης και να διατυπώνει προβλέψεις για τη μελλοντική πορεία της επιχείρησης,
- καταρτίζει και διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό (budget) του marketing της επιχείρησης, κατανέμοντας πόρους στις διάφορες δραστηριότητες,
- συμμετέχει σε διαδικασίες σχεδιασμού, ανάπτυξης, δοκιμής και εισαγωγής νέων προϊόντων στην αγορά,
- προτείνει στρατηγικές τιμολόγησης των προϊόντων της επιχείρησης,
- εμπλέκεται στις προσωπικές πωλήσεις των προϊόντων, ακολουθώντας ειδικές τεχνικές πωλήσεων,
- εφαρμόζει τεχνικές προώθησης των πωλήσεων και να εφαρμόζει πρακτικές δημοσίων σχέσεων,
- προτείνει διαφημιστικά concepts για την επιχείρηση και τα προϊόντα της,
- επικοινωνεί με συνεργαζόμενες επιχειρήσεις (διαφημιστικές εταιρείες, δημιουργικά γραφεία, γραφεία δημοσίων σχέσεων, τυπογράφους, media shops, εταιρείες ερευνών, κ.ά.)

β) μπορούν να εργαστούν σε :

- εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις,
- εταιρείες παροχής υπηρεσιών (ασφαλιστικές εταιρείες, ιδιωτικές και δημόσιες κλινικές και νοσοκομεία, ξενοδοχεία, τουριστικά γραφεία, εταιρείες τηλεπικοινωνιών, κ.ά.),
- τράπεζες,
- δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς,
- μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς,
- διαφημιστικές εταιρείες,
- εταιρείες δημοσίων σχέσεων,
- εταιρείες ερευνών αγοράς και δημοσκοπήσεων,
- media shops,
- εφημερίδες και περιοδικά, ραδιόφωνο, τηλεόραση,
- εταιρείες web design και e-commerce.

Ειδικότητα: Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών** μπορεί να εργαστεί στα παρακάτω ενδεικτικά επαγγέλματα:

ως υπάλληλος οικονομικών υπηρεσιών, με αρμοδιότητες να:

- να τηρεί λογιστικά βιβλία Α' κατηγορίας και ΚΒΣ,
- εκδίδει, συγκεντρώνει, ελέγχει και κωδικοποιεί τα παραστατικά του λογιστηρίου της Οικονομικής μονάδας σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΒΣ,
- παρακολουθεί την κίνηση λογαριασμών των πελατών,
- φροντίζει να εισπράττει λογαριασμούς και να εξοφλεί οφειλές,
- διεκπεραιώνει τραπεζικές εργασίες καθώς και εργασίες σχετικές με τα ασφαλιστικά ταμεία,
- παρακολουθεί τα αποθέματα διαφόρων αγαθών (εμπορευμάτων, πρώτων υλών, κ.λπ.),
- συμμετέχει στη διενέργεια απογραφής καθώς και στην κατάρτιση προϋπολογισμού της οικονομικής μονάδας.

Ως υπάλληλος διοικητικών υπηρεσιών με αρμοδιότητες να:

- συντάσσει, δακτυλογραφεί και διεκπεραιώνει αλληλογραφία, εκθέσεις, αναφορές και κάθε είδους έντυπα,
- ταξινομεί και αρχειοθετεί εισερχόμενα και εξερχόμενα έγγραφα,
- οργανώνει και διεκπεραιώνει συσκέψεις, ταξίδια, συναντήσεις και συνεντεύξεις ανωτέρων στελεχών,
- συγκεντρώνει οικονομικές πληροφορίες από όλα τα τμήματα,
- διεκπεραιώνει δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων.

Συμπερασματικά, ο υπάλληλος οικονομικών και διοικητικών υπηρεσιών μπορεί να απασχοληθεί κυρίως σε οικονομικές υπηρεσίες υπουργείων, τράπεζες, εταιρείες και λογιστικά γραφεία, χρηματιστηριακά γραφεία, ασφαλιστικά ταμεία, κ.ά.

Ειδικότητα: Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού

Ο κλάδος των Logistics γνωρίζει συνεχή ανάπτυξη, καθώς πρόκειται για τομέα νευραλγικό για την ομαλή λειτουργία, την κερδοφορία και την καλή εικόνα μιας επιχείρησης. Η αποτελεσματική οργάνωση, ο συντονισμός και η διοίκηση της ροής των προϊόντων και πληροφοριών στην εφοδιαστική αλυσίδα, αποτελεί το αντικείμενο του στελέχους Logistics. Το στέλεχος Logistics έχει την ευκαιρία να εργαστεί σε Εταιρείες Προμηθειών, Ναυτιλιακές Επιχειρήσεις, Εμπορικές Εταιρείες, Αλυσίδες Καταστημάτων, Μεταφορικές Εταιρείες, ως Ελεύθερος επαγγελματίας κτλ., ενώ η εφοδιαστική, η οργάνωση αποθηκών και μεταφορών, ο ποιοτικός έλεγχος, η τυποποίηση και συσκευασία των προϊόντων κλπ. είναι μαθήματα της ειδικότητας.

Ο Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού:

- είναι υπεύθυνος για τη σύνταξη καταστάσεων παραγγελιών προϊόντων και την οργάνωση της εκτέλεσής των,
- ασχολείται με τη φόρτωση και την αποστολή των παραγγελιών, ώστε να αποφεύγονται τυχόν λάθη και παραλήψεις,
- ελέγχει την ποιότητα και τη σωστή συσκευασία των ειδών που παραλαμβάνει,
- κωδικοποιεί τα είδη και οργανώνει τους αποθηκευτικούς χώρους ώστε να είναι εύκολη η εισαγωγή και εξαγωγή των ειδών,
- φροντίζει να συμφωνεί η λογιστική με τη φυσική απογραφή,
- οργανώνει και επιβλέπει την επιστροφή ακατάλληλων προϊόντων και παρακολουθεί τις ημερομηνίες λήξης,
- οφείλει να καταρτίζει τον οικονομικό προϋπολογισμό των προγραμματισμένων αγορών για δεδομένο χρονικό διάστημα.

ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Νέοι με υπευθυνότητα, περιβαλλοντική συνείδηση, δημιουργικότητα, σεβασμό στο περιβάλλον, με εκσυγχρονιστικές απόψεις και τόλμη από την επαρχία θα πρέπει να εξετάσουν την προοπτική σταδιοδρομίας τους στον τομέα Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος και την προοπτική σταδιοδρομίας τους στον πρωτογενή τομέα παραγωγής.

Οι απόφοιτοι των ειδικοτήτων του τομέα έχουν τη δυνατότητα να ασχολούνται με νέους τρόπους και μεθόδους παραγωγής ζωοκομικών και γεωργικών προϊόντων, με τις διαδικασίες της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, με τη διακίνηση, συντήρηση, τυποποίηση, εμπορία και διαχείριση των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και ζωοτροφών, καθώς και την προστασία και αναπαραγωγή των γεωργικών προϊόντων και του ζωικού κεφαλαίου.

Οι επαγγελματίες στον τομέα αυτό έχουν τη δυνατότητα ανάπτυξης και μετάδοσης γνώσεων στη διαδικασία της δυναμικής φυτοπαραγωγής ιδιαίτερα στη βιολογική καλλιέργεια λαχανικών, αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, δενδροκομικών καλλιεργειών, καθώς και στην ανάπτυξη καινοτόμων καλλιεργειών.

Ειδικότητα: Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής** αναμένεται να αποκτήσει κατά την εκπαίδευσή του τις ακόλουθες γνώσεις και να εκτελεί τα παρακάτω επαγγελματικά έργα:

- να γνωρίζει τις βασικές αρχές της λειτουργίας του φυσικού περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων, τις αξιοποιήσιμες δυνατότητές του και τους τρόπους εμπορικής τους διαχείρισης, συντήρησης και επέκτασής του (δρυμοί, βιότοποι, κ.λπ.),
- να προστατεύει τους φυσικούς πόρους και το περιβάλλον,
- να εκτελεί αυτόνομη επιχειρηματική παραγωγή βασικών φυτικών προϊόντων (να προετοιμάζει το έδαφος για φυτεύσεις ή σπορές, να φυτεύει, λιπαίνει, καλλιεργεί και αρδεύει την παραγωγή του, να συλλέγει και να αποθηκεύει την παραγωγή του, να χειρίζεται, επισκευάζει και συντηρεί τα σκεύη και τα εργαλεία του, κ.λπ.),
- να εκτιμά το είδος και την ποσότητα της παραγωγής που θα καλλιεργήσει σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς, του καιρού, του μεγέθους και της θέσης της επιχείρησης,
- να επιλέγει τη γη που θα καλλιεργήσει, να καθορίζει το χρόνο άροσης και να εκτελεί ειδικές τεχνικές εργασίες κατεργασίας και συντήρησης του εδάφους,
- να επιλέγει και να αγοράζει τύπους και ποσότητες από σπόρους ή άλλο πολλαπλασιαστικό υλικό που θα χρησιμοποιήσει, τα λιπάσματα και τον εξοπλισμό.
- να εκτελεί βασικές εργασίες φυτοπροστασίας και ζιζανιοκτονίας, με συμβατικές κυρίως μεθόδους (αναγνώριση βασικών συμπτωμάτων ασθενειών, διάκριση γεωργικών φαρμάκων και σκευασμάτων),
- να εκτελεί βασικές εργασίες λίπανσης (προσδιορισμός των λιπαντικών απαιτήσεων μιας καλλιέργειας, σχεδιασμός προγράμματος λίπανσης, εφαρμογής λιπασμάτων, κ.λπ.),
- να εκτελεί βασικές εργασίες συλλογής και αποθήκευσης των προϊόντων του (χειρισμός πρώτης ύλης και εξοπλισμού, διαλογή, τυποποίηση μεταφοράς, κ.λπ.),
- να εφαρμόζει τις βασικές αρχές της βιολογικής γεωργίας,
- να χειρίζεται και να συντηρεί βασικά γεωργικά μηχανήματα και μηχανήματα κατεργασίας εδάφους,
- να εκτελεί βασικές εργασίες συντήρησης εγκαταστάσεων και εξοπλισμού,
- να τηρεί βασικούς κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στον εργασιακό του χώρο,
- να υπολογίζει το κόστος και το κέρδος και να εκτιμά την μελλοντική του παραγωγή (στοιχεία εκτιμητικής),
- να γνωρίζει και να χρησιμοποιεί τους βασικούς κανόνες της γεωργικής οικονομίας,
- να αποκτήσει επιχειρηματική συνείδηση.

Ειδικότητα: Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής** αναμένεται να αποκτήσει κατά την εκπαίδευσή του τις ακόλουθες γνώσεις και να εκτελεί τα παρακάτω επαγγελματικά έργα:

- να γνωρίζει τις βασικές αρχές της λειτουργίας του φυσικού περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων, τις αξιοποιήσιμες δυνατότητές του και τους τρόπους εμπορικής τους διαχείρισης, συντήρησης και επέκτασής τους (δρυμοί, βιότοποι, κ.λπ.),
- να προστατεύει τους φυσικούς πόρους και το περιβάλλον,
- να διακρίνει τις κυριότερες φυλές ή τα υβρίδια που εκτρέφονται κατά κλάδο της ζωικής παραγωγής και να τις/τα συνδέει με τις παραγωγικές τους ικανότητες,
- να αναγνωρίζει τα διάφορα παραγωγικά στάδια και τον βιολογικό κύκλο των κατά κλάδο εκτρεφόμενων ειδών. Για τα θηλαστικά (περίοδος οχειών, κυοφορία, τοκετός – γαλακτοπαραγωγή, ανάπτυξη, πάχυνση κλπ), τα πτηνά (επώαση – εκκόλαψη, ανάπτυξη, αυγοπαραγωγή ή κρεοπαραγωγή), τη μέλισσα, τον μεταξοσκώληκα, τα σαλιγκάρια και τα λοιπά ζώα,
- να γνωρίζει τα διάφορα συστήματα εκτροφής των κατά κλάδο εκτρεφόμενων ειδών,
- να εφαρμόζει τη σήμανση των ζώων όταν και όπου αυτή είναι απαραίτητη,
- να διακρίνει τις διάφορες εγκαταστάσεις ανάλογα με την χρήση τους και να κατέχει βασικά στοιχεία για την κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση αυτών των εγκαταστάσεων,
- να διακρίνει και να γνωρίζει τη λειτουργική σημασία ενός αμελκτηρίου, εργαστηρίου τεχνητής σπερματέγχυσης, εκκολαπτηρίου, σφαγίου, παρασκευαστηρίου ζωοτροφών, μελισσοκομικού εργαστηρίου κ.α., καθώς και τον εξοπλισμό που συνοδεύει τα παραπάνω,
- να εφαρμόζει τους βασικούς κανόνες διατροφής και υγιεινής μιας εκμετάλλευσης ζωικής παραγωγής (ανάλογα με το είδος της) καθώς και του απαιτούμενου εξοπλισμού κατά περίπτωση,
- να γνωρίζει τα είδη και τις ποικιλίες των καλλιεργούμενων κτηνοτροφικών φυτών,
- να γνωρίζει τους τρόπους παρασκευής συντήρησης και αποθήκευσης ζωοτροφών,
- να εφαρμόζει τις εκάστοτε προϋποθέσεις για οικολογική – βιολογική εκτροφή κατά κλάδο ζωικής παραγωγής,
- να εφαρμόζει τους κανόνες υγιεινής στους χώρους εκτροφής των ζώων, στους χώρους συλλογής των ζωικών προϊόντων και στους χώρους αποθήκευσής τους,
- να γνωρίζει τις βασικές αρχές διαχείρισης των αποβλήτων και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από την άσκηση της δραστηριότητας της ζωικής παραγωγής,
- να εφαρμόζει τις βασικές αρχές υγιεινής και πρωτογενούς υγειονομικής περίθαλψης,
- να διακρίνει τις επιπτώσεις εκείνες που καθιστούν αναγκαία την αναζήτηση βοήθειας εξειδικευμένου επιστήμονα ή τεχνικού για επίλυση προβλημάτων της εκμετάλλευσης,
- να παρεμβαίνει σε όλες τις φάσεις ανάπτυξης του μελισσού και να παρέχει τις κατάλληλες φροντίδες στο μελίσσι,
- να χειρίζεται τα σύγχρονα και κατάλληλα εργαλεία ενός μελισσοκομικού εργαστηρίου για την παραγωγή όλων των μελισσοκομικών προϊόντων,
- να χρησιμοποιεί αυγά μεταξοσκωλήκων και να επιτυγχάνει την εκτροφή των προνυμφών τους. Να φροντίζει τη σωστή διατροφή των μεταξοσκωλήκων και να εφαρμόζει τα προληπτικά μέτρα υγιεινής στην εκτροφή,
- να τηρεί βασικούς κανόνες ασφάλειας στον εργασιακό χώρο,
- να εκτελεί βασικές εργασίες συντήρησης εγκαταστάσεων και εξοπλισμού,
- να εφαρμόζει τις βασικές αρχές και εργασίες μεταποίησης των ζωικών προϊόντων.

Ειδικότητα: Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου** αναμένεται να αποκτήσει, κατά την εκπαίδευση του, τις ακόλουθες γνώσεις και να εκτελεί τα παρακάτω επαγγελματικά έργα:

- να γνωρίζει τις βασικές αρχές της λειτουργίας του φυσικού περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων, τις αξιοποίησμες δυνατότητές τους και τους τρόπους εμπορικής διαχείρισης, συντήρησης και επέκτασής τους (δρυμοί, βιότοποι κ.λπ.),
- να προστατεύει τους φυσικούς πόρους και το περιβάλλον,
- να γνωρίζει και να εφαρμόζει τις καλλιεργητικές τεχνικές για δένδρα θάμνους, άνθη και χλοοτάπητες,
- να αναγνωρίζει τα φυτά που χρησιμοποιούνται στην κηποτεχνία.
- να αναγνωρίζει τα υλικά άρδευσης,
- να αναγνωρίζει τα υλικά συνδεσμολογίας σωλήνων (μεταλλικών, pvc, πολυαιθυλενίου),
- να εκτελεί βασικούς φυτωριακούς χειρισμούς και τεχνικές φύτευσης,
- να εκτελεί βασικούς χειρισμούς για τις ανθοκηπευτικές καλλιέργειες,
- να χρησιμοποιεί τις βασικές αρχές αρχιτεκτονικής του τοπίου,
- να σχεδιάζει μικρά έργα διαμόρφωσης τοπίου (χειρωνακτικά - ηλεκτρονικά),
- να εκτελεί βασικούς χειρισμούς συντήρησης πρασίνου,
- να εγκαθιστά δίκτυα άρδευσης,

- να αναγνωρίζει, επιλέγει, χειρίζεται και συντηρεί μηχανήματα και εργαλεία (καλλιεργητές, ψαλίδια, σκαπτικά μηχανήματα, μικρούς εκσκαφείς και εργαλεία χειρός) για εδαφοτεχνικά έργα,
- να εκτελεί βασικές εργασίες συντήρησης εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και απλών κατασκευών διαμόρφωσης τοπίου,
- να χειρίζεται τον εξοπλισμό μιας επιχείρησης φυτοτεχνικών έργων ή ενός καταστήματος πώλησης σχετικού εξοπλισμού,
- να αποκτήσει επιχειρηματική συνείδηση,
- να τηρεί βασικούς κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στον εργασιακό του χώρο,
- να αναπτύσσει βασικές ικανότητες επικοινωνίας,
- να γνωρίζει και να χρησιμοποιεί τις βασικές αρχές της γεωργικής οικονομίας,
- να ετοιμάζει παραστατικά πώλησης και διακίνησης αγαθών.

Ειδικότητα: Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών** αναμένεται να αποκτήσει κατά την εκπαίδευσή του τις ακόλουθες γνώσεις και να εκτελεί τα παρακάτω επαγγελματικά έργα:

- να γνωρίζει τις βασικές αρχές της λειτουργίας του φυσικού περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων, τις αξιοποιήσιμες δυνατότητές τους και τους τρόπους εμπορικής διαχείρισης, συντήρησης και επέκτασής τους (δρυμοί, βιότοποι κ.λπ.),
- να προστατεύει τους φυσικούς πόρους και το περιβάλλον,
- να χρησιμοποιεί βασικές γνώσεις φυτικής και ζωικής παραγωγής,
- να γνωρίζει και να παρακολουθεί τα διάφορα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας των τροφίμων,
- να παρακολουθεί και να επεμβαίνει, στο μέτρο των αρμοδιοτήτων του, στην επεξεργασία και συντήρηση τροφίμων (γραμμή παραγωγής εργοστασίου,
- να επεξεργάζεται και να συντηρεί τα βασικά γεωργικά προϊόντα,
- να γνωρίζει τις ειδικότερες διεργασίες μέσω των οποίων συντελείται η μεταποίηση των ζωικών προϊόντων, ώστε να παρακολουθεί βήμα προς βήμα τη διαδικασία παραγωγής τους,
- να γνωρίζει τις ειδικότερες διεργασίες μέσω των οποίων συντελείται η μεταποίηση των φυτικών προϊόντων, ώστε να παρακολουθεί λεπτομερώς τη διαδικασία παραγωγής τους,
- να εκτελεί εργασίες καθαρισμού, συντήρησης, λειτουργίας και απολύμανσης μηχανημάτων και γραμμών παραγωγής,
- να ελέγχει σε στοιχειώδες επίπεδο την ποιότητα των προϊόντων, σε όλα τα στάδια επεξεργασίας τους, ώστε να είναι ασφαλή για τη δημόσια υγεία,
- να γνωρίζει τα υλικά που πρέπει να χρησιμοποιούνται στις διάφορες συσκευασίες, ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα του προϊόντος, αλλά και η ασφάλεια του καταναλωτή,
- να συσκευάζει, διακινεί και εμπορεύεται βασικά γεωργικά προϊόντα,
- να γνωρίζει τα προβλήματα της δημόσιας υγείας που συνδέονται με τα τρόφιμα και τα απαραίτητα νομοθετικά και προληπτικά μέτρα ελέγχου της υγιεινής τους,
- να εφαρμόζει τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων,
- να εκτελεί εργασίες στην αποθήκευση και διακίνηση στο χώρο των τροφίμων,
- να τηρεί βασικούς κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στον εργασιακό του χώρο.
- να γνωρίζει να συναλλάσσεται,
- να γνωρίζει και να χρησιμοποιεί τους βασικούς κανόνες της γεωργικής οικονομίας,
- να αποκτήσει επιχειρηματική συνείδηση.

ΤΟΜΕΑΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

Η ναυτιλία αποτελεί –παραδοσιακά- βασικό πυλώνα ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας με σημαντική συνεισφορά στο ελληνικό ΑΕΠ. Η επιτυχία βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στο ανθρώπινο δυναμικό που τη στελεχώνει, τόσο σε προσωπικό διοίκησης (Πλοίαρχοι – Μηχανικοί), όσο και σε άλλους ναυτικούς.

Έφηβοι με ευσυνειδησία, υπευθυνότητα, ηγετικές και μηχανικές δεξιότητες, γνώση ξένων γλωσσών, ιδιαίτερα της αγγλικής, και με καλή σωματική δύναμη και αντοχή, κυρίως όμως με αγάπη και εξοικείωση με την θάλασσα, τα ταξίδια και τις συνθήκες διαβίωσης στο πλοίο μπορούν να εξετάσουν την δυνατότητα ένταξή τους και προοπτικής που προσφέρουν οι δύο ειδικότητες του ναυτιλιακού τομέα.

Ειδικότητα : Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού** μπορεί να:

- είναι ο κυβερνήτης του πλοίου και ταυτόχρονα ο αντιπρόσωπος του πλοιοκτήτη στο πλοίο,
- είναι ο κύριος υπεύθυνος για την ασφάλεια του πλοίου, του πληρώματος, του φορτίου και των επιβατών,
- χαράζει την πορεία του πλοίου, κατευθύνει και οργανώνει την εργασία όλου του πληρώματος,
- φροντίζει για την τήρηση της τάξης, ενδιαφέρεται για την καταλληλότητα και για την αποτελεσματική λειτουργία του πλοίου,
- συνεργάζεται με το Μηχανικό και τη ναυτιλιακή εταιρεία.

Ειδικότητα : Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού** μπορεί να:

- είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση, για την καλή λειτουργία των μηχανών του πλοίου, καθώς και για τον υπολογισμό και την προμήθεια καυσίμων, νερού, λιπαντικών και ανταλλακτικών του πλοίου,
- εργάζεται κυρίως στο μηχανοστάσιο και ελέγχει τις εργασίες συντήρησης,
- φροντίζει για τις επιδιορθώσεις των μηχανών και των μηχανημάτων που απαιτούνται,
- συνεργάζεται με τον Πλοίαρχο και τη ναυτιλιακή εταιρεία.

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΕΥΕΞΙΑΣ

Τα επαγγέλματα Υγείας είναι διαχρονικά, με συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση για εξειδικευμένους επαγγελματίες. Πρόκειται για απαιτητικά επαγγέλματα, με έντονους ρυθμούς, τα οποία απευθύνονται σε άτομα που χαρακτηρίζονται από οργανωτικότητα, υπευθυνότητα, ψυχικό σθένος και ικανότητα εργασίας υπό πίεση.

Η διάθεση προσφοράς προς το συνάνθρωπο και η ανάγκη να θέσεις τον εαυτό σου στην υπηρεσία όλων εκείνων που νοσούν αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για να επιλέξεις επαγγέλματα Υγείας. Νέοι με ενσυναίσθηση, κοινωνικές δεξιότητες, αγάπη για το συνάνθρωπο, ιδιαίτερα για τον άρρωστο, με υψηλό αίσθημα ευθύνης, ευγένεια, κατανόηση, οργανωτικές ικανότητες, σχολαστικότητα και φυσικά ψυχραιμία σε δύσκολες καταστάσεις αποτελούν τα απαιτούμενα προσόντα σε μία σειρά επαγγελμάτων υγείας. Έφηβοι με αυτά τα χαρακτηριστικά μπορούν να εξετάσουν την δυνατότητα σταδιοδρομίας που προσφέρουν οι ειδικότητες του τομέα.

Ειδικότητα: Βοηθός Νοσηλευτή

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Βοηθός Νοσηλευτή με τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτά:

- μπορεί να εργαστεί ως βοηθητικό προσωπικό σε Νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας, Νοσηλευτικές μονάδες, Υγειονομικούς, σταθμούς, EKAB, Οίκους ευηγρίας, Κέντρα αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες και ως ελεύθερος επαγγελματίας που προσφέρει υπηρεσίες σε ασθενείς που νοσηλεύονται στο σπίτι υπό ιατρική παρακολούθηση,
- σε συνεργασία με τους υπεύθυνους νοσηλευτές στρώνει το κρεβάτι του αρρώστου, χορηγεί εργαλεία σε μία χειρουργική επέμβαση, ετοιμάζει υλικό για αποστείρωση, απολυμαίνει τα αντικείμενα του χειρουργείου, σηκώνει ή τοποθετεί τον άρρωστο στο κρεβάτι, χορηγεί ουροδοχείο, σωλήνα αερίων, υπόθετο, καθαρτικό και φαρμακευτικό υπόκλισμο στο κρεβάτι, προετοιμάζει σετ αλλαγής τραύματος, βοηθά στην κένωση και την πλύση του στομάχου, κάνει λήψη ζωτικών σημείων, χορηγεί φάρμακα τοπικά από το στόμα, λαμβάνει ούρα και γαστρικό υγρό, χορηγεί O2 με μάσκα και ρινική κάνουλα, τοποθετεί τον άρρωστο στο χειρουργικό τραπέζι, εφαρμόζει τεχνικές θεραπείας και πρόληψης κατακλίσεων, θερμά και ψυχρά επιθέματα, τεχνικές ατομικής καθαριότητας, συμμετέχει στην ομάδα φροντίδας αρρώστων σε σπίτι, στο κέντρο υγείας, στο σχολείο, εφαρμόζει νοσηλευτικές τεχνικές σε αρρώστους με παθήσεις του ματιού, αυτιού, οστών, γεννητικών οργάνων, νευρικού και ουροποιητικού συστήματος, φροντίζει νεογνό, εφαρμόζει καθαριότητα των γεννητικών οργάνων της λεχώνας, πραγματοποιεί μετρήσεις και τηρεί το ιατρικό απόρρητο.

Ειδικότητα: Βοηθός Ιατρικών – Βιολογικών Εργαστηρίων

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Βοηθών Ιατρικών και Βιολογικών Εργαστηρίων με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκτά:

- μπορεί να εργαστεί, ως βιοηθητικό προσωπικό στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα, σε εργαστήρια μικροβιολογικά, βιοχημικά, αιματολογικά, ανοσολογικά, παθολογοανατομικά, κυτταρολογικά, σε κέντρα αιμοδοσίας, σε διαγνωστικά κέντρα με τις παραπάνω ειδικότητες, σε φαρμακευτικές εταιρίες και σε υπηρεσίες υγείας ή περιφερειακά κέντρα,
- πάντοτε με την καθοδήγηση των αποφοίτων ΤΕΙ της αντίστοιχης ειδικότητας ή των ιατρών μικροβιολόγων αναγράφει τα στοιχεία των εξεταζόμενων, τις αιτούμενες εξετάσεις και τα αποτελέσματα στο αρχείο του εργαστηρίου, δίνει οδηγίες προς τους εξεταζόμενους για τη συλλογή των δειγμάτων και για τη σωστή προετοιμασία τους, παρασκευάζει τα απαραίτητα διαλύματα και θρεπτικά υλικά, γνωρίζει τον τρόπο λειτουργίας και συντήρησης των μηχανημάτων του εργαστηρίου, πραγματοποιεί αποστείρωση υλικών και εργαλείων, παραγγέλνει, παραλαμβάνει και αποθηκεύει τα αναλώσιμα υλικά, γνωρίζει τους όρους υγιεινής και ασφάλειας του χώρου εργασίας, πραγματοποιεί μετρήσεις και τηρεί το ιατρικό απόρρητο.

Ειδικότητα: Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκτά:

- μπορεί να εργαστεί ως βιοηθητικό προσωπικό, σε βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς, σε μαιευτικές κλινικές, κατασκηνώσεις, κέντρα οικογενειακού προγραμματισμού, και ως ελεύθερος επαγγελματίας αναλαμβάνοντας τη φροντίδα βρεφών και παιδιών στο σπίτι,
- πάντοτε με την εποπτεία του βρεφονηπιοκόμου παρέχει πλήρη φροντίδα στο παιδί προσχολικής ηλικίας, βοηθά την ολόπλευρη σωματική, ψυχική, λεκτική και κινητική ανάπτυξη του παιδιού της προσχολικής ηλικίας εφαρμόζοντας κατάλληλες παιδαγωγικές μεθόδους, φροντίζει παιδιά με ιδιαιτερότητες, εφαρμόζει μέτρα πρόληψης αυτοχημάτων σε οποιοδήποτε χώρο σχετικά με την ψυχαγωγία του παιδιού, παρέχει πρώτες βοήθειες και ενεργεί κατάλληλα σε επείγουσες καταστάσεις, συμπληρώνει την ατομική καρτέλα του παιδιού και κρατά αρχεία, δίνει συμβουλές στους γονείς ή κηδεμόνες του παιδιού.

Ειδικότητα: Βοηθός Φυσικοθεραπευτή

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Βοηθός Φυσικοθεραπευτή με τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτά:

- μπορεί να εργαστεί ως βοηθητικό προσωπικό σε Φυσιοθεραπευτήρια (Ιδιωτικά, Δημόσια), Νοσοκομεία, Ιδρύματα αποκατάστασης, Ιατρεία θεραπευτικών λουτροπηγών, Γυμναστήρια, σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες που διαθέτουν χώρους γυμναστικής και φυσικής αποκατάστασης,
- πάντοτε με την καθοδήγηση του Φυσιοθεραπευτή προετοιμάζει τον ασθενή για την συνεδρία, γνωρίζει τον τρόπο λειτουργίας των μηχανημάτων, εφαρμόζει απλές ασκήσεις υδροθεραπείας και μάλαξης, στηρίζει ψυχολογικά και συμβουλευτικά τον ασθενή, γνωρίζει τους κανόνες και τα υλικά για την οργάνωση της φυσιοθεραπευτικής συνεδρίας, κρατά και ενημερώνει τα ιστορικά των ασθενών, παραγγέλνει, παραλαμβάνει και αποθηκεύει τα αναλώσιμα υλικά, εφαρμόζει τους όρους υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας, συνεργάζεται με τους ιδιωτικούς και δημόσιους ασφαλιστικούς οργανισμούς για θέματα ασφάλισης των ασθενών.

Ειδικότητα: Βοηθός Οδοντοτεχνίτη

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Βοηθός Οδοντοτεχνίτη με τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτά:

- μπορεί να εργαστεί ως βοηθητικό προσωπικό σε Οδοντοτεχνικά εργαστήρια (Ιδιωτικά, Δημόσια), Ασφαλιστικά ταμεία,
- γνωρίζει τη λειτουργία των σύγχρονων οδοντοτεχνικών μηχανημάτων και εργαλείων, καθώς και τις ιδιότητες των υλικών, παραλαμβάνει τις εργασίες από τον Οδοντίατρο και τις μεταφέρει με ασφάλεια στο εργαστήριο, απολυμαίνει σωστά και διατηρεί αναλλοίωτα τα αποτυπώματα, βοηθά τον οδοντοτεχνίτη σε όλα τα στάδια κατασκευής των Ολικών οδοντοστοιχιών, Στεφανών, Γεφυρών, Ορθοδοντικών εργασιών, Σύνθετων οδοντοπροσθετικών εργασιών, κρατά ακριβή στοιχεία για τις εργασίες του εργαστηρίου που ενδιαφέρουν τους οδοντιάτρους, παραγγέλνει, παραλαμβάνει και αποθηκεύει τα αναλώσιμα υλικά, εφαρμόζει τους όρους υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας.

Ειδικότητα: Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων με τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτά:

- μπορεί να εργαστεί ως βοηθητικό προσωπικό σε Νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας, Ιδιωτικά Ακτινολογικά Ιατρεία σε τμήματα Κλασσικής ακτινολογίας, Μαστογραφίας, Μέτρησης οπτικής πυκνότητας, Στεφανογραφίας και Αγγειογραφίας, Αξονικής και Μαγνητικής Τομογραφίας, Αξονικής Ακτινοθεραπείας, Εργαστήρια πυρηνικής ιατρικής,
- πάντοτε με την καθοδήγηση του γιατρού ακτινολόγου προετοιμάζει κατάλληλα τον ασθενή, τηρεί τους κανόνες ακτινοπροστασίας για τον εξεταζόμενο, τους συνοδούς και το προσωπικό του ακτινοδιαγνωστικού τμήματος, γνωρίζει τον τρόπο λειτουργίας των μηχανημάτων, εκτελεί τη χημική επεξεργασία του φιλμ, κρατά και ενημερώνει τα ιστορικά των ασθενών, τηρεί το ιατρικό απόρρητο, παραγγέλνει, παραλαμβάνει και αποθηκεύει τα αναλώσιμα υλικά, εφαρμόζει τους όρους υγιεινής και ασφάλειας καθώς και ακτινοπροστασίας στο χώρο εργασίας.

Ειδικότητα: Βοηθός Φαρμακείου

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Βοηθός Φαρμακείου με τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτά:

- μπορεί να εργαστεί ως βοηθητικό προσωπικό σε ιδιωτικά φαρμακεία, φαρμακεία νοσοκομείων, φαρμακαποθήκες, βιομηχανίες και βιοτεχνίες φαρμάκων και καλλυντικών,

πάντοτε με την καθοδήγηση των φαρμακοποιών παρασκευάζει απλά φαρμακευτικά σκευάσματα και καλλυντικά, εκτελεί απλές ιατρικές συνταγές, δίνει ακριβείς οδηγίες για τη χορήγηση της δοσολογίας και τη διατήρηση του σκευάσματος, συσκευάζει και αποθηκεύει φαρμακευτικά και καλλυντικά προϊόντα, παραγγέλνει εμπορεύματα στις φαρμακαποθήκες, παραλαμβάνει και αποθηκεύει κατάλληλα, αξιολογεί και κοστολογεί προσφορές για την προμήθεια πρώτων υλών των προϊόντων, καταγράφει, ταξινομεί και τηρεί τα απαραίτητα στοιχεία, βιβλία, καρτέλες και αρχεία του φαρμακείου ή του χώρου παραγωγής για τον ποιοτικό έλεγχο των προϊόντων, εφαρμόζει τους όρους υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας.

Ειδικότητα: Αισθητικής Τέχνης

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Αισθητικής Τέχνης με τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτά:

- μπορεί να εργαστεί σε Ινστιτούτα Αισθητικής, σε καταστήματα καλλυντικών, σε κέντρα αδυνατίσματος, σε θέατρα, σε τηλεοπτικούς σταθμούς και σε στούντιο φωτογράφησης μοντέλων,
- κάνει απλές αισθητικές πράξεις (καθαρισμό, προσωρινή αποτρίχωση προσώπου και σώματος, μάλαξη). Κάνει μακιγιάζ προσώπου, μανικιούρ – πεντικιούρ. Χειρίζεται και τοποθετεί τα μηχανήματα αισθητικής.

Ειδικότητα: Κομμωτικής Τέχνης

Ο απόφοιτος της ειδικότητας κομμωτικής τέχνης με τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτά:

- μπορεί να εργαστεί σε κομμωτήρια, σε τηλεοπτικούς σταθμούς, σε θέατρα, σε στούντιο φωτογράφησης μοντέλων, σε ιδρύματα σε δημόσιες υπηρεσίες και ως ελεύθερος επαγγελματίας σε όλους τους τομείς της ειδικότητας του.
- πραγματοποιεί κουρέματα, περιμανάντ, χτενίσματα και βαφές χρησιμοποιώντας τα απαραίτητα υλικά και εργαλεία. Εφαρμόζει τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας. Γνωρίζει τις βασικές αρχές διοίκησης και λογιστικής καθώς και τη νομοθεσία που αφορά την ίδρυση και λειτουργία κομμωτηρίου.

ΤΟΜΕΑΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Έφηβοι με φαντασία, δημιουργικότητα, επινοητικότητα, καλλιτεχνικές δεξιότητες και κριτική σκέψη θα μπορούν να εξετάσουν την προοπτική σταδιοδρομίας στις ειδικότητες του τομέα των Εφαρμοσμένων Τεχνών.

Ο γραφίστας για παράδειγμα διακρίνεται για την υπομονή, επιμονή και την ακρίβεια στην εκτέλεση λεπτομερών εργασιών. Πρέπει να είναι συνεπής, δραστήριος, δημιουργικός και δυναμικός. Επάγγελμα μοντέρνο και ιδιαίτερα δημιουργικό, ιδανικό για νέους και νέες με καλλιτεχνικές ανησυχίες στον τομέα των Εφαρμοσμένων Τεχνών.

Ειδικότητα: Σχεδιασμού - Διακόσμησης Εσωτερικών Χώρων

Η συγκεκριμένη ειδικότητα αφορά στη διαμόρφωση υπαρχόντων χώρων με χρησιμοποίηση επίπλων, αντικειμένων και υλικών, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η λειτουργική και αισθητική αρτιότητα του χώρου.

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων μπορεί να εργάζεται αρχικά ως βοηθός και στη συνέχεια, μετά την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, ως τεχνίτης σε οργανωμένους επαγγελματικούς χώρους του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα.

Ειδικότητα: Αργυροχρυσοχοΐα

Η ειδικότητα αυτή αφορά στον σχεδιασμό και την κατασκευή κοσμημάτων από πολύτιμα και άλλα μέταλλα, καθώς και στη συντήρηση και την επισκευή τους.

- Ο απόφοιτος της ειδικότητας Αργυροχρυσοχοΐας είναι ικανός να εργάζεται ως ειδικευμένος τεχνίτης σε βιοτεχνίες, βιομηχανίες και εργαστήρια.

Ειδικότητα: Γραφικών Τεχνών

Ο χώρος των Γραφικών Τεχνών περιλαμβάνει ένα ευρώ φάσμα δραστηριοτήτων που αφορούν οποιαδήποτε μορφή έντυπης ή ηλεκτρονικής εικόνας και κειμένων σχετικών με τα διακινούμενα υλικά και πνευματικά αγαθά της κοινωνίας μας.

Ο απόφοιτος αποκτά γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να:

- εφαρμόζει τις κατάλληλες στρατηγικές επίλυσης εικαστικών προβλημάτων στις εφαρμοσμένες τέχνες, στον δισδιάστατο και στον τρισδιάστατο σχεδιασμό,
- επιλύει εικαστικά προβλήματα χρησιμοποιώντας την έρευνα και την επεξεργασία δεδομένων και εφαρμόζοντας παραδοσιακές και σύγχρονες τεχνικές σχεδίασης,
- εφαρμόζει και αξιοποιεί τις βασικές αρχές του σχεδιασμού (Basic Design) που αφορούν τη φόρμα, το χρώμα και την τυπογραφία,
- χρησιμοποιεί δημιουργικά τη φαντασία και την παρατηρητικότητα στην εργασία του,
- επιλύει θέματα παρόμοια με αυτά που θα συναντήσει σε ένα πραγματικό επαγγελματικό περιβάλλον, τα οποία ανήκουν στους εξής τομείς: εκδόσεις, προώθηση - διαφήμιση, εικαστική ταυτότητα οργανισμού και τρισδιάστατος σχεδιασμός – συσκευασία,
- χρησιμοποιεί τον ηλεκτρονικό υπολογιστή ως βασικό εργαλείο στο στάδιο του σχεδιασμού μιας γραφιστικής μελέτης,
- αξιοποιεί την τεχνολογία που σχετίζεται με τον κλάδο των Γραφικών Τεχνών σε όλο τον κύκλο εργασιών του,
- συνυπολογίζει τις τεχνικοοικονομικές απαιτήσεις που αφορούν την εκτέλεση μιας εργασίας κατά το στάδιο του σχεδιασμού της,
- χρησιμοποιεί δημιουργικά τις γνώσεις που αποκτά από τη μελέτη της εξέλιξης των Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, κατανοώντας τις πολιτισμικές διαφορές που επηρεάζουν το νόημα των λέξεων και των συμβόλων.

Ο απόφοιτος της ειδικότητας **Γραφικών Τεχνών** μπορεί να εργαστεί στους ακόλουθους τομείς:

- σχεδιασμός (εκτέλεση βασικών σχεδιαστικών γραφιστικών εργασιών υπό την καθοδήγηση ενός πτυχιούχου γραφίστα),
- χειρισμός του λογισμικού που χρησιμοποιείται στις Γραφικές Τέχνες για την εκπόνηση γραφιστικών μελετών,
- εκδόσεις (συμμετοχή σε όλα τα στάδια της διαδικασίας παραγωγής εντύπων, όπως βιβλίων, περιοδικών, διαφημιστικών φυλλαδίων, εφημερίδων κ.ά.),
- χειρισμός των διαφόρων μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία εκτυπώσεων.

Ειδικότερα, ο απόφοιτος της ειδικότητας **Γραφικών Τεχνών** μπορεί να εργαστεί σε:

- επιχειρήσεις, οργανισμούς και βιομηχανίες που ασχολούνται με τον σχεδιασμό (design) γραφιστικών εργασιών, τη διαφήμιση, τις εκδόσεις και εκτυπώσεις, καθώς και στα μέσα έντυπης και ηλεκτρονικής επικοινωνίας,
- κρατικούς δημόσιους οργανισμούς, στον τομέα των Γραφικών Τεχνών.

Ειδικότητα: Συντήρηση Έργων Τέχνης – Αποκατάσταση

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Συντήρησης Έργων ανασκαφικές εργασίες.

Τέχνης – Αποκατάσταση με τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτά μπορεί να εργαστεί ως βοηθός, και μετά από απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, ως τεχνίτης συντήρησης και αποκατάστασης κτιριακών και γλυπτικών μνημείων, καθώς και άλλων αντικειμένων της πολιτισμικής μας κληρονομιάς, σε αρχαιολογικές

Ειδικότητα: Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος

Ο απόφοιτος της ειδικότητας με τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτά:

- κατανοεί και εφαρμόζει πιστά και σχολαστικά τους κανόνες ασφάλειας, προστασίας, υγιεινής και εργονομίας στον χώρο εργασίας,
- αναγνωρίζει τις βασικές πρώτες ύλες για την κατασκευή νημάτων και υφασμάτων και τις διαχωρίζει σε κατηγορίες ανάλογα με την προέλευσή τους,
- αναγνωρίζει και εφαρμόζει τις βασικές αρχές του σχεδίου μόδας, όπως η ορθή αναλογία, η ισορροπία, η επανάληψη και η αρμονία γραμμής στον σχεδιασμό φιγούρας και ενδυμάτων,
- δημιουργεί επιτυχείς συνδυασμούς χρωμάτων, υφασμάτων και διακοσμητικών στοιχείων μέσα σε συλλογές ενδυμάτων,
- επιλέγει και χρησιμοποιεί το κατάλληλο ύφασμα και τα κατάλληλα διακοσμητικά υλικά για κάθε είδος ενδύματος, λαμβάνοντας υπόψη το χρώμα, το βάρος, τον τύπο και το σχέδιο του υφάσματος σε σχέση με τον τύπο του σώματος,
- σχεδιάζει σχέδια παραγωγής, ραφών, κοψιμάτων και άλλων σημαντικών λεπτομερειών και μετρήσεων,
- κατασκευάζει και αναπτύσσει το πρώτο πατρόν δείγματος ερμηνεύοντας σωστά το σχέδιο παραγωγής και ακολουθώντας τη σωστή πορεία εργασίας,
- αξιολογεί το πρωτότυπο δείγμα του ενδύματος και κάνει τις απαραίτητες μετατροπές και διορθώσεις, επισημαίνοντας πιθανές αιτίες προβλημάτων στην εφαρμογή, στη συναρμολόγηση και στην παραγωγή του ενδύματος,

- μετατρέπει το πρώτο πατρόν σύμφωνα με τις διορθωτικές αλλαγές της δοκιμής του δείγματος και κατασκευάζει το τελικό πατρόν.

Ο απόφοιτος της ειδικότητας Σχεδίασης και Παραγωγής Ενδύματος μπορεί να εργαστεί:

- στην παραγωγή ενδυματολογικών συνόλων και άλλων ειδών σύγχρονης μόδας
- στην πώληση και προώθηση ειδών μόδας.

Ειδικότερα, ο απόφοιτος της ειδικότητας μπορεί να εργαστεί:

- σε επιχειρήσεις με αντικείμενο την παραγωγή ενδυματολογικών συνόλων και άλλων συναφών με τον κλάδο προϊόντων,
- σε επιχειρήσεις που πωλούν και προωθούν προϊόντα μόδας,
- ως ελεύθερος επαγγελματίας μπορεί να εργαστεί στην κατασκευή ειδών ένδυσης, στην κατασκευή ειδών οικιακής χρήσης από ύφασμα, στη μετατροπή/επιδιόρθωση ενδυμάτων και στην κατασκευή ενδυμάτων εξειδικευμένης χρήσης - νυφικά, στολές εργασίας, καρναβαλίστικα κοστούμια, χειροτεχνήματα και παιγνίδια από ύφασμα.

Ειδικότητα: Επιπλοποιία – Ξυλογλυπτική

Η επιπλοποιία αναφέρεται στην πρακτική της κατασκευής των διαφόρων τύπων επίπλων και ξύλινων κατασκευών με τη χρήση μηχανημάτων και εργαλείων. Παράλληλα αποκτώνται στοιχειώδεις γνώσεις και δεξιότητες στο σχεδιασμό επίπλων, κουφωμάτων. Ξύλινων κατασκευών και ξυλογλυπτικής.

Ο απόφοιτος της ειδικότητας με τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτά:

- κατανοεί και εφαρμόζει πιστά και σχολαστικά τους κανόνες ασφάλειας, προστασίας, υγιεινής και εργονομίας στον χώρο εργασίας,
- κατέχει σε ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεις και δεξιότητες τεχνικού, αρχιτεκτονικού, προοπτικού, ελεύθερου και κατασκευαστικού σχεδίου και σχεδιάζει με την παραδοσιακή μέθοδο και με Η/Υ έπιπλα και ξυλουργικές κατασκευές,
- σχεδιάζει και κατασκευάζει ιδιοσυσκευές,
- χρησιμοποιεί και αξιοποιεί τα ανθρωπομετρικά και εργονομικά δεδομένα,
- τοποθετεί σωστά τα έπιπλα στον χώρο και να διακοσμεί τον εσωτερικό χώρο σύμφωνα με τις αρχές διακόσμησης,
- κατανοεί βασικές πτυχές της ιστορίας και ρυθμολογίας της τέχνης και του επίπλου,
- σχεδιάζει και κατασκευάζει πρότυπα έπιπλα, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα αναγκαία δεδομένα,
- χειρίζεται, να ρυθμίζει και να συντηρεί τα εργαλεία πάγκου, τα φορητά ηλεκτρικά εργαλεία και τα μηχανήματα ξυλουργικής και επιπλοποιίας,
- χρησιμοποιεί αποτελεσματικά συγκεκριμένες μεθόδους κοστολόγησης,
- αξιοποιεί την τεχνολογία του ξύλου και άλλων παραδοσιακών και νέων υλικών που χρησιμοποιούνται στην ξυλουργική βιομηχανία (υλικά αποπεράτωσης, εξαρτήματα επίπλων κ.λπ.),
- κατανοεί και χρησιμοποιεί τις βασικές αρχές: Μηχανοργάνωσης, Οργάνωσης της παραγωγής, Διοίκησης εργαστηρίου /εργοστασίου ξυλουργικών κατασκευών,
- αντιλαμβάνεται τη σημασία του ποιοτικού ελέγχου και των συστημάτων διασφάλισης ποιότητας,
- κατανοεί τις σύγχρονες μεθόδους παραγωγής επίπλων και ξυλουργικών κατασκευών που βασίζονται στη νέα τεχνολογία.
- χρησιμοποιεί τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και αντιπροσωπευτικές εφαρμογές του στην ξυλουργική βιομηχανία.
- κατανοεί τη σημασία του Marketing και να εφαρμόζει τις βασικές αρχές του.

Ο απόφοιτος μπορεί να εργαστεί:

- στη σχεδίαση επίπλων και ξυλουργικών κατασκευών. Στην κοστολόγηση και την προετοιμασία προσφορών,
- στον προγραμματισμό εργαλειομηχανών με ηλεκτρονικό προγραμματισμό εργασίας (εργαλειομηχανή CNC),
- στη διεύθυνση παραγωγής. Στην πώληση επίπλων και άλλων ξυλουργικών κατασκευών και υλικών ή μηχανημάτων που έχουν σχέση με την ξυλουργική βιομηχανία.

Ειδικότερα μπορεί να εργαστεί σε:

- επιχειρήσεις, βιομηχανίες και οργανισμούς που ασχολούνται με τη μεταποίηση του ξύλου,
- επιχειρήσεις που πωλούν ή προωθούν έπιπλα ή άλλες ξύλινες κατασκευές ή προϊόντα που έχουν σχέση με την ξυλουργική βιομηχανία,
- αρχιτεκτονικά γραφεία και γραφεία εσωτερικής διακόσμησης.

Επαγγελματικά Δικαιώματα Αποφοίτων ΕΠΑ.Λ.

Ο όρος «**επαγγελματικά δικαιώματα**» αναφέρεται στο δικαίωμα πρόσβασης σε συγκεκριμένες νομοθετικά ρυθμιζόμενες επαγγελματικές δραστηριότητες. Η ουσία της έννοιας της νομοθετικά ρυθμιζόμενης επαγγελματικής δραστηριότητας αφορά αποκλειστικά στις δραστηριότητες εκείνες που εμπεριέχουν ανάληψη ευθύνης από τον επαγγελματία, έναντι δημόσιας αρχής.

Οι προϋποθέσεις για την πρόσβαση σε νομοθετικά ρυθμιζόμενη επαγγελματική δραστηριότητα καθορίζονται με Νόμους και Προεδρικά Διατάγματα. Στο πλαίσιο του καθορισμού των προϋποθέσεων για την άσκηση ενός επαγγέλματος καθορίζονται τα πεδία άσκησής του, οι βαθμίδες του επαγγέλματος (π.χ. βοηθός, τεχνίτης, αρχιτεχνίτης) και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση των σχετικών επαγγελματικών αδειών ανά πεδίο επαγγελματικής δραστηριότητας.

Η απόδοση επαγγελματικών δικαιωμάτων προϋποθέτει τη νομοθετική κατοχύρωση ενός επαγγέλματος.

Ένα επάγγελμα θεωρείται νομοθετικώς κατοχυρωμένο εάν για την άσκησή του απαιτούνται η κατοχή συγκεκριμένων (ακαδημαϊκών ή μη) τίτλων σπουδών και σε αρκετές περιπτώσεις η ιδιότητα μέλους της αντίστοιχης επαγγελματικής ένωσης. **Η άδεια άσκησης επαγγέλματος είναι απαραίτητη μόνο για νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα.**

Ο καθορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων προσόντων αφορά μόνο στα ήδη νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Σε κάθε άλλη περίπτωση, δεν υφίσταται θέμα ρύθμισης επαγγελματικών δικαιωμάτων, τη στιγμή που κάθε επαγγελματική δραστηριότητα ασκείται ελεύθερα, με την κατοχή, ή και όχι, αντίστοιχου τίτλου σπουδών.

Αποκωδικοποίηση σχετικής νομοθεσίας για την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων πτυχιούχων Επαγγελματικών Λυκείων (Υ.Α. Φ12/9691/Δ4 [ΦΕΚ 210 τ.Β/30.01.2017: Χορήγηση αντίστοιχιας](#))

Επαγγέλματα	Σχετική Νομοθεσία:
• Σχεδιαστής Μέσω Συστημάτων Η/Υ	• Π.Δ. 301/2003 (ΦΕΚ 257 τ.Α'/ 05. 11.2003)
• Συντηρητής, Εγκαταστάτης Ηλεκτρολόγος	• Π.Δ. 108/2013 (ΦΕΚ 141 τ. Α'/ 12. 06.2013)
• Τεχνίτης, Αρχιτεχνίτης Ηλεκτρολόγος	• Π.Δ. 108/2013 (ΦΕΚ 141 τ. Α'/ 12. 06.2013)
• Τεχνίτης, Αρχιτεχνίτης, Εργοδηγός Ψυκτικός	• Π.Δ. 1/2013 (ΦΕΚ 3 τ.Α'/08.01. 2013)
• Τεχνίτης, Αρχιτεχνίτης, Εργοδηγός Υδραυλικός	• Π.Δ. 112/2012 (ΦΕΚ 197 τ.Α'/ 17. 10.2012)
• Χειριστής Μηχανημάτων Έργων	• Π.Δ. 113/2012 (ΦΕΚ 198 τ. Α'/ 17. 10.2012)
• Τεχνίτης, Αρχιτεχνίτης, Εγκαταστάτης εγκαταστάσεων καύσης	• Π.Δ. 114/2012 (ΦΕΚ 199 τ.Α'/ 17. 10.2012)
• Τεχνίτης, Αρχιτεχνίτης, Εγκαταστάτης μηχανολογικών εγκαταστάσεων	• Π.Δ. 115/2012 (ΦΕΚ 200 τ.Α'/ 17. 10.2012)
• Τεχνίτης, Αρχιτεχνίτης οξυγονοκολλητής	• Π.Δ. 115/2012 (ΦΕΚ 200 τ.Α'/ 17. 10.2012)
• Τεχνίτης, Αρχιτεχνίτης Ηλεκτροσυγκολλητής	• Π.Δ. 115/2012 (ΦΕΚ 200 τ.Α'/17. 10.2012)
• Ηλεκτρονικός Οπτικοακουστικών Μέσων	• Β.Δ. 510/1971 (ΦΕΚ 152 τ. Α'/31.07.1971) • Π.Δ. 258/2003

	(ΦΕΚ 235 τ. Α' / 10.10.2003)
• Ραδιοηλεκτρολόγος	• Π.Δ. 258/2003 (ΦΕΚ 235 τ.Α' /10. 10.2003) • Ν.Δ. 2624/1953 (ΦΕΚ 292 τ.Α' /29. 10.1953)
• Ραδιοτεχνίτης	• Π.Δ. 258/2003 (ΦΕΚ 235 τ.Α' /10. 10.2003) • Ν.Δ. 2624/1953 (ΦΕΚ 292 τ.Α' /29. 10.1953)
• Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού	• Π.Δ. 243/1998 (ΦΕΚ 181 τ.Α' / 29.07.1998) • Π.Δ. 295/1999 (ΦΕΚ 266 τ.Α' / 30.11.1999) • Π.Δ 19/2001 (ΦΕΚ 14 τ.Α' / 31.01.2001)
• Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού	• Π.Δ. 243/1998 (ΦΕΚ 181 τ.Α' / 29.07.1998) • Π.Δ. 295/1999 (ΦΕΚ 266 τ.Α' / 30.11.1999) • Π.Δ 19/2001 (ΦΕΚ 14 τ.Α' / 31.01.2001)
• Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών • Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων	• Ν.Δ. 2515/1997 (ΦΕΚ 154/ τ.Α' /25.07.1997) • Π.Δ. 340/1998 (ΦΕΚ 228 τ.Α' /1998).
• Βοηθός Νοσηλευτή	• Π.Δ. 210/01 (Φ.Ε.Κ. 165 τ.Α' / 24.07.2001) και • Υ.Α.Υ7β/οικ.4756/01 (Φ.Ε.Κ. 1082 τ. Β' /14.08.2001) και • Π.Δ. 268/2003 (Φ.Ε.Κ. 240 τ.Α' / 16.10.2003)
• Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων	• Τροποποίηση Γ2β/οικ.1570/99 (Φ.Ε.Κ. 749 τ.Β' /19.05.1999) • Π2β/οικ. 2808/97 (Φ.Ε.Κ. 645τ.Β' /31.07.1997)
• Βοηθός Οδοντοτεχνίτη	• Ν. 3868/2010 (Φ.Ε.Κ. 129 τ.Α' /03.08.2010) άρθρο 24
• Βοηθός Φαρμακείου	• Π.Δ. 72/2006 (Φ.Ε.Κ. 73 τ.Α' / 06.04.2004)
• Αισθητικής Τέχνης	• Ν. 4254/2014 (Φ.Ε.Κ. 85 τ.Α' /07.04.2014 άρθρο 1 Παράγρ. Η 1. 2.)
• Κομμωτικής Τέχνης	• Π.Δ. 133/2005 (ΦΕΚ 193 τ.Α' / 02.09.2005)
• Συντηρητής Έργων Τέχνης – Αποκατάστασης	• Π.Δ. 73/2002 (ΦΕΚ 55 τ.Α' / 21.03.2002).

Εγγραφές - Μετεγγραφές- Φοίτηση μαθητών/τριών στα ΕΠΑ.Λ.

Πηγή: Υ.Α. Φ1α/98933/Δ4 (ΦΕΚ 2075 τ.Β' /15.06.2017)

Η Υπουργική Απόφαση Υ.Α. 98933/Δ4 για τις Εγγραφές - Μετεγγραφές - Φοίτηση μαθητών/τριών στα Επαγγελματικά Λύκεια που ρυθμίζει τον τρόπο λειτουργίας των Επαγγελματικών Λυκείων έχει ως εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΕΓΓΡΑΦΕΣ

Άρθρο 1

Έννοια της εγγραφής

1. Ως εγγραφή νοείται η εφάπαξ καταχώριση για πρότη φορά στο Ατομικό Δελτίο και στο Μητρώο μαθητών/τριών των στοιχείων του/της μαθητή/τριας που αναφέρονται στο άρθρο 6 της παρούσας Υπουργικής απόφασης.
2. Η εγγραφή μαθητή/τριας στο Επαγγελματικό Λύκειο πραγματοποιείται εφόσον ο/η μαθητής/τρια έχει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις εγγραφής σε αυτό, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 2

Προθεσμίες εγγραφής

1. Οι εγγραφές των μαθητών/τριών ημερήσιων και εσπερινών ΕΠΑ.Λ. για κάθε σχολικό έτος, πραγματοποιούνται μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων στις σχολικές μονάδες των ΕΠΑ.Λ., σε ημερομηνίες που καθορίζονται με εγκύλιο από τη Διεύθυνση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του ΥΠ.Π.Ε.Θ. αφού προηγηθεί η ηλεκτρονική δήλωση προτίμησης για τα ΕΠΑ.Λ.
2. Κατ' εξαίρεση μπορεί να γίνει εγγραφή το μήνα Σεπτέμβριο μέχρι και την έναρξη των μαθημάτων:
  - α) για τους παραπεμπόμενους μαθητές/τριες στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.
  - β) ειδικά για τους αποφοίτους Γ.Ε.Λ. και ΕΠΑ.Λ. οι οποίοι συμμετείχαν στις πανελλαδικές εξετάσεις του προηγούμενου σχολικού έτους από αυτό της εγγραφής τους στα ΕΠΑ.Λ.
  - γ) ειδικά για το σχολικό έτος 2017-2018, των απόφοιτων Σ.Δ.Ε. του σχολικού έτους 2016-2017
  - δ) για τους μαθητές/τριες που εμποδίστηκαν να εγγραφούν για λόγους ανωτέρας βίας (π.χ. λόγοι υγείας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι κ.α.). Στην εν λόγω περίπτωση, η κατ' εξαίρεση εγγραφή πραγματοποιείται σε τμήματα που ήδη λειτουργούν.
3. Εκπρόθεσμη εγγραφή, σε τμήματα που ήδη λειτουργούν, είναι δυνατόν να εγκριθεί από τον Διευθυντή Διεύθυνσης Δ.Ε. το πολύ 10 ημέρες μετά τη λήξη των κατ' εξαίρεση εγγραφών του Σεπτεμβρίου.
4. Σε κάθε περίπτωση εκπρόθεσμων εγγραφών σε ΕΠΑ.Λ. οι μαθητριες/τές εντάσσονται σε τμήματα που ήδη λειτουργούν.
5. Οι απουσίες των μαθητών/τριών για το διάστημα από την έναρξη των μαθημάτων ως την ημέρα της εκπρόθεσμης εγγραφής υπολογίζονται στο ακέραιο.
6. Οι εγγραφές Ελλήνων μαθητών και Ελληνίδων μαθητριών από ξένα σχολεία της αλλοδαπής και αλλοδαπών μαθητριών/τών αναφέρονται στο άρθρο 9 της παρούσας
7. Στις σχολικές μονάδες των οπίων η λειτουργία αρχίζει μετά την έναρξη του σχολικού έτους, οι εγγραφές πραγματοποιούνται μέσα στο πρώτο δεκαήμερο από την έναρξη της λειτουργίας τους.
8. Οι κηδεμόνες ή οι ίδιοι οι μαθητές/τριες, εφόσον είναι ενήλικοι/ες, οφείλουν να ανανεώνουν την εγγραφή τους κάθε σχολικό έτος, εντός των προθεσμιών που ορίζονται για τις εγγραφές.

Άρθρο 3

Τρόπος εγγραφής

1. Ο κηδεμόνας της/του μαθητριας/τή, έτσι όπως ορίζεται στο άρθρο 11 της παρούσας υπουργικής απόφασης ή ο ίδιος ο μαθητής αν είναι ενήλικας:
  - α. Υποβάλει ηλεκτρονική δήλωση προτίμησης για τα ΕΠΑ.Λ. όπως ορίζεται στο άρθρο 4 της παρούσας υπουργικής απόφασης
  - β. Προσέρχεται εμπρόθεσμα στη Διεύθυνση του Επαγγελματικού Λυκείου, για να καταθέσει τα οριζόμενα, στο άρθρο 5 της παρούσας υπουργικής απόφασης, απαιτούμενα δικαιολογητικά.
2. Εντός του Ιουλίου, οι Περιφερειακοί Διευθυντές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης οριστικοποιούν με απόφασή τους τα τμήματα που θα λειτουργήσουν ανά ΕΠΑ.Λ. το επόμενο σχολικό έτος, σε όλες τις τάξεις.

3. Μετά την οριστικοποίηση των τμημάτων, πιθανές εκπρόθεσμες εγγραφές, μετεγγραφές ή αλλαγές τομέα και ειδικότητας, πραγματοποιούνται αποκλειστικά σε υπάρχοντα τμήματα στις ημερομηνίες που ορίζονται στα άρθρα 2, 14, 15 και 17 της παρούσας υπουργικής απόφασης.
4. Οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων είναι υποχρεωμένοι να προβαίνουν στην επαλήθευση των τίτλων σπουδών που κατατίθενται για την εγγραφή των μαθητών/τριών.
5. Στα εσπερινά ΕΠΑ.Λ. εγγράφονται οι μαθητές/τριες που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Στην περίπτωση ανήλικου εργαζόμενου μαθητή/τριας στα εσπερινά ΕΠΑ.Λ., απαιτείται βεβαίωση του εργοδότη ή αν πρόκειται για μαθητή/τρια που ασχολείται σε δικό του επάγγελμα, βεβαίωση αρμόδιας αρχής ή υπηρεσίας ότι στη διάρκεια της ημέρας εργάζεται, ή βεβαίωση του ΟΑΕΔ από την οποία προκύπτει η εγγραφή του στα Μητρώα ανέργων.
6. Φοίτηση μαθητή/τριας που δεν έχει νόμιμα εγγραφεί σε δημόσια ή ιδιωτικά Επαγγελματικά Λύκεια δεν επιτρέπεται. Εξαιρέση μπορεί να υπάρξει μόνο για μαθητές/τριες που είναι σε εξέλιξη η διαδικασία μετεγγραφής τους.
7. Η καταχώριση των εγγραφών στο Πληροφοριακό Σύστημα «Myschool» πραγματοποιείται με ευθύνη του Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. εντός πέντε (5) ημερών από τη λήξη της ημερομηνίας εμπρόθεσμων εγγραφών και άμεσα των εκπρόθεσμων.

Άρθρο 4

Διαδικασία υποβολής ηλεκτρονικής δήλωσης προτίμησης

1. Σε προθεσμία που ανακοινώνεται από τη Διεύθυνση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του ΥΠ.Π.Ε.Θ., οι κηδεμόνες των ανηλίκων μαθητών/τριών και οι ενήλικοι μαθητές/τριες που επιθυμούν να εγγραφούν ή να ανανεώσουν την εγγραφή τους ή να μετεγγραφούν σε

ΕΠΑ.Λ. οφείλουν να υποβάλουν μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής του ΥΠ.Π.Ε.Θ. ηλεκτρονική δήλωση προτίμησης για τα ΕΠΑ.Λ. στην οποία δηλώνουν Τάξη, Τομέα ή Ειδικότητα και έως τρία (3) ΕΠΑ.Λ. στα οποία επιθυμούν να φοιτήσουν κατά σειρά προτίμησης. Δικαίωμα υποβολής ηλεκτρονικής δήλωσης προτίμησης έχουν όσοι αναφέρονται στα άρθρα 7, 14, 15 και 17 της παρούσας υπουργικής απόφασης.

Στην ανωτέρω ηλεκτρονική δήλωση οι ενδιαφερόμενοι δεσμεύονται να υποβάλουν τα απαραίτητα κατά την εγγραφή τους δικαιολογητικά. Η ηλεκτρονική δήλωση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης κατά την έννοια και με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75).

Κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας απόφασης α) η προθεσμία του πρώτου εδαφίου ανακοινώνεται από τη Γενική Διεύθυνση Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και β) οι διευθυντές των ΕΠΑ.Λ. έχουν τη δυνατότητα να δηλώνουν οι ίδιοι στην ηλεκτρονική εφαρμογή την προτίμηση που τους υποβάλλουν εγγράφως με υπεύθυνη δήλωση οι κηδεμόνες των ανηλίκων ή οι ενήλικες μαθητές/τριες, εφόσον πρόκειται για δήλωση προτίμησης στην Α' τάξη ΕΠΑ.Λ. και οι ενδιαφερόμενοι δηλώνουν αδυναμία ως προς την υποβολή της ηλεκτρονικής δήλωσης.

2. Μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των ηλεκτρονικών δηλώσεων και την επεξεργασία τους, οι ενδιαφερόμενοι/νες ενημερώνονται μέσω του ηλεκτρονικού πληροφοριακού συστήματος και καλούνται να προσέλθουν στο ΕΠΑ.Λ. στο οποίο έχουν τελικά κατανεμηθεί προκειμένου να πραγματοποιήσουν την εγγραφή τους καταθέτοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά, όπως αντά ορίζονται στο άρθρο 5 της παρούσας υπουργικής απόφασης. Στην περίπτωση κατά την οποία οι μαθητές/τριες ενημερώθηκαν μέσω του ηλεκτρονικού πληροφοριακού συστήματος ότι δεν κατατάχθηκαν σε κανένα από τα σχολεία προτίμησής τους, απευθύνονται στην οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο Διευθυντής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης προτείνει την εγγραφή τους σε υπάρχοντα τμήματα.

Άρθρο 5

Δικαιολογητικά εγγραφής στα ΕΠΑ.Λ.

Για την εγγραφή μαθητή/τριας στα Επαγγελματικά Λύκεια οι ενδιαφερόμενοι καλούνται, προκειμένου να ολοκληρώσουν την εγγραφή τους, να υποβάλλουν τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Το έντυπο της Αίτησης Εγγραφής
2. Την Ηλεκτρονική Δήλωση Προτίμησης για ΕΠΑ.Λ. εκτυπωμένη.
3. Τον Τίτλο Σπουδών:

α) Απολυτήριο Γυμνασίου το οποίο είτε έχει αποσταλεί απ' ευθείας στο ΕΠΑ.Λ. της επιλογής του σύμφωνα με τη δήλωση που είχε κατατεθεί στη Γ' Γυμνασίου, κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους στο οποίο εκδόθηκε ο τίτλος είτε προσκομίζεται από τον μαθητή/τρια ή τον κηδεμόνα του/της ή Ενδεικτικό Γ' τάξης του παλαιού εξαταξίου Γυμνασίου.
β) Φωτοαντίγραφο πτυχίου ή απολυτηρίου σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) για όλες τις περιπτώσεις όπου αυτό αποτελεί τυπικό προσόν κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 της παρούσας υπουργικής απόφασης. Στην περίπτωση αυτή, για να ολοκληρωθεί η εγγραφή, πρέπει το ΕΠΑ.Λ., στο οποίο γίνονται οι εγγραφές, να ζητήσει με έγγραφό του επαλήθευση τίτλου και ακριβές απόσπασμα του Μητρώου του/της μαθητή/τριας από το σχολείο έκδοσης του πτυχίου ή του απολυτηρίου. ή

γ) Πιστοποιητικό Σπουδών του/της μαθητή/τριας από το σχολείο στο οποίο φοιτούσε ή από το σχολείο στο οποίο φυλάσσονται τα αρχεία σχολείου που καταργήθηκε. Στην περίπτωση αυτή, για να ολοκληρωθεί η εγγραφή, το σχολείο που εκδίδει το πιστοποιητικό σπουδών στέλνει το Ατομικό Δελτίο του/της μαθητή/τριας επισημοποιημένο στο σχολείο που γίνεται η εγγραφή, με την παρατήρηση ότι αυτό επέχει θέση επίσημου τίτλου εγγραφής. Σε όλες τις περιπτώσεις εγγραφής, αν έχει κατατεθεί πρωτότυπος τίτλος Απολυτήριου Γυμνασίου, αυτός δεν επιστρέφεται.

4. Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, του κηδεμόνα της/του μαθήτριας/τής ή της/του ιδίας/ου αν είναι ενήλικη/ας στην οποία να δηλωνέται:

i. Η νομιμότητα της άσκησης της κηδεμονίας σύμφωνα με το άρθρο 11 της παρούσης υπουργικής απόφασης σε περίπτωση που η μαθήτρια/τής είναι ανήλικη/κος.

ii. Οτι η/ο εγγραφόμενη/ος μαθήτρια/ής δεν φοιτά σε άλλο ΕΠΑ.Λ. ή σχολείο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης οποιουδήποτε Υπουργείου ή σε σχολή της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή σε Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) ή σε Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας υπουργικής απόφασης περί Διπλής Φοίτησης.

iii. Οτι η/ο εγγραφόμενη/ος μαθήτρια/ής δεν κατέχει πτυχίο, ούτε οφείλει μαθήματα προς απόκτηση πτυχίου, ίδιας ειδικότητας και επιπέδου με αυτό που επιθυμεί να αποκτήσει με την εγγραφή της/του.

iv. Οτι δεν κατέχει απολυτήριο τίτλο σπουδών, ούτε οφείλει μαθήματα προς απόκτηση απολυτηρίου, προκειμένου η/ο μαθήτρια/ής να αποκτήσει Απολυτήριο και

Πτυχίο Ειδικότητας του ν. 4386/2016 (Α' 83). ή Οτι κατέχει απολυτήριο τίτλο σπουδών, ή οφείλει μαθήματα προς απόκτηση απολυτηρίου, προκειμένου η/ο μαθήτρια/τής να αποκτήσει μόνο Πτυχίο Ειδικότητας του ν. 4386/2016 (Α' 83).

v. Για την εγγραφή της/του μαθήτριας/τής στην Α' τάξη Επαγγελματικού Λυκείου απαιτείται επιπλέον να δηλωθούν στην ανωτέρω Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986

(Α' 75) τα Μαθήματα Επιλογής που επιθυμεί να παρακολουθήσει η/ο μαθήτρια/ής. Η δήλωση αυτή μπορεί να τροποποιηθεί μέχρι την έναρξη των μαθημάτων, για τμήματα που ήδη λειτουργούν, λαμβανομένου υπόψη του ελάχιστου και του μέγιστου αριθμού μαθητών ανά τάξη. ή Για την ανανέωση εγγραφής της/του μαθήτριας/τής στη Β' τάξη Επαγγελματικού Λυκείου απαιτείται να δηλωθεί σε Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) ο Τομέας που επιθυμεί να παρακολουθήσει η/ο μαθήτρια/ής. Η δήλωση αυτή μπορεί να τροποποιηθεί μέχρι την έναρξη των μαθημάτων, σε τμήματα που ήδη λειτουργούν, λαμβανομένου υπόψη του ελάχιστου και του μέγιστου αριθμού μαθητών ανά τάξη. ή Για την ανανέωση εγγραφής της/του μαθήτριας/τής στη Γ' τάξη Επαγγελματικού Λυκείου απαιτείται επιπλέον να δηλωθεί σε Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) η Ειδικότητα που επιθυμεί να παρακολουθήσει η/ο μαθήτρια/ής. Η δήλωση αυτή μπορεί να τροποποιηθεί μέχρι την έναρξη των μαθημάτων, σε τμήματα που ήδη λειτουργούν, λαμβανομένου υπόψη του ελάχιστου και του μέγιστου αριθμού μαθητών ανά τάξη. ή Για την περίπτωση που κατά την ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου μαθητής/τρια δεν έχει λάβει Απολυτήριο ή δεν έχει λάβει Πτυχίο ή δεν έχει λάβει κανένα από τα δύο, δηλώνει σε Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), αν επιθυμεί να επαναλάβει τη φοίτηση σύμφωνα με το άρθρο 14 του π.δ. 42/2017 (Α' 68).

Οι παραπάνω μεταβολές καταχωρίζονται στο Πληροφοριακό Σύστημα «Myschool» με ευθύνη του Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία δήλωσης.

5. Πιστοποιητικό του Δήμου/της Δημοτικής Ενότητας στα Μητρώα της οποίας είναι εγγεγραμμένη/ος η/ο μαθήτρια/τής στην περίπτωση που δεν έχει αστυνομική ταυτότητα, ώστε να καταχωρίζονται τα στοιχεία της/του μαθήτριας/τής που ορίζονται στο άρθρο 6 της παρούσας υπουργικής απόφασης.

6. Ατομικό Δελτίο Υγείας Μαθητή (Α.Δ.Υ.Μ.) σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2.ii. της υπ' αριθμ. Φ. 6/304/75662/ Γ1 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1296 Β' / 21-5-2014).

Άρθρο 6

Στοιχεία που καταχωρίζονται κατά την εγγραφή και φοίτηση των μαθητών/τριών

1. Τα στοιχεία που καταχωρίζονται στο Ατομικό Δελτίο κατά την πρώτη εγγραφή του/της μαθητή/τριας και κατά τη διάρκεια της φοίτησής του/της στο ΕΠΑ.Λ. είναι:

α) Στοιχεία ταυτότητας, δηλαδή:

i) Επώνυμο

ii) Όνομα

iii) Όνομα και Επώνυμο πατέρα

iv) Όνομα και Επώνυμο μητέρας

v) Έτος γέννησης

vi) Δήμος/Δημοτική Ενότητα όπου είναι εγγεγραμμένος/η ο/η μαθητής/τρια

vii) Αύξων αριθμός οικογενειακής μερίδας και αριθμός μέλους

viii) Θρήσκευμα

ix) Ιθαγένεια

Στοιχεία που δεν αναγράφονται στις ταυτότητες ή στα πιστοποιητικά γέννησης δεν καταχωρίζονται στα υπηρεσιακά βιβλία και έντυπα, εκτός αν δηλώνονται με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, των γονέων ή του κηδεμόνα του/της μαθητή/τριας.

β) Στοιχεία εισόδου, δηλαδή το είδος και το φορέα έκδοσης του τίτλου, βάσει του οποίου εγγράφεται ο/η μαθητής/τρια.

γ) Στοιχεία επίδοσης, δηλαδή η γενική και η αναλυτική κατά μάθημα ετήσια προφορική και γραπτή βαθμολογία.

δ) Στοιχεία φοίτησης, δηλαδή το σύνολο απουσιών κατά τετράμηνο.

ε) Στοιχεία διαγωγής, δηλαδή τα παιδαγωγικά μέτρα που έχουν επιβληθεί και οι τιμητικές διακρίσεις που έχουν απονεμηθεί.

στ) Στοιχεία κηδεμόνα δηλαδή:

ι) Επώνυμο

ii) Όνομα

iii) Πλήρης διεύθυνση κατοικίας (οδός, αριθμός, περιοχή, πόλη, Τ.Κ.)

vi) Αριθμός σταθερού και κινητού τηλεφώνου

vii) Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Αλληλογραφίας

2. Τα στοιχεία που καταχωρίζονται κατά την πρώτη εγγραφή του/της μαθητή/τριας και κατά τη διάρκεια της φοίτησης του/της στο Μητρώο Μαθητών είναι:

α) Στοιχεία ταυτότητας, δηλαδή:

ι) Επώνυμο

ii) Όνομα

iii) Όνομα και Επώνυμο πατέρα

iv) Όνομα και Επώνυμο μητέρας

v) Έτος γέννησης

vi) Δήμος/Δημοτική Ενότητα όπου είναι εγγεγραμμένος ο μαθητής/τρια

vii) Αύξων αριθμός οικογενειακής μερίδας και αριθμός μέλουνς

viii) Θρήσκευμα

ix) Ιθαγένεια

Στοιχεία που δεν αναγράφονται στις ταυτότητες ή στα πιστοποιητικά γέννησης δεν καταχωρίζονται στα υπηρεσιακά βιβλία και έντυπα, εκτός αν δηλώνονται με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, των γονέων ή του κηδεμόνα του/της μαθητή/τριας.

β) Στοιχεία εισόδου, δηλαδή το είδος του τίτλου, βάσει του οποίου εγγράφεται ο/η μαθητής/τρια.

γ) Στοιχεία εξόδου, δηλαδή το είδος του τίτλου, βάσει του οποίου απολύται ή μετεγγράφεται ο/η μαθητής/τρια.

δ) Στοιχεία επίδοσης, δηλαδή η ετήσια βαθμολογία του κάθε μαθήματος, καθώς και ο γενικός ετήσιος βαθμός αυτών στην περίπτωση προαγωγής ή απόλυτης του/της μαθητή/τριας.

ε) Στοιχεία διαγωγής, δηλαδή ο χαρακτηρισμός της διαγωγής κάθε μαθητή/τριας.

3. Μέχρι την με οποιονδήποτε τρόπο έξodo των μαθητών/τριών από το ΕΠΑ.Λ. είναι δυνατή η αποκατάσταση στο ορθό των εσφαλμένων στοιχείων ταυτότητας κάποιου μαθητή/τριας, με αίτησή του/της ή με αίτηση του κηδεμόνα του/της, εφόσον είναι ανήλικος/η. Η αποκατάσταση αυτή πραγματοποιείται από τον Διευθυντή του σχολείου με κόκκινο μελάνι σύμφωνα με το δελτίο της αστυνομικής ταυτότητας του/της μαθητή/τριας ή ελλείψει αυτού, σύμφωνα με το πιστοποιητικό γέννησης του οικείου Δήμου/Δημοτικής Ενότητας. Η διόρθωση σφραγίζεται και μονογράφεται από τον Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ.

Άρθρο 7

Εγγραφές μαθητών σε τάξεις

Α. Εγγραφές στην Α', Β' και Γ' τάξη του ΕΠΑ.Λ. v. 4386/2016 (Α' 83)

α. Στην Α' Τάξη εγγράφονται:

1. Οι κάτοχοι Απολυτηρίου Γυμνασίου ή άλλου ισότιμου τίτλου.

2. Οι κάτοχοι ενδεικτικού Γ' τάξης του παλαιού εξαταξίου Γυμνασίου.

3. Οσοι/όσες έχουν απορριφθεί στην Α' τάξη του ΕΠΑ.Λ.

4. Οι κάτοχοι Πτυχίου Κατώτερης Τεχνικής ή Επαγγελματικής Σχολής ή άλλου ισότιμου τίτλου.

5. Οσοι/όσες έχουν απορριφθεί στην Α' τάξη παρελθόντων ετών των Τ.Ε.Λ., Λ.Ε.Ν., Ε.Π.Λ. και άλλων ισοτίμων σχολείων με αυτά.

6. Οσοι/όσες έχουν απορριφθεί στην Α' και Β' τάξη του Α' κύκλου Τ.Ε.Ε.

7. Οσοι/όσες έχουν απορριφθεί στην Α' και Β' τάξη των Τ.Ε.Σ.

8. Οσοι/όσες έχουν απορριφθεί στην Α' και Β' τάξη εσπερινής Τ.Ε.Σ. και όσοι/όσες έχουν απορριφθεί στην Α' τάξη εσπερινού Τ.Ε.Λ.

β. Στη Β' τάξη εγγράφονται:

1. Οσοι/όσες έχουν προαχθεί από την Α' τάξη του ΕΠΑ.Λ.

2. Οσοι/όσες έχουν απορριφθεί στη Β' τάξη του ΕΠΑ.Λ.

3. Όσοι/όσες έχουν προαχθεί από τη Β' τάξη του ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83) και επιθυμούν να ακολουθήσουν διαφορετικό τομέα.
4. Κάτοχοι Πτυχίου ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83) που επιθυμούν να ακολουθήσουν διαφορετικό τομέα του οικείου τίτλου σπουδών.
5. Από το σχολικό έτος 2018 – 2019, Όσοι/όσες έχουν προαχθεί από τη Β' τάξη ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 (Α' 193).
6. Κάτοχοι Πτυχίου ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 (Α' 193) σε ίδιο τομέα, προκειμένου να αποκτήσουν στη Γ' τάξη διαφορετική ειδικότητα από αυτή του πτυχίου τους ή σε διαφορετικό τομέα του οικείου τίτλου σπουδών τους.
7. Όσοι/όσες έχουν απορριφθεί στη Γ' τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 (Α' 193).
8. Κάτοχοι Απολυτηρίου Γενικού Λυκείου ή Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) του ν. 4186/2013 (Α' 193) και των ισοτίμων με αυτό τίτλων σπουδών καθώς και οι κάτοχοι αντίστοιχου Απολυτηρίου Λυκείου της αλλοδαπής, μόνο για λήψη Πτυχίου και όχι Απολυτηρίου.
9. Κάτοχοι Πτυχίου ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 (Α' 146) σε άλλο τομέα από αυτόν του οικείου τίτλου σπουδών τους ή στον ίδιο τομέα προκειμένου να αποκτήσουν άλλη ειδικότητα εκτός από αυτές για τις οποίες μπορούν να εγγραφούν στη Γ' τάξη, σύμφωνα με τις αντίστοιχες των παραρτημάτων Ι και ΙΙ.
10. Όσοι/όσες έχουν προαχθεί από τη Β' τάξη ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 (Α' 146) και επιθυμούν να φοιτήσουν σε διαφορετικό τομέα.
11. Όσοι/όσες έχουν προαχθεί από την Α' τάξη των Τ.Ε.Λ., Λ.Ε.Ν., Ε.Π.Λ. και άλλων ισοτίμων σχολείων με αυτά.
12. Όσοι/όσες έχουν απορριφθεί στη Β' και Γ' τάξη των Τ.Ε.Λ., Λ.Ε.Ν., Ε.Π.Λ. και άλλων ισοτίμων σχολείων με αυτά.
13. Κάτοχοι Πτυχίου Α' κύκλου Τ.Ε.Ε.
14. Κάτοχοι Πτυχίου Β' κύκλου Τ.Ε.Ε. και των ισοτίμων με αυτό τίτλων σπουδών.
15. Όσοι/όσες έχουν απορριφθεί στο Β' κύκλο Τ.Ε.Ε.
16. Όσοι/όσες έχουν απορριφθεί στη Γ' τάξη εσπερινού Τ.Ε.Λ.
17. Όσοι/όσες έχουν απορριφθεί στη Β' τάξη εσπερινού Τ.Ε.Λ.
18. Κάτοχοι Πτυχίου ΕΠΑ.Σ.
19. Όσοι/όσες έχουν απορριφθεί στην Α', Β' τάξη ΕΠΑ.Σ.
20. Κάτοχοι Πτυχίου Τ.Ε.Σ. και των ισοτίμων με αυτό τίτλων σπουδών.
- γ. Στη Γ' τάξη εγγράφονται:
1. Όσοι/όσες έχουν προαχθεί από τη Β' τάξη ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83) σε ειδικότητα του τομέα τους.
2. Όσοι/όσες έχουν απορριφθεί στη Γ' τάξη ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83) σε ίδια ή σε διαφορετική ειδικότητα του ίδιου τομέα.
3. Όσοι/όσες έχουν προαχθεί από τη Β' τάξη ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 (Α' 146) μπορούν να εγγραφούν στη Γ' τάξη ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83), για την απόκτηση Απολυτηρίου και Πτυχίου, σε ειδικότητα του τομέα που παρακολούθησαν, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας υπουργικής απόφασης, παρακολουθώντας τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας. Μετά την απόκτηση του Πτυχίου, μπορούν να εγγραφούν εκ νέου για απόκτηση άλλου Πτυχίου μόνο στις ειδικότητες του τομέα που παρακολούθησαν και αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας υπουργικής απόφασης, παρακολουθώντας τα μαθήματα Ειδικότητας.
- 4α. Οι κάτοχοι Απολυτηρίου και Πτυχίου ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 (Α' 146) μπορούν να εγγραφούν στη Γ' τάξη ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83) για απόκτηση άλλου Πτυχίου μόνο στις ειδικότητες του τομέα που παρακολούθησαν και αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ της παρούσας υπουργικής απόφασης, παρακολουθώντας τα μαθήματα Ειδικότητας.
- 4β. Οι κάτοχοι μόνο Πτυχίου ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 (Α' 146) μπορούν να εγγραφούν στη Γ' τάξη ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83) για απόκτηση Απολυτηρίου και άλλου Πτυχίου, οπότε παρακολουθώντας τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας ή για την απόκτηση άλλου Πτυχίου και μόνο στις ειδικότητες του τομέα που παρακολούθησαν και αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ της παρούσας υπουργικής απόφασης.
- Β. Κατ' εξαίρεση λειτουργίας τάξεων ΕΠΑ.Λ. ν. 4186/2013 (Α' 193)
1. Μαθητές/τριες της Γ' τάξης ημερήσιου ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 (Α' 193) του σχολικού έτους 2016 – 2017, των οποίων η φοίτηση χαρακτηρίστηκε ανεπαρκής, δύνανται κατ' εξαίρεση να εγγραφούν σε ειδικό τμήμα Γ' τάξης ημερήσιου ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 (Α' 193), αποκλειστικά κατά το σχολικό έτος 2017 – 2018, έτσι όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 4473/2017 (Α' 78). Στα τμήματα αυτά μπορεί να μετεγγράφονται και μαθητές/τριες της Γ' τάξης του εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 (Α' 193) του σχολικού έτους 2016 – 2017, των οποίων η φοίτηση χαρακτηρίστηκε ανεπαρκής.
2. Μαθητές/τριες προαχθέντες από τη Β' τάξη ημερήσιου ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 (Α' 193) των σχολικών ετών 2014 – 2015 ή 2015 – 2016, δύνανται κατ' εξαίρεση να εγγραφούν σε ειδικό τμήμα Γ' τάξης ημερήσιου ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 (Α' 193), αποκλειστικά κατά το σχολικό έτος 2017 – 2018, έτσι όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 4473/2017 (Α' 78).
3. Μαθητές/τριες της Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 (Α' 193) του σχολικού έτους 2017 – 2018, των οποίων η φοίτηση χαρακτηρίστηκε ανεπαρκής, δύνανται κατ' εξαίρεση να εγγραφούν σε ειδικό τμήμα Δ' τάξης

εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 (Α' 193), αποκλειστικά κατά το σχολικό έτος 2018 – 2019, έτσι όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 4473/2017 (Α' 78).

Γ. Οι μαθητές/τριες που εγγράφονται στα ΕΠΑ.Λ., με τους παρακάτω αναφερόμενους τίτλους σπουδών, παρακολουθούν, κατά περίπτωση, τα μαθήματα ως εξής:

1) Οι κάτοχοι Απολυτηρίου Γενικού Λυκείου (Γ.Ε.Λ.), Τεχνικού Επαγγελματικού Λυκείου (Τ.Ε.Λ.), Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου (Ε.Π.Λ.), Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) ή άλλου ισοτίμου Απολυτηρίου Λυκείου ή αντιστοίχου Απολυτηρίου Λυκείου της αλλοδαπής, οι οποίοι εγγράφονται στη Β' τάξη του ΕΠΑ.Λ. παρακολουθούν μόνο τα μαθήματα Τομέα και Ειδικότητας για την απόκτηση μόνο Πτυχίου Ειδικότητας του ν. 4386/2016 (Α' 83).

2) Οι κάτοχοι Πτυχίου Τ.Ε.Ε. Β' κύκλου ή άλλου ισοτίμου Πτυχίου (και όχι Απολυτηρίου) οι οποίοι εγγράφονται στη Β' τάξη του ΕΠΑ.Λ. δύνανται να επιλέξουν εγγράφως:

α) είτε την απόκτηση μόνο Πτυχίου Ειδικότητας του ν. 4386/2016 (Α' 83), διαφορετικής με το εν ισχύ πτυχίο της ειδικότητάς τους, οπότε απαλλάσσονται από την παρακολούθηση των μαθημάτων Γενικής Παιδείας,

β) είτε να παρακολουθήσουν όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας, Τομέα και Ειδικότητας για την απόκτηση Πτυχίου Ειδικότητας και Απολυτηρίου του ν. 4386/2016 (Α' 83).

3) Οι κάτοχοι Πτυχίου Τ.Ε.Σ. και των ισοτίμων με αυτό τίτλων σπουδών, οι κάτοχοι πτυχίου ΕΠΑ.Σ., οι οποίοι εγγράφονται στη Β' τάξη του ΕΠΑ.Λ., παρακολουθούν όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας, Τομέα και Ειδικότητας για την απόκτηση Απολυτηρίου και Πτυχίου Ειδικότητας ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83), εφόσον δεν είναι κάτοχοι Απολυτηρίου Γ.Ε.Λ. ή ΕΠΑ.Λ. ή ισοτίμων με αυτό τίτλων σπουδών.

4) Οι κάτοχοι Πτυχίου Τ.Ε.Σ. και των ισοτίμων με αυτό τίτλων σπουδών, οι κάτοχοι Πτυχίου ΕΠΑ.Σ., οι οποίοι εγγράφονται στη Β' τάξη του ΕΠΑ.Λ. παρακολούθησην μόνο τα μαθήματα Τομέα και Ειδικότητας για την απόκτηση μόνο Πτυχίου Ειδικότητας ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83), εφόσον είναι κάτοχοι Απολυτηρίου Γ.Ε.Λ. ή ΕΠΑ.Λ. ή ισοτίμων με αυτό τίτλων σπουδών.

5) Οι κάτοχοι Πτυχίου ΕΠΑ.Λ., οι οποίοι εγγράφονται στη Β' τάξη του ΕΠΑ.Λ. παρακολουθούν όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας, Τομέα και Ειδικότητας για την απόκτηση Απολυτηρίου και Πτυχίου άλλης Ειδικότητας ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83), εφόσον δεν είναι κάτοχοι Απολυτηρίου Γ.Ε.Λ. ή ΕΠΑ.Λ. ή ισοτίμων με αυτό τίτλων σπουδών.

6) Οι κάτοχοι Πτυχίου ΕΠΑ.Λ., οι οποίοι εγγράφονται στη Β' τάξη του ΕΠΑ.Λ. παρακολουθούν μόνο τα μαθήματα Τομέα και Ειδικότητας για την απόκτηση μόνο Πτυχίου άλλης Ειδικότητας ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83), εφόσον είναι κάτοχοι Απολυτηρίου Γ.Ε.Λ. ή ΕΠΑ.Λ. ή ισοτίμων με αυτό τίτλων σπουδών.

Άρθρο 8

Διπλή Φοίτηση

Δεν επιτρέπεται η ταυτόχρονη φοίτηση σε ΕΠΑ.Λ. και σε άλλο σχολείο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης οποιουδήποτε Υπουργείου ή σε σχολή της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή σε Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) ή σε Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.).

Άρθρο 9

Εγγραφές Ελλήνων μαθητών και Ελληνίδων μαθητριών από ξένα σχολεία της αλλοδαπής και αλλοδαπών μαθητών/τριών

1. Έλληνες ή ομογενείς μαθητές/τριες που προσκομίζουν ενδεικτικό ή αποδεικτικό σπουδών ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο της μαθητικής κατάστασης από ξένο σχολείο γενικής εκπαίδευσης της αλλοδαπής, εγγράφονται στα ΕΠΑ.Λ. μέχρι την έναρξη των μαθημάτων και οριστικοποιείται η εγγραφή τους μετά τη λήψη της βεβαίωσης αντιστοιχίας του αναφερόμενου αποδεικτικού τους. Η βεβαίωση αντιστοιχίας για την οριστικοποίηση της εγγραφής τους κατατίθεται μέχρι τις 15 Οκτωβρίου, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 7 της παρούσας υπουργικής απόφασης 2. Έλληνες ή ομογενείς μαθητές/τριες που προσκομίζουν ενδεικτικό ή αποδεικτικό στοιχείο της μαθητικής κατάστασης από ξένο τεχνικό ή επαγγελματικό σχολείο της αλλοδαπής μπορούν να εγγράφονται έως τη λήξη του Α' τετραμήνου σε αντίστοιχη τάξη των ΕΠΑ.Λ. που λειτουργούν στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 7 της παρούσας υπουργικής απόφασης. Για την εγγραφή τους απαιτείται λήψη ισοτιμίας από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.

3. Στα Επαγγελματικά Λύκεια της ημεδαπής μπορούν να εγγράφονται και να φοιτούν αλλοδαποί μαθητές με τους παρακάτω όρους και προϋποθέσεις:

α. Άλλοδαποί/πές μαθητές/τριες που προσκομίζουν ενδεικτικό ή αποδεικτικό σπουδών ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο της μαθητικής τους κατάστασης από ξένο σχολείο γενικής εκπαίδευσης της αλλοδαπής, εγγράφονται στα ΕΠΑ.Λ. μέχρι τις 15 Οκτωβρίου με τη λήψη της βεβαίωσης αντιστοιχίας του αναφερόμενου αποδεικτικού τους από την οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ή από την Αυτοτελή Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης του ΥΠ.Π.Ε.Θ., λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 7 της παρούσας υπουργικής απόφασης. Η βεβαίωση αντιστοιχίας για την οριστικοποίηση της εγγραφής τους κατατίθεται έως τις 15 Οκτωβρίου.

β. Άλλοδαποί/πές μαθητές/τριες που προσκομίζουν ενδεικτικό ή αποδεικτικό σπουδών ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο της μαθητικής τους κατάστασης από ξένο τεχνικό ή επαγγελματικό σχολείο της αλλοδαπής μπορούν να εγγράφονται, έως

τη λήξη του Α΄ τετραμήνου, σε αντίστοιχη τάξη των ΕΠΑ.Λ. που λειτουργούν στην Ελλάδα. Για την εγγραφή τους απαιτείται λήγη ισοτιμίας από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.

γ. Για την εγγραφή ανήλικων αλλοδαπών μαθητών/ τριών, πολιτών τρίτων χωρών, στα ελληνικά σχολεία, ισχύουν και οι διατάξεις του αρ. 21, παρ. 7 και 8 του ν. 4251/2014 (Α΄ 80).

δ. Η εκπαίδευση αλλοδαπών μαθητών/τριών στις δημόσιες σχολικές μονάδες παρέχεται δωρεάν, ενώ στις ιδιωτικές παρέχεται με καταβολή διδάκτρων που καθορίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ε. Στους αποφοιτήσαντες από τις σχολικές μονάδες χορηγούνται οι ίδιοι τίτλοι σπουδών προς τους χορηγούμενους σε ημεδαπούς, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις.

στ. Κατά τα λοιπά, η φοίτηση των αλλοδαπών μαθητών/τριών διέπεται από όσα ορίζουν οι κείμενες διατάξεις για τη φοίτηση ημεδαπών στις σχολικές μονάδες.

4. Οι ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, κατά την παραμονή τους στη χώρα, έχουν πρόσβαση στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, υπό προϋποθέσεις ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες και με διευκολύνσεις ως προς την εγγραφή σε περίπτωση δυσχερειών υποβολής όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Σχετική δημόσια εκπαίδευση μπορεί να παρέχεται και εντός των κέντρων φιλοξενίας. Η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα παρέχεται ενόσω τυχόν μέτρο απομάκρυνσης που εκκρεμεί κατά των ιδίων ή των γονέων τους δεν εκτελείται. Το δικαίωμα παρακολούθησης δεν περιλαμβάνεται στην παραγράφους 11 και 12 του παρόντος άρθρου.

5. Η ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της ταυτοποίησης του ανήλικου.

6. Σε περίπτωση δυσχερειών υποβολής όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών παρέχονται διευκολύνσεις ως προς την εγγραφή, κατ' αναλογία με τα οριζόμενα στις παραγράφους 11 και 12 του παρόντος άρθρου.

7. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο θα παρέχονται στους ανήλικους προπαρασκευαστικά μαθήματα, συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων γλώσσας, προκειμένου να διευκολύνεται η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα.

8. Όταν, για ειδικούς λόγους που αφορούν τον ανήλικο, είναι αδύνατη η πρόσβασή του στο εκπαιδευτικό σύστημα, θα λαμβάνονται τα κατάλληλα προς τούτο μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

9. Οι ενήλικοι υπήκοοι τρίτων χωρών εγγράφονται στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί διαμένουν νομίμως στη χώρα και είναι κάτοχοι των προβλεπόμενων βεβαιώσεων.

10. Οι μαθητές/τριες που εγγράφονται με ελλιπή δικαιολογητικά, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου, εγγράφονται με τα στοιχεία με τα οποία έχουν καταγραφεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ν. 4251/2014 (Α΄ 80) ή τις αρμόδιες Δικαστικές Αρχές.

Σε περίπτωση έλλειψης αυτών των στοιχείων ο μαθητής/τρια εγγράφεται με τα στοιχεία που δηλώνει με Υπεύθυνη Δήλωση ο κηδεμόνας του/της.

11. α) Μετά την εγγραφή με ελλιπή δικαιολογητικά, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου, ο Διευθυντής του σχολείου υποχρεούται να φροντίσει, σε συνεργασία με τους κηδεμόνες του/της μαθητή/τριας και τις αρμόδιες υπηρεσίες, για την συμπλήρωση των δικαιολογητικών.

β) Σε περίπτωση δυσχερειών υποβολής όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών από τους κηδεμόνες του/της μαθητή/τριας, (λ.χ. φόβος δίωξης στη χώρα προέλευσης) ενημερώνεται η οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η οποία, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για να λυθεί το πρόβλημα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο προς το συμφέρον του/της μαθητή/τριας. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων είναι δυνατόν να δώσουν εντολή για διεξαγωγή κατατακτηρίων εξετάσεων για την ένταξη του/της μαθητή/τριας σε τάξη.

γ) Σε ό,τι αφορά τις περιπτώσεις αλλοδαπών μαθητών/τριών, των οποίων οι κηδεμόνες δεν προβαίνουν αποδεειγμένα σε ενέργειες συμπλήρωσης των δικαιολογητικών τους, χωρίς να τεκμηριώνουν και την αδυναμία προσκόμισης αυτών, δεν επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια ή υποκρύπτονται άλλοι λόγοι (λ.χ. ψευδής δήλωση στοιχείων μαθητή/τριας), το σχολείο ενημερώνει εγγράφως εκ νέου στη διάρκεια του έτους τους κηδεμόνες, ως προς την ευθύνη τους και τις συνέπειες της πλημμελούς άσκησης της επιμέλειας. Εφόσον, εξακολουθεί να υπάρχει ρητή ή σιωπηρή άρνηση συνεργασίας του κηδεμόνα με το σχολείο για την τακτοποίηση των δικαιολογητικών του/της μαθητή/τριας, το σχολείο ενημερώνει την αρμόδια Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η οποία συντάσσει σχετικό κατάλογο μαθητών/τριών, τον οποίο αποστέλλει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

δ) Εάν οι ανήλικοι/κες μαθητές/τριες προσέρχονται για εγγραφή χωρίς επίβλεψη ενηλίκου, η έλλειψη του κηδεμόνα θα αντιμετωπίζεται από τον Διευθυντή του σχολείου σύμφωνα με τις διαδικασίες που υποδεικνύει η νομοθεσία κατά τον εντοπισμό ασυνόδευτου/ης ανήλικου/ης.

ε) Μετά την προσκόμιση των δικαιολογητικών των ανήλικων συμπληρώνονται ή διορθώνονται τα στοιχεία στο Βιβλίο Μητρώου και στο Ατομικό Δελτίο με την προβλεπόμενη διαδικασία για όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες.

Άρθρο 10

Έξοδος μαθητή από το σχολείο

Μετά την καθ' οινδήποτε τρόπο εγγραφή μαθητή/τριας στο σχολείο, νοούμενη ως εφ' άπαξ καταχώριση για πρώτη φορά των προβλεπόμενων στοιχείων των μαθητών/τριών στο Ατομικό Δελτίο και το Μητρώο Μαθητών, η έξοδος

επιτρέπεται μόνο με την απόλυτη, τη μετεγγραφή ή την αίτηση διακοπής φοίτησης που υποβάλει ο μαθητής/τρια ή κηδεμόνας του/της αν είναι ανήλικος/η. Σε περίπτωση αίτησης διακοπής φοίτησης, ο μαθητής/τρια έχει δικαίωμα εκ νέου εγγραφής, λαμβανομένων υπόψη των ρυθμίσεων των άρθρων 2, 3, 4 και 5 της παρούσας υπουργικής απόφασης, μετά από αίτηση και κατατάσσεται στην προβλεπόμενη από το άρθρο 7 της παρούσας υπουργικής απόφασης, τάξη.

Αρθρο 11

Κηδεμονία ανηλίκων μαθητών/τριών

1. Κηδεμόνας του/της μαθητή/τριας, εφόσον αυτός/αυτή είναι ανήλικος/η, είναι ο πατέρας ή η μητέρα και απουσία αυτών ή κωλυομένων από το νόμο, ο έχων την επιμέλεια αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, ή το ενήλικο μέλος της οικογένειάς του, το οποίο είναι νόμιμα εκτάκτως ή παγίως εξουσιοδοτημένο από αυτόν. Ο κηδεμόνας του/της μαθητή/τριας έχει τις, από τα άρθρα 2, 3, 4 και 5 της παρούσας υπουργικής απόφασης, προβλεπόμενες υποχρεώσεις, καθώς και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία για τη φοίτηση των μαθητών/τριών.
2. Ο κατά την προηγούμενη παράγραφο κηδεμόνας, εφόσον δεν κατοικεί στην έδρα του ΕΠΑ.Λ. δύναται να αντιπροσωπεύεται από ενήλικο πρόσωπο, εγγράφως εξουσιοδοτημένο από αυτόν, που κατοικεί νόμιμα στην έδρα του ΕΠΑ.Λ.
3. Όπου στην παρούσα απόφαση αναφέρεται ο κηδεμόνας, νοείται και ο κατά την προηγούμενη παράγραφο οριζόμενος αντιπρόσωπος αυτού.
4. Οι μαθητές/τριες που έχουν συμπληρώσει το 180 έτος της ηλικίας τους μπορούν να χειρίζονται μόνοι/ες τους τις σχολικές τους υποθέσεις.
5. Κανένα στοιχείο για τη σχολική κατάσταση του/της μαθητή/τριας δε γνωστοποιείται και δεν παρέχεται σε άλλο πρόσωπο, εκτός από τον κηδεμόνα αυτού/ής ή άλλο συγγενικό πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από τον έχοντα την κηδεμονία του/της μαθητή/τριας.
6. Η προσέλευση των κηδεμόνων των μαθητών/τριών μπορεί να πραγματοποιείται και κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών κατά τις ημέρες που ορίζονται από σχετικές αποφάσεις.
7. Ο κηδεμόνας του/της μαθητή/τριας οφείλει να προσέλθει στο ΕΠΑ.Λ. και να δηλώσει ενυπόγραφα ότι είναι ο νόμιμος κηδεμόνας του/της μαθητή/τριας κατά την πρώτη εγγραφή του στο ΕΠΑ.Λ. και κατά την ανανέωση αυτής κάθε σχολικό έτος.

Αρθρο 12

Εγγραφές μαθητών/τριών των Ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ.

Οι ρυθμίσεις της παρούσας απόφασης ισχύουν και για τους μαθητές/τριες των Ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΕΣ

Αρθρο 13

Γενική Διάταξη

Μετεγγραφή μαθητή/τριας από Επαγγελματικό Λύκειο σε άλλο Επαγγελματικό ή Γενικό Λύκειο πραγματοποιείται εφόσον υπάρχει αποχρών λόγος, όπως αυτός περιγράφεται στα άρθρα 14 και 15 της παρούσας υπουργικής απόφασης, είτε με αίτηση του ενδιαφερομένου είτε χωρίς αίτηση για κάλυψη υπηρεσιακής ανάγκης με τις διαδικασίες που προβλέπουν οι διατάξεις των άρθρων 14 και 15 της παρούσας υπουργικής απόφασης

Αρθρο 14

Μετεγγραφές με αίτηση των κηδεμόνων - Προθεσμίες

1. Επιτρέπεται η μετεγγραφή μαθητών/τριών από δημόσιο ΕΠΑ.Λ. σε άλλο δημόσιο ΕΠΑ.Λ. μετά από αίτηση του κηδεμόνα του/της μαθητή/τριας ή του/της ιδίου/ας, αν είναι ενήλικος/η, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α) Αν η οικογένεια του/της μαθητή/τριας ή του κηδεμόνα του/της άλλαξε τόπο κατοικίας.
  - β) Αν ο/η μαθητής/τρια πρόκειται να επιστρέψει στην πόλη της μόνιμης κατοικίας της οικογένειάς του/της.
  - γ) Αν την επιμέλεια του/της μαθητή/τριας ανέλαβε άλλο πρόσωπο που διαμένει σε άλλο τόπο.
  - δ) Αν ο/η μαθητής/τρια ημερήσιας σχολικής μονάδας άρχισε να εργάζεται και ζητά μετεγγραφή σε εσπερινή σχολική μονάδα.
  - ε) Αν ο/η μαθητής/τρια εσπερινής σχολικής μονάδας έπαιψε να εργάζεται και ζητά μετεγγραφή σε ημερήσια σχολική μονάδα.
2. Οι ανωτέρω μετεγγραφές α) έως ε) πραγματοποιούνται σε Επαγγελματικά Λύκεια ως εξής:
  - ι) στην Α' τάξη Επαγγελματικού Λυκείου,
  - ii) στη Β' τάξη Επαγγελματικού Λυκείου στο οποίο λειτουργεί ο Τομέας που παρακολουθούσε στο σχολείο προέλευσης,

iii) στη Γ' τάξη Επαγγελματικού Λυκείου στο οποίο λειτουργεί η Ειδικότητα που παρακολουθούσε στο σχολείο προέλευσης.

3. Οι ανωτέρω μετεγγραφές πραγματοποιούνται:

α) Κατά την περίοδο των εγγραφών και αφού υποβάλλουν την ηλεκτρονική δήλωση προτίμησης.

β) Από την αρχή του σχολικού έτους μέχρι και τις 30 Σεπτεμβρίου σε υπάρχοντα τμήματα, με έγκριση του Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. στο οποίο θέλει να μετεγγραφεί ο/η μαθητής/τρια και συνοδεύονται από τα απαραίτητα στοιχεία που βεβαιώνουν το λόγο για τον οποίο ζητείται η μετεγγραφή.

4. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να γίνει μετεγγραφή μαθητής/τριας από δημόσιο ΕΠΑ.Λ. σε δημόσιο ΕΠΑ.Λ. στην Α' τάξη του ΕΠΑ.Λ., στον ίδιο τομέα της Β' τάξης ή στην ίδια ειδικότητα της Γ' τάξης, έως τη λήξη του Α' τετραμήνου, λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικά σημαντικών οικογενειακών λόγων, με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει η σχολική μονάδα που μετεγγράφεται ο/η μαθητής/τρια.

5. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται μετεγγραφή μαθητής/τριας Β' τάξης του ν. 4386/2016 (Α' 83) που εμπίπτει στις περιπτώσεις α) έως ε), από δημόσιο ΕΠΑ.Λ. στο οποίο παρακολουθεί ένα συγκεκριμένο τομέα, σε άλλο δημόσιο ΕΠΑ.Λ. στο οποίο δεν λειτουργεί ο τομέας του ΕΠΑ.Λ. προέλευσης, έως τις 30 Σεπτεμβρίου. Οι μετεγγραφές αυτές πραγματοποιούνται με έγκριση του Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. στο οποίο θέλει να μετεγγραφεί ο/η μαθητής/τρια και συνοδεύονται από τα απαραίτητα στοιχεία που βεβαιώνουν το λόγο για τον οποίο ζητείται η μετεγγραφή. Ο Διευθυντής μπορεί να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο κάθε αποδεικτικό στοιχείο που θεωρεί απαραίτητο, για να βεβαιωθεί για τον προβαλλόμενο λόγο μετεγγραφής.

6. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται μετεγγραφή μαθητής/τριας Γ' τάξης του ν. 4386/2016 (Α' 83) που εμπίπτει στις περιπτώσεις α) έως ε), από δημόσιο ΕΠΑ.Λ. σε άλλο δημόσιο ΕΠΑ.Λ. σε ειδικότητα που δεν λειτουργεί στο ΕΠΑ.Λ. στο οποίο είναι εγγεγραμμένος. Στην περίπτωση αυτή, μετεγγράφεται μόνον σε άλλη ειδικότητα του τομέα του ΕΠΑ.Λ. προέλευσης, έως τις 30 Σεπτεμβρίου. Οι μετεγγραφές αυτές πραγματοποιούνται με έγκριση του Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. στο οποίο θέλει να μετεγγραφεί ο/η μαθητής/τρια και συνοδεύονται από τα απαραίτητα στοιχεία που βεβαιώνουν το λόγο για τον οποίο ζητείται η μετεγγραφή. Ο Διευθυντής μπορεί να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο κάθε αποδεικτικό στοιχείο που θεωρεί απαραίτητο, για να βεβαιωθεί για τον προβαλλόμενο λόγο μετεγγραφής.

7. Κατ' εξαίρεση, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης μετά τις 30 Σεπτεμβρίου και έως τις 30 Οκτωβρίου κάθε σχολικού έτους, για λόγους ανωτέρας βίας ή εξαιρετικά σημαντικούς οικογενειακούς λόγους, μπορεί να εγκρίνει μετεγγραφή μαθητής/τριας, από δημόσιο ΕΠΑ.Λ. στο οποίο παρακολουθεί ένα συγκεκριμένο τομέα Β' τάξης του ν. 4386/2016 (Α' 83), σε άλλο δημόσιο ΕΠΑ.Λ. στο οποίο δε λειτουργεί ο τομέας του ΕΠΑ.Λ. προέλευσης. Οι παραπάνω λόγοι αποδεικνύονται με επίσημα έγγραφα τα οποία αποστέλλονται στη Διεύθυνση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του ΥΠ.Π.Ε.Θ., η οποία μπορεί να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο κάθε αποδεικτικό στοιχείο που θεωρεί απαραίτητο, για να βεβαιωθεί για τον προβαλλόμενο λόγο μετεγγραφής.

8. Κατ' εξαίρεση, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης μετά τις 30 Σεπτεμβρίου και έως τις 30 Οκτωβρίου κάθε σχολικού έτους για λόγους ανωτέρας βίας ή εξαιρετικά σημαντικούς οικογενειακούς λόγους, μπορεί να εγκρίνει μετεγγραφή μαθητής/τριας, από δημόσιο ΕΠΑ.Λ. στο οποίο παρακολουθεί μία συγκεκριμένη ειδικότητα Γ' τάξης του ν. 4386/2016 (Α' 83), σε άλλο δημόσιο ΕΠΑ.Λ. στο οποίο δεν λειτουργεί η ειδικότητα του ΕΠΑ.Λ. προέλευσης. Στην περίπτωση αυτή, μετεγγράφεται μόνο σε άλλη ειδικότητα του τομέα του ΕΠΑ.Λ. προέλευσης. Οι παραπάνω λόγοι αποδεικνύονται με επίσημα έγγραφα τα οποία αποστέλλονται στη Διεύθυνση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του ΥΠ.Π.Ε.Θ., η οποία μπορεί να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο κάθε αποδεικτικό στοιχείο που θεωρεί απαραίτητο, για να βεβαιωθεί για τον προβαλλόμενο λόγο μετεγγραφής.

9. Επιτρέπεται η μετεγγραφή μαθητής/τριας Ιδιωτικού ΕΠΑ.Λ. σε δημόσιο ΕΠΑ.Λ. σύμφωνα με τους όρους που περιγράφονται στις παραγράφους 1 έως 8 του άρθρου αυτού.

10. a. Επιτρέπεται η μετεγγραφή μαθητών/τριών Α' τάξης Γ.Ε.Λ. δημοσίων και ιδιωτικών σε Α' τάξη δημοσίων ΕΠΑ.Λ. και αντιστρόφως. Οι μετεγγραφές αυτές πραγματοποιούνται από την αρχή του σχολικού έτους μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου.

β. Επιτρέπεται η μετεγγραφή μαθητών/τριών των Β' και Γ' τάξεων δημοσίων και ιδιωτικών Γ.Ε.Λ σε δημόσια ΕΠΑ.Λ. και αντιστρόφως σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί αντιστοιχών τάξεων. Οι μετεγγραφές αυτές πραγματοποιούνται από την αρχή του σχολικού έτους μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου.

11. Επιτρέπεται η μετεγγραφή μαθητής/τριας ΕΠΑ.Λ. που απέκτησε, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, δικαίωμα φοίτησης σε Πρότυπο ή Πειραματικό ή Μουσικό ή Καλλιτεχνικό Σχολείο.

12. Οι μαθητές δικαιούνται μια μόνο μετεγγραφή κατά το ίδιο σχολικό έτος από τάξη Γενικού Λυκείου σε τάξη Επαγγελματικού Λυκείου και αντίστροφα, εφόσον το αρχικό Λύκειο προέλευσης ή τελικό Λύκειο υποδοχής είναι εσπερινό.

Άρθρο 15

Λοιπές μετεγγραφές - Προθεσμίες

1. Μετεγγραφές μαθητών/τριών που πραγματοποιούνται λόγω υπηρεσιακής ανάγκης στον ίδιο τομέα ή στην ίδια ειδικότητα και σε υπάρχοντα τμήματα, ακόμη και χωρίς την αίτηση των κηδεμόνων τους ή των ιδίων, αν είναι ενήλικοι/ες:

α. Από δημόσιο ΕΠΑ.Λ. σε δημόσιο ΕΠΑ.Λ. στις ακόλουθες περιπτώσεις:

i) κατάργηση ή συγχώνευση των σχολικών μονάδων

ii) ίδρυση νέας σχολικής μονάδας

iii) επιβολή σε μαθητή/τρια του παιδαγωγικού μέτρου της αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος

iv) μη λειτουργία τομέα ή ειδικότητας

v) λόγω υπέρβασης του μέγιστου αριθμού μαθητών ανά τάξη.

β. Από ιδιωτικό ΕΠΑ.Λ. σε δημόσιο ΕΠΑ.Λ. στις ακόλουθες περιπτώσεις:

i) παύση της λειτουργίας του ιδιωτικού ΕΠΑ.Λ. ή τάξης του

ii) επιβολή σε μαθητή/τρια του παιδαγωγικού μέτρου της αλλαγής του σχολικού περιβάλλοντος

iii) λόγω υπέρβασης του μέγιστου αριθμού μαθητών ανά τάξη.

2. Οι μετεγγραφές εξαιτίας κατάργησης, συγχώνευσης, ίδρυσης σχολικών μονάδων ή μη λειτουργίας τομέα ή ειδικότητας γίνονται με βάση τα χωροταξικά δεδομένα σε συνδυασμό με τις προτιμήσεις των κηδεμόνων και των μαθητών/τριών, όπου αυτό είναι δυνατό.

3. Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Δ.Ε. από την οποία μετεγγράφεται ο/η μαθητής/τρια, έχει αποφασιστική αρμοδιότητα για τις μετεγγραφές που γίνονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο καθώς και για την επιλογή της σχολικής μονάδας στην οποία γίνεται η μετεγγραφή.

Κατ' εξαίρεση μπορεί να εγκρίνει μετεγγραφή μαθητή/τριας Α', Β' ή Γ' τάξης, εξαιτίας κατάργησης, συγχώνευσης, ίδρυσης σχολικών μονάδων, μη λειτουργίας τομέα ή ειδικότητας ή παύσης της λειτουργίας του Ιδιωτικού ΕΠΑ.Λ. ή τάξης του, από ΕΠΑ.Λ. στο οποίο παρακολουθεί ένα συγκεκριμένο τομέα ή ειδικότητα, σε άλλο ΕΠΑ.Λ. στο οποίο λειτουργεί ο τομέας για τη Β' τάξη ή στην ίδια ειδικότητα για τη Γ' τάξη έως και τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε σχολικού έτους. Στις περιπτώσεις αυτές ο/η μαθητής/τρια επιλέγει ανάμεσα στους τομείς ή στις ειδικότητες του ίδιου τομέα, με αυτόν που φοιτούσε στο ΕΠΑ.Λ. προέλευσης, που λειτουργούν ή θα λειτουργήσουν στο σχολείο υποδοχής μετά τη συγχώνευση. Η αρμοδιότητά του είναι εκτελεστική μόνο για τις ενέργειες που αφορούν την πραγματοποίηση των κυρώσεων αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 16

Διαδικασία μετεγγραφών

1. Ο Διευθυντής του ΕΠΑ.Λ. από το οποίο γίνεται η μετεγγραφή αμέσως μετά την με οποιονδήποτε τρόπο έγκριση της μετεγγραφής, έχει καθήκον άμεσα και όχι αργότερα από πέντε (5) ημέρες:

α. Να συμπληρώσει και να επισημοποιήσει με σφραγίδα και υπογραφή το πρωτότυπο Ατομικό Δελτίο του μετεγγραφόμενου/ης μαθητή/τριας που πρόκειται να αποσταλεί.

β. Να μεταφέρει από το πρωτότυπο Ατομικό Δελτίο σε ομοιότυπο τα στοιχεία επώνυμο, όνομα, όνομα πατέρα και μητέρας, τον αριθμό Μητρώου μαθητή/τριας, τα στοιχεία επιδόσης που ενδεχόμενα υπάρχουν (βαθμούς, τα σχετικά με το σχολικό έτος στο οποίο γίνεται η μετεγγραφή και τα διαβιβαστικά στοιχεία του ατομικού δελτίου, αριθμ. πρωτοκόλλου, ημερομηνία, σχολείο προορισμού και όλα όσα αναφέρονται στο πρωτότυπο Ατομικό Δελτίο).

γ. Να ενημερώσει το Μητρώο Μαθητών/τριών σχετικά με τη μεταβολή αυτή.

δ. Να στείλει υπηρεσιακά και με απόδειξη στο ΕΠΑ.Λ. στο οποίο γίνεται η μετεγγραφή το συμπληρωμένο σύμφωνα με τα παραπάνω πρωτότυπο Ατομικό Δελτίο.

3. Το συντασσόμενο σύμφωνα με το εδάφιο β της παρ. 1 του άρθρου αυτού αντίγραφο Ατομικού Δελτίου, μπορεί να είναι πλήρες φωτοαντίγραφο του πρωτότυπου, το οποίο επισημοποιείται και παίρνει τη θέση του πρωτότυπου που διαβιβάστηκε.

4. Ο Διευθυντής του σχολείου υποχρεούνται ακόμη να εφοδιάσει το/τη μετεγγραφόμενο/η μαθητή/τρια με ειδικό υπηρεσιακό σημείωμα με το οποίο ο/η μετεγγραφόμενος/η μαθητής/τρια μπορεί να παρακολουθήσει τη διδασκαλία των μαθημάτων στο ΕΠΑ.Λ. στο οποίο μετεγγράφεται, μέχρι να παραληφθεί το Ατομικό του/της Δελτίο.

5. Ο Διευθυντής του ΕΠΑ.Λ. στο οποίο γίνεται η μετεγγραφή, μόλις παραλάβει το Ατομικό Δελτίο του/της μετεγγραφόμενου/ης μαθητή/τριας, καταχωρίζει τα στοιχεία του/της στο Μητρώο Μαθητών/τριών και εντάσσει το Ατομικό Δελτίο αυτό στην κατάλληλη σειρά μεταξύ των Ατομικών Δελτίων των μαθητών/τριών της ίδιας τάξης.

6. Αν ο Διευθυντής του σχολείου από το οποίο μετεγγράφεται ο μαθητής θεωρεί ότι η έγκριση της μετεγγραφής από τον Διευθυντή του σχολείου στο οποίο μετεγγράφεται δεν έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 14 και 15 της παρούσας απόφασης, αποστέλλει αμελλητή σχετική αναφορά στον αρμόδιο Διευθυντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ο οποίος και αποφασίζει σχετικά, μετά από ακρόαση του κηδεμόνα που έχει υποβάλει την αίτηση.

7. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία που καθορίζεται από την παράγραφο 5, η μετεγγραφή θεωρείται ότι έχει γίνει και ο/η μαθητής/τρια συμπεριλαμβάνεται στη δύναμη της σχολικής μονάδας.

8. Στις περιπτώσεις εκείνες που η μετεγγραφή γίνεται μετά από έγκριση του Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. στο οποίο μετεγγράφεται ο/η μαθητής/τρια, ο Διευθυντής αυτός τη γνωστοποίει το ταχύτερο δυνατό με υπηρεσιακό σημείωμα στο

Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. από το οποίο μετεγγράφεται και στη συνέχεια ακολουθείται η διαδικασία που ορίζεται από την παρ. 1 του άρθρου αυτού.

9. Οι αιτήσεις για μετεγγραφή των ενδιαφερομένων υποβάλλονται στα όργανα εκείνα που είναι για κάθε περίπτωση αρμόδια για την έγκριση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 17

Ένταξη μετεγγραφόμενων μαθητών/τριών σε τάξεις

1. Μαθητές/τριες που μετεγγράφονται σε άλλο ΕΠΑ.Λ. εντάσσονται στην τάξη, τον τομέα και την ειδικότητα στην οποία είχαν ενταχθεί στο ΕΠΑ.Λ. από το οποίο πήραν μετεγγραφή, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που αναφέρονται στα άρθρα 14 και 15 της παρούσας υπουργικής απόφασης.

2. Οι μαθητές/τριες των ημερήσιων ΕΠΑ.Λ. μετεγγράφονται στα εσπερινά ΕΠΑ.Λ. ως ακολούθως:

α. Μαθητές/τριες της Α' τάξης ημερήσιων ΕΠΑ.Λ. μετεγγράφονται αντίστοιχα στην Α' τάξη εσπερινών ΕΠΑ.Λ. και αντιστρόφως.

β. Μαθητές/τριες της Β' τάξης των ημερήσιων ΕΠΑ.Λ. μετεγγράφονται στην Β' τάξη των εσπερινών ΕΠΑ.Λ. και αντιστρόφως.

γ. Μαθητές/τριες της Γ' τάξης των ημερησίων ΕΠΑ.Λ. μετεγγράφονται στην Γ' τάξη των εσπερινών ΕΠΑ.Λ. και αντιστρόφως.

δ. Μαθητές/τριες της Δ' τάξης των εσπερινών ΕΠΑ.Λ. μετεγγράφονται στην Γ' τάξη των ημερησίων ΕΠΑ.Λ.

3. Επιπλέον:

α. Στην Α' τάξη ημερήσιων ΕΠΑ.Λ. και εσπερινών ΕΠΑ.Λ. μετεγγράφονται:

i. Οι μαθητές/τριες της Α' τάξης ημερήσιων ΓΕ.Λ. δημόσιων και ιδιωτικών, από την αρχή του σχολικού έτους έως τη λήξη του Α' τετραμήνου.

ii. Οι μαθητές/τριες της Α' τάξης εσπερινών ΓΕ.Λ. δημόσιων και ιδιωτικών, από την αρχή του σχολικού έτους έως τη λήξη του Α' τετραμήνου.

iii. Οι μαθητές/τριες της Β' τάξης εσπερινών ΓΕ.Λ. δημόσιων και ιδιωτικών, από την αρχή του σχολικού έτους έως τη λήξη του Α' τετραμήνου.

iv. Όσοι/σες έχουν απορριφθεί στην Α' τάξη ημερησίων ΓΕ.Λ. και Ενιαίων Λυκείων, εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14.

v. Όσοι/σες έχουν απορριφθεί στην Β' τάξη εσπερινών ΓΕ.Λ. και Ενιαίων Λυκείων εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14.

vi. Όσοι/σες έχουν απορριφθεί στη Δ' τάξη παλαιού εξαταξίου Γυμνασίου εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14.

β. Στην Α' τάξη ημερήσιων και εσπερινών ΓΕ.Λ. δημόσιων και ιδιωτικών μετεγγράφονται:

i. Οι μαθητές/τριες της Α' τάξης ημερήσιων ΕΠΑ.Λ. δημόσιων και ιδιωτικών, από την αρχή του σχολικού έτους έως τη λήξη του Α' τετραμήνου.

ii. Οι μαθητές/τριες της Α' τάξης εσπερινών ΕΠΑ.Λ. δημόσιων και ιδιωτικών, από την αρχή του σχολικού έτους έως τη λήξη του Α' τετραμήνου.

γ. Στη Β' τάξη ημερήσιων και εσπερινών ΕΠΑ.Λ. μετεγγράφονται:

i. Οι μαθητές/τριες της Β' τάξης ημερήσιων ΓΕ.Λ. και Ε.Λ. δημόσιων και ιδιωτικών έως τις 30 Σεπτεμβρίου.

ii. Οι μαθητές/τριες της Γ' τάξης ημερήσιων ΓΕ.Λ. και Ε.Λ. δημόσιων και ιδιωτικών έως τις 30 Σεπτεμβρίου.

iii. Οι μαθητές/τριες της Γ' τάξης εσπερινών ΓΕ.Λ. και Ε.Λ. δημόσιων και ιδιωτικών έως τις 30 Σεπτεμβρίου.

iv. Οι μαθητές/τριες της Δ' τάξης εσπερινών ΓΕ.Λ. και Ε.Λ. δημόσιων και ιδιωτικών έως τις 30 Σεπτεμβρίου.

v. Όσοι/ες έχουν προαχθεί από την Α' τάξη ημερήσιων ΓΕ.Λ. και Ε.Λ. εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14.

vi. Όσοι/ες έχουν προαχθεί από την Β' τάξη εσπερινών ΓΕ.Λ. και Ε.Λ. εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14.

vii. Όσοι/ες έχουν απορριφθεί στη Β' τάξη ημερήσιων ΓΕ.Λ. και Ε.Λ. εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14.

viii. Όσοι/ες έχουν απορριφθεί στη Γ' τάξη ημερήσιου και εσπερινού ΓΕ.Λ. και Ε.Λ. εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14.

ix. Όσοι/ες έχουν προαχθεί από τη Δ' τάξη παλαιού εξαταξίου Γυμνασίου εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14.

x. Όσοι/ες έχουν απορριφθεί στην Ε' τάξη και στην ΣΤ' τάξη του παλαιού εξαταξίου Γυμνασίου εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14.

δ. Επιτρέπεται η μετεγγραφή μαθητών/τριών δημοσίων και ιδιωτικών ΓΕ.Λ. όλων των υπολοίπων τάξεων εκτός από αυτές που ορίζονται στις ανωτέρω περιπτώσεις α, β, γ σε δημόσια ΕΠΑ.Λ. και αντιστρόφως, σύμφωνα με τις κείμενες, περί αντιστοιχιών τάξεων, διατάξεις.

Οι μετεγγραφές αυτές πραγματοποιούνται εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14.

4. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης ή κατ' εξαίρεση μετεγγραφής οι μετεγγραφόμενοι/ες εντάσσονται σε υπάρχοντα τμήματα.
 5. Η μέχρι τη μετεγγραφή βαθμολογία των μαθητών/τριών είναι δεσμευτική.

Άρθρο 18

Απουσίες μετεγγραφόμενων μαθητών/τριών

1. Ο/η μετεγγραφόμενος/η μαθητής/τρια σε σχολείο άλλης πόλης, δεν θεωρείται ότι απουσιάζει από τα μαθήματα τις ημέρες που απαιτούνται για τη μετάβασή του/της από τη μια πόλη στην άλλη. Σε κάθε περίπτωση, η απουσία του/της δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο (2) ημέρες.
 2. Αν από τη διακοπή της φοίτησης στο σχολείο μέχρι την προσέλευση του/της μετεγγραφόμενου/ης μαθητή/τριας στο σχολείο της νέας διαμονής μεσολάβησε χρόνος μεγαλύτερος από τον αναγκαίο για την μετάβαση του/της, σημειώνονται απουσίες για τις ημέρες καθυστέρησης, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη για το χαρακτηρισμό της φοίτησης του/της.

Άρθρο 19

Αντιστοιχίες τάξεων Ημερήσιων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ.

Κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτών στα Εσπερινά Επαγγελματικά Λύκεια, όπου αναφέρεται Α' τάξη Εσπερινών ΕΠΑ.Λ., νοείται η Α' τάξη των Ημερήσιων Επαγγελματικών Λυκείων, όπου αναφέρεται Β' τάξη Εσπερινών ΕΠΑ.Λ., νοείται η Β' τάξη των Ημερήσιων Επαγγελματικών Λυκείων και όπου αναφέρεται Γ' και Δ' τάξη Εσπερινών ΕΠΑ.Λ., νοείται η Γ' τάξη των Ημερήσιων Επαγγελματικών Λυκείων.

Άρθρο 20

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας Υπουργικής απόφασης τα κάτωθι παραρτήματα:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Οσοι/ες μαθητές/τριες έχουν προαχθεί από τη Β' τάξη ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 (Α' 146) εγγράφονται στη Γ' τάξη των ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83) σε ειδικότητα του ίδιου ή αντίστοιχου τομέα ως εξής:

Β' ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ. ν. 3475/2006 (Α' 146)	Γ' ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ. ν. 4386/2016 (Α' 83)
	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ
Προαχθέντες από την Β' τάξη	Εγγράφονται στη Γ' τάξη σε ειδικότητα ως εξής:
Κύκλος: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ	
Τομέας: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ	Τομέας: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ
	Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών
	Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης Αερισμού και Κλιματισμού
Τομέας: ΟΧΗΜΑΤΩΝ	Τομέας: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ
	Τεχνικός Οχημάτων
Τομέας: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ	Τομέας: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ
	Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων και Δικτύων
Τομέας: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ	Τομέας: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ
	Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων, Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών
Τομέας: ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	Τομέας: ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
	Τεχνικός Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής
Τομέας: ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	Τομέας: ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
	Γραφικών Τεχνών
Κύκλος: ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
Τομέας: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	Τομέας: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

	Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής
	Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ
Τομέας: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Τομέας: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
	Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών
	Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων
Τομέας: ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ Τομέας	Τομέας: ΥΓΕΙΑΣ – ΠΡΟΝΟΙΑΣ - ΕΥΕΞΙΑΣ
	Βοηθός Νοσηλευτή
	Βοηθός Ιατρικών-Βιολογικών Εργαστηρίων
	Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων
Τομέας: ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Τομέας: ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
	Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών
	Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής
	Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής
Κύκλος: ΝΑΥΤΙΚΟΣ	
Τομέας: ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ	Τομέας: ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
	Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού
Τομέας: ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	Τομέας: ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
	Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Οι κάτοχοι Πτυχίου ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 (Α' 146) εγγράφονται στη Γ' τάξη των ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α' 83) σε διαφορετική ειδικότητα από αυτή του οικείου τίτλου σπουδών τους, του ίδιου ή αντίστοιχου τομέα, ως εξής:

ΚΑΤΟΧΟΙ ΠΤΥΧΙΟΥ ΕΠΑ.Λ. ν. 3475/2006 (Α' 146)	Γ' ΕΠΑ.Λ. ν. 4386/2016 (Α' 83)
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ
Κάτοχοι Πτυχίου ΕΠΑ.Λ.	Εγγράφονται στη Γ' τάξη σε άλλη ειδικότητα ως εξής:
Κύκλος: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ	
Τομέας: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ	Τομέας: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ
Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών	Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης Αερισμού και Κλιματισμού
Ψυκτικών Εγκαταστάσεων και Κλιματισμού	Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών
Τομέας: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ	Τομέας: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ
Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων και Δικτύων	Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων, Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών
Ηλεκτρονικών Συστημάτων Επικοινωνιών	Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων, Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών
Κύκλος: ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
Τομέας: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Τομέας: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Υπαλλήλων Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών	Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων
Υπαλλήλων Τουριστικών Επιχειρήσεων	Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών
Τομέας: ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	Τομέας: ΥΓΕΙΑΣ – ΠΡΟΝΟΙΑΣ - ΕΥΕΞΙΑΣ
Βοηθών Νοσηλευτών	Βοηθός Ιατρικών-Βιολογικών Εργαστηρίων
	Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων
Βοηθών Ιατρικών και Βιολογικών Εργαστηρίων	Βοηθός Νοσηλευτή
Βοηθών Βρεφονηπιοκόμων	Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων
	Βοηθός Νοσηλευτή
	Βοηθός Ιατρικών-Βιολογικών Εργαστηρίων
Τομέας: ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Τομέας: ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τεχνολογίας και Ελέγχου Τροφίμων	Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής
Τεργων Τοπίου και Περιβάλλοντος	Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών
Σύγχρονης Επιχειρηματικής Γεωργίας	Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής

Άρθρο 21

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

Η ισχύς της παρούσης αρχίζει από το σχολικό έτος 2017-2018.

Κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα της παρούσας απόφασης, παύει να ισχύει.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μαρούσι, 13 Ιουνίου 2017

Ο Υφυπουργός

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΑΞΕΒΑΝΑΚΗΣ

Παράρτημα

Πηγή εικόνων: <http://www.moec.gov.cy/ysea/ekdoseis.html>

Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων - Επίπεδα Σπουδών

Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (European Qualifications Framework - EQF) θεσπίστηκε το 2008 και καλύπτει όλα τα επίπεδα και όλους τους τύπους επαγγελματικών προσόντων (γενική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση). Έχει δύο βασικούς στόχους: την προώθηση της κινητικότητας των πολιτών από χώρα σε χώρα και τη διευκόλυνση της δια βίου μάθησής τους.

Το EQF έχει σχεδιαστεί ως σημείο αναφοράς των διαφορετικών συστημάτων και πλαισίων προσόντων στην Ευρώπη. Λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των εθνικών συστημάτων και διευκολύνει την ερμηνεία και σύγκριση των προσόντων μεταξύ διαφορετικών χωρών. Το EQF διαβαθμίζεται σε 8 επίπεδα προσόντων.

Το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ) είναι ένα εργαλείο μέσω του οποίου μπορούν περιγράφονται και να αποτιμούνται όλοι οι τίτλοι σπουδών, οι οποίοι απονέμονται στην Ελλάδα. Μέσω του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων ενισχύεται η διασύνδεση όλων των μορφών μάθησης και τα προσόντα που αποκτώνται μέσα από κάθε λογής μαθησιακή διαδρομή (τυπική, μη τυπική, άτυπη) αξιολογούνται, επικυρώνονται, αναγνωρίζονται, πιστοποιούνται, κατατάσσονται στα επίπεδα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων και αντιστοιχίζονται στα επίπεδα του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.

Τα 8 επίπεδα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των προσόντων από την πρωτοβάθμια έως την ανώτατη εκπαίδευση. Κάθε επίπεδο περιλαμβάνει ένα σύνολο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που καθορίζουν τα μαθησιακά αποτελέσματα. Τα μαθησιακά αποτελέσματα συγκροτούν τα προσόντα του αντίστοιχου επιπέδου.

Η ανάπτυξη του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων για το τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα και την αρχική επαγγελματική κατάρτιση ολοκληρώθηκε και το Νοέμβριο του 2016 ολοκληρώθηκε και η αντιστοιχίση του με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (NQF). Απομένει η θεσμοθέτηση του προβλεπόμενου Προεδρικού Διατάγματος προκειμένου να ξεκινήσει και επισήμως η λειτουργία του στη χώρα μας.

Τα 8 επίπεδα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων και οι τίτλοι που μέχρι σήμερα έχουν περιγραφεί και αποτιμήθηκαν παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Επίπεδο 1
• Απολυτήριο Δημοτικού
Επίπεδο 2
• Απολυτήριο Γυμνασίου
Επίπεδο 3
• Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας <u>Επιπέδου 3</u> Σ.Ε.Κ. • Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης <u>Επιπέδου 1</u> Ι.Ε.Κ.
Επίπεδο 4
• Πτυχίο ΕΠΑ.Σ. • Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας <u>Επιπέδου 3</u> ΕΠΑ.Λ. • Απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου ΕΠΑ.Λ. • Απολυτήριο (Γενικού) Λυκείου
Επίπεδο 5

- Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας Επιπέδου 4 ΕΠΑ.Λ.
- Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Επιπέδου 4 Ι.Ε.Κ.
- Δίπλωμα/Πτυχίο Ανωτέρας Σχολής

Επίπεδο 6 (BACHEOR DEGREE)

- Πτυχίο Πανεπιστημίου
- Πτυχίο Τ.Ε.Ι.
- Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης

Επίπεδο 7 (MASTER'S DEGREE)

- Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης

Επίπεδο 8 (DOCTORATE)

- Διδακτορικό Δίπλωμα

Πηγή: <http://www.nqf.gov.gr>

Απόσπασμα από το Νόμο 4283 (ΦΕΚ 189/10.09.2014 άρθρο 12 παρ.2)

«7. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, όπου σε διατάξεις της εκάστοτε κείμενης νομοθεσίας αναφέρεται Απολυτήριο Γενικού Λυκείου επιπέδου 3, νοείται επιπέδου 4, Απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) επιπέδου 3, νοείται επιπέδου 4, Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 3, που χορηγείται στους αποφοίτους της Γ' Τάξης των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.), νοείται επιπέδου 4, Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 4, που χορηγείται στους αποφοίτους της Τάξης Μαθητείας των ΕΠΑ.Λ., νοείται επιπέδου 5 και Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 4, που χορηγείται στους αποφοίτους Ι.Ε.Κ., νοείται επιπέδου 5 και στους δικαιούχους χορηγούνται οι τίτλοι της παραγράφου 1 του άρθρου 25, όπως ισχύουν.»

Ασκήσεις Αυτογνωσίας - Δραστηριότητες

Στη συνέχεια, ακολουθούν φύλλα εργασίας που στόχο έχουν να βοηθήσουν τους μαθητές να γνωρίσουν καλύτερα τον εαυτό τους, τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας τους, τις δεξιότητες, τις ικανότητες, τα ενδιαφέροντα, τα κίνητρα και τις επαγγελματικές τους αξίες. Επίσης, περιλαμβάνεται άσκηση που θα βοηθήσει τους μαθητές να μάθουν να αντλούν πληροφορίες για σπουδές.

Οι ασκήσεις 1 - 5 & 9 προέρχονται από τις εκδόσεις της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ασκηση.

Διερεύνηση του Εαυτού σου.

Κύκλωσε τα χαρακτηριστικά τα οποία πιστεύεις ότι σε αντιπροσωπεύουν.

Πηγή: <http://www.moec.gov.cy/ysea/ekdoseis.html> - (*Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο*)

Σωματικά χαρακτηριστικά

Ευλύγιστος/η	Ανθεκτικός/η	Συγχρονισμός κινήσεων
Δύσκαμπτος/η	Οξεία όραση	Αθλητικός/η
Μυώδης	Ακουστικές δυνατότητες	Γυμνασμένος/η
Φιλάσθενος/η	Αντανακλαστικά	

Διανοητικά χαρακτηριστικά

Καλλιτεχνικός/η	Ανοικτόμυαλος/η	Λεξιλογικές ικανότητες
Δημιουργικός/η	Πρακτικός/η	Μηχανικές ικανότητες
Περιέργος/η	Συστηματικός/η	Πειστικός/η
Προνοητικός/η	Προγραμματισμένος/η	Οργανωτικός/η
Εύστροφος	Ετοιμόλογος	
Μεθοδικός/η	Αριθμητικές ικανότητες	

Συναισθηματικά χαρακτηριστικά

Ευαίσθητος/η	Γενναιόδωρος/η	Βλοσυρός/η
Στοργικός/η	Υπομονετικός/η	Αυστηρός/η
Εξωστρεφής	Τελειομανής	Νευρικός/η
Εσωστρεφής	Ριψοκίνδυνος/η	Ανταγωνιστικός/η
Φιλόδοξος/η	Επίμονος/η	Στοργικός/η
Αποφασιστικός/η	Συνεπής/η	Αισιόδοξος/η
Συναισθηματικός/η	Ανεκτικός/η	
Ενθουσιώδης	Δυναμικός/η	

Κοινωνικά χαρακτηριστικά

Ευχάριστος/η	Εχέμυθος/η	Επικοινωνιακός/η
Φιλικός/η	Έμπιστος/η	Ειλικρινής
Ευγενικός/η	Συμπονετικός/η	Αξιόπιστος/η
Κοινωνικός/η	Ηγετικός/η	Διαχυτικός/η
Ομιλητικός/η	Μοναχικός/η	

Προσπάθησε τώρα να συνδέσεις ορισμένα από αυτά τα χαρακτηριστικά σου με σχετικά επαγγέλματα

Πηγή: <http://www.moec.gov.cy/ysea/ekdoseis.html> - (*Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο*)

Αντλώντας από τα χαρακτηριστικά της πιο πάνω άσκησης, συμπλήρωσε τα χαρακτηριστικά που νομίζεις ότι χρειάζονται για κάθε επάγγελμα.

Κάποιες κατηγορίες μπορεί να μείνουν κενές. Μπορείς να προσθέσεις και κάποιο επάγγελμα που σε ενδιαφέρει στο τέλος του πίνακα.

Πηγή: <http://www.moe.gov.cy/ysea/ekdoseis.html> - (*Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο*)

Επάγγελμα	Σωματικά Χαρακτηριστικά	Διανοητικά Χαρακτηριστικά	Συναισθηματικά Χαρακτηριστικά	Κοινωνικά Χαρακτηριστικά
Ψυχολόγος				
Δικηγόρος				
Αξιωματικός Στρατού				
Πολιτικός Μηχανικός				
Νηπιαγωγός				
Ηθοποιός				
Ηλεκτρολόγος				
Χειρουργός				
Φιλόλογος				
Νοσηλευτής				
Κομμωτής				
Αγρότης				
Άλλα				

Θεωρία John Holland

Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, τα άτομα, ανάλογα με τον τύπο της προσωπικότητας και τα ενδιαφέροντά τους, ταυτίζονται με κάποιον από τους παρακάτω έξι επαγγελματικούς τύπους:

- Πρακτικός
- Ερευνητικός
- Καλλιτεχνικός
- Κοινωνικός
- Επιχειρηματικός
- Οργανωτικός ή Συμβατικός.

Στο εξάγωνο του Holland φαίνονται οι έξι επαγγελματικοί τύποι. Όσο πιο κοντά στο εξάγωνο είναι οι τύποι μεταξύ τους, τόσος είναι και ο βαθμός συνάφειάς τους, δηλαδή έχουν περισσότερα κοινά χαρακτηριστικά. Αντίθετα, όσο πιο μακριά βρίσκονται στο εξάγωνο τόσο λιγότερη σχέση μεταξύ τους.

Μ' αυτό το τεστ (είναι διαθέσιμο δωρεάν: <http://www.eoppep.gr/teens/>) μπορείς να δεις ποια είναι τα επαγγελματικά σου ενδιαφέροντα. Τα ενδιαφέροντα είναι βασική πλευρά της προσωπικότητάς μας. Εκφράζουν ότι μας αρέσει (εκδήλωση ενδιαφέροντος) και ότι δεν μας αρέσει (έλλειψη ενδιαφέροντος). Καλλιεργούνται δε μέσα από τις διάφορες δραστηριότητες που αναλαμβάνουμε (π.χ. ενδοσχολικές ή εξωσχολικές δραστηριότητες, χόμπι κλπ.).

Το **να κάνεις αυτό που σου αρέσει παίζει** εξαιρετικά σημαντικό ρόλο στην επιλογή των εκπαιδευτικών σου πλάνων και των επαγγελματικών σου επιλογών.

Το συγκεκριμένο Τεστ Επαγγελματικών Ενδιαφερόντων στηρίζεται στη θεωρία του John Holland. Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, τα επαγγελματικά ενδιαφέροντα είναι μια βασική πλευρά της προσωπικότητας και επομένως η περιγραφή τους είναι στην ουσία περιγραφή της ίδιας της προσωπικότητας ενός ανθρώπου. Κάθε άτομο μοιάζει με κάποιον από τους έξι βασικούς τύπους προσωπικότητας τους οποίους προτείνει. Οι έξι τύποι προσωπικότητας ή ενδιαφερόντων είναι ο:

- Πρακτικός
- Ερευνητικός
- Καλλιτεχνικός
- Κοινωνικός
- Επιχειρηματικός
- Οργανωτικός / Διοικητικός

και όπως φαίνεται στο παραπάνω σχήμα, κατατάσσονται σχηματικά στις κορυφές ενός εξαγώνου. Αντίστοιχα υπάρχουν έξι τύποι περιβαλλόντων, οι οποίοι αντιστοιχούν σε έξι τύπους επαγγελμάτων (πρακτικά, ερευνητικά, καλλιτεχνικά, κοινωνικά, επιχειρηματικά και οργανωτικά - διοικητικά επαγγέλματα).

Η επαγγελματική ικανοποίηση ενός ατόμου εξαρτάται από το βαθμό στον οποίο το εργασιακό του περιβάλλον ταιριάζει με την προσωπικότητά του. Με άλλα λόγια, όσο περισσότερο ένα άτομο μοιάζει με κάποιους από τους τύπους αυτούς, τόσο πιθανότερο είναι να εκδηλώσει συμπεριφορές και χαρακτηριστικά που σχετίζονται με τους αντίστοιχους τύπους προσωπικότητας και τόσο πιθανότερο είναι να προσαρμοστεί απόλυτα στο αντίστοιχο επαγγελματικό περιβάλλον.

Οι άνθρωποι ψάχνουν για περιβάλλοντα τα οποία είναι συμβατά με τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντά τους, τους επιτρέπουν να εκφράζουν τις δεξιότητες και τις αξίες τους και περιλαμβάνουν καθήκοντα που τους προκαλούν ενδιαφέρον. Άρα κάθε άτομο που μοιάζει με συγκεκριμένους τύπους προσωπικότητας, θα επιλέξει και θα αισθανθεί περισσότερο ικανοποιημένο σε επαγγελματικά περιβάλλοντα που ανταποκρίνονται στους τύπους της προσωπικότητάς του.

Πιο αναλυτικά:

➤ ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ – ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Άνθρωποι που έχουν αθλητικές ή μηχανικές ικανότητες, που προτιμούν να εργάζονται με αντικείμενα, μηχανές, εργαλεία, φυτά ή ζώα ή να βρίσκονται έξω.

- **Χαρακτήρας:** Πρακτικός, προσγειωμένος, λογικός, αξιόπιστος, ρεαλιστής, απλός, ευθύς.
- **Δραστηριότητες:** Χειρωνακτικές, μηχανικές, γεωργικές εργασίες, με εργαλεία, μηχανές, αντικείμενα, φυτά ή ζώα.
- **Αντικείμενα εργασίας:** Εργασίες στην ύπαιθρο, σε εργαστήριο, σε συνεργείο, που απαιτούν συντονισμό κινήσεων, δύναμη, ευκινησία, πρακτική λογική, επιδεξιότητα και φυσική αντοχή, και σχετίζονται με την κατασκευή ή επισκευή αντικειμένων, την καλλιέργεια, την εκτροφή ζώων.

Ενδεικτικά επαγγέλματα: Γεωπόνος, Γεωργός, Κτηνοτρόφος, Δασοφύλακας, Εργοδηγός, Ηλεκτρολόγος, Κηπουρός, Χρυσοχόος, Ξυλουργός, Μηχανικός Αυτοκινήτων, Μηχανικός Κατασκευών, Οδηγός Λεωφορείων, Οδοντοτεχνίτης, Οδοντίατρος, Οπτικός, Μάγειρας – Σεφ, Ζαχαροπλάστης, Ναυτικός, Ράφτης, Ήχολήπτης, Εργολάβος Οικοδομών, Πιλότος, Τυπογράφος, Υδραυλικός, Πυροσβέστης, Επιπλοποιός, Εργοδηγός, κ.α.

➤ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΟΣ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Άνθρωποι που τους αρέσει να παρατηρούν, να μαθαίνουν, να εξερευνούν, να αναλύουν, να αξιολογούν ή να επιλύουν προβλήματα

- **Χαρακτήρας:** Ερευνητικό πνεύμα, που χαρακτηρίζεται από φιλομάθεια, περιέργεια, αντικειμενικότητα, ικανότητα αφαιρετικής, ανεξάρτητης και κριτικής σκέψης, ανάλυσης, σύνθεσης και εξαγωγής συμπερασμάτων, και ενδιαφέρον για νέες μεθόδους και πρακτικές.
- **Δραστηριότητες:** Διερεύνηση, με επιστημονικό, συστηματικό και δημιουργικό τρόπο, των φυσικών, βιολογικών, κοινωνικών ή πολιτιστικών φαινομένων.
- **Αντικείμενα εργασίας:** Αναζήτηση, ανακάλυψη, παρατήρηση και ανάλυση φαινομένων.

Ενδεικτικά επαγγέλματα: Μαθηματικός, Ανθρωπολόγος, Γιατρός, Φυσικός, Χημικός, Βιολόγος, Γεωγράφος, Μετεωρολόγος, Οικονομικός Αναλυτής, Φαρμακοποιός, Κοινωνιολόγος, Αρχαιολόγος, Φιλόλογος, Ψυχολόγος, Γενετιστής, Μετεωρολόγος, κ.α.

➤ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Άνθρωποι που έχουν καλλιτεχνικές, καινοτόμες ή διαισθητικές ικανότητες και τους αρέσει να εργάζονται σε καινούριες καταστάσεις, χρησιμοποιώντας τη φαντασία και την δημιουργικότητά τους.

- **Χαρακτήρας:** Εκφραστικός, πρωτότυπος, ανεξάρτητος, αυθόρυμης, δημιουργικός, με ελεύθερη σκέψη.
- **Δραστηριότητες:** Πρωτότυπες, αυθεντικές, δημιουργικές δραστηριότητες έξω από τα συνηθισμένα.
- **Αντικείμενα εργασίας:** που προϋποθέτουν φαντασία, πρωτοτυπία, έκφραση με την ύλη, το σώμα και το πνεύμα.

Ενδεικτικά επαγγέλματα: Ζωγράφος, Γλύπτης, Χαράκτης, Μουσικός, Χορευτής, Ήθοποιός, Σχεδιαστής Μόδας, Συγγραφέας, Ποιητής, Σεναριογράφος, Τραγουδιστής, Συνθέτης, Στιχουργός, Φωτογράφος, Διακοσμητής, κ.α.

➤ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Άνθρωποι που τους αρέσει να εργάζονται με άλλους ανθρώπους, να τους διαφωτίζουν, να τους πληροφορούν, να τους βοηθούν, ή να τους περιποιούνται, ή που μπορούν να μιλάνε όμορφα.

- **Χαρακτήρας:** Εξυπηρετικός, φιλικός, υποστηρικτικός, με κατανόηση, αφοσίωση, ικανότητα στην επικοινωνία, αποδέχεται τον άλλο, εμπνέει εμπιστοσύνη.
- **Δραστηριότητες:** Εργάζεται με αντικείμενο τον άνθρωπο, τα προβλήματα και τις ανάγκες του.
- **Αντικείμενα εργασίας:** Παροχή στήριξης και φροντίδας σε άλλους ανθρώπους: διδασκαλία, περίθαλψη, πληροφόρηση.

Ενδεικτικά επαγγέλματα: Γιατρός, Εκπαιδευτικός, Ψυχολόγος, Ιερέας, Αστυνομικός, Βρεφονηπιοκόμος, Νοσηλευτής, Μαία, Λογοθεραπευτής, Εργοθεραπευτής, Διαιτολόγος, Φυσικοθεραπευτής, Σύμβουλος Δημοσίων Σχέσεων, Κοινωνικός Λειτουργός, Ξεναγός, Βιβλιοπώλης, Υπεύθυνος Προσωπικού, κ.α.

➤ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ανθρωποι που τους αρέσει να δουλεύουν με άλλους ανθρώπους, να τους επηρεάζουν, να τους πείθουν, να έχουν υψηλές επιδόσεις, να ηγούνται ή να διαχειρίζονται οργανωτικούς στόχους ή οικονομικά οφέλη

- **Χαρακτήρας:** Φιλόδοξος, τολμηρός, ανταγωνιστικός, αξιόπιστος και έμπιστος, αισιόδοξος, υπεύθυνος, εξωστρεφής, δυναμικός και με αυτοπεποίθηση. Του αρέσει να καθοδηγεί και να πείθει, θέτει στόχους που απαιτούν οργάνωση, εξασφαλίζουν δύναμη, χρήμα, καταξίωση, κοινωνική ανέλιξη. Χαρακτηρίζεται από ηγετικά προσόντα, πειθώ, παρρησία, αλλά και καταναλωτικά πρότυπα σκέψης και συμπεριφοράς.
- **Δραστηριότητες:** Οργάνωση, συντονισμός, λήψη αποφάσεων, πρωτοβουλιών και ευθυνών, καθοδήγηση, άσκηση επιρροής σε άλλους ανθρώπους, δραστηριότητες που δίνουν ισχύ και γόητρο.
- **Αντικείμενα εργασίας:** Διοίκηση ανθρώπων, πώληση προϊόντων και ιδεών.

Ενδεικτικά επαγγέλματα: Επιχειρηματίας, Δικηγόρος, Πολιτικός, Τραπεζικός, Ξενοδόχος, Έμπορος, Επενδυτής, Ασφαλιστικός Σύμβουλος, Νομικός Σύμβουλος, Σύμβουλος Επιχειρήσεων, Πωλητής, Χρηματιστής, Ταξιδιωτικός Πράκτορας, Αναλυτής Πωλήσεων, Υπεύθυνος Διαφήμισης, Κτηματομεσίτης, Ναυλωτής πλοίων, κ.α.

➤ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ανθρωποι που τους αρέσει να δουλεύουν με δεδομένα, που έχουν υπαλληλικές ή αριθμητικές ικανότητες, που εκτελούν λεπτομερώς μια δουλειά, ή ακολουθούν επακριβώς εντολές άλλων.

- **Χαρακτήρας:** Υπεύθυνος, αξιόπιστος, προσεκτικός, δίνει σημασία στη λεπτομέρεια, προσαρμόζεται στις υπάρχουσες δομές, έχει ανάγκη από σαφείς οδηγίες.
- **Δραστηριότητες:** Εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων, οργάνωση πληροφοριών με σαφή και μεθοδικό τρόπο.
- **Αντικείμενα εργασίας:** Εργασία γραφείου, τήρηση αρχείων, υπολογισμός, χρήση ΗΥ.

Ενδεικτικά επαγγέλματα: Γραμματέας, Διοικητικός Υπάλληλος, Λογιστής, Ξενοδοχοϋπάλληλος, Σερβιτόρος, Ταμίας, Τηλεφωνητής, Ταχυδρόμος, Αρχειονόμος, Βιβλιοθηκονόμος, Υπάλληλος Τραπέζης, Δικαστικός Υπάλληλος, Επόπτης, κ.α.

Αναλυτική παρουσίαση της τύπων προσωπικότητας μπορείτε να διαβάσετε στο <http://www.mysep.gr/?p=17227> ή στην σχετική παρουσίαση:

<http://myfiles.sch.gr/server/get/d8362815a681447c18cd1e274ee675c24>

Άσκηση.

Η τυπολογία του Holland.

Στην παρακάτω άσκηση παρουσιάζονται οι έξι τύποι της επαγγελματικής τυπολογίας του John Holland. Σημείωσε με αστεράκια σε πόσο μεγάλο βαθμό ανήκει το επάγγελμα στον αντίστοιχο τύπο.

Πηγή: <http://www.moec.gov.cy/ysea/ekdoseis.html> - (*Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο*)

5* πολύ μεγάλο,   4* μεγάλο,   3* μέτριο,   2* μικρό,   1* πολύ μικρό.

Τα επαγγέλματα στον πίνακα μπορεί να καταταχθούν σε μία ή περισσότερες κατηγορίες. Άφησε κενό όταν το επάγγελμα δεν ανήκει σε κάποια κατηγορία

Τύποι Επάγγελμα	Πρακτικός	Ερευνητικός	Καλλιτεχνικός	Κοινωνικός	Επιχειρηματικός	Οργανωτικός
Παιδοψυχίατρος		5*		3*		
Σκηνοθέτης						
Μηχανολόγος αυτοκινήτων						
Οδοντίατρος						
Αστυνομικός						
Βιοχημικός						
Λογιστής						
Κτηνοτρόφος						
Λογοθεραπευτής						
Σερβιτόρος						
Σχεδιαστής Μόδας						

Εσύ πόσα αστεράκια θα έβαζες σε κάθε κατηγορία για τον εαυτό σου;

Συμπλήρωσε τον πιο κάτω πίνακα και δικαιολόγησε.

Πηγή: <http://www.moec.gov.cy/ysea/ekdoseis.html> - (*Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο*)

	Πρακτικός	Ερευνητικός	Καλλιτεχνικός	Κοινωνικός	Επιχειρηματικός	Οργανωτικός
Εαυτός						

3α'

Ασκηση.

Διερεύνησης του Εαυτού σου.

Σημείωσε με τις δεξιότητες που πιστεύεις ότι έχεις. (αν θέλεις μπορείς να προσθέσεις και άλλες δεξιότητες).

Πηγή: <http://www.moecc.gov.cy/ysea/ekdoseis.html> - (*Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο*)

1. Διαχείρισης Χρόνου

- α. Ολοκληρώνω τις εργασίες μου μέσα στα χρονοδιαγράμματα που απαιτούνται
- β. Οργανώνω τις δραστηριότητες μου σε πλάνο προτεραιοτήτων
- γ. Εξασκούμαι ή προπονούμαι με συγκεκριμένο πρόγραμμα για να πετύχω κάτι
- δ. Πάντα μου μένει χρόνος για ψυχαγωγία και ξεκούραση

2. Οργανωτικές

- α. Οργανώνω τα πράγματα μου έτσι ώστε να τα βρίσκω εύκολα
- β. Ταξινομώ τα αρχεία μου στον υπολογιστή
- γ. Αναλαμβάνω την οργάνωση ενός ταξιδιού

3. Σωματικές

- α. Έχω αντοχή στις καιρικές συνθήκες
- β. Ασχολούμαι με κάποιο άθλημα
- γ. Επιδιορθώνω κάτι που χάλασε
- δ. Βάφω έναν χώρο
- ε. Συναρμολογώ ένα έπιπλο

4. Δημιουργικές

- α. Ζωγραφίζω κάτι που μου έρχεται στο μυαλό
- β. Διακοσμώ το δωμάτιο μου
- γ. Υποδύομαι ένα ρόλο σε μία θεατρική παράσταση
- δ. Μαγειρεύω μία συνταγή που επινόησα

5. Κοινωνικές

- α. Φροντίζω κάποιον που με χρειάζεται
- β. Ακούω τα προβλήματα των άλλων
- γ. Ενδιαφέρομαι για την ευημερία των συνανθρώπων μου
- δ. Υποστηρίζω κάποιον που πιστεύω ότι αδικείται

6. Επικοινωνίας

- α. Μιλώ και εκφράζω την άποψη μου δημόσια
- β. Μπορώ να πείσω χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα επιχειρήματα
- γ. Διαφωνώ με ήρεμο τρόπο έστω και αν με έχει αναστατώσει κάτι
- δ. Διατυπώνω με ευκολία τις ιδέες μου γραπτώς

7. Ερευνητικός

- α. Βρίσκω πληροφορίες από το διαδίκτυο και διάφορες εκδόσεις
- β. Αξιολογώ την εγκυρότητα των πηγών μου
- γ. Αξιοποιώ τις πηγές πληροφόρησης

8. Οικονομικές

- α. Διαχειρίζομαι τα λεφτά μου έτσι ώστε να με αρκέσουν
- β. Αντιλαμβάνομαι την αξία των χρημάτων
- γ. Αγοράζω τα πράγματα που πραγματικά χρειάζομαι

9. Δεξιότητες Ομαδικότητας/Συνεργασίας

- α. Συμμετέχω στη διοργάνωση κάποιας εφηβικής έκθεσης τέχνης
- β. Είμαι μέλος σε κάποια οργάνωση φιλανθρωπικού χαρακτήρα
- γ. Λαμβάνω μέρος σε ομαδικό αθλητικό αγώνισμα
- δ. Συμβάλλω με νέες ιδέες στην διεκπεραίωση μιας ομαδικής εργασίας
- ε. Προσφέρω εθελοντικά τις υπηρεσίες μου σε έναν εθελοντικό οργανισμό

10. Δεξιότητες προσαρμογής

- α. Νιώθω άνετα σε νέο περιβάλλον όπως ένα καινούργιο σχολείο
- β. Κάνω εύκολα γνωριμίες σε μία άγνωστη πόλη
- γ. Το βρίσκω ενδιαφέρον να αλλάξω τάξη με καινούριους συμμαθητές
- δ. Μου αρέσει καθώς μεγαλώνω να γνωρίζω νέες εμπειρίες

Ασκηση.

Διερεύνησης του Εαυτού σου.

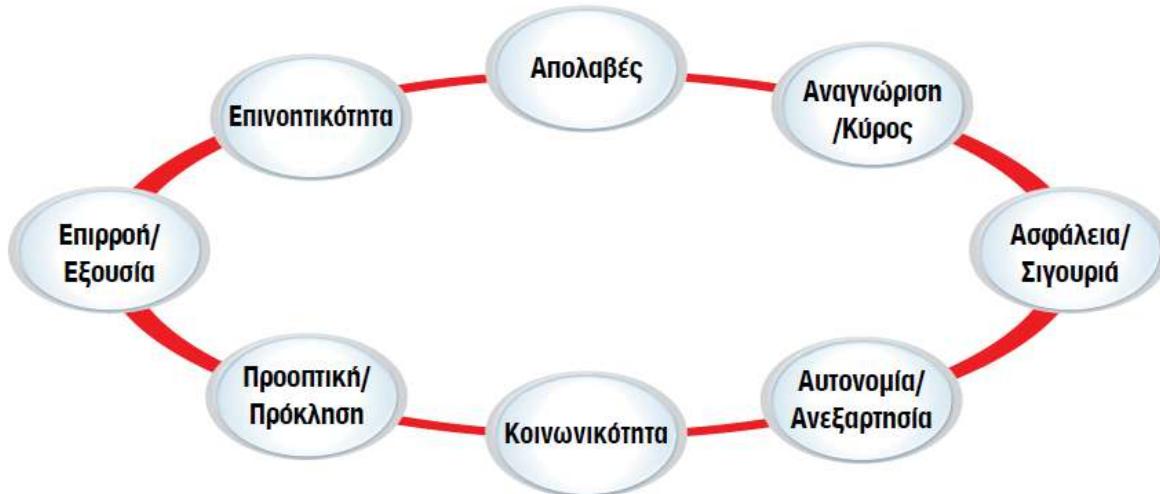
Να επιλέξεις τέσσερις (4) από τις πιο πάνω δεξιότητές σου και να σημειώσεις σε ποιους χώρους είχες την ευκαιρία να τις εξασκήσεις (π.χ. στο σπίτι μου, στο σχολείο ή κάπου άλλου).

Πηγή: <http://www.moec.gov.cy/ysea/ekdoseis.html> - (*Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο*)

1. _____ 3. _____

2. _____ 4. _____

Επαγγελματικές Αξίες

Άσκηση.

Διερεύνησης του Εαυτού σου.

Πιο κάτω θα βρεις έξι ομάδες με έξι προτάσεις σε καθεμιά. Σε κάθε ομάδα βαθμολόγησε τις προτάσεις κατά σειρά σημασίας για εσένα: 6 η πιο σημαντική, 5 λιγότερο σημαντική και ούτω καθεξής μέχρι το 1 που θα έχει την πιο λίγη σημασία.

Πηγή: <http://www.moecc.gov.cy/ysea/ekdoseis.html> - (*Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο*)

4

Απάντησε αυθόρμητα, σύμφωνα με το τι πιστεύεις εσύ για τον εαυτό σου και όχι τι θα ήθελαν οι άλλοι να απαντήσεις.

Ομάδα Α

	Θα ήθελα ένα επάγγελμα που να	Κωδικός	Βαθμός (1-6)
1.	εκτιμάται το έργο που επιτελώ	b	
2.	κερδίζω πολλά λεφτά	a	
3.	κατέχω μια ψηλή θέση και να έχω υφιστάμενους	e	
4.	κάνω μια δουλειά που μπορώ να έχω προαγωγές	f	
5.	διεκπεραιώνω την εργασία μου χωρίς να χρειάζομαι άλλους	d	
6.	έχω σίγουρη δουλειά	c	

Ομάδα Β

Θα ήθελα ένα επάγγελμα που να	Κωδικός	Βαθμός (1-6)
1. αξιοποιώ τις δεξιότητες και ικανότητες μου	f	
2. κάνω μια δουλειά με μικρές πιθανότητες να απολυθώ	c	
3. αναγνωρίζεται από την κοινωνία η σημασία της εργασίας μου	b	
4. έχω την ελευθερία να αναλαμβάνω πρωτοβουλίες	d	
5. οργανώνω το προσωπικό μιας εταιρείας για το πώς να εργαστεί	e	
6. έχω αυξήσεις στον μισθό μου.	a	

Ομάδα Γ

Θα ήθελα ένα επάγγελμα που να	Κωδικός	Βαθμός (1-6)
1. αμείβομαι ανάλογα με τη δουλειά που επιτελώ	a	
2. είμαι το άτομο που παίρνει τις δύσκολες αποφάσεις	e	
3. έχω σίγουρη θέση σε καταξιωμένο οργανισμό	c	
4. μαθαίνω συνεχώς καινούρια πράγματα στον τομέα μου	f	
5. κερδίζω τον σεβασμό των άλλων μέσα από τη δουλειά μου	b	
6. εργάζομαι σύμφωνα με το δικό μου πρόγραμμα	d	

Ομάδα Δ

Θα ήθελα ένα επάγγελμα που να	Κωδικός	Βαθμός (1-6)
1. κάνω την οικογένεια μου περήφανη για τη δουλειά που κάνω	b	
2. εργάζομαι ανεξάρτητα χωρίς την επίβλεψη άλλων	d	
3. έχω συνεχώς προσκλήσεις	f	
4. κατανέμω ευθύνες στους άλλους για να δουλέψει πιο αποτελεσματικά μια επιχείρηση	e	
5. έχω εξασφαλισμένη σύνταξη	c	
6. εργάζομαι πολλές ώρες για να κερδίσω περισσότερα χρήματα	a	

Ομάδα Ε

Θα ήθελα ένα επάγγελμα που να	Κωδικός	Βαθμός (1-6)
1. έχω τη γενική ευθύνη για τη διεκπεραίωση του έργου που επιτελείται	e	
2. υπάρχει πρόνοια για βιόθεια σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας	c	
3. αναπτύσσω συνεχώς τις δεξιότητες μου	f	
4. νιώθω ότι μέσω της δουλειάς μου, είμαι απαραίτητος/η για τους άλλους/ες	b	
5. παίρνω τις δικές μου αποφάσεις	d	
6. μου δίνονται οικονομικά κίνητρα για να προσπαθώ περισσότερο στη δουλειά μου	a	

Ομάδα ΣΤ

	Θα ήθελα ένα επαγγελμα που να	Κωδικός	Βαθμός (1-6)
1.	εξελίσσομαι συνεχώς στην καριέρα μου	f	
2.	είμαι αναγνωρισμένος/η στον τομέα μου	b	
3.	βγάζω ψηλότερο μισθό σε σχέση με τους άλλους	a	
4.	απαιτεί υπευθυνότητα	e	
5.	μη χρειάζεται να πάρων αποφάσεις που να περιέχουν ρίσκο	c	
6.	εργάζομαι με τον δικό μου ρυθμό	d	

Πρόσθεσε τις βαθμολογίες σου για κάθε επαγγελματική αξία σου και σημείωσε τες δίπλα από κάθε ομάδα:

Αξίες Ομάδες	a Απολαβές	b Αναγνώριση /Κύρος	c Ασφάλεια / Σιγουριά	d Αυτονομία / Ανεξαρτησία	e Επιρροή / Εξουσία	f Προοπτική Πρόκληση
A						
B						
Γ						
Δ						
Ε						
ΣΤ						
Σύνολο						

Σημείωσε, στον παρακάτω πίνακα, τις 6 επαγγελματικές αξίες ιεραρχικά, αρχίζοντας με εκείνη στην οποία συγκέντρωσες τις περισσότερες μονάδες (του προηγούμενου πίνακα). Δίπλα από κάθε αξία σημείωσε τη σημασία που έχει για εσένα (π.χ. Ασφάλεια/ Σιγουριά: είναι πολύ σημαντικό για εμένα να μην κινδυνεύω να χάσω τη δουλειά μου).

Ιεράρχηση αξιών	Σύνολο βαθμολογίας που της έδωσα	Ονομασία Αξίας	Σημασία της για εμένα
	1^η		
	2^η		
	3^η		
	4^η		
	5^η		
	6^η		

5

Άσκηση.

Διερεύνησης του Εαυτού σου.

Η άσκηση που ακολουθεί στηρίζεται στη θεωρία του Harren και θα σε βοηθήσει να συνειδητοποιήσεις με ποιο τρόπο συμπεριφέρεσαι κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης.

Πηγή: <http://www.moecc.gov.cy/ysea/ekdoseis.html> - (*Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο*)

Πώς θα αντιδρούσες στις πιο κάτω καταστάσεις; Αυτά είναι πιθανά σενάρια. Ακόμα και αν δεν σου έτυχαν τέτοια διλήμματα σκέψου πώς θα αντιδρούσες, αν βρισκόσουν ενώπιον τους. Κύκλωσε την αντίστοιχη απάντηση έχοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει σωστό ή λάθος.

1. Μερικοί από τους φίλους σου επέλεξαν να παρακολουθήσουν μια συγκεκριμένη ταινία στο σινεμά, ενώ κάποιοι άλλοι φίλοι σου επέλεξαν μια διαφορετική ταινία. Καλείσαι να αποφασίσεις με ποιους θα πας. Τί κάνεις;

- α. Αποφασίζω ανάλογα με τη διάθεσή μου τη δεδομένη στιγμή.
- β. Θα ψάξω να δω ποιες ταινίες θα δουν οι φίλοι μου για να επιλέξω ποια μου αρέσει περισσότερο πριν αποφασίσω.
- γ. Θα ακολουθήσω την ομάδα των φίλων μου με τους οποίους έχω τις καλύτερες σχέσεις, έστω και αν δεν με ενδιαφέρει η ταινία τόσο πολύ.

2. Ένας/μια φίλος/η σου αγόρασε πρόσφατα αθλητικά παπούτσια. Βλέπεις ένα παρόμοιο ζευγάρι το οποίο κοστίζει περισσότερα από τα λεφτά που σκόπευες να ξοδέψεις.

Τί κάνεις;

- α. Προσπαθώ να βρω άλλα αθλητικά που θα είναι πιο φτηνά, έστω και αν δεν μου αρέσουν τόσο πολύ.
- β. Τα αγοράζω επειδή θέλω να φαίνομαι ωραίος/α όπως ο/η φίλο/η μου.
- γ. Τα αγοράζω και ξοδεύω όλες μου τις οικονομίες. Μου άρεσαν και πρέπει να τα έχω!

3. Πρέπει να κάνεις δυο μελέτες για το σχολείο αύριο, άλλα έχεις χρόνο μόνο για μία.

Τί κάνεις;

- α. Κάνω τη μελέτη του καθηγητή/τριας που συμπαθώ περισσότερο.
- β. Κάνω τη μελέτη που με ενδιαφέρει περισσότερο.
- γ. Κάνω τη μελέτη του μαθήματος που θεωρώ ότι είναι πιο σημαντικό για μένα.

4. Αποφασίζεις να κάνεις εγγραφή σε γυμναστήριο. Υπάρχουν δυο στην περιοχή σου και πρέπει να διαλέξεις ένα. Τί κάνεις;

- α. Κάνω εγγραφή σε ένα και, αν δεν μου αρέσει, μπορεί να εγγραφώ στο άλλο στο μέλλον.
- β. Βλέπω τι έχει να μου προσφέρει το καθένα πριν αποφασίσω.
- γ. Ψάχνω να βρω σε ποιο γυμναστήριο πάνε οι φίλοι μου και επιλέγω αναλόγως.

- 5. Οι φίλοι σου αποφασίζουν ότι θα κάνουν σκασιαρχείο από το σχολείο. Τί κάνεις;**
- α. Πηγαίνεις μαζί τους, επειδή δεν θέλεις να νομίσουν ότι είσαι βαρετός και φοβητσιάρης.
  - β. Σου φαίνεται καλή ιδέα να φύγεις από το σχολείο και τους ακολουθείς.
  - γ. Δεν πηγαίνεις, επειδή πιστεύεις ότι οι συνέπειες δεν αξίζουν τον κόπο.

- 6. Ήρθε η στιγμή κατά την οποία πρέπει να επιλέξεις μαθήματα στο Λύκειο. Τί κάνεις;**
- α. Διερευνώ ποια μαθήματα θα με βοηθήσουν να εξασφαλίσω θέση στις σπουδές που με ενδιαφέρουν.
  - β. Συζητώ με τους γονείς μου και επιλέγω τα μαθήματα που μου εισηγούνται.
  - γ. Επιλέγω τα πιο εύκολα μαθήματα και θα αποφασίσω τι θα κάνω με τις σπουδές μου στη Γ' Λυκείου.

- 7. Οι γονείς σου αποφάσισαν να πάτε οικογενειακώς διακοπές σε ένα παραθαλάσσιο θέρετρο στο Αιγαίο, αλλά εσένα δεν σε ενθουσιάζει η ιδέα. Τί κάνεις;**
- α. Δεν το κάνεις θέμα για να μη στεναχωρήσεις τους γονείς σου.
  - β. Προσπαθείς να βρεις εναλλακτική λύση για διακοπές και την εισηγείσαι στους γονείς σου.
  - γ. Εκνευρίζεσαι και εκφράζεις τη δυσαρέσκειά σου.

- 8. Ενημερώθηκες από τον/τη σύμβουλο για τις επιλογές μετά το Γυμνάσιο και είσαι μεταξύ Γενικού και Επαγγελματικού Λυκείου. Τί κάνεις;**
- α. Βρίσκω περισσότερες πληροφορίες για τις δυο μου επιλογές πριν αποφασίσω.
  - β. Η τελική μου απόφαση θα επηρεαστεί από τους γονείς και τους φίλους μου
  - γ. Αναβάλλω την απόφαση μου μέχρι τελευταία στιγμή και αποφασίζω τη μέρα που πρέπει να δώσω τη δήλωση μου στον/η Διευθυντή/ντρια του σχολείου.

- 9. Δεν τα πήγες καλά σε ένα διαγώνισμα και φοβάσαι την αντίδραση των γονιών σου. Τι κάνεις;**
- α. Το συζητώ με τον/την κολλητό/ή και καταλήγουμε ότι δεν πρέπει να το δείξω στους γονείς μου.
  - β. Αργά ή γρήγορα θα το μάθουν, άρα καλύτερα να τους πω τώρα παρά να δουν αργότερα τον βαθμό στο τετράμηνο που θα είναι χειρότερη η κατάσταση.
  - γ. Θα το αφήσω στην τύχη. Θα ρίξω το διαγώνισμα στο τραπέζι της κουζίνας. Αν φανώ τυχερός δεν θα το δουν, αν φανώ άτυχος θα το δουν.

- 10. Δεν έχεις καμία ιδέα για το ποια σπουδή και ποιο επάγγελμα θα ακολουθήσεις στο μέλλον. Τι κάνεις;**
- α. Συγκεντρώνω πληροφορίες από διάφορες πηγές για να με βοηθήσουν να προβληματιστώ.
  - β. Είναι πολύ νωρίς για να σκεφτώ αυτό το πράγμα. Κάποιος θα βρεθεί να με βοηθήσει όταν έρθει η ώρα.
  - γ. Θα αποφασίσω όταν έρθει η ώρα ακολουθώντας το ένστικτό μου.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις, που έδωσες στις προηγούμενες ερωτήσεις, συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα. Στην πρώτη σειρά με σκίαση είναι οι αριθμοί των ερωτήσεων. Κύκλωσε την απάντηση(α, β ή γ) που έδωσες στην αντίστοιχη ερώτηση. Στο τέλος μέτρησε πόσες απαντήσεις έχεις σε κάθε τύπο και γράψε το σύνολό σου στην τελευταία στήλη.

Ερώτηση Τύπος \	1 ^η	2 ^η	3 ^η	4 ^η	5 ^η	6 ^η	7 ^η	8 ^η	9 ^η	10 ^η	Σύνολο
Λογικός	β	α	γ	β	γ	α	β	α	γ	α	
Διαισθητικός	α	γ	β	α	β	γ	α	γ	β	γ	
Εξαρτημένος	γ	β	α	γ	α	β	γ	β	α	β	

Λογικός τρόπος: τα άτομα αποφασίζουν ακολουθώντας λογικές διεργασίες, συγκεκριμένα βήματα και καλή πληροφόρηση, έχοντας πάντα επίγνωση των συνεπειών της απόφασης τους.

Διαισθητικός τρόπος: τα άτομα έχουν ως κυρίαρχο κριτήριο τα συναισθήματα που βιώνουν κατά τη φάση που πρέπει να λάβουν μια απόφαση, καθώς και τη διαίσθηση τους και για αυτό το λόγο δεν φροντίζουν να ενημερωθούν κατάλληλα προηγουμένως. Οι αποφάσεις τους λαμβάνονται αυθόρμητα και γρήγορα.

Εξαρτημένος τρόπος: τα άτομα αποφασίζουν με βάση τη γνώμη και τις επιθυμίες των άλλων, χωρίς να αναγνωρίζουν ιδιαίτερα τις συνέπειες που θα έχει μια απόφαση στη ζωή τους.

6

Ασκηση.

Τεστ Εργασιακών Αξιών.

Το τεστ των εργασιακών αξιών στόχο έχει να σε βοηθήσει να ξεκαθαρίσεις τι θέλεις να σου προσφέρει η εργασία (Διαθέσιμο: <http://www.eoppep.gr/teens/>).

Είναι σημαντικό να έχεις προσδιορίσει τις αξίες σου όταν σχεδιάζεις τη σταδιοδρομία σου.

- Τι θα σε έκανε να επιλέξεις ένα επάγγελμα αντί ενός άλλου.
- Φαντάσου ότι έχεις ήδη ξεκινήσει τη σταδιοδρομία σου.
- Φαντάσου τι θα σε έκανε να νιώθεις ικανοποίηση και επιτυχία.
- Φαντάσου τι θα σε ανάγκαζε να αποφασίσεις ή να παραιτηθείς.
- Οι απαντήσεις σου (όπως "Εάν ο μισθός ήταν καλός..." ή "Εάν οι συνθήκες εργασίας ήταν κακές...") δηλώνουν τις αξίες σου.

Είναι σημαντικό να έχεις προσδιορίσει τις αξίες σου όταν σχεδιάζεις τη σταδιοδρομία σου. Τι θα σε έκανε να επιλέξεις ένα επάγγελμα; Φαντάσου τι θα σε έκανε να νιώθεις ικανοποίηση και επιτυχία. Το τεστ των εργασιακών αξιών μπορεί να σε βοηθήσει να ξεκαθαρίσεις τι θέλεις να σου προσφέρει η εργασία σου. Απαντάει σε ερωτήματα όπως: Θέλω ένα επάγγελμα που:

- ...να μου επιτρέπει να εργάζομαι με το δικό μου ρυθμό και τρόπο, χωρίς να με ελέγχει κανείς.
- ...να μπορώ να δημιουργώ καινούργια και πρωτότυπα πράγματα.
- ...να περιλαμβάνει μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων.
- ...να με κάνει να νιώθω χρήσιμος/η σε άλλους ανθρώπους.
- ...να μπορώ να δουλεύω ανεξάρτητα, χωρίς να μου υποδεικνύουν οι άλλοι τι να κάνω.
- ...να μπορώ να εφαρμόζω τις προσωπικές μου δεξιότητες και ικανότητες.
- ...να μου προσφέρει έναν ευχάριστο χώρο εργασίας.

Οι απαντήσεις σου σε αυτό το τεστ δηλώνουν τις αξίες σου. Το συγκεκριμένο τεστ περιλαμβάνει εννέα βασικές κλίμακες εργασιακών αξιών οι οποίες είναι:

- Δόξα, Φήμη, Γόητρο
- Ελεύθερος Χρόνος
- Περιβάλλον Εργασίας
- Επαφή με Ανθρώπους
- Οικονομικές Απολαβές
- Δημιουργικότητα, Καινοτομία
- Ανεξαρτησία
- Μετακινήσεις, Ταξίδια
- Ηγεσία, Διοίκηση

➤ Δόξα, Φήμη, Γόητρο

Η συγκεκριμένη εργασιακή αξία αναφέρεται στη δυνατότητα του ατόμου να αποκτά από την εργασία του δόξα, γόητρο, θετική ανατροφοδότηση, αναγνώριση και υψηλό κοινωνικό status, στοιχεία που θα το βοηθήσουν να ασκεί έλεγχο, επιρροή και να διασφαλίζει την κυριαρχία του σε ανθρώπους και πόρους.

Το επαγγελματικό γόητρο, δηλαδή, είναι αυτό που επηρεάζει τις ατομικές προτιμήσεις εξαιτίας των χαρακτηριστικών ιδιοτήτων που το συνοδεύουν: δύναμη, προνόμια, κοινωνική απήχηση. Αποκτά περισσότερο ενδιαφέρον για το άτομο ο κοινωνικός αντίκτυπος του επαγγέλματος, η

θέση που παίρνει στο κοινωνικό φάσμα από αυτό καθαυτό το επάγγελμα ως δραστηριότητα, ως τρόπο εξάσκησής του, ως περιεχόμενο και ως μέσο επιβίωσης.

Δεν αποτελεί από μόνο του το εισόδημα, που μπορεί να εξασφαλίσει ένα επάγγελμα, αποφασιστικό κίνητρο επιλογής ενός επαγγέλματος, αλλά συνδυαζόμενο με το επίπεδο εκπαιδευσης, με την κοινωνική απήχηση, τη δύναμη, τη φήμη, τα προνόμια και τελικά το γόητρο, στοιχεία που θα τοποθετήσουν το άτομο iεραρχικά στο κοινωνικό πλαίσιο.

Αποκρυσταλλώνεται στο επαγγελματικό γόητρο η κοινωνική υπόσταση του ατόμου και αυτό έχει περισσότερη σημασία στη διαδικασία της επιλογής επαγγέλματος, με μια λέξη αποτελεί κίνητρο επιλογής και ισχυρή εργασιακή αξία.

➤ Ελεύθερος Χρόνος

Η συγκεκριμένη εργασιακή αξία αναζητείται και απαιτείται στις μέρες μας από τα άτομα που ενδιαφέρονται για ένα επάγγελμα που τους επιτρέπει να έχουν αρκετό ελεύθερο χρόνο στη διάθεσή τους. Συνήθως, ο ελεύθερος χρόνος χαρακτηρίζεται ως μέσο απόδρασης από τις καθημερινές πιέσεις που τις περισσότερες φορές εισάγει το εργασιακό καθήκον.

Τα άτομα που δίνουν μεγάλη σημασία στην αξία του ελεύθερου χρόνου, ενδιαφέρονται για επαγγέλματα που έχουν σταθερό ωράριο, τα οποία συγχρόνως δεν απαιτούν επιπρόσθετη εργασία (είτε στο σπίτι είτε στο χώρο εργασίας) και τους αφήνουν αρκετό χρόνο να διαθέσουν για δραστηριότητες, όπως κοινωνικές και οικογενειακές επαφές, ψυχαγωγία.

Είναι πολύ σημαντικό γι' αυτά τα άτομα η εργασία τους να απορροφά όσο το δυνατό λιγότερο χρόνο από την προσωπική τους ζωή και να τους επιτρέπει να ξεκουράζονται για μεγάλα χρονικά διαστήματα, απαλλαγμένα από συνεχές στρες και υπερένταση.

➤ Περιβάλλον Εργασίας

Η συγκεκριμένη εργασιακή αξία προσδιορίζει το περιεχόμενο και τα χαρακτηριστικά της ίδιας της εργασίας, τις ανθρώπινες σχέσεις, το εργασιακό κλίμα, τις στάσεις και τις συμπεριφορές των άλλων εργαζομένων, την αλληλοκατανόηση, την αλληλεπίδραση μεταξύ των εργαζομένων και γενικότερα το βαθμό επικοινωνίας και συνεργασίας που κυριαρχεί και επιθυμεί το άτομο, όταν εισέρχεται στην αγορά εργασίας.

Ο νέος εργαζόμενος, δηλαδή, αναζητεί εργασία που να του προσφέρει καθαρό και πολιτισμένο περιβάλλον εργασίας, διαμόρφωση του χώρου τέτοια που να μην κουράζει, ποικιλία δραστηριοτήτων (που ορίζεται ως ο βαθμός στον οποίο απαιτούνται διαφορετικές δεξιότητες για την επιτέλεση του εργασιακού καθήκοντος), εξασφάλιση των αναγκαίων για τη διατήρησή του, ψυχολογική ασφάλεια που σχετίζεται με τη μονιμότητα της εργασιακής θέσης, ικανοποιητικές σχέσεις στο χώρο εργασίας, αποφυγή κάθε μορφής διαπροσωπικής σύγκρουσης και τυπικού ανταγωνισμού, που μπορεί να θέσει τους ατομικούς στόχους πιο πάνω από τους στόχους της επιχείρησης στην οποία υπάγεται ο νέος εργαζόμενος (σε αντίθεση με τη σύγκρουση που συντελείται στο πλαίσιο του εργασιακού καθήκοντος, η οποία εξασφαλίζει ένα περιεκτικό εύρος πληροφόρησης, βαθιά κατανόηση των θεμάτων, και ένα πλουσιότερο σύνολο πιθανών λύσεων, οι οποίες οδηγούν σε αποφάσεις περισσότερο παραγωγικές και καινοτόμες).

➤ Επαφή με Ανθρώπους

Η συγκεκριμένη εργασιακή αξία είναι σημαντική διότι προσδιορίζει τις εν δυνάμει σχέσεις του ατόμου με τους συναδέλφους, τους προϊσταμένους και τους σημαντικούς άλλους που εμπλέκονται στη διαδικασία της εργασίας, εξασφαλίζοντας υγιείς σχέσεις και κατ' επέκταση συνεργασία, συνοχή, συντονισμό και κάθε παράγωγο αυτών, όπως την εργασιακή αποτελεσματικότητα και παραγωγικότητα, καθώς επίσης και την επαγγελματική ικανοποίηση.

Κακές θεωρούνται οι σχέσεις που χαρακτηρίζονται από χαμηλό βαθμό εμπιστοσύνης, χαμηλό βαθμό στήριξης τους ενός προς τον άλλο και έλλειψη ενδιαφέροντος για προβλήματα που

αντιμετωπίζει το άτομο. Η μειωμένη επαφή με ανθρώπους παρατηρείται σε περιπτώσεις που οι σχέσεις με τους συνοιδέλφους μπορεί να χαρακτηρίζονται από ανταγωνισμό και διαπροσωπικές συγκρούσεις και οι σχέσεις με τους προϊσταμένους να χαρακτηρίζονται από έλλειψη εκ μέρους τους ανθρώπινης αντιμετώπισης, γεγονός που οδηγεί σε ανταγωνισμό, απομόνωση και δυσαρέσκεια προς τη δουλειά και κατ' επέκταση σε αγχογόνες καταστάσεις.

Αντίθετα, η προσφορά βοήθειας προς τους τρίτους, η συνεργασία, η δυνατότητα που δίνει η εργασία να νιώθει το άτομο χρήσιμο σε άλλους ανθρώπους καλλιεργεί συναισθήματα εμπλοκής και συμμετοχής σε εργασιακές δραστηριότητες χρήσιμες για το πλαίσιο εργασίας των ατόμων.

➤ Οικονομικές Απολαβές

Η συγκεκριμένη εργασιακή αξία αναφέρονται στη δυνατότητα που εξασφαλίζει το επάγγελμα να ζει το άτομο άνετη και ικανοποιητική ζωή, συναρτώντας τις οικονομικές απολαβές του με την απόδοσή του, και να έχει μια οικονομική εξέλιξη που να του εξασφαλίζει το βιοπορισμό.

Η αμοιβή εδώ αποτελεί σημαντικό στοιχείο ανταπόδοσης προς τον εργαζόμενο για τη συμμετοχή του στην κοινή προσπάθεια για την επιδίωξη των σκοπών της επιχείρησης στην οποία εργάζεται.

Ωστόσο, η εμπειρία έχει δείξει ότι οι οικονομικές απολαβές πρέπει να είναι δίκαιες, ώστε να διασφαλίζουν στον εργαζόμενο την κάλυψη των οικογενειακών και βιοτικών του αναγκών και να αφήνουν περιθώριο για αποταμίευση, επένδυση και γενικά για τη βελτίωση της οικονομικής του κατάστασης.

➤ Δημιουργικότητα, Καινοτομία

Με την έννοια (εργασιακή αξία: Δημιουργικότητα – Καινοτομία) εννοείται η δυνατότητα από πλευράς ατόμου να εισάγει νέους και βελτιωμένους τρόπους διεκπεραίωσης του εργασιακού καθήκοντος μέσα στο εργασιακό του περιβάλλον.

Οι έννοιες δημιουργικότητα και καινοτομία αποτελούν στην ουσία δύο συγγενικές και ταυτοχρόνως διαφορετικές έννοιες, οι οποίες αναφέρονται σε μια διαδικασία, η οποία εμπεριέχει τις έννοιες της γένεσης, της υιοθέτησης, της εφαρμογής και της ενσωμάτωσης νέων ιδεών και πρακτικών στο πλαίσιο του εργασιακού καθήκοντος του ατόμου. Η έννοια της δημιουργικότητας αναφέρεται στην ανάπτυξη νέων ιδεών, ενώ η καινοτομία, στην ανάπτυξη και εφαρμογή των ιδεών στην πράξη.

Η δημιουργικότητα είναι απλά ένα μέρος της διαδικασίας της καινοτομίας. Επιγραμματικά, η δημιουργικότητα είναι η σκέψη πάνω σε καινούργια πράγματα, ενώ η καινοτομία αναφέρεται στον τρόπο πραγματοποίησης των νέων πραγμάτων. Επομένως, για να μπορεί το άτομο να είναι δημιουργικό και να παράγει καινοτόμες λύσεις στο πλαίσιο της εργασίας του, θα πρέπει η εργασία του να μην είναι απλοϊκή και να μην εμπεριέχει διαδικασίες που χαρακτηρίζονται από συστηματική ρουτίνα.

Αντίθετα, η διεύρυνση των εργασιακών καθηκόντων επιτρέπει στον εργαζόμενο να διευρύνει τη γνώση και τις δεξιότητές του, αναγνωρίζοντας και κάνοντας με αυτόν τον τρόπο περισσότερες συσχετίσεις μεταξύ των νέων και των ήδη αποκτημένων γνώσεων, αναπτύσσοντας τελικά την ικανότητά του να γίνεται περισσότερο δημιουργικός στη δουλειά του.

Σε αντίθεση με τις πιο απλοϊκές εργασίες, οι εμπλουτισμένες αποτελούν μεγαλύτερη πρόκληση και απαιτούν περισσότερη σκέψη, η οποία με τη σειρά της προωθεί την έννοια της καινοτομίας, ενώ τα άτομα εκείνα που ασχολούνται με πολύπλοκα καθήκοντα φαίνεται να είναι περισσότερο ικανοποιημένα και να έχουν αποτελεσματική επίδοση σε σχέση με εκείνα που ασχολούνται με πιο απλά εργασιακά καθήκοντα.

➤ Ανεξαρτησία

Η συγκεκριμένη εργασιακή αξία προσδιορίζει την ελευθερία επιλογών ως προς τον τρόπο επιτέλεσης του έργου, δηλαδή το βαθμό στον οποίο το εργασιακό καθήκον προσφέρει ανεξαρτησία, υπευθυνότητα, ελευθερία και δυνατότητα να προγραμματίζει το ίδιο το άτομο την εργασία του και να καθορίζει τις μεθόδους που θα χρησιμοποιήσει.

Η ανεξαρτησία και η αυτονομία οδηγούν σε μια ψυχολογική κατάσταση, τη βιωμένη υπευθυνότητα για τα αποτελέσματα της εργασίας, που ορίζεται ως ο βαθμός στον οποίο το άτομο αισθάνεται πραγματικά υπεύθυνο και υπόλογο για τα αποτελέσματα της εργασίας του.

Η έννοια επομένως, της ανεξαρτησίας αναφέρεται στην εκχώρηση αρμοδιότητας στα άτομα να αποφασίζουν για τους τρόπους επιτέλεσης του έργου, να έχουν μεγαλύτερη ελευθερία στο να αποφασίζουν τα ίδια για το πώς θα μοιράζουν το χρόνο ανάμεσα στην εργασία και τα διαλείμματα, να ενθαρρύνονται να κάνουν μόνα τους ανίχνευση σφαλμάτων και επίλυση προβλημάτων πάνω σε θέματα της δουλειάς τους, χωρίς να υπάρχει συστηματικός έλεγχος και υψηλού βαθμού ανάμειξη του προϊσταμένου, στοιχεία που παρεμποδίζουν κάθε μορφή ευελιξίας στη διεκπεραίωση του εργασιακού καθήκοντος.

Η ανεξαρτησία και η αυτονομία ως μορφές ευελιξίας συμμετέχουν στην ενδυνάμωση και την αποτελεσματικότητα του ατόμου, διότι του επιτρέπουν την εμπλοκή στη διαδικασία της «δοκιμής - σφάλματος» και, επομένως, στην ανακάλυψη του αποτελεσματικότερου τρόπου εκτέλεσης του εργασιακού καθήκοντος, στη δοκιμή νέων ιδεών - προτάσεων, ιδεών που μπορεί ακόμη και να αποτύχουν ή που μπορεί να μην είναι αποτελεσματικές. Η ανεξαρτησία εξαλειφει την ανάγκη του εργαζόμενου να εργάζεται σε πλαίσια προδιαγραμμένων γραφειοκρατικών κανόνων και περιορισμών.

➤ Μετακινήσεις, Ταξίδια

Η συγκεκριμένη εργασιακή αξία προσδιορίζει τον τρόπο τέλεσης της εργασίας, αν δηλαδή το άτομο επιθυμεί σταθερό εργασιακό περιβάλλον ή δυνατότητα συχνών μετακινήσεων για επαγγελματικούς λόγους. Έτσι, τα άτομα εκείνα που έχουν υψηλή επίδοση σε αυτή την κλίμακα ενδιαφέρονται για επαγγέλματα που τους δίνουν τη δυνατότητα να πηγαίνουν σε διαφορετικά μέρη, να κάνουν συχνά ταξίδια εντός και εκτός της πόλης διαμονής και εργασίας και εντός και εκτός της χώρας προέλευσης, να αλλάζουν διαρκώς περιβάλλον και τόπο διαμονής.

Είναι άτομα που δεν τους αρέσει η στασιμότητα και η παραμονή σε έναν τόπο, θέλουν διαρκώς να κάνουν καινούργιες κοινωνικές επαφές, να γνωρίζουν νέους τόπους και να βιώνουν καινούργιες καταστάσεις. Βλέπουν την εργασία ως ένα μέσο για να εμπλουτίσουν τις εμπειρίες τους. Τα άτομα αυτά δεν μπορούν με κανένα τρόπο να καθίσουν πίσω από ένα γραφείο και μάλιστα να έχουν σταθερό ωράριο, αφού η μονοτονία και η στασιμότητα τα «σκοτώνει».

➤ Ηγεσία, Διοίκηση

Η συγκεκριμένη εργασιακή αξία αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην επιλογή επαγγέλματος και στην αναζήτηση συγκεκριμένης - εστιασμένης επαγγελματικής σταδιοδρομίας. Η ηγεσία ως εργασιακή αξία ελκύει τα άτομα εκείνα, τα οποία πιστεύουν ότι η επίτευξη των στόχων πραγματοποιείται μόνο μέσω του επηρεασμού άλλων ανθρώπων. Στο πλαίσιο της οργάνωσης μιας επιχείρησης, η διαδικασία της ηγεσίας υλοποιείται από ένα στέλεχος, το οποίο κατευθύνει τους υφισταμένους του προς την επίτευξη των στόχων που έχουν καθοριστεί από την ανώτατη διοίκηση.

Γι' αυτό και η εξουσία, η δυνατότητα επηρεασμού και άσκησης ελέγχου σε υφισταμένους και συναδέλφους χάρη στον έλεγχο των πόρων μιας οργάνωσης, αποτελεί χαρακτηριστικό της ηγετικής θέσης. Ο επιτυχημένος ηγέτης χρησιμοποιεί αποτελεσματικά την εξουσία, για να επηρεάζει άλλους και είναι πολύ σημαντικό για τον ηγέτη να αντιλαμβάνεται τις πηγές και χρήσεις της εξουσίας, ώστε να βελτιώνει τη λειτουργία της ηγεσίας.

Στην έννοια της ηγεσίας εμπεριέχονται δύο πάντα στοιχεία: ένα πρόσωπο που ασκεί επιρροή και κάποια άλλα πρόσωπα που υφίστανται την επιρροή. Χωρίς αυτά τα δύο στοιχεία δεν έχουμε ηγεσία. Το άτομο λοιπόν που επιθυμεί μέσα από το επάγγελμά του να είναι το πρόσωπο εκείνο που ασκεί ηγεσία – διοίκηση, διακρίνεται από χαρακτηριστικά όπως: υπευθυνότητα και επιθυμία για επιτέλεση και ολοκλήρωση του καθήκοντος, επιμονή στην επιδίωξη των στόχων, ριψοκίνδυνη συμπεριφορά και πρωτοτυπία στην επίλυση των προβλημάτων, τάση για ανάληψη πρωτοβουλιών σε δυσάρεστες ή άλλες κοινωνικές καταστάσεις, αυτοπεποίθηση και αίσθηση προσωπικής ταυτότητας, προθυμία να αποδεχθεί ο ηγέτης τις συνέπειες των ενεργειών του και των αποφάσεών του, ετοιμότητα στο να καταστέλλει και να μειώνει το διαπροσωπικό στρες, προθυμία στο να υπομένει τη ματαίωση/ απογοήτευση και την καθυστέρηση, ικανότητα να επιδρά στη συμπεριφορά των άλλων και να δομεί συστήματα κοινωνικής αλληλεπίδρασης σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο.

Κάποιες επισημάνσεις:

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα τεστ δεν θα απαντήσουν σε όλα και για πάντα. Απλά θα σου παρέχουν αξιόπιστες και έγκυρες πληροφορίες απαραίτητες για να χαράξεις εσύ ο ίδιος την εκπαιδευτική σου και επαγγελματική σου πορεία. Δεν πρέπει να αναμένεις έτοιμες απαντήσεις από τους “ειδικούς” για το επάγγελμα που πρέπει να επιλέξεις ή την σχολή που πρέπει να σπουδάσεις.

Σίγουρα ξέρεις ότι κάθε άνθρωπος, όπως κι εσύ, είναι ιδιαίτερα πολύπλοκος και μοναδικός και παράλληλα εξελίσσεται συνέχεια. Επίσης, συνέχεια αλλάζει και εξελίσσεται η επιστήμη, η τεχνολογία, η εκπαίδευση και η αγορά εργασίας. Τα αποτελέσματα, λοιπόν, από ένα τεστ δεν αποτελούν την «απόλυτη» διάγνωση που θα ισχύσει για όλη τη ζωή σου και θα δώσει το κλειδί της επιτυχίας.

Αποτελούν, όμως, ενδείξεις τις οποίες μπορείς να αξιοποιήσεις, για να διερευνήσεις ακόμα περισσότερο ότι εσύ κρίνεις αναγκαίο, να διευρύνεις τους ορίζοντες και τις προοπτικές σου και να μπορείς να αποφασίσεις το καλύτερο για σένα ανά πάσα στιγμή.

Ασκηση.

Σύνδεση ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των επαγγελμάτων, με τις αξίες μου.

Ένας πολύ καλός τρόπος να αντλήσουμε πληροφορίες για τα επαγγέλματα αποτελούν οι **Επαγγελματικές Μονογραφίες**.

Από: <http://www.mysep.gr/?p=11195> και <http://epagelmata.oaed.gr/>

Να επιλέξεις και να μελετήσεις (5) πέντε επαγγελματικές μονογραφίες που σε ενδιαφέρουν από τα ανωτέρω site και να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τα ιδιαίτερα προσωπικά χαρακτηριστικά και ικανότητες που απαιτούν τα επαγγέλματα που σε ενδιαφέρουν, είναι συμβατά με το χαρακτήρα σου;
- Οι συνθήκες εργασίας (αλλά και γενικότερα το αντικείμενο εργασίας) των επαγγελμάτων που σε ενδιαφέρουν, είναι συμβατές με τις προσωπικές εργασιακές σου αξίες;

Παράδειγμα:

Επάγγελμα: ΤΕΧΝΟΛΟΓΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Περιγραφή Επαγγέλματος:

Η επεξεργασία των γεωργικοτηνοτροφικών προϊόντων και των πρώτων υλών άλλης προέλευσης για την παραγωγή τροφίμων, εφαρμόζοντας τις βιολογικές και φυσικές επιστήμες αλλά και νέες μεθόδους, είναι το βασικό αντικείμενο της εργασίας του. Επεξεργάζεται και αναλύει την ποιότητα των τροφίμων, μελετά το σχεδιασμό των βιομηχανιών και των εργαστηρίων που κάνουν τον ποιοτικό έλεγχο, τη συσκευασία, την αποθήκευση, τη μεταφορά και τη διανομή των τροφίμων. Κύριο μέλημά του είναι να επισκέπτεται τους χώρους παραγωγής και να ελέγχει αν τηρούν τους κανόνες και πληρούν τις προδιαγραφές που θέτει η ελληνική αλλά και η κοινοτική νομοθεσία.

Συνθήκες Εργασίας:

Εργάζεται σε καλές συνθήκες εργαστηρίου, όπου γίνεται ο ποιοτικός έλεγχος των τροφίμων. Όταν όμως εργάζεται σε βιομηχανικές μονάδες παραγωγής τροφίμων, οι συνθήκες είναι δύσκολες, διότι υπάρχει θόρυβος, δυσάρεστες οσμές, χημικές ουσίες, και τεχνητός φωτισμός.

Ιδιαίτερα Προσωπικά Χαρακτηριστικά και Ικανότητες:

Πρέπει να είναι υπομονετικός, δημιουργικός, μεθοδικός και να εκτελεί με ακρίβεια την εργαστηριακή εργασία που απαιτεί το επάγγελμα. Πρέπει να έχει επαρκείς γνώσεις μηχανικής, για να μπορεί να εποπτεύει και να ελέγχει τις μηχανές επεξεργασίας και συσκευασίας, καθώς και να διαθέτει διοικητικές ικανότητες, ώστε να μπορεί να κατευθύνει το προσωπικό που εργάζεται στην επεξεργασία και τον ποιοτικό έλεγχο των τροφίμων.

Σπουδές:

Σπουδές παρέχονται από τα Τμήματα Τεχνολογίας Τροφίμων των ΤΕΙ.

Επαγγελματικά Δικαιώματα:

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των Τεχνολόγων Τροφίμων, έχουν κατοχυρωθεί νομικά από το Π.Δ.78, που

δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ36 Α' στις 7-2-1989.

Τομείς Απασχόλησης και Προοπτικές Αγοράς Εργασίας:

Η βιομηχανία τροφίμων αξιολογείται ως ένας από τους ανταγωνιστικούς και δυναμικά αναπτυσσόμενους παραγωγικούς κλάδους στην Ελλάδα. Είναι από τους πιο δυναμικούς κλάδους της οικονομίας ακόμη και στις περισσότερο προηγμένες τεχνολογικά χώρες.

Μπορεί να εργαστεί στο δημόσιο τομέα, σε βιομηχανίες, επιχειρήσεις τροφίμων, αποθήκες συντήρησης και μαζικής διακίνησης τροφίμων, ως ελεύθερος επαγγελματίας, εκπονώντας μελέτες εγκατάστασης, οργάνωσης, λειτουργίας βιομηχανιών, βιοτεχνών τροφίμων, ως υπεύθυνος σε φοιτητικές, μαθητικές εστίες, ξενοδοχεία, οικοτροφεία, κατασκηνώσεις κ.λπ., και ως καθηγητής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με την προϋπόθεση αποφοίτησης από την Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. Οι προοπτικές τού επαγγέλματος διαγράφονται θετικές, το δε ισοζύγιο ζήτησης στην αγορά εργασίας είναι θετικό και οφείλεται στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου, στην αύξηση των καταναλωτικών αναγκών του κοινού, στην ανάπτυξη της βιομηχανίας ποτών και τροφίμων αλλά και στους αυστηρότερους κανονισμούς και προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

πηγή: <http://epagelmata.oaed.gr/>

8

Άσκηση.

Διερεύνηση σπουδών.

Ένας πολύ καλός τρόπος να αντλήσουμε πληροφορίες για σπουδές είναι το Διαδίκτυο. Μπορείς να ξεκινήσεις τη διερεύνησή σου από την Πύλη Επαγγελματικού Προσανατολισμού www.mysep.gr

Επέλεξε ένα τμήμα για το οποίο θα ήθελες να μάθεις περισσότερα πράγματα (ακόμα και αν δεν σε ενδιαφέρει να το ακολουθήσεις). Βρες το σχετικό σύνδεσμο στο εσωτερικό της Πύλης Επαγγελματικού Προσανατολισμού www.mysep.gr και συμπλήρωσε τα πεδία. Ενδεχομένως να υπάρχουν σημεία που μπορεί να μείνουν κενά. Θα μπορούσες να κατεβάσεις τους Οδηγούς Σπουδών των τμημάτων για να βρεις τις επι πλέον πληροφορίες που χρειάζεσαι.

Παράδειγμα 1^ο

Τμήμα	Τεχνολογία Τροφίμων – ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης
Σύνδεσμος	http://www.mysep.gr/?p=13406
Τίτλος τμήματος	Τεχνολογίας Τροφίμων
Σε ποιο ΑΕΙ ανήκει;	Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης
Σε ποια σχολή ανήκει;	Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας και Τεχνολογίας Τροφίμων & Διατροφής
Σκοπός του τμήματος	Εφαρμοσμένη έρευνα, ανάπτυξη και μετάδοση των γνώσεων στην τεχνολογία και την επιστήμη, που περιλαμβάνει το γνωστικό αντικείμενο του κλάδου της τεχνολογίας, στον οποίο, βιολογικές, φυσικές και μηχανικές επιστήμες χρησιμοποιούνται για τη μελέτη της φύσης των τροφίμων, των αιτίων που προκαλούν τις αλλοιώσεις τους και τις αρχές στις οποίες στηρίζεται η επεξεργασία τους, με σκοπό την εφαρμογή των γνώσεων αυτών στην παραγωγή, συντήρηση, συσκευασία, διανομή και χρήση ασφαλών, θρεπτικών και οργανοληπτικά αποδεκτών από τον καταναλωτή, τροφίμων.
Διάρκεια σπουδών	4 έτη (8 εξάμηνα)
Αριθμός μαθημάτων	53 (Ο ελάχιστος αριθμός μαθημάτων για την λήψη πτυχίου είναι 39)
Κατευθύνσεις σπουδών Ποιες είναι αυτές;	- Το γνωστικό αντικείμενο ανήκει στο πεδίο «Τεχνολογίας και Επιστήμες Μηχανικών» (Technology and Engineering). Το περιεχόμενο σπουδών έχει ως κατεύθυνση την εκμάθηση μεθόδων και τεχνικών βελτίωσης της επεξεργασίας, μεταποίησης, ελέγχου, πιστοποίησης, και διανομής των τροφίμων σε συμμόρφωση με την κείμενη εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία. Για το σκοπό αυτό διδάσκεται να κάνει χρήση βιολογικών, φυσικών, χημικών και οικονομικών αρχών, καθώς και τεχνολογιών πληροφόρησης.
Σε ποιο εξάμηνο γίνεται η επιλογή της κατεύθυνσης;	-
Γράφε 4 τίτλους υποχρεωτικών μαθημάτων	Επεξεργασία Τροφίμων, Βιοχημεία Τροφίμων, Ενόργανη Ανάλυση Τροφίμων, Μοριακές Τεχνικές Ανάλυσης.
Γράψε 4 τίτλους προαιρετικών μαθημάτων	Χρηματοοικονομική Διοίκησης Επιχειρήσεων, Μαθηματικές Μέθοδοι Φυσικής, Ειδικά Θέματα Φυσικής, Αγγλικά,
Ποια Επαγγελματικά δικαιώματα έχουν οι απόφοιτοί του;	Π.Δ. 78/1989 (Φ.Ε.Κ. 36 τ.Α'07.02.89)
Ποιο μπορούν να εργαστούν οι απόφοιτοι του τμήματος;	Ο πτυχιούχος Τεχνολόγος Τροφίμων, αποκτά τις απαραίτητες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις, ώστε να έχει τη δυνατότητα να ασχολείται είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες με τη μελέτη, έρευνα και εφαρμογή της Τεχνολογίας πάνω σε σύγχρονους και ειδικούς τομείς της Επιστήμης τροφίμων.
Ποια Μεταπτυχιακά Προγράμματα εξειδίκευσης προσφέρει το τμήμα;	Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας και Οργάνωσης Παραγωγής στη Βιομηχανία Τροφίμων.
Σχετικές επαγγελματικές	Πανελλήνια Ένωση Τεχνολόγων Τροφίμων

οργανώσεις;	
Σχετικά επαγγέλματα; Μονογραφίες επαγγελμάτων – βίντεο επαγγελματιών	http://www.mysep.gr/?p=10919 και https://www.youtube.com/watch?v=rz0m7c5tq2c
Ιστοσελίδα τμήματος - Οδηγός σπουδών του τμήματος ;	http://www.food.teithe.gr/ Οδηγός επαγγέλματος Τεχνολόγου Τροφίμων
Βίντεο παρουσίασης του τμήματος	-
Αντίστοιχα τμήματα άλλων ΑΕΙ;	Τεχνολογίας Τροφίμων (Αθήνα) – ΤΕΙ Αθήνας Τεχνολογίας Τροφίμων (Αργοστόλι) – ΤΕΙ Ιονίων Νήσων Τεχνολογίας Τροφίμων (Καλαμάτα) – ΤΕΙ Πελοποννήσου Τεχνολογίας Τροφίμων (Καρδίτσα) – ΤΕΙ Θεσσαλίας
Τί έμαθες για το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος;	
Θα σε ενδιέφερε να το επιλέξεις;	

Παράδειγμα 2^ο

Τμήμα	
Σύνδεσμος	
Τίτλος τμήματος	
Σε ποιο ΑΕΙ ανήκει;	
Σε ποια σχολή ανήκει;	
Σκοπός του τμήματος	
Διάρκεια σπουδών	
Αριθμός μαθημάτων	
Κατευθύνσεις σπουδών. Ποιες είναι αυτές;	
Σε ποιο εξάμηνο γίνεται η επιλογή της κατεύθυνσης ;	
Γράψε 5 τίτλους υποχρεωτικών μαθημάτων	
Γράψε 5 τίτλους προαιρετικών μαθημάτων	
Ποια Επαγγελματικά δικαιώματα έχουν οι απόφοιτοί του;	
Πού μπορούν να εργαστούν οι απόφοιτοι του τμήματος;	
Ποια Μεταπτυχιακά Προγράμματα εξειδίκευσης προσφέρει το τμήμα;	
Σχετικές επαγγελματικές οργανώσεις ;	
Σχετικά επαγγέλματα; Μονογραφίες επαγγελμάτων – βίντεο επαγγελματιών	
Ιστοσελίδα τμήματος -Οδηγός σπουδών του τμήματος ;	
Βίντεο παρουσίασης του τμήματος	
Αντίστοιχα τμήματα άλλων ΑΕΙ ;	
Τί έμαθες για το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος;	
Θα σε ενδιέφερε να το ακολουθήσεις;	

9

Άσκηση.

Δεξιότητες μελέτης.

Η μελέτη είναι προσωπικό θέμα. Μέσα από αποτελεσματικές δεξιότητες μελέτης και μεθόδους εργασίας θα μπορέσεις να αποδώσεις στον μέγιστο βαθμό των δυνατοτήτων σου.

Πηγή: <http://www.moecc.gov.cy/ysea/ekdoseis.html> - (*Προσανατολισμοί μετά το Γυμάσιο*)

Δεν υπάρχει μαγική φόρμουλα κι εύκολος δρόμος για να επιτύχει κανείς. **Η καλή οργάνωση και η συστηματική εργασία είναι η καλύτερη απάντηση.** Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί θα σε βοηθήσει να ανακαλύψεις τη δική σου συμπεριφορά προς τη μελέτη. Διάβασε τις φράσεις του παρακάτω πίνακα και κύκλωσε αυτό που σε εκφράζει (το Ναι ή το Όχι).

1.	Ναι	Όχι	Συνήθως ξοδεύω πολύ χρόνο για να μάθω κάτι.
2.	Ναι	Όχι	Συνήθως αφήνω όλη τη μελέτη, την ημέρα πριν από το διαγώνισμα.
3.	Ναι	Όχι	Κάνω λανθασμένη κατανομή του χρόνου μεταξύ μελέτης και κοινωνικής συναναστροφής με τους φίλους μου.
4.	Ναι	Όχι	Συνήθως μελετάω ακούγοντας ραδιόφωνο ή έχοντας την τηλεόραση ανοικτή.
5.	Ναι	Όχι	Όταν μελετώ κουράζομαι και αποσπάται εύκολα η προσοχή μου.
6.	Ναι	Όχι	Μέσα στην τάξη συνήθως δεν δίνω ιδιαίτερη σημασία στο μάθημα.
7.	Ναι	Όχι	Συνήθως δεν μπορώ να διαβάσω τις σημειώσεις που έχω γράψει την ώρα του μαθήματος.
8.	Ναι	Όχι	Συνήθως οι σημειώσεις μου είναι λανθασμένες.
9.	Ναι	Όχι	Συνήθως δεν κάνω τακτικές επαναλήψεις για να προετοιμαστώ για τα διαγωνίσματα.
10.	Ναι	Όχι	Όταν φτάσω στο τέλος του κεφαλαίου συνήθως δε θυμάμαι τι έχω διαβάσει πριν.
11.	Ναι	Όχι	Όταν διαβάζω κάτι, συνήθως χάνομαι στις λεπτομέρειες και δεν μπορώ να επισημάνω τις κεντρικές ιδέες.
12.	Ναι	Όχι	Σπάνια αλλάζω τον ρυθμό διαβάσματος μου έστω κι αν το κεφάλαιο που μελετώ μου είναι εντελώς άγνωστο.
13.	Ναι	Όχι	Συνήθως παίρνω χαμηλούς βαθμούς στο διαγώνισμα παρόλο που ξέρω την ύλη καλά.
14.	Ναι	Όχι	Συνήθως μελετώ καλά για τα διαγωνίσματα, αλλά όταν πρέπει να αρχίσω να γράφω το μυαλό μου σταματά.
15.	Ναι	Όχι	Συνήθως δεν έχω σταθερό πρόγραμμα μελέτης και μελετώ όποτε τύχει.
16.	Ναι	Όχι	Όταν ο καθηγητής μου δίνει μια μεγάλη εργασία νιώθω τόσο άγχος που δεν μπορώ ν' αρχίσω.
17.	Ναι	Όχι	Συνήθως διεκπεραιώνω τις εργασίες μου το βράδυ πριν από τη λήξη της προθεσμίας.
18.	Ναι	Όχι	Συνήθως δεν μπορώ να οργανώσω και να γράφω τις σκέψεις μου με τρόπο που να βγάζουν νόημα.

Έλεγξε στον παρακάτω πίνακα σε ποιες φράσεις απάντησες θετικά κυκλώνοντας το **Ναι**.

Αν έχεις απαντήσει ‘**Ναι**’ σε δύο ή περισσότερες από τις ερωτήσεις των πιο κάτω κατηγοριών, τότε σημαίνει ότι χρειάζεται να εξασκηθείς περισσότερο σ’ αυτές τις κατηγορίες:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
• Προγραμματισμός χρόνου	1, 2 και 3
• Συγκέντρωση στη μελέτη	4, 5, και 6
• Προσοχή και σημειώσεις στην τάξη	7, 8 και 9
• Διάβασμα κειμένου	10, 11 και 12
• Μελέτη για διαγώνισμα	13, 14 και 15
• Διεκπεραίωση εργασίας	16, 17 και 18

Παράδειγμα:

- Αν απάντησες **Ναι** στις ερωτήσεις 13, 14 ή 15, καλό είναι να δώσεις μεγαλύτερη προσοχή στην προετοιμασία που κάνεις για τα διαγωνίσματα.
- Αγνόησε την κατηγορία που έχεις δώσει δύο ή τρεις αρνητικές απαντήσεις (**Οχι**).

Προγραμματισμός χρόνου:

Είναι πολύ σημαντικό να προγραμματίσεις το χρόνο σου με τρόπο παραγωγικό, έτσι ώστε κατά τη διάρκεια της ημέρας να μπορέσεις να διεκπεραιώσεις όλες τις εργασίες σου. Ένα προσεγμένο πρόγραμμα μελέτης θα σε βοηθήσει να οργανώσεις το διάβασμά σου γύρω από οποιεσδήποτε άλλες ενασχολήσεις έχεις π.χ. φροντιστηριακά μαθήματα, γυμναστήριο, facebook κ.λπ. Η πειθαρχία που προσφέρει ο προγραμματισμός αυτός αποτελεί το κλειδί τις εκπαιδευτικής επιτυχίας. Χωρίς καθυστέρηση, δημιουργησε τώρα το δικό σου πρόγραμμα μελέτης με βάση τις δικές σου ανάγκες και ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΤΟ!

Συγκέντρωση στη μελέτη:

Για να μπορέσεις να συγκεντρωθείς στη μελέτη σου και να αποδώσεις, πρέπει να είσαι ξεκούραστος και να βρίσκεσαι σε εγρήγορση. Το διάβασμα πρέπει να είναι στο πρόγραμμά σου και να γίνεται πάντα στον ίδιο χώρο. Κατάγραψε τις εργασίες που έχεις να διεκπεραιώσεις με σειρά προτεραιότητας. Φρόντισε ο χώρος στον οποίο μελετάς να είναι καθαρός από σημειώσεις ή άλλα πράγματα τα οποία αποσπούν την προσοχή σου. Κάνε μικρά διαλείμματα. Αναζωογόνησε το σώμα σου περπατώντας και παίρνοντας βαθιές αναπνοές. Επιβάλλεται να καταναλώνεις μικρά και συχνά ενδιάμεσα γεύματα και να πίνεις αρκετά καλής ποσότητας νερό. Μη ξεχνάς ότι η μελέτη της τελευταίας στιγμής είναι αναποτελεσματική και απλή σπατάλη του χρόνου σου.

Προσοχή και σημειώσεις στην τάξη:

Είναι απαραίτητο να παίρνεις σημειώσεις σε κάθε μάθημα. Γι' αυτό δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάς τα τετράδια σου. Για να μπορέσεις να πάρεις καλές σημειώσεις πρέπει να παρακολουθείς προσεκτικά την παράδοση του μαθήματος. Γίνε ενεργός και όχι παθητικός ακροατής. Μάθε να ξεχωρίζεις και να καταγράφεις τις σημαντικές πληροφορίες και τα κύρια σημεία του μαθήματος. Αντίγραψε τις σημειώσεις του καθηγητή από τον πίνακα και δώσε ιδιαίτερη προσοχή στα σημεία στα οποία έχει δώσει έμφαση.

Διάβασμα κειμένου:

Κάνε μια γρήγορη πρώτη ανάγνωση του κειμένου για να κατανοήσεις τη γενική ιδέα του περιεχομένου. Με τη δεύτερη και πιο προσεκτική ανάγνωση του κειμένου προσπάθησε να απαντήσεις στις σχετικές ερωτήσεις που πιθανόν να σου έχουν δοθεί. Αν δεν σου έχουν δοθεί ερωτήσεις, προσπάθησε να εντοπίσεις την κεντρική ιδέα και τα κύρια σημεία της κάθε

παραγράφου. Καθώς διαβάζεις, γράφε στο περιθώριο του κειμένου τα προσωπικά σου σχόλια, γενικά συμπεράσματα και απορίες. Στο τέλος γράψε ορισμένες σημειώσεις με δικά σου λόγια. Χρησιμοποίησε χρώματα (highlighter), εικόνες και διαγράμματα. Όλες αυτές οι σημειώσεις θα σε βοηθήσουν στις επαναλήψεις σου για το διαγώνισμα ή εξετάσεις. Ειδικά όσον αφορά τα εξεταζόμενα μαθήματα, καλό θα ήταν να επαναλάβεις με δικά σου λόγια τις σημειώσεις μετά από 24 ώρες... ξανά μετά από 1 εβδομάδα... ξανά μετά από 1 μήνα... ξανά μετά από 3 μήνες. Αν δεν επαναλάβεις τις σημειώσεις σου μετά από 24 ώρες, 75 % των πληροφοριών θα χαθούν από τη μνήμη σου.

Μελέτη διαγωνίσματος:

Σημαντικό είναι να γνωρίζεις την ύλη στην οποία θα εξεταστείς. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, αν ο καθηγητής πει «Αντό είναι πολύ σημαντικό» ή «Αντό πρέπει να το ξέρετε» τότε, κατά πάσα πιθανότητα, το σημείο αυτό θα περιληφθεί στο διαγώνισμα. Μάθε (αν μπορείς) τη μορφή που θα έχει το διαγώνισμα (ανάπτυξη θέματος, ερωτήσεις πολλαπλών απαντήσεων, ασκήσεις κ.λπ.) και προσπάθησε να κατευθύνεις τη μελέτη σου μέσα σ' αυτό το πλαίσιο. Ζήτησε από τον καθηγητή να σου δώσει διαγωνίσματα προηγουμένων χρόνων ή σκέψου από μόνος σου μια λίστα από ερωτήσεις / ασκήσεις που μπορεί να προκύψουν και προσπάθησε να τις λύσεις μέσα σε καθορισμένα και ρεαλιστικά όρια χρόνου.

Μην αφήσεις τη μελέτη για το διαγώνισμα την τελευταία στιγμή!

Είναι πολύ σημαντικό να αρχίσεις τη μελέτη σου έγκαιρα. Πριν από την ημέρα του διαγωνίσματος κάνε απλά μια τελευταία επανάληψη.

Διεκπεραίωση εργασίας:

Προγραμμάτισε έγκαιρα όλα τα στάδια που θα ακολουθήσεις για να διεκπεραιώσεις την εργασία σου. Αφού αρχικά διατυπώσεις το θέμα, θέσε τους στόχους και τη μορφή που θα ήθελες να πάρει η εργασία σου. Άντλησε υλικό μέσα από βιβλία σχετικά με το θέμα, επιστημονικά περιοδικά, το διαδίκτυο, συνεντεύξεις κ.λπ. Μελέτησε το υλικό αυτό και διαμόρφωσε το με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε, να εξυπηρετεί τους στόχους της εργασίας σου. Συμπεριέλαβε βιβλιογραφικές αναφορές και μην ξεχνάς ότι η αντιγραφή απαγορεύεται.

Σύνδεσμοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού

www.mysep.gr τα πάντα για τις σπουδές και την καριέρα σου !!!

Check-in στο αύριο!

Διαδικτυακή Διαδραστική Πύλη
για μαθητές Γυμνασίου – Λυκείου
και νέους που σχεδιάζουν τη σταδιοδρομία τους.

www.eoppep.gr/teens/

Κάνε Check-in στο TEENS GATE
και Ξεκίνα το Ταξίδι σου...
<http://www.eoppep.gr/teens/>

- Βρες τα δυνατά σου σπουδές.
- Εξερεύνησε επαγγέλματα.
- Σχεδιάσε τη ζωή σου
με τα πλεκτρονικά παιχνίδια και εργαλεία
που έχουν φτιαχτεί ειδικά για σένα!

<http://www.eoppep.gr/teens>

Βιβλιογραφικές αναφορές:

- Ν.Δ. 4186 (ΦΕΚ 193 τ.Α' /17.09.2013) *Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.*
- Υ.Α. 115472/Γ2 (ΦΕΚ 2121τ.Β' /28.08.2013) *Ωρολόγια Προγράμματα*
- Ν.Δ. 4310 (ΦΕΚ 258 τ.Α' /08.12.2014) *Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις*
- Ν.Δ. 4327 (ΦΕΚ 50 τ.Α' /14.05.2015) *Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις.*
- Ν.Δ. 4485 (ΦΕΚ 114 τ.Α' /04.08.2017) *Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις.*
- Υ.Α. 136312/Δ4 ΦΕΚ 2859 τ.Β' /21.08.2017 *Υλοποίηση Μεταλυκειακού έτους – Τάξης Μαθητείας αρμοδιότητας ΥΠ.Π.Ε.Θ.*
- Υ.Α. 82437/Δ2 (ΦΕΚ 941 τ.Α' /25.05.2015) *Ωρολόγιο Πρόγραμμα των μαθημάτων των Α, Β, Γ, Δ τάξεων του Εσπερινού Γενικού Λυκείου*
- ΦΕΚ 995 τ.Β' /29.05.2015. *Ένταξη των Σχολών, των Τμημάτων και των Εισαγωγικών κατευθύνσεων στα Επιστημονικά Πεδία και ο καθορισμός των συντελεστών βαρύτητας των μαθημάτων.*
- Υ.Α. 253/193309/Α5 (ΦΕΚ τ.Β' /09.12.2015). *Πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση υποψηφίων με τις Πανελλαδικές Εξετάσεις Γενικού Λυκείου. Αναφέρετε στον τρόπο υπολογισμού μορίων για εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, Διαδικασίες για την αίτηση – δήλωση για συμμετοχή στις Πανελλαδικές Εξετάσεις, κ.α.*
- Υ.Α. Φ20/82041/Δ4 (ΦΕΚ 1489 τ.Β' /26.05.2016) *Καθορισμός των Τομέων και των Ειδικοτήτων των Επαγγελματικών Λυκείων του Ν.4386/2016 (Α'83) και της αντιστοιχίες μεταξύ τους.*
- Υ.Α. Φ2/79006/Δ4 (ΦΕΚ 1481 τ. Β' /25.05.2016) *Ωρολόγιο Πρόγραμμα Μαθημάτων ΕΠΑ.Λ.*
- Υ.Α. Φ2/88938/Δ4 (ΦΕΚ 1567 τ.Β' /02.06.2016) *Ωρολόγιο Πρόγραμμα Μαθημάτων ΕΠΑ.Λ.*
- Υ.Α. Φ2/113700/Δ4 (ΦΕΚ 2177 τ.Β' /13.07.2016) *Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Τομέα Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων*
- Υ.Α. Φ2/108490/Δ4 (ΦΕΚ 2322 τ.Β' /07.07.2017) *Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Τομέα Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων*
- Υ.Α. Φ2/108500/Δ4 (ΦΕΚ 2275 τ.Β' /04.07.2017) *Ωρολόγιο Πρόγραμμα Ειδικοτήτων του Τομέα Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων*
- Υ.Α. 100634/Γ2 (ΦΕΚ 1915/15.07.2014) *Ωρολόγιο Πρόγραμμα Μαθημάτων Γενικής Παιδείας Β,Γ και Δ Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.*
- Υ.Α Φ2/127074/Δ4 και Υ.Α. Γ12/127076/Δ4 (ΦΕΚ 2434 τ.Β' / 05.08.2016 *Τροποποιήσεις Ωρολογίων Προγραμμάτων*
- Υ.Α. Φ2/659221/Δ4 (ΦΕΚ 1426 τ.Β' /26.04.2017) *Τροποποιήσεις Ωρολογίων Προγραμμάτων*
- Υ.Α. Φ2/95229/Δ4 (ΦΕΚ 2072 τ.Β' /15.06.2017) *Τροποποιήσεις Ωρολογίων Προγραμμάτων*
- Υ.Α. 77204/Γ2 (ΦΕΚ 1336/26.05.2014) *Ωρολόγια προγράμματα Μαθημάτων Ειδικότητας Επαγγελματικών Λυκείων (Ημερσίων & Εσπερινών).*
- Υ.Α. 147899/Δ2 (ΦΕΚ 3202 τ.Β' / 12.09.2017) *Ωρολόγιο Πρόγραμμα και Προγράμματα Σπουδών των μαθημάτων της Α' τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου.*
- Υ.Α. 98933/Δ4 (ΦΕΚ 2075τ.Β' /15.06.2017) *Εγγραφές – Μετεγγραφές - Φοίτηση μαθητών στα Επαγγελματικά Λύκεια.*

- Υ.Α. 151/159838/A5 (ΦΕΚ 3392 τ.Β'/27.09.2017) *Καθορισμός πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων υποψηφίων Επαγγελματικού Λυκείου για πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση σχολικού έτους 2017-2018*
- Υ.Α. Φ2/88070/Δ4 (ΦΕΚ 1053/05.06.2015) *Ωρολόγιο Πρόγραμμα ΕΠΑ.Λ. Ημερήσιων και Εσπερινών ανά ειδικότητα.*
- Υ.Α. Φ.151/27299/A5 (ΦΕΚ 545 τ.Β'/22.02.2017) *Πρόσβαση αποφοίτων Επαγγελματικών Λυκείων στα Α.Ε.Ι.*
- Κ.Υ.Α. 26381 ΦΕΚ 490 τ.Β'/20.02.2017 *Υλοποίηση Μεταλυκειακού έτους – Τάξης Μαθητείας αρμοδιότητας ΥΠ.Π.Ε.Θ.*
- Κ.Υ.Α. 26385 ΦΕΚ 491 τ.Β'/20.02.2017 *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας*
- Οδηγός Εφαρμογής Μεταλυκειακού έτους – Τάξης Μαθητείας - ΥΠ.Π.Ε.Θ.
- Π.Δ. 115/2012 (ΦΕΚ 200/17.10.2012) *Επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων Μηχανολογικού τομέα.*
- Π.Δ. 113/2012 (ΦΕΚ 198/17.10.2012) *Επαγγελματικά δικαιώματα Χειριστών Μηχανημάτων Τεχνικών Έργων.*
- Π.Δ 1/2013 (ΦΕΚ 3/08.01.2013) *Επαγγελματικά δικαιώματα Ψυκτικών.*
- Π.Δ. 108/2013 (ΦΕΚ 141/12.06.2013) *Επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων Ηλεκτρολογικού τομέα.*
- Ν 4254/2014, άρθρο 1 παρ. Η2 (ΦΕΚ 85/07.04.2014) *Επαγγελματικές δραστηριότητες χωρίς απαίτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος.*
- Π.Δ 301/2003 (ΦΕΚ 257/05.11.2003) *Επαγγελματικά δικαιώματα Σχεδιαστών Δομικών Έργων & Γεωπληροφορικής.*
- Ν. 2515/97 (ΦΕΚ 154/25.07.1997) και Π.Δ. 340/98 (ΦΕΚ 228/06.10.1998) *Επαγγελματικά αποφοίτων Διοικητικών & Οικονομικών Υπηρεσιών.*
- Π.Δ 243/98 (ΦΕΚ 181/29.07.1998, τ.' Α') όπως έχει τροποποιηθεί με το Π.Δ. 295/99 (ΦΕΚ 266/30.11.1999, τ.' Α') και το Π.Δ. 19/01 (ΦΕΚ 14/31.01.2001, τ' Α') και Ν.Δ. 4283 άρθρο 12 παρ. 2 (ΦΕΚ 189/10.09.2014) και Ν.Δ. 187(ΦΕΚ 261/03.10.1973) *Επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων Πλοιάρχων & Μηχανικών Εμπορικού Ναυτικού.*
- Πληροφοριακός Οδηγός ΕΠΑ.Λ. – ΕΠΑ.Σ. *Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων: Διεύθυνση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: Τμήμα Β': 2009*
- Τεχνικά Επαγγελματικά Λύκεια – Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές. *Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων: Διεύθυνση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: Ο.Ε.Δ.Β.: 1986*
- Προσανατολισμοί μετά το Γυμνάσιο. 2016 *Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων.*
- Επαγγελματική Αγωγή Γ' Γυμνασίου. 2016 *Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων.*

Παρατηρήσεις, σχόλια ή προτάσεις για την βελτίωση του παρόντος οδηγού, ευπρόσδεκτες στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο nfotiou@sch.gr

ISBN: 978-960-93-9168-9